ŽUMBERAČKI KRIJES

KALENDAR 2020.

Izdavač Žumberački vikarijat Križevačke biskupije

Glavni urednik Mile Vranešić

Grafički urednik Daniel Vranešić

Uredničko vijeće Mile Vranešić, Daniel Vranešić,
Ivan Romanović, Nenad Krajačić

Uredništvo Stojdraga 16, 10432 Bregana, Hrvatska
Tel/fax. (01) 33 87 600
e-mail: zumberacki.krijes@gmail.com

Slika na naslovnici Susret raskajanog mladića i milosrdnog Krista

Slika na omotu Plakat proslave 490. godišnjice doseljenja
Uskoka u Žumberak

Grafička priprema Tangir, Samobor

Tisak Edok, Samobor

Službena web stranica Žumberačkog vikarijata

www.zumberacki-vikarijat.com

ŽUMBERAČKI KRIJES

2020.

ISSN 1332 - 764X

RIJEČ UREDNIŠTVA

Dragi i poštovani suradnici, zajedničkog nam godišnjaka Žumberačkog krijesa koji izlazi već destljećima zahvaljujući Božjoj dobroti, mnogobrojnim suradnicima i svima vama koji nabavljate ovu publikaciju. Zajedno ostvarujemo jedinstvenu suradnju međusobnog razumjevanja i podržavanja. Svjesni te međusobne povezanosti možemo iz godine u godinu dati dio sebe u očuvanju svoje žumberačke zavičajnosti. Dosadašnje dugogodišnje pozitivno iskustvo govori nam kako je među Žumberčanima razvijen zavičajni duh ma gdje god bili u domovini ili inozemstvu, različitih imovinskih stanja , školske spreme ili svjetonazorskih opredjeljenja. Da nije tome tako zar bi u ovakvim uvijetima jedna ovakva publikacija mogla opstati više od četiri desetljeća? Iza Krijesa ne stoje nikakve financijske crkvene ni državne institucije ali stojite vi dragi čitatelji Žumberačkog krijesa. Zato smijemo s ponosom reći kako je ovaj godišnjak glas napaćenog kraja i duše njegovog naroda.

Svi vi koji redovito pratite pisanje Žumberačkog krijesa vidite kako se Križevačka biskupija a posebno njezin najstariji dio Žumberački vikarijat počeo pripremati za proslavu 250. godišnjice Križevačke biskupije koja je osnovana 1777. godine. Kroz dugi niz godina želimo katehetski obraditi sedam svetih sakramenata kao temelj kršćanske vjere ali isto tako ozbiljnog humanizma. Do sada smo obradili sakramente svetoga krštenja i miropomazanja. U ova dva sakramenta posebno djeluje snaga Duha Svetoga u trajnom obraćenju. Ove godine posebna pozornost posvećana je sakramentu pomirenja s Bogom i međusobnom razumijevanju. Svatko od nas ako želi biti imalo iskren sam pred sobom a onda pred Bogom i drugima mora imati duhovne snage priznati svoju griješnost. Zato nam treba pokajanje. Kako reče sadašnji papa Franjo: „Griješnik jesam ali nisam pokvarenjak. Griješnik se uvijek kaje za svoje grijehe, a pokvarenjak ustraje u svojoj zloći i nikada ne osjeti potrebu za pokajanjem i dosadašnjim griješnim stanjem".

U predhodnom broju Žumberačkog krijesa bilo je najavljeno kako je na vidiku promjena u vodstvu Križevačke biskupije. U rano proljeće došlo je do promjene , imenovan je novi apostolski administrator. Kako je uobičajno u takvim prigodama, pogotovo u manjim biskupijama, dolazi do

određenih personalnih promjena. Usuđujemo se nadati da bi sve te promjene mogle donesti neke važne promjene u poslanju ove crkvene zajednice za dobrobit spasenja duša. Nekadašnja prostrana Križevačka biskupija kao majka dobila je biskupije –kćeri u Republici Sjevernoj Makedoniji kao i republikama Srbiji i Crnoj Gori. Posebno nas veseli da je uz stotu godišnjicu rođenja našem voljenom kardinau Franji Kuhariću u rodnoj župi Pribić podignut spomenik kao trajni spomen i znak zahvalnosti. O svemu tome opširno čitajte i gledajte na stranicama ovogodišnjeg Krijesa.

Zahvaljujući vrijednim suradnicima čitatelji mogu pročitati barem nešto od onog što se tijekom godine dogodilo u njihovim župama. Ovo štivo posebno interesira Žumberčane u dalekom svijetu. Zahvaljujući požrtvovnosti i velikoj ljubavi prema iseljenim Žumberčanima od ove godine biti će izloženi eksponati iz dijaspore u nekadašnjoj školskoj zgradi u Stojdragi. i Žumberačka iseljenička galerija čuva mnoštvo prikupljenih fotografija i pisama od najstarijih seoba do današnjih dana. Slobodni smo pozvati sve one koji imaju čime popuniti ovu zbirku da nam se javite i postanete vrijedni suradnik. Sveta nam je dužnost sačuvati barem djelić ove burne i tužne žumberačke prošlosti.

Posebnu pozornost posvetili smo školstvu na području Žumberka. Poklopilo se da će na jednom mjestu biti obrađena osnovna škola u Novom Selu ali iz dva različita vremenska i društvena zrenika. Zahvaljujući djeci nekadašnjeg zaslužnog novoselskog učitelja Štetnera u vrijeme prije Drugog svjetskog rata i sadašnjeg mlado umirovljenog učitelja u istoj školi gospodina Martinovića brojčano stanje učenika, način života i mnoštvo interesantnih stvari. U nekadašnjim školama učenici koriste godišnjice završetka školanja za okupljanje, evociranje uspomena a time i očuvanje objekata. Na žalost svjedoci smo kako se puno toga vrijednoga zaboravlja i ruši ali ipak veseli kada ima zahvalnosti.

Prirodne ljepote koje nam je podario dobri Bog, a naši pređi kultivirali u znoju lica svoga i tvrdim žuljevima krčili i obrađivali zemlju, u velikoj su opasnosti da zbog malog broja stanovnika i pašne stoke sve zaraste i nepovratno se uništi. Zahvaljujući novoj upravi Javne ustanove parka prirode Žumberak– Samoborsko gorje koja je uvidjela opasnost pokrenuli su strojno čišćenje najugroženijih površina. Itekako smo svijesni teških i bolnih dviju žumberačkih činjenica iseljavanja stanovništva, demografskog sloma i nekontroliranog uništavanja šumskog bogatstva. Na žalost kraj

žumberačkom homo i eko cidu ne nazire se kraj ali duboko vjerujemo da sve ima svoj svršetak i novi početak.

Ono što nas posebno veseli a to je da su svećenici uvidjeli kako treba pristupiti pastorizaciji mladih pa je nakon dugo vremena opet oživljeno okupljanje djece i mladih. Nitko se ne zavarava da to može biti u velikim brojkama ali važno je pokrenuti i s malim brojem ali velikim entuzijazmom i plemenitim idealima.

Na kraju, dragi čitatelji Žumberački krijes opet je zasvijetlio u predbožićno vrijeme. Donosi radost svima koji će ga nabaviti. Hvala vam za podršku koju nam pružate u našem radu.

Svako dobro u sve dane života
želi vam uredništvo

KALENDAR 2020.

1 S OBREZANJE ISUSOVO; Bazilije Veliki, bk.
2 Č Silvestar papa
3 P Malahija, pr.; Gordije, mč.
4 S Zbor 70-orice ap.; Teoktist, č. o.
5 N NED. PRIJE BOGOJAVLJENJA (Ned. 30. po Duh.), Gl. 5.; Teopemt i Teon, mč.; Sinklektika, č. m.; Apolinarija, monahinja
6 P BOGOJAVLJENJE GOSPODNJE
7 U Zbor Sv. Ivana Krstitelja
8 S Juraj Hozevit, č. o.; Dominika, č.m.
9 Č Polieukto, mč.
10 P Grgur, biskup iz Nise; Domecian i Marcian, č. o.
11 S Teodozije, č. o.
12 N NED. PO BOGOJAVLJENJU (Ned. 31. pod Duhovima), Gl. 6; Tatjana, mč.
13 P Ermilije i Stratonik, mč.
14 U Sinajski i Raitski mučenici
15 S Pavao iz Tebe, č. o.; Ivan, č. o.
16 Č Verige sv. ap. Petra
17 P Antun Veliki, č. o. pustinjak
18 S Atanazije i Ćiril, nadbk. aleksandrijski
19 N Makarije Egipćanin, č. o.
20 P **NED. 32. PO DUHOVIMA,** Gl. 7.; Eutimije Veliki, č.o.
21 U Maksim Priznavatelj, č. o.; Neofit, Eugenije, Kandid, Valerije i Akil, mč.
22 S Timotej, ap.; Anastazije Perzijski, č.o. mč.
23 Č Klement, bk. mč.; Agatangel, mč.
24 P Ksenija Rimljanka, č. m.
25 S Grgur Bogoslov, nadbk. carigr.
26 N NED. O ZAKEJU, Gl. 8.; Ksenofont, č. o.
27 P Ivan Zlatousti, prenos moći
28 U Efrem Sirski, č. o.
29 S Ignacije Bogonosac, bk. mč., prenos moći
30 Č Tri svetitelja: Bazilije Veliki, Grgur Bogoslov i Ivan Zlatousti
31 P Kir i Ivan, dobrotvori

Siječanj

1 S Marija Bogorodica; Osmina Božića; Nova godina
2 Č Bazilije Veliki i Grgur Nazianski
3 P **Presveto Ime Isusovo;** Genoveva; Cvieta
4 S Anđela Folinjska; Borislava
5 N 2. NED. PO BOŽIĆU; Emiliana; Ivan Nepomuk Neumann; Gaudencije
6 P BOGOJAVLJENJE (Tri kralja); Gašpar, Melkior, Baltazar
7 U Rajmund Penjafortski; Lucian; Rajko; Zoran
8 S Severin; Teofil; Lucian, Maksimian i Julian; Bl. Dj. Marija od Brze pomoći
9 Č Marcelin; Hadrian; Julian; Živko
10 P Miltiad; Pavao; Agaton; Dobroslav
11 S Higin; Neven
12 N KRŠTENJE GOSPODINOVO (1. ned. u god.); Margareta Bourgeoys; Antun Fournier; Ernest; Tatjana
13 P Hilarije; Hermilije i Stratonik; Veronika Negroni; Radovan
14 U Glicerije; Feliks (Srećko); Makrina
15 S Pavao; **Anastazija** (Stošija); Mavro; Tarzicija
16 Č Marcel I.; Honorat; Časlav; Mislav
17 P Antun, opat; Julian; Marcel; Vojmil
18 S Priska; Margareta Ugarska; početak molitvene osmine za jedinstvo kršćana
19 N 2. NED. U GOD.; Germanik; Poncian; Makarije Veliki; Ljiljana
20 P Fabian i Sebastian; Neofit; Henrik, Hinko
21 U Agneza; Janja, Neža, Ines
22 S Vinko, đakon; Anastazije; Vinko Pallotti
23 Č Emerenciana; Severian i Akvila; Ema; Vjera
24 P Franjo Saležki; Felician; Bogoslav
25 S Obraćenje Sv. Pavla; Ananija; završetak molitvene osmine
26 N 3. NED. U GOD.; Timotej i Tit; Teogen; Bogoljub; Tješimir
27 P Anđela Merici; Julian; Devota; Vitalian; Pribislav
28 U Toma Akvinski; Tomislav
29 S Valerije; Konstancije; Sulpicije Sever; Zdeslav
30 Č Barsimej; Martina; Batilda; Aldegunda; Alan; Gordana
31 P Ivan Bosko; Viktorin, Viktor, Nicefor, Klaudije, Diodor, Serapion

1 S Trifun, mč.
2 N NED. O CARINIKU I FARIZEJU, Gl. 1.;
SUSRET GOSPODA ISUSA KRISTA U HRAMU
3 P Simeon Bogoprimac; Ana, proročica
4 U Izidor, č. o.
5 S Agata, mč.
6 Č Vukol, bk.; Silvan, bk. mč. i drugovi
7 P Partenije, bk.
8 S Teodor Stratilat, velemč.; Zaharija, pr.
9 N NED. O RASIPNOM SINU, Gl. 2.; Nicefor, mč.
10 P Haralampije, mč.; bl. **Alojzije Stepinac,** nadbk.
11 U Blaž (Vlaho), bk. mč.
12 S Meletije, nadbk.
13 Č Martinian, č. o.
14 P Ćiril, č. o. učitelj i apostol slavenski; Auksentije, č. o.; Maron, č. o. pust.
15 S **Prva zadušna subota;** Onezim, ap. mč.
16 N NED. MESOPUSNA, Gl. 3.; Pamfilije, Porfirije i dr., mč.
17 P Teodor Tiron, velemč.
18 U Lav Veliki, papa
19 S Arhip, ap.
20 Č Lav, bk. katanski
21 P Timotej, č. o.; Eustatije, nadbk.
22 S **Subota svetih otaca izposnika;** Eugenijski mučenici, našašće moći
23 N NED. SIROPUSNA, Gl. 4.; Polikarp, bk. mč.
24 P **Početak Velikoga posta** (strogi post); Ivan Krstitelj, prvo i drugo našašće glave
25 U Tarasije, nadbk.
26 S Porfirije, bk.
27 Č Prokopije Dekapolit, č. o. priznavatelj
28 P Bazilije, č. o. priznavatelj
29 S **Teodorova subota;** Kasian, č. o.

1 S Tripun [MR]; Sever; Brigita
2 N 4. NED. U GOD.; Prikazanje Gospodinovo (Svićnica); Marijan, Marijana, Svjetlana; Katarina Ricci; Dan posvećenoga života
3 P Blaž (Vlaho); Oskar; Tripun; Šimun, Ana
4 U Veronika Jeruzalemska; Izidor; Nikola Studita; Raban Maur
5 S Agata; Dobrila; Jagoda; Silvan
6 Č Pavao Miki; Doroteja i Teofil; Tea, Božidarka
7 P Bl. Pio IX.; Mojsije, pustinjak; Držislav
8 S Jeronim Emiliani; Josipa Bakhita; Juvencije; Mladen
9 N 5. NED. U GOD.; Apolonija; Sabin; Skolastika; Sunčana, Zora
10 P Bl. **Alojzije Stepinac;** Vilim; Skolastika [MR]; Silvan
11 U Gospa Lurdska; Severin; Adolf; Mirjana
12 S Eulalija; Zvonimir; Damjan
13 Č Stjepan; bl. Kristina Spoletska; Foska
14 P Valentin (Zdravko); Vital; Zenon; Eufrazija
15 S Onezim; Klaudije Colombière; Valfrid; Agapa; Faustin i Jovita; Vitomir
16 N 6. NED. U GOD.; Juliana; Miljenko
17 P Sedam utemeljitelja Reda slugu BDM
18 U Šimun; Gizela; Vilim Harrington; Franjo Regis Clet
19 S Mansuet (Blago); Bonifacije; Ratko
20 Č Eleuterije; Leon (Lav); Lea; Slobodan
21 P Petar Damiani; Tomo Pormort
22 S **Stolica Sv. Petra;** Papija; Maksimian; Tvrtko
23 N 7. NED. U GOD.; Polikarp; Siren ili Siner; Jozefina Vannini; Grozdan
24 P Evecije; Modest; [Matija]; [Montan (Goran)]
25 U **Donat, zadarski biskup;** Nestor; Valpurga
26 S **Pepelnica** (post i nemrs); Aleksandar; Porfirije; Sandra; Branimir
27 Č Gabriel od Žalostne Gospe (Franjo Possenti); Tugomil
28 P Roman; Timotej Trojanowski
29 S Hilarije; Osvald

1 N ND. 1. VELIKOG POSTA – ND. SV. IKONA ILI PRAVOVJERJA, Gl. 5.; Eudokija, č. m. mč.
2 P Teodot, bk. mč.
3 U Eutropije, Kleonik i Bazilisko, mč.
4 S Gerazim, č. o.
5 Č Konon, mč.
6 P Amorijski mučenici
7 S **Druga zadušna subota;** Kersonski mučenici
8 N ND. 2. VELIKOG POSTA, Gl. 6.; Teofilakt, č. o. priznavatelj
9 P Sebastijski mučenici
10 U Kodrat i drugovi, mč.
11 S Sofronije, patriarh jeruzalemski
12 Č Grgur Dvojeslov, papa; Teofan, č. o. priznavatelj
13 P Nicefor, patr. carigradski, prienos moći
14 S **Treća zadušna subota;** Benedikt Nursijski, č. o.
15 N ND. 3. VELIKOG POSTA - KRIŽUPOKLONSTVENA, Gl. 7.; Agapije i drugovi, mč.
16 P Sabin i Papije, mč.
17 U Aleksije, č. o.
18 S Ćiril, nadbiskup jeruzalemski
19 Č Krizant i Darija, mč.
20 P Monasi Sv. Sabe na Sinaju, mč.
21 S **Četvrta zadušna subota;** Jakov, bk.
22 N ND. 4. VELIKOG POSTA, Gl. 8.; Bazilije, mč.
23 P Nikon i učenici, mč.
24 U Zaharija, č. o.; Artemon, bk.
25 S **BLAGOVIEST**
26 Č **Četvrtak velikoga kanona;** Zbor arkanđela Gabriela
27 P Matrona Solunska
28 S **Subota stojećih pohvala Bogorodici** (subota akatista); Hilarije, č. o.
29 N ND. 5. VELIKOG POSTA, Gl. 1.; Marko, bk; Ćiril đakon i dr., mč.
30 P Ivan Ljestvičar, č. o.
31 U Hipatije, bk. mč.

1 N **1. KORIZ. NED. (Čista);** Albin; David; Leon; Jadranko; Zoran
2 P Karlo Boni; [Janja Pražka (Češka)]
3 U Marin i Asterije; Kunigunda; Fridrik (Miroslav)
4 S Kazimir; Focije, Arkelaj, Kvirin; [Eugen]
5 Č Lucije I.; Hadrian; Gerazim; Vedran
6 P Fridolin; Viktorin; Koleta Boylet; Ruža Viterbska; Janja Pražka (Češka); Mirko
7 S Perpetua i Felicita; Bazilije, Eugen, Agatodor, Elpidij, Eterij, Kapiton i Efrem; Terezija Margareta Redi; proljetna četvrtinka (kvatre)
8 N **2. KORIZ. NED. (Pačista);** Ivan od Boga; Stjepan; Ivša, Boško
9 P Franjica Rimska; Bruno; Dominik Savio; Franjka
10 U Kajo i Aleksandar; Viktor; Makarije; Simplicije; Emil
11 S Benedikt; Tomo Atkinson; [Kandid]; [Firmin]; Tvrtko
12 Č Maksimilijan; Inocent I.; Grgur I. Veliki; Alojzije Orione; [Bernard]
13 P Macedonije, Patricija i Modesta; Sabin; Kristina; Rozalija; Ratka
14 S Aleksandar; Lazar; Matilda; Paulina; Milijana; Borka
15 N **3. KORIZ. NED. (Bezimena);** Zakarija; Klement Marija Hofbauer; Veljko; Vjekoslava; [Ljudevita (Lujza) Marijački]; [Longin]
16 P Hilarije i Tacian; Julian; Euzebija; Herbert; Berta; Smiljan
17 U Patrik; Agrikola; Gertruda; Ivan Sarkander; Domagoj, Hrvatin
18 S Ćiril Jeruzalemski; Aleksandar; Eduard; Anzelmo; Cvjetan
19 Č **Josip, zaručnik BDM;** Narcis Turchan
20 P Ivan Nepomuk; Ivana Veron; [Klaudija]; Vladislav
21 S Serapion; Vesna
22 N **4. KORIZ. NED. (Sredopostna);** Epafrodit; Lea; Franjo Chartier; [Oktavian]; Jaroslav
23 P Turibije Mongrovejski; Oton; [Pelagija]
24 U Katarina Švedska; [Latin]; Javorka
25 S **Navještenje Gospodinovo (Blagoviest);** Dizma; Kvirin; Marijana, Marijan, Maja
26 Č Emanuel, Sabin, Kodrat i Teodozije; **Montan** i **Maksima;** Goran
27 P Rupert; Ernest
28 S Kastor; Prisko, Malko i Aleksandar; [Nada, opat]; Sonja
29 N **5. KORIZ. NED. (Gluha);** Eustazije; Bertold; Vilim Tempier; [Jona]
30 P Domnin; Zosim; Amadej; [Kvirin]; [Viktor]; Vladko
31 U Benjamin; Balbina; Guido; [Amos]; Ljubomir

1 S Marija Egipćanka, č. m.
2 Č Tit, č. o.
3 P Nikita, č. o. priznavatelj
4 S **Lazarova subota;** Josip Pjesmopisac i Juraj, č. o.
5 N CVJETNA NED. (CVJETNICA); Teodul, Agatopod i dr., mč.
6 P Veliki ponedjeljak; Metodije, učitelj slavenski
7 U Veliki utorak; Juraj, bk.
8 S Velika srieda; Herodije, Agab, Ruf, Asinkret, Flegon i Herma, ap.
9 Č **VELIKI ČETVRTAK;** Eupsihije, mč.
10 P **VELIKI PETAK (strogi post);** Terencije, Pompej, Afrikan, Maksim i dr., mč.
11 S **VELIKA SUBOTA;** Antipa, bk. mč.
12 N USKRS (VAZAM, PASHA); Bazilije, č. o. priznavatelj
13 P **Uskrsni ponedjeljak;** Artemon i dr., mč.
14 U **Uskrsni utorak;** Martin, papa; Antun, Ivan i Eustahije, mč.
15 S **Uskrsna srieda;** Aristarh, Pud i Trofim, ap.
16 Č **Uskrsni četvrtak;** Agapa, Irena i Kionija, djevice mč.
17 P **Uskrsni petak;** Simeon Perzijanac, bk.; Akacije, bk.
18 S **Uskrsna subota;** Ivan, č. o., uč. Sv. Grgura Dekapolita
19 N TOMINA NEDJELJA; Ivan, č. o.
20 P Teodor Trihin, č. o.
21 U Januarije i dr. mč., Teodor, mč.
22 S Teodor Sikeot, č. o.
23 Č **Juraj,** velemč.
24 P Saba Stratilat, mč.
25 S Marko, ap. i evanđ.
26 N ND. MIRONOSICA, Gl. 2.; Bazilije, bk. mč.
27 P Simeon, mč.; Stjepan, bk.; **Ozana Kotorska,** č. m.
28 U Jason i Sosipater, ap.; Dada, Maksim i Kvintilian, mč.
29 S Kiziški mučenici; Memnon, č. o. čudotvorac
30 Č Jakov, ap., brat Sv. Ivana

1 S **Venancije** i dr.; Hugo; [Teodora (Božica)]
2 Č Franjo Paulski, Afian; Teodora; Dragoljub
3 P Siksto I.; Rikard; Ratko
4 S Izidor; Platon; Žiga; Strahimir
5 N 6. KORIZ. NED. (Cvjetna), CVJETNICA; Vinko Fererski; Irena; Gerald; Juliana; Berislav; Mira
6 P **Irenej Sriemski** [MR]; Eutik; Vilim; [Celestin (Rajko) I.]
7 U Ivan de la Salle; Herman Josip
8 S Timotej, Diogen, Makarije i Maksim; Dionizije (Denis); Amancije; Alemka
9 Č **Veliki četvrtak;** Maksim; **Demetrije Sriemski;** Liborije; Akacije; Hugo; [Marija Kleofina]
10 P **Veliki petak** (post i nemrs); Terencije, Afrikan, Maksim, Pompej, Aleksandar, Teodor; [Ezekijel]
11 S **Velika subota;** Stanislav; Izak; Gema Galgani; Stana; Radmila
12 N USKRS; Viktor; Julije I.; Zenon; Damjan; Bazilije; Davorka
13 P **Uskrsni ponedjeljak;** Martin I.; Urso; Hermenegildo; Ida; Albertin
14 U Tiburcije, Valerian i Maksim; Bernika, Prosoka i Domnina; Bernard
15 S Krescencije; Maron; Damjan de Veuster; [Basilisa i Anastazija]; Bosiljka
16 Č Turibije; Fruktuoz; Josip Benedikt Labre; Marija Bernarda Soubirous
17 P Petar i Hermogen; Akacije; Ilija, Pavao i Izidor; Robert; Rudolf
18 S Euzebije; Atanazija; [Eleuterije]; [Apolonije]
19 N 2. USKRSNA NED. (Biela); NED. BOŽJEGA MILOSRĐA; Marta; Juraj; Gerold; Lav IX.; Konrad; Ema; Rastislav
20 P Anicet; Sulpicije i Servician; Marcelin; Marcian; Anastazije
21 U Anzelmo Kenterberijski; Apolonije; Anastazije; Goran
22 S Soter; Kajo; Agapit I.; Lav; Teodor
23 Č Juraj; Adalbert (Vojtjeh); Đuro, Đurđica
24 P Fidel; Marija Kleofa i Saloma; Vjera, Vjeran
25 S Marko; Anian; Stjepan; Klarencije; Maroje
26 N 3. USKRSNA NED.; Kleto; Bazilej; Vilim i Putnik; [Marcelin]
27 P Bl. **Ozana Kotorska; Polion;** bl. **Jakov Zadranin;** Šimun
28 U Petar Chanel; Ljudevit M. Grignion Montfortski; Vital Ravenski
29 S Katarina Sienska; Sever; Hugo; Kata
30 Č Pio V.; Eutropije; Kvirin; Donat; Lovro; Josip Benedikt Cottolengo

1 P Josip, zaručnik B.D.M.; Jeremija, pr.
2 S Atanazije Veliki, nadbk. aleksandrijski
3 N ND. O UZETOM, Gl. 3.; Teodozije Pečerski, č. o.; Timotej i Maura, mč.
4 P Pelagija, dj. mč.
5 U Irena, dj. mč.; Nicefor, č. o.
6 S Prepolovljenje uzkrsnog vremena; Job Strpljivi, pravednik
7 Č Akacije, mč.; spomen na ukazanje častnoga Križa Gospodnjega
8 P Ivan Bogoslov, ap. i ev.
9 S Nikola, bk., prienos moći; Izaija, prorok; Kristofor, mč.
10 N ND. O SAMARIJKI, Gl. 4.; Šimun Revnitelj, ap.; **Ivan Merz,** priznavatelj
11 P **Ćiril i Metod, apostoli i uč. slavenskih naroda;** Mokije, sveć. mč.
12 U Epifanije, bk.; German, patr. carigradski; Leopold Mandić, č. o.
13 S Glikerija, mč.
14 Č Izidor, mč.
15 P Pahomije Veliki, č. o.
16 S Teodor Posvećeni, č. o.
17 N ND. O SLIJEPOROĐENOM, Gl. 5.; Andronik, ap.
18 P Teodot, Petar, Dionizije i dr., mč.
19 U Patricije bk. i dr., mč.
20 S Talelaj, mč.
21 Č **UZAŠAŠĆE GOSPODNJE;** Konstantin car i njegova majka Jelena, carica
22 P Bazilisko, mč.
23 S Mihael, bk. priznavatelj
24 N ND. SV. OTACA I. NICEJSKOG SABORA, Gl. 6.; Simeon Pustinjak, č. o.
25 P Ivan Krstitelj, treće našašće glave
26 U Karpo, ap.
27 S Terapont, bk. mč.
28 Č Nikita, bk.
29 P Teodozija, č. m. mč.
30 S **Peta zadušna subota;** Izakije, č. o.
31 N NEDJELJA PEDESETNICE (DUHOVI); Hermij, ap.; Hermej, mč.

1 P **Josip Radnik;** Jeremija; bl. **Julian Cesarello iz Bala**
2 S Atanazije; Vindemial i Longin; Antonin; [Eugen]
3 N 4. USKRSNA NED.; Filip i Jakov; Timotej i Mavro; Juvenal (Mladen); [Našašće Sv. Križa]; [Aleksandar I.]
4 P Florian (Cvjetko); Silvan; Cvieta
5 U Maksim; Hilarije; Anđeo (Anđelko); [Peregrin]
6 S Lucije Cirenac; Marijan i Jakob; **Irenej Sriemski;** [Dominik (Dinko) Savio]; Mirko
7 Č Domitila; **Dujam (Duje);** Duška
8 P Viktor; Akacije; Arsenije; Bonifacije IV.; Benedikt II.; [Marija Posrednica]
9 S Izaija; Herma; Pahomije; Ljudevita (Lujza) Marijački; [Jeronim, p.m.]
10 N 5. USKRSNA NED.; Job; bl. **Ivan Merz; Gospa Trsatska;** [Sv. Prosper, suzaštitnik Hvara i Visa]
11 P Mamerto; Franjo Geronimo
12 U **Leopold Mandić;** Nerej i Akil; Pankracije (Svevlad); Epifanije
13 S Gospa Fatimska; Servacije; Agneza; Gema
14 Č Matija (Matko); Poncije; Feliks i Fortunat; Justa i Heredina
15 P Simplicije; Severin; Rupert; Izidor seljak
16 S Feliks i Genadije; Florencije i Dioklecian; Putnik; Šimun Stock; Andrija Bobola; [Ivan Nepomuk]
17 N 6. USKRSNA NED.; Paskal (Paško); Bruno; [Akvilin]
18 P Ivan I.; **Feliks;** Dioskur; [Venancije]
19 U Urban I.; Celestin (Rajko) V.; Ivon
20 S Bernardin Sienski; Lidija iz Tiatire
21 Č **Uzašašće Gospodinovo (Spasovo);** Timotej; [Viktor]; Dubravka
22 P Rita; Kast i Emilije (Milan); Bazilisko; Julija; Renata; Jagoda
23 S Lucije, Montan (Goran) i dr.; Deziderije (Željko)
24 N 7. USKRSNA NED.; Marija Pomoćnica; **Servul;** [Suzana]
25 P Beda Časni; Grgur VII.; Marija Magdalena Pazzi; [Urban I.]
26 U Filip Neri; Eleuterije; Deziderije; Zdenko
27 S Augustin Kenterberijski; Julije; Eutropije
28 Č Helikonda; Just; German; Vilim; Lanfranko; Velimir
29 P Ezikije; Maksimin; Bona; **Euzebije i Polion;** Pavao VI.
30 S Gabin; Hubert; Ivana Arška
31 N DUHOVI; Pohod BDM; **BDM Kamenitih vrata;** Petronila

1 P **PRESVETA TROJICA;** Justin filozof i dr., mč.
2 U Nicefor, patr. carigradski, priznavatelj
3 S Lukilian i drugovi, mč.
4 Č Mitrofan, patr. carigr.; Kvirin Sisački, bk. mč.
5 P Dorotej, bk tirski mč.; Kozma, mč.
6 S Besarion, č. o. čudotvorac; Hilarije Novi, č. o.
7 N NEDJELJA SVIH SVETIH; Teodot, mč.
8 P Teodor Tiron, velemč., prienos moći
9 U Ćiril, nadbk. aleksandrijski
10 S Timotej, bk. mč.
11 Č **PRESVETA EUHARISTIJA;** Bartolomej i Barnaba, ap.
12 P Onufrije i Petar, č. o.
13 S Akilina, dj. mč.; Trifilije, bk.
14 N NED. 2. PO DUHOVIMA, Gl. 1.;
Elizej, pr.; Metod, patr. carigr.
15 P Amos, pr.; **Jeronim Stridonski (Štrigovski),** č. o.
16 U Tihon, bk. čudotvorac
17 S Manuel, Sabel i Ismael, mč.
18 Č Leoncije, mč.
19 P **Krist Čovjekoljubac;** Juda Tadej, ap.
20 S **Muke presvete Bogorodice;** Metod, bk. mč.
21 N NED 3. PO DUHOVIMA, Gl. 2.;
Julian Tarški, mč.
22 P Euzebije, bk. mč.
23 U Agripina, mč.
24 S **Rođenje Ivana Krstitelja**
25 Č Febronija, č. m., mč.
26 P David Solunski, č. o.
27 S Samson, sveć.
28 N NED. 4. PO DUHOVIMA, Gl. 3.;
Kir i Ivan, dobrotvori mč., prienos moći
29 P **Petar i Pavao, apostoli mč.**
30 U Zbor 12-orice apostola

1 P **BDM Majka Crkve** [Duhovski ponedjeljak]; Justin; Prokul; Fortunat; [Mladen]
2 U Marcelin i Petar; Potin, Blandina i dr.; Erazmo; Eugen I.
3 S Karlo Lwanga i dr.; Ivan XXIII.
4 Č **Kvirin Sisački;** Optat; Predrag
5 P Bonifacije; [Valerija]; Darinka
6 S BDM Kraljica apostola; Norbert; Besarion; Hilarion; Neda; ljetna četvrtinka (kvatre)
7 N PRESVETO TROJSTVO (10. ned. u god.); Robert; Radoslav
8 P Medard; Fortunat; Žarko; Melanija
9 U Efrem; Diomed; Vinko; [Pelagija]; Ranko
10 S Cenzurije; Bogumil; Diana; **Ivan Dominik;** [Margareta Škotska]
11 Č **TIELOVO (Brašančevo);** Barnaba; Maksim; Rambert; Jolanda; Borna
12 P Bazilid (Bosiljko); Onufrije; Lav III.; [Ivan Fakundo]
13 S Antun Padovanski; Eulogije
14 N 11. NED. U GOD.; Elizej; Valerije i Rufin
15 P Amos; Vid; [Modest (Čedomir) i Krescencija]
16 U Kvirik i Julita; Similian; [Franjo Regis]; Gvido
17 S Izauro i dr.; Emilija; Bratoljub
18 Č Marko i Marcelian; Amando (Ljubomir)
19 P **Presveto Srdce Isusovo;** Romuald; Gervazije i Protazije; Rajka; Bogdan
20 S **Bezgrješno Srdce Marijino;** Metod; [Silverije]; [Florencija (Cvjetka)]
21 N 12. NED. U GOD.; Alojzije Gonzaga; Vjekoslav, Slavko, Slavica
22 P Paulin Nolanski; Ivan Fišer i Toma More; [Akacije i 10 tisuća mč.]
23 U Tomo Garnet; Josip Cafasso; Sidonija; Zdenka
24 S **Rođenje Ivana Krstitelja;** Simplicije; Marija Guadalupe
25 Č Maksim; Adalbert; Vilim; Henrik (Hinko); Eleonora
26 P Ivan i Pavao; Vigilije (Zoran); Josip Marija Escrivá de Balaguer
27 S Ćiril Aleksandrijski; **Ladislav**
28 N 13. NED. U GOD.; Irenej; Pavao I.; Mirko; Smiljan
29 P Petar i Pavao; Kasije; Krešimir, Krešo
30 U Rimski prvomučenici; Ladislav [MR]; Oton

1 S Kuzma i Damjan, dobrotvori
2 Č Polaganje haljine Bogorodičine
3 P Hiacint, mč.
4 S Andrija, nadbk. kretski; Marta, č. m.
5 N NED. 5. PO DUHOVIMA, Gl. 4.; Atanazije Atoški, č. o.; (Ćiril i Metod, ap. slavenski)
6 P Sisoje Veliki, č. o.
7 U Toma i Akacije, č. o.
8 S Prokopije, velemč.
9 Č Pankracije, bk. mč.; bl. **Marija Petković,** č. m.
10 P Nikopoljski mč.; Antun Pečerski, č. o.
11 S Eufemija, velemč.
12 N NED. 6. PO DUHOVIMA, Gl. 5.; Proklo i Hilarije, mč.; Mihael, č. o.
13 P Zbor arkanđela Gabriela; Stjepan Sabait, č. o.; Julian, bk.
14 U Akila, ap.
15 S Kirik i Julita, mč.; Vladimir Veliki, knez
16 Č Atenogen, bk. i 10-orica uč., mč.
17 P Marina, velemč.
18 S Hiacint i Emilian, mč.
19 N NED. 7. PO DUHOVIMA, Gl. 6.; Makrina, č. m.; Dio, č. o.
20 P **Ilija,** prorok
21 U Ezekiel, pr.; Simeon i Ivan, č. o.
22 S Marija Magdalena, mironosica; Foka, mč., prienos moći
23 Č Trofim, Teofil i dr., mč.; Apolinarije, bk. mč.
24 P Kristina, velemč.; Boris i Gleb, mč.
25 S **Ana,** majka presvete Bogorodice
26 N NED. 8. PO DUHOVIMA, Gl. 7.; Hermola i dr., mč.; Paraskeva (Petka) Rimljanka, č.m. mč.
27 P Pantelejmon, velemč.; Sveti sedmočislenici
28 U Prohor, Nikanor, Timon i Pamen, ap. i đakoni
29 S Kalinik, mč.
30 Č Sila, Silvan, Kriskent, Epenet i Andronik., ap.
31 P Eudokim Pravedni

1 S Aron; Martin; Teodorik; Estera; Stela, Zvjezdana
2 Č Proces i Martinian; Liberat i dr.; Višnja; [Oton]; [Pohod BDM]
3 P Toma; Anatol; Memnon; Marko i Mocian; Lav II.
4 S Elizabeta Portugalska; Jukundian; Laurian; Florencije
5 N 14. NED. U GOD.; Ćiril i Metod; Antun Marija Zaccaria; Slaven
6 P Marija Goretti; Romul; Paladije; Bogomila
7 U Panten; Edilburga; Vilibald (Vilko); Benedikt XI.; [Klaudije]
8 S Akvila i Priska ili Priscila; Hadrian III.; Eugen III.; Edgar
9 Č Bl. **Marija od Propetog Isusa Petković;** [BDM Kraljica mira]; Leticija
10 P Rufina i Sekunda; Amalberga; Amalija; Ljubica
11 S Benedikt (Benko); Pio I.; Marcian; Dobroslav
12 N 15. NED. U GOD.; Prokul i Hilarion; Fortunat i Hermagora; Mohor; Mislav
13 P **BDM Bistrička;** Henrik (Hinko) i Kunegunda; Ezdra
14 U Kamilo de Lellis; Optacian; Miroslav
15 S Bonaventura; Vladimir Kijevski; Razstanak apostola; Dobriša
16 Č BDM Karmelska; [Elvira]; Karmela
17 P Hiacint; Justa i Rufina; Marcelina; Aleksije; Branko
18 S Simforoza i dr.; Emilian; Fridrik (Miroslav); Bruno; [Arnold]
19 N 16. NED. U GOD.; Epafra; Makrina; [Justa i Rufina]
20 P Apolinar; Ilija (Iljko); Josip Barsaba; Marina ili Margareta; Biserka
21 U Lovro Brindižki; Viktor; [Daniel]; Danica
22 S Marija Magdalena; Platon; Jeronim; Manda, Lenka
23 Č Brigita Švedska; Ezekiel; Apolinar; Ivan Cassian
24 P Sarbelije (Josip) Makhluf; Kristina; Kinga ili Kunigunda; Mirjana
25 S Jakov st.; Kristofor
26 N 17. NED. U GOD.; Joakim i Ana, roditelji BDM; Miljenka
27 P Pantaleon ili Pantalaimon; Klement Ohridski i dr.; [Natalija]
28 U Prokor i dr.; Viktor I.; Nazarije i Celzo; [Inocent I.]
29 S Marta; Lazar; Blaženka; Mira; [Flora]
30 Č Petar Krizolog; Julita; **Leopold (Bogdan) Mandić** [MR]; Anđa; [Rufin]
31 P Ignacije Lojolski; Fabije; Vatroslav

1 S Obhod častnim križem; Makabejski mučenici
2 N NED. 9. PO DUHOVIMA, Gl. 8.; Stjepan Prvomučenik, prenos moći
3 P Izakije, Dalmat i Faust, č. o.; **Augustin Kažotić,** bk.
4 U Efežki mučenici; Eudokija, č. m. mč.
5 S Eusignije, mč.
6 Č PREOBRAŽENJE GOSPODNJE
7 P Domecije, mč.
8 S Emilian, bk. priznavatelj
9 N NED. 10. PO DUHOVIMA, Gl. 1.; Matija, ap.
10 P Lovro, prađakon mč.
11 U Euplo, mč.
12 S Focije i Anicet, mč.
13 Č Maksim, č.o. priznavatelj, prenos moći
14 P Mihej, prorok
15 S UZNESENJE PRESVETE BOGORODICE NA NEBO
16 N NED. 11. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; Diomed, mč.
17 P Miron, sveć. mč.
18 U Flor i Lauro, mč.
19 S Andrija i dr., mučenici
20 Č Samuel, pr.
21 P Tadej, ap.; Basa, mučenica
22 S Agatonik i dr., mč.
23 N NED. 12. PO DUHOVIMA, Gl. 3.; Irenej Lionski, bk. mč.; Lupo, mč.
24 P Eutih, mč.
25 U Tit, ap.; Bartolomej, ap., prenos moći
26 S Hadrian i Natalija, mč.
27 Č Pimen, č. o.
28 P Mojsije Etiopljanin, č. o.; Augustin, bk.
29 S **Glavosiek Ivana Krstitelja**
30 N NED. 13. PO DUHOVIMA, Gl. 4.; Aleksandar, Ivan i Pavao Mlađi, patr. carigr.
31 P Polaganje pojasa Bogorodičinog

1 S Alfonz Marija Liguorski; Petar Favre; Vjera; Nada
2 N 18. NED. U GOD.; Euzebije Verčelski; Stjepan I.; [BDM od Anđelâ]
3 P Bl. **Augustin Kažotić;** Eufronije; [Lidija iz Tiatire]
4 U Ivan Marija Vianney; Hiacint; **Rajner**
5 S Posvećenje bazilike Sv. Marije Velike; BDM Snježna; Nives, Snježana
6 Č Preobraženje Gospodinovo (Božje lice); Predrag
7 P Siksto II.; Kajetan; Afra; Donat
8 S Dominik; Nedjeljko, Dinko
9 N 19. NED. U GOD.; Terezija Benedikta od Križa (Edith) Stein
10 P Lovro; Lovorka; [Asterija; Zvjezdan]
11 U Klara (Jasna) Asižka; Suzana; Rufin; Ljerka, Ljiljana
12 S Ivana Franjica de Chantal; Anicet i Focije; [Hilarija]
13 Č Poncian i Hipolit; Kasian; Ivan Berchmans
14 P Maksimilian Marija (Rajmund) Kolbe; Ursicin; [Alfred]
15 S UZNESENJE BDM (VELIKA GOSPA); Tarzicije; Alfred; Stanislav Kostka; Marija
16 N 20. NED. U GOD.; Stjepan Ugarski; Teodor; Rok; Krunoslav
17 P Miron; Euzebije; [Hiacint]; [Liberat (Slobodan)]
18 U Agapit; Lav; Jelena Križarica; Firmin
19 S Ivan Eudes; Siksto III.; Donat; Ljudevit; [Tekla]
20 Č Bernard; Samuel; Porfirije; Marija Matijević (de Mattias); Branko
21 P Pio X.; [Hermogen]
22 S BDM Kraljica; Vladislava; Regina
23 N 21. NED. U GOD.; Ruža Limska; Zdenko; [Filip Benicije]
24 P Bartol; bl. **Miroslav Bulešić**
25 U Ljudevit IX.; Josip Kalasancijski
26 S Melkizedek; **Anastazije;** [Zefirin]; [Rufin]; Jadranko
27 Č Monika; Amadej (Časlav)
28 P Augustin; Hermes; Tin, Gustav
29 S Mučeničtvo Ivana Krstitelja; **Bazila;** Sabina
30 N 22. NED. U GOD.; Feliks i Adaukt; [Gaudencija (Radoslava)]
31 P [BDM od suza]; Josip i Nikodem; Rajmund; [Optat (Željko)]; Rajko

1 U **Početak Crkvene godine;** Simeon, č. o.
2 S Mamant, mč.; Ivan Izposnik, č.o.
3 Č Teoktist, č. o.; Antim, bk. mč.; Pio X., papa
4 P Mojsije, pr.
5 S Zaharija, otac Sv. Ivana Krst., pr.
6 N NED. 14. PO DUHOVIMA, Gl. 5.; Eudoksije, mč.; Arhip, č.o.
7 P Sozont, mč.; Marko Krizin (Križevčan), mč.
8 U **Rođenje presvete Bogorodice**
9 S Joakim i Ana, roditelji Bogorodičini
10 Č Minodora, Mitrodora i Nimfodora, mč.; Pulherija, carica
11 P Teodora Aleksandrijska, č. m.
12 S Autonom, sveć. mč.
13 N NED. 15. PO DUHOVIMA (NED. PRIJE UZVIŠENJA ČASTNOGA KRIŽA), Gl. 6.; Kornelije, bk. mč.
14 P **Uzvišenje častnoga Križa Gospodnjega**
15 U Nikita, velemučenik
16 S Eufemija, velemučenica
17 Č Sofija i njezine kćeri Vjera, Nada i Ljubav, mč.
18 P Eumenije, bk. čudotvorac
19 S Trofim, Sabacije i Dorimed, mč.
20 N NED. 16. PO DUHOVIMA (NED. NAKON UZVIŠENJA ČASTNOGA KRIŽA), Gl. 7.; Eustatije, velemč. i obitelj, mč.
21 P Kodrat, ap.
22 U Jona, pr.; Foka, bk. mč.
23 S Začeće Sv. Ivana Krstitelja
24 Č Tekla, prvomučenica
25 P Eufrosina, č. m.
26 S Ivan Bogoslov, ap. i evanđelist, preminuće
27 N NED. 17. PO DUHOVIMA, Gl. 8.; Kalistrat i drugovi, mč.; Nil, č. o.
28 P Hariton, č. o. priznavatelj
29 U Ciriak, č.o. pustinjak
30 S Grgur, bk. mč.

Rujan

1 U Jošua; Prisko; Verena; Konstancije; Egidije; Tamara
2 S Zenon; Prosper; Ingrid; [Maksima]; Kalista (Divna)
3 Č Grgur Veliki; Feba; Bazilisa; Grga; Gordana
4 P Mojsije; Marcel; **Marin s otoka Raba;** [Ruža Viterbska]; Dunja
5 S Kvint; bl. **Ivan Dobri iz Siponta;** Terezija iz Kalkute (Agneza Gonxha Bojaxiu); [Lovro Justiniani]; Laura
6 N 23. NED. U GOD.; Zakarija; Onesifor; Boris; Davor
7 P **Marko Krizin (Križevčan);** Regina; Fest i Deziderije
8 U **Rođenje BDM** (Mala Gospa); Hadrian; Marijica
9 S Petar Claver; bl. Antun Miroslav Ozanam; Strahimir
10 Č Nemezije; Emilian; Pulherija; Nikola Tolentinski
11 P Prot i Hiacint; Feliks i Regula; Cvjetko; Miljenko
12 S Ime BDM (Ime Marijino); Guido; Dubravko
13 N 24. NED. U GOD.; Ivan Zlatousti; Zlatko; Ljubo
14 P Uzvišenje Sv. Križa; Višeslav
15 U BDM Žalostna; Nikomed; Dolores, Tugomila
16 S Kornelije i Ciprian; Eufemija; Prisko; Ludmila; Edita
17 Č Robert Bellarmin; Lambert; Kolumba; Hildegarda; [Rane Sv. Franje]
18 P Ocean; Ariadna; Josip Kupertinski; Sonja; Irena
19 S Januarije; Trofim; [Suzana]; Željko; jesenska četvrtinka (kvatre)
20 N 25. NED. U GOD.; Andrija Kim Tae-gon i dr.; Eustakije; [Kandida (Svjetlana)]
21 P Matej; Jona; Kvadrat; Pamfilije; Matko
22 U Emerita; Mauricije i dr.; Bazila; [Toma Vilanovski]; Žarko
23 S Zakarija i Elizabeta; Lino; Pio iz Pietrelcine; [Tekla iz Ikonija]
24 Č Anatolije; Pacifik; bl. Antun Martin Slomšek; [BDM od Odkupa]; Rupert
25 P Kleofa; Firmin; [Aurelija (Zlata)]; Rikarda
26 S Kuzma i Damjan; Gideon; [Ciprian i Justina]; Damir
27 N 26. NED. U GOD.; Vinko Paulski; Gaj; Bonfilije; Berislav
28 P Vjenceslav (Većeslav); Lovro Ruiz i dr.; Veco
29 U Mihael, Gabriel, Rafael; Eutik; Kiriak; Mavro
30 S **Jeronim;** Antonin; Urso i Viktor; Honorije; Franjo Borgia

1 Č **Pokrov (zaštita) Presv. Bogorodice;** Roman Slatkopojac, č. o.; Ananija, ap.
2 P Ciprian, bk. mč.; Justina, mč.
3 S Dionizije Areopagita, bk. mč.
4 N NED. 18. PO DUHOVIMA, Gl. 1.; Jerotej, bk. mč.; Amon, č. o.; Franjo Asižki, č.o.
5 P Haritina, mučenica; Dionizije, bk. mč.
6 U Toma, apostol
7 S Sergije i Bakho, mč.
8 Č Pelagija, č.m.
9 P Jakov Alfejev, apostol; Abraham, pravednik
10 S Eulampije i Eulampija, mč.
11 N NED. 19. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; Filip, đakon; Teofan, č.o.
12 P Prob, Tarah i Andronik, mč.; Kuzma, č. o.; Martin, bk.
13 U Karpo, Papila i Agatonika, mč.
14 S Nazarije, Gervazije, Protazije i Celzije, mč.; Paraskeva (Petka) Trnovska, č. m.
15 Č Eutimije Mlađi (Novi), č. o.; Lucian, č. o. mč.
16 P Longin, satnik, mč.
17 S Hošea, pr., Andrija Kretski, č. o. mč.
18 N NED. 20. PO DUHOVIMA, Gl. 3.; Luka, ap. i evanđ.
19 P Joel, pr.; Var, mč.; Ivan Rilski, č. o.
20 U Artemije, velemč.
21 S Hilarije Veliki, č. o.
22 Č Averkije, bk., čudotvorac; Efežki mučenici
23 P Jakov, ap., brat Gospodnji
24 S Areta i drugovi, mučenici
25 N NED. KRISTA KRALJA (Ned. 21. po Duhovima), Gl. 4.; Marcian i Martirije, mč.
26 P Dimitrije, velemučenik
27 U Nestor, mč.
28 S Terencije i Neonil, mč.; Stjepan Sabait, č. o.; Paraskeva Ikonijska, mč.
29 Č Anastazija, č.m. mč.; Abraham Zatvorenik, č. o.
30 P Zinovije i Zinovija, mč.
31 S Stahije, Ampilije i dr., ap.; Epimah, mč.

Listopad

1	Č	Terezija od Djeteta Isusa; Roman; [Remigije]
2	P	Anđeli Čuvari; Eleuterije; Teofil; [Stjepan I.]; Anđelko, Anđelka
3	S	Dionizije Areopagit; Kandida; Evald; Gerard; [godišnjica proglašenja bl. Alojzija Stepinca]
4	**N**	**27. NED. U GOD.;** Franjo Asižki; Petronije; Kvintin; Aurea; [Krispo i Kajo]; Franka
5	P	Karitina; Mavro i Placid; Jeronim; Marija Faustina (Jelena) Kowalska; [Firmat i Flaviana]; Miodrag
6	U	Bruno; Fides (Verica); Roman; Magno
7	S	BDM od Krunice (Ružarija); Marcel; Justina; Paladije; Rozario
8	Č	Demetrije i dr. [VMZN]; Pelagija; Hugo; [Šimun]
9	P	Dionizije i dr.; Ivan Leonardi; Abraham i Sara
10	S	Klaro; Telkilda; Tanka; Daniel i dr.; [Franjo Borgia]
11	**N**	**28. NED. U GOD.;** Ivan XXIII.; Filip; [Emilian]
12	P	Domnina; Maksimilian; Rotobald; Serafin
13	U	Teofil; Faust, [Eduard; Edo]; Hugolin; Hugo
14	S	Kalist I.; Lupul; Gaudencije; Donacian; Ljeposlav; Divko; Krasna
15	Č	Terezija Avilska; Sever; Tekla; Rezika; Valter
16	P	Hedviga; Marija Margareta Alacoque; Longin
17	S	Ignacije Antiohijski; Hošea; Vatroslav
18	**N**	**29. NED. U GOD.;** Luka; Petar Alkantarski; Lukša; Svjetlovid
19	P	Ivan Brebefski i Izak Jogues; Pavao od Križa; Joel
20	U	Kornelije; Vital; [Vendelin]; [Irena]; Miroslava
21	S	Uršula; Hilarije; Malko; Zvjezdan; Hilarija; Laura; bl. Karlo Austrijski
22	Č	Ivan Pavao II.; Marko; Filip i Herma; Valerije; [Marija Saloma]; Dražen
23	P	Ivan Kapistranski; Teodoret; Severin; Borislav
24	S	Antun Marija Claret; Ciriak i Klaudian; Jaroslav
25	**N**	**30. NED. U GOD.;** Krizant i Darija; Mavro; [Katarina Kotromanić]
26	P	Lucian i Marcian; Amand; Demetrije; Dmitar, Zvonimir
27	U	Evarist; [Vinko, Sabina i Kristeta; Flor]; Kontardo; Gordana
28	S	Šimun Kananej i Juda Tadej; Vinko, Sabina i Kristeta; Siniša; Tadija
29	Č	Felician; Narcis; Honorat; [Donat; Darko]; Ida
30	P	Marcian; Marcel; Marojko
31	S	Kvintin; Antonin; Volfgang (Vuk); Alfonz Rodriguez

1 N NED. 22. PO DUHOVIMA, Gl. 5.;
Kuzma i Damjan, dobrotv. i čudotv.
2 P Akindin, Pegazije i dr., mč.
3 U Akepsim, Josip i Aital, mč.; Juraj, velemč., prienos moći
4 S Joanikije Veliki, č. o.; Nikander, bk. mč.; Ermej, sveć. mč.
5 Č Galaktion i Epistimija, mč.
6 P Pavao, nadbk. carigr., mč.
7 S Melitenski mučenici; Lazar, č. o. čudotvorac
8 N NED. 23. PO DUHOVIMA, Gl. 6.; **Zbor arkanđela Mihaela;**
bl. **Gracija Kotorski,** redovnik
9 P Matrona i Teoktista, č. m.
10 U Erast, Olimp, Rodion i dr., ap.
11 S Teodor Studit, č.o. priznavatelj; Mina, Viktor i Vicent, mč.
12 Č Jozafat, nadbk. mč.; Nil, č. o.; Ivan, patr. aleksandrijski
13 P Ivan Zlatousti, nadb. carigradski
14 S Filip, ap.; Nikola Tavelić, č. o. mč.
15 N NED. 24. PO DUHOVIMA, Gl. 7.;
Gurije, Samon i Abib, mč.
16 P Matej, ap. i evanđ.
17 U Grgur, bk., čudotvorac
18 S Platon i Roman, mč.
19 Č Obadija, pr.; Barlaam, mč.
20 P Grgur Dekapolit, č. o.; Proklo, patr. carigradski
21 S **Uvod Presv. Bogorodice u Hram**
22 N NED. 25. PO DUHOVIMA, Gl. 8.;
Filemon i dr., ap.; Cecilija, mč.
23 P Amfilohije i Grgur, biskupi
24 U Katarina, velemč.; Merkurije, velemč.
25 S Klement, papa, mč.; Petar, bk. mč.
26 Č Alipije, č. o.
27 P Jakov Perzijanac, mč.; Paladije, č. o.
28 S Stjepan Mlađi, č. o. mč.; Irinarh, mč.
29 N NED. 26. PO DUHOVIMA, Gl. 1.;
Paramon i Filumen, mč.
30 P Andrija Prvozvani, ap.

Studeni

1 N SVI SVETI (31. ned. u god.); Svetislav, Sveto
2 P **Spomen svih vjernih pokojnika (Dušni dan);** Duško, Duška
3 U Martin iz Porresa; Silvija [Hubert]
4 S Karlo Boromejski; Vital i Agrikola; Amancije; Modesta; Mirko [MR]; Dragutin, Drago, Dragica
5 Č Domnin; **Mirko;** [Elizabeta]
6 P Feliks; Leonard; Sever; Vedran
7 S Amarant; Engelbert; Anđelko
8 N 32. NED. U GOD.; Simpronian i dr.; bl. **Gracija Muljanin (Kotorski);** Milostislav; Bogdan
9 P Posveta lateranske bazilike; bl. Gracija Kotorski [MR]; [Teodor]
10 U Lav Veliki; Demetrian; Orest; Prob; Lavoslav, Leon
11 S Martin Tourski; Veran; Davorin
12 Č Jozafat; Nil; Makarije; Emilian; Didak; Renato; Natko; Milan
13 P Brcko (Brikcije); Dalmacije; [Stanislav Kostka]; Stanko; [Didak]; [Ivan Trogirski]
14 S Nikola Tavelić; Teodot; **Ivan Trogirski** [MR]
15 N 33. NED. U GOD.; Albert Veliki; Leopold III.; Berto
16 P Margareta Škotska; Gertruda; Emilian; Agneza; Biserka
17 U Elizabeta Ugarska; **Salomea Krakovska;** Igor
18 S Posveta bazilikâ Sv. Petra i Pavla; Roman; Patroklo
19 Č Obadija; Maksim; Barlam; Matilda
20 P Bazilije; Krispin; Edmund; [Feliks (Srećko) Valois]
21 S Prikazanje BDM; BDM od Zdravlja; Ruf
22 N KRIST KRALJ (34. ned. u god.); Cecilija; Cilika, Slavujka
23 P Klement I.; Kolumban; Felicita; Milivoj; Blagoje
24 U Andrija Dung-Lac i dr.; Krizogon; Firmina; Krševan
25 S Katarina Aleksandrijska; Merkurije; [Erazmo]
26 Č Siricije; Alipije; Konrad; Nikon; Leonard; Dubravko
27 P BDM od čudotvorne medaljice; Fakundo i Primitiv; Valerian; Maksim; Virgilije; [Severin]
28 S Jakob Markijski; Katarina Labouré; [Sosten]; Držislav
29 N 1. NEDJ. DOŠAŠĆA; Saturnin; Iluminata; Svjetlana; Vlasta
30 P Andrija; Miroklet; Hrvoje

1 U Naum, prorok
2 S Habakuk, prorok
3 Č Sefanija, prorok
4 P Barbara, velemč.; Ivan Damašč., č. o.
5 S Saba Posvećeni sa Sinaja, č. o.
6 N NED. 27. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; **Nikola, nadbk. čudotvorac**
7 P Ambrozije, bk.
8 U **Bezgrješno začeće Presv. Bogorodice**
9 S Patapije, č. o.
10 Č Mino, Hermogen i Eugraf, mč.
11 P Daniel Stilit, č. o.
12 S Spiridon, č. o.
13 N NED. SVETIH PRAOTACA (Ned. 28. po Duh.), Gl. 3.; Eustratije, Orest i dr., mč.; Lucija, dj. mč.
14 P Tirso, Leukije i dr., mč.
15 U Eleuterije, bk. mč.; Pavao, č. o.
16 S Hagaj, prorok
17 Č Daniel, prorok i tri mladića: Ananija, Hazarja i Mišael
18 P Sebastian i drugovi mučenici
19 S Subota prije Božića; Bonifacije, mč.
20 N NED. SVETIH OTACA (Ned. 29. pod Duh.), Gl. 4.; Ignacije Bogonosac, mč.
21 P Juliana, mč.
22 U Anastazija, velemč.
23 S Kretski mučenici
24 Č Badnjak; Eugenija, č. m. mč.
25 P BOŽIĆ (ROĐENJE ISUSA KRISTA)
26 S Zbor presvete Bogorodice; Eutimije, bk. mč.
27 N NED. PO BOŽIĆU (Ned. 30. po Duh.), Gl. 5.; **Spomen Josipa zaručnika, Davida kralja i Jakova brata Gospodnjega; Stjepan Prvomučenik;** Teodor, č. o. priznavatelj
28 P Nikomedijski mučenici
29 U Nevina betlehemska dječica; Marcel, č. o.
30 S Anizija, mč.; Zotik, č. o.
31 Č Melanija Rimljanka, č. m.

1 U Naum; Eligije; Natalija; Božena; Natko
2 S Habakuk; Bibiana; Silverije; Živka; Blanka
3 Č Franjo Ksaverski; Sofonija; [Klaudije i Hilarija]
4 P Ivan Damaščanski; Barbara; Adolf Kolping; Kristian
5 S Krispina; Saba; Lucid; [Dalmacije]; Slavka
6 N 2. NEDJ. DOŠAŠĆA; Nikola; Azela; Nikša
7 P Ambrozije; Sabin; Urban; Fara; [Agaton]; Dobroslav
8 U **Bezgrješno začeće BDM;** Makarije; Eutikian
9 S Leokadija; Sir; Gorgonija; [Valerija (Zdravka)]; Abel
10 Č [BDM Loretska]; Eulalija; Julija
11 P Damaz I.; Sabin; Jeronim Ranuzzi; Damir
12 S BDM Guadalupska; Ivana Franjica de Chantal; zimska četvrtinka (kvatre)
13 N 3. NEDJ. DOŠAŠĆA; Lucija; Ivana Franjica de Chantal [MR]; Jasna, Svjetlana
14 P Ivan od Križa; Drozida; Špiro
15 U Bl. **Drinske mučenice;** Valerian; Marin; Kristina
16 S Hagaj; Adela; [Albina; Zorka]
17 Č Modest; Bega; Vivina; [Lazar]; [Florian]; Izak; Jolanda
18 P Malakija; Gacian; Bosiljko; Dražen
19 S Anastazije I.; Urban V.; [Tea]; Vladimir, Vlado
20 N 4. NEDJ. DOŠAŠĆA; Zefirin; Amon; [Eugen i Makarije]
21 P Petar Kanizije; Mikej; Snježana; [Toma]
22 U Keremon; Iskirion; Hunger; [Honorat (Časlav)]; [Zenon]
23 S Ivan Kentijski; Ivon; [Viktorija; Vika]
24 Č Badnjak; Adam i Eva
25 P BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO; Božidar, Trpimir
26 S **Stjepan Prvomučenik;** Dionizije; Zenon; Krunoslav
27 N SVETA OBITELJ (1. ned. po Božiću); Ivan; Teodor; Janko; Fabiola
28 P Nevina dječica; Teon; Mladen, Nevenka
29 U Toma Becket; David; Davor
30 S Feliks I.; Rajner; Ruđer; Nicefor; [Sabin]; [Liberije]
31 Č Silvestar I.; Melanija; Silvije

DRŽAVNI PRAZNICI U REPUBLICI HRVATSKOJ 2020. GODINE

1.	siječnja	**Nova godina**
6.	siječnja	**Sveta tri kralja (Bogojavljenje)**
12.	travnja	**Uskrs**
13.	travnja	**Uskrsni ponedjeljak**
1.	svibnja	**Praznik rada**
30.	svibnja	**Dan državnosti**
11.	lipnja	**Tijelovo**
22.	lipnja	**Dan antifašističke borbe**
5.	kolovoza	**Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja**
15.	kolovoza	**Uznesenje Blažene Djevice Marije - Velika Gospa**
8.	listopada	**Dan nezavisnosti**
1.	studenoga	**Svi sveti**
25.	prosinca	**Božić**
26.	prosinca	**Drugi dan Božića – Sv. Stjepan**

IZ ŽIVOTA SVEOPĆE CRKVE

PROSLAVLJENA GODINA SVETOGA DUHA

Duh Sveti u službi spasenja čovjeka

Iza nas je još jedna godina koja je u našoj biskupiji bila posvećena Svetom Duhu. Naime, cijela se Križevačka eparhija priprema za proslavu 250. godišnjice njezina uspostavljanja. Za tu se veliku obljetnicu kroz sve to vrijeme i vjernici trebaju pripremati na duhovnoj razini. Upravo zbog toga se tijekom protekle godine na svim okupljanjima govorilo o Svetom Duhu i njegovoj ulozi u vjerničkom životu.

Mi ćemo u ovom Krijesu reći nešto o Njegovoj ulozi u povijesti spasenja.

Kad je riječ o Duhu Svetom treba reći kako se pneumatologija kao nauka o Svetom Duhu može razumjeti samo iz teologije križa. Vapaju: „Bože moj, Bože moj zašto si me ostavio?" pridružuje se drugi vapaj: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj."

Povezanost izljeva Svetog Duha i smrti na križu Isus izražava riječima: „Ovako je pisano: Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema. Vi ste tome svjedoci. I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor."

Golub simbol Svetog Duha

Na Isusa se vidljivo spustio Sveti Duh kada se kod krštenja na Jordanu ponizio uvrstivši se među grešnike i tražeći od Ivana da primi krštenje na oproštenje grijeha.

Povezanost između žrtve i Duha izriče Ivan Krstitelj riječima: „On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem." Povezanost žrtve i izljeva Duha Svetoga nije nešto što se događa samo Isusu. Apostoli, kao i cijela Crkva, u svojoj dvoti-

sućljetnoj povijesti doživljavaju istu sudbinu. Duh Sveti sišao je na dan Pedesetnice na Crkvu nakon što su apostoli proživjeli dvije napuštenosti: Isusova smrt je bila prvo njihovo trpljenje, a uzašašće na nebo drugo. I zato tamo gdje su ljudi, a tu prije svega mislimo na vjernike spremni žrtvovati sebe za druge, a to znači ljubiti izlijeva se Duh Sveti. Bez žrtve iz ljubavi Duh Sveti se ne može očitovati u djelovanju Crkve. Kršćanskom biću priliči prihvaćanje čitave zajednice vjerujućih, poniznost ljubavi, jer inače nedostaje upravo Duh Sveti koji ujedinjuje.

W. Kasper kaže da se Bog u Isusu Kristu pokazao kao ljubav koja samu sebe priopćuje i da je on kao takav u Duhu Svetom trajno prisutan među nama.

Za sv. Pavla Isusov križ bio je sablazan, no on izriče da je križ za one koji vjeruju snaga Duha Svetoga: „Uistinu, besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božja." Ta preobrazba od toga da je za nas bio proklet jer je za nas postao grijehom, do toga da je postao Gospodin koji izlijeva Duha Svetoga na sav svijet događa se upravo u sili Duha Svetoga. Po njemu je Ubijeni na Golgoti postavljen Sinom Božjim, u snazi, po Duhu posvetitelju, uskrsnućem od mrtvih.

Duh Sveti je taj proces ljubavi, jedan i isti u Ocu i Sinu. On je samonadilaženje, „samoprekoračenje" Oca i Sina kaže K. Muhlen. Tako se sramota pretvara u slavu, trpljenje u sreću, a mrak postaje svjetlo.

Iz svega toga je vidljivo koliko je važno da se otvorimo sili Duha Svetoga kako bi u svakodnevnim poteškoćama ostali vjerni Bogu i Njegovoj riječi u kojoj možemo pročitati kako će i nama poslati svoga Duha Svetoga. Na nama je samo da mu vjerujemo i da se otvorimo toj sili dopuštajući joj da djeluje u našim životima.

Pripremila Ivana Vranešić prema knjizi T. Ivančića „Duh Sveti i euharistija"

TEOLOŠKO PROMIŠLJANJE U GODINI SVETOG DUHA

Više od ičega Crkvi na našem području potrebna je dinamika duha i zajedništvo u djelovanju odnosno poslanju u evangelizaciji zajednice. Učenici koji su se okupljali oko Isusa bili su sve do silaska Duha „oni koji uče", a od trenutka silaska Branitelja od učenika postaju učitelji tj. apostoli „oni koji su poslani". Dva su simbola Svetoga Duha to su golub i oganj. Duh je dakle i blag kao golub i snažan kao oganj. To je važno razumjeti jer se i od nas vjernika u ovoj Godini traži da naša vjera bude čista kao golub i snažna i prodorna u svijetu kao što je to sila ognja koja sažiže svaki grijeh. Posebno želimo naglasiti i dragim našim vjernicima posvijestiti da je Sveti Duh osoba, jer kako bi se inače mogao žalostiti ako nije osobnost. Žalostiti se ne može neka apstraktna nebeska sila. Zato svima skrećemo pažnju na dio u Svetom pismu gdje možemo pročitati onu divnu rečenicu:" Ne žalostite Svetoga Duha". On je dakle osoba koja može biti žalosna zbog nečega. Njemu se trebamo u svojim molitvama obraćati kao stvarnoj osobi. Moliti se osobi Svetog Duha zapravo znači slijediti stazu kojom su koračali sami apostoli koje je u njihovom poslanju štitio upravo On - Duh Branitelj. Bit je djelovanja Duha da čovjeka što više privlači Kristu, a to zloduhu uvelike smeta. Kao pastiri zajednice u Žumberačkom vikarijatu želimo da vjernici budu svjesni i jedne činjenice. Gdje djeluje Sveti Duh odmah se tu pojavljuje i đavao koji napada. Prisjetimo se što se dogodilo nakon što je Isus Krist na krštenju primio Svetog Duha, odmah se pojavio đavao i kušao ga u pustinji. Znači đavao, dobar poznavatelj Svetog Pisma, posebno želi iskušavati osobe koje se predaju djelovanju Svetog Duha. Nemojte stoga očekivati „vrijeme bez napada", štoviše budimo svjesni da će đavao u 2019. godini itekako udarati i po Crkvi i napose po crkvenim službenicima. Ali oružje za obranu nam je dao sam Isus, a to su post i molitva.

Ako smo svjesni da ćemo biti napadani, kao što je to bio i naš Učitelj, onda nam ne preostaje ništa drugo nego se pripremiti za obranu kroz post i molitvu. Crkva upozorava, već sada na početku godine, da su grijesi neprijatelji Duha i to ne samo aktivni grijesi nego to više i pasivni grijesi koji proizlaze iz pasivnosti, ravnodušnosti i vjerničke nepokretljivosti. Đavao puno lakše osvaja područje koje nitko ne brani zar ne? Potičući vjernike na molitvu Svetom Duhu želimo isto tako istaknuti kako Duh ostaje uz nas dokle god mi to želimo, dokle god čeznemo za njegovim društvom. Isto

Vjernici na svetoj liturgiji u Glažuti (Stojdraga) povodom proslave Godine Svetog Duha za Žumberački vikarijat

tako odlazi i napušta nas ako Ga zanemarujemo i ne molimo mu se. Naprosto se povuče i zatim ostajemo sami. No u svemu nas štiti zajedništvo Crkve. Imajmo stoga u sebi jaku svijest da nam je potrebna institucija Crkve koja unatoč usponima i padovima pojedinih njezinih članova čuva zalog Svetog Duha za svakog svojeg člana. Crkva je tu; čvrsta, smirena, formalna, ponekad i kruta ali ipak divna. Ona nas štiti i daje snagu i kroz Crkvu se ostvaruje stalna prisutnost i djelovanje Svetog Duha. Crkva je uvijek poslušna volji Duha, zato joj On pritječe u pomoć u njezinim slabostima, koje ponekad nisu male. Crkvi je naprosto prirodno da sluša glas Duha kroz stoljeća i da se obnavlja i ispravlja kada je to potrebno. Naše vrijeme posebice ova 2019. godina mora biti vrijeme Duha, Boga koji djeluje u svijetu, koji obnavlja i nanovo izgrađuje strukture Crkve i koji daje vjernicima snagu za život. Duh zapravo daje odgovor na našu suhoću religioznog života. Ne želimo da se u povijesti zabilježi kako je ova generacija gradila divne i veličanstvene hramove, a pritom razvodnjavala Evanđelje. Zaista nam je više nego ikada potrebna snaga Svetog Duha da nas usmjeri na pravi put evanđeoskog života i djelovanja. Slobodno možemo zavapiti kako nam je potrebno duhovno buđenje. Izvor naše snage je upravo Duh Sveti kojem smo posvetili 2019. godinu.

U GLAŽUTI SVEČANOM LITURGIJOM PROSLAVLJENA GODINA SVETOG DUHA ZA ŽUMBERAČKI VIKARIJAT

U subotu 31. kolovoza 2019. godine u žumberačkom naselju Glažuta kod Stojdrage svečanim liturgijskim slavljem obilježena je Godina Svetog Duha za Žumberački vikarijat. Svetu liturgiju predslavio je žumberački biskupski vikar Daniel Vranešić a suslužili su katedralni dekan o. Marijan Jeftimov, žumberački dekan o. Nenad Krajačić, mjesni stojdraški župnik o. Milan Vranešić, zagrebački župnik o. Danijel Hranilović, sošički župnik o. Zoran Vladušić, radatovićki župnik o. Zinovije Zastavni i svećenik Andrija Kekić. Okupljenim vjernicima o Godini Svetoga Duha govorio je vikar koji je kazao: „Draga braćo i sestre, danas smo okupljeni u ovoj žumberačkoj prirodi i služimo svetu liturgiju u zelenoj katedrali tj. u Božjoj prirodi.

Željeli smo Godinu Svetog Duha obilježiti upravo služeći svetu liturgiju na otvorenom u prirodi koja je sva zelena i koja simbolizira život. Ze-

Liturgija povodom Godine Svetog Duha u „zelenoj katedrali" u Glažuti (Stojdraga)

lena boja kojom smo danas okruženi ovdje u Glažuti simobol je i Svetoga Duha kojeg molimo da nam dade milost jednostavnog života. Želimo da prisutnost Gospodina i Životvorca od nas učini bolje ljude, da se radujemo jedni drugima i da činimo dobro. Duh je taj koji nas vodi prema jedinstvu i napretku. On, Sveti Duh kojem smo posvetili ovu 2019. godinu, našu mjesnu Crkvu čuva u zajedništvu, jer mi smo kao Crkva zajednica života, ljubavi i istine. Znajmo da Sveti Duh među nama ukida međusobne udaljenosti i nesklad. Lijepo je danas ovdje vidjeti svećenike, djecu, mlade i sve vas drage vjernike okupljene oko oltara Gospodnjeg. No budimo i oprezni, nasuprot svega dobroga djeluje i duh podjele, a njemu se moramo zajednički oduprijeti.

Liturgija u Glažuti

NOVI APOSTOLSKI ADMINISTRATOR KRIŽEVAČKE EPARHIJE MONS. MILAN STIPIĆ

Životopis o. Milana Stipića

Protojerej stavrofor o. Milan Stipić rođen je 28. prosinca 1978. u Bosanskom Novom (Bosna i Hercegovina) od oca Vladislava i majke Vesne. Djetinjstvo je proveo u Lipiku gdje je i kršten. Osnovnu školu pohađao je u Lipiku, a zbog ratnih zbivanja u Zagrebu i u Čazmi. Nakon osnovne škole 1993. godine upisao je Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu i započeo svećeničku formaciju u Međubiskupijskom dječačkom sjemeništu. Godine 1997. ulazi u Grkokatoličko sjemenište Križevačke eparhije i studira na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Uz redovni studij aktivno se bavi crkvenom glazbom istočnog obreda. U odluci za svećeništvo imao je podršku svojih roditelja, zahvaljujući kojima je mogao birati za biti svećenik istočkog ili zapadnog obreda, jer je njegova majka grkokatolkinja, a otac rimokatolik. Za đakona je rukopoložen 8. studenoga 2002. u konkatedrali Svetih Ćirila i Metoda u Zagrebu, a svećeničko rukopoloženje primio je 18. listopada 2003. u grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima. Iste godine započinje službu župnika u grkokatoličkim župama Kašt i Radatovići u Žumberačkom dekanatu. Godine 2007. dobio je naslov protojereja i preuzeo pastoralnu skrb za grkokatolike u Dalmaciji. Od 2012. župnik je u Jastrebarskom. Osim hrvatskog, govori ruski i ukrajinski jezik. O. Stipić je kao svećenik pastoralno skrbio za vjernike Dalmatinskog grkokatoličkog vikarijata. U razgovoru se osvrnuo na nastojanja oko stvaranja mreže pastoralne skrbi za oko 600 vjernika u Dalmaciji, kao i na obnovu crkve u Kričkama koja je „povijesni biser" – trobrodna bazilika druga po veličini u Križevačkoj eparhiji, jedina s dva zvonika, i najstarija dalmatinska crkva s dva zvonika. Dne 18. ožujka 2019. u 12 sati Apostolska nuncijatura u Zagrebu imenovala je oca Milana Stipića apostolskim upraviteljem Križevačke eparhije.

NOVI VARAŽDINSKI BISKUP MONS. BOŽE RADOŠ

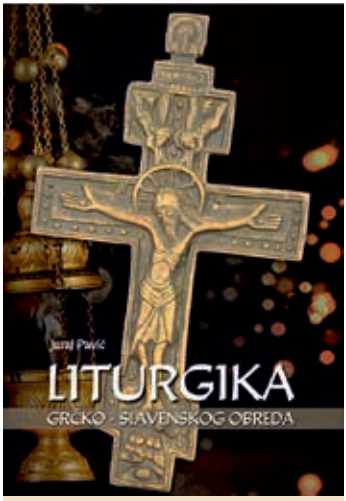
Životopis biskupa Joze Radoša

Prečasni kanonik Bože Radoš rođen je 5. rujna 1964. u Crvenicama, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Nekoliko godina kasnije njegova se obitelj preselila u Hrvatsku pa je Bože, nakon što je završio sjemenišnu klasičnu gimnaziju u Zagrebu i Đakovu (1983.), započeo filozofsko-teološki studij u Đakovu, koji je diplomirao 1990. godine, te 29. lipnja iste godine bio zaređen za svećenika tadašnje Đakovačko-srijemske biskupije. Nakon toga, jednu godinu je obnašao službu župnoga vikara u Osijeku te 1991. godine započeo postdiplomski studij duhovne teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu i magistrirao 1994. godine na temu „Motivacija za Bogu posvećeni život. Biblijski, teološki i psihološki aspekti". Potom je nastavio specijalizaciju, ali je 1997. godine bio imenovan na službu duhovnika u đakovačkoj Bogosloviji. Uz to, u Nadbiskupiji obnašao je službu asistenta za permanentni duhovni odgoj mladih svećenika, koordinatora za duhovnu formaciju svećenika, a od 2010. je kanonik Đakovačko-osječke nadbiskupije i u više navrata bio je član Prezbiterijalnoga vijeća. Bio je Duhovni asistent đakovačke sekcije Udruženja hrvatskih katoličkih liječnika, član uredništva nadbiskupijskoga časopisa „Vjesnik", a od 2013. godine i član Nadzornog odbora Papinskog hrvatskog zavoda svetoga Jeronima. Predvodio je brojne duhovne vježbe u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Srbiji i Austriji, a u više navrata organizirao hodočašća u Svetu Zemlju, Italiju, Grčku, Francusku i Poljsku. Na Bogoslovnom fakultetu u Đakovu predavao je: duhovnu teologiju, duhovnost Novoga Zavjeta, duhovnost Staroga Zavjeta, život i duhovnost prema svetom Pavlu, uvod u kršćansku meditaciju, misiologiju i praksu pastoralnoga vodstva. Objavio je u hrvatskim časopisima petnaestak radova o kršćanskoj duhovnosti. 28. travnja 2016. imenovan je za rektora Papinskoga hrvatskoga zavoda svetoga Jeronima u Rimu, a službu je preuzeo 15. lipnja 2016. godine.

LITURGIKA GRČKO SLAVENSKOG OBREDA dr. JURJA PAVIĆA

***Iz tiska izišla knjiga Liturgika uglednog svećenika Žumberačkog vikarijata* dr. Jurja Pavića**

Omot knjige dr. Jurja Pavića

Dne 7. 2. 2019. iz tiska je izišla knjiga Liturgika grčko-slavenskog obreda rad pokojnog svećenika dr. Jurja Pavića. Knjiga na ukupno 244 stranice sa veoma lijepim grafičkim prilozima u svom sadržaju obrađuje teme iz domene bizantske liturgijske baštine s osobitim naglaskom na bogoslužja u grkokatoličkoj Križevačkoj eparhiji. Autor ovog iznimnog djela je pokojni svećenik grkokatoličke Križevačke eparhije dr. Juraj Pavić dugogodišnji profesor i dekan na zagrebačkom Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Djelo Liturgika grčko-slavenskog obreda donosi na znanstveni način obrađen razvoj liturgija kroz povijest. Autor se u svom znanstvenom radu koristio iznimno bogatom bibliografijom i raznim izvorima koji ovom djelu daju posebnu važnost. U prvom djelu rada profesor Pavić piše o svetim mjestima, zatim o svetim stvarima te nastavlja s cjelinom o liturgijskim činima. U zasebnoj cjelini koja nosi naslov Liturgije autor detaljno opisuje razvoj same liturgije kroz stoljeća. Poseban je naglasak stavljen na opis Liturgije pretposvećenih darova kojoj je autor posvetio četrdesetak stranica. U nastavku slijedi opis zborne liturgije ili koncelebracije. Nadalje se u radu opisuju i ostala izvanliturgijska bogosluženja, a djelo završava opisom blagdana i postova. Knjiga dr. Pavića prvi je rad takve tematike na tlu Hrvatske koji na sustavan način čitatelju približava svo bogatstvo istočne liturgije unutar Katoličke crkve. Na području istočnog bogoslovlja dr. Pavić neprikosnoveni je autoritet na čijim su radovima studij završile generacije studenata zagrebačkog Katoličkog bogoslovnog fakulteta. Konačno objavljivanjem ove knjige širi broj čitatelja moći će se upoznati sa istočnom katoličkom liturgikom koja je neiscrpna duhovna riznica za život današnjeg čovjeka.

NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU ODRŽANA SVEČANA PREZENTACIJA KNJIGE DR. JURJA PAVIĆA

U četvrtak 28. veljače 2019. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu održana je svečana prezentacija knjige „Liturgika grčko slavenskog obreda" autora dr. Jurja Pavića. Na početku prezentacije svećenici Žumberačkog vikarijata pod ravnanjem stavrofora Milana Stipića otpjevali su Oče naš na staroslavenskom jeziku a zatim je sve prisutne pozdravio dekan fakulteta dr. Mario Cifrak koji je istaknuo kako se ovo svečano predstavljanje knjige nekadašnjeg profesora i dekana dr. Pavića održava upravo u godini kada KBF slavi 350 godina svog postojanja. U nastavku programa u ime izdavača govorio je protojerej stavrofor Milan Vranešić koji je u svom izlaganju iznio povijesni prikaz djelovanja grkokatoličkih svećenika na Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

Na predstavljanju knjige dr. Pavića na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu okupili su se članovi obitelji Pavić, svećenici i mnogobrojni uzvanici

Ispunjena dvorana KBF-a na predstavljanju Liturgike dr. Jurja Pavića

Nakon povijesnog prikaza okupljenima se u ime obitelji pokojnog dekana Jurja obratio njegov unuk gospodin Ninoslav Pavić koji je istaknuo kako se dr. Juraj tijekom života uvijek zalagao za jedinstvo među ljudima naglašujući da smo svi mi jedan Božji narod a svatko pripada nekoj naciji. „Pripadnost tom Božjem narodu i zajedništvo među ljudima koje je za vrijeme svog života poticao moj djed prenio je i na članove svoje obitelji" kazao je Ninoslav Pavić. Prisutnima se obratio profesor dr. Jure Zečević voditelj katedre Ekumenske teologije pri KBF-u koji je govorio o životu i radu dekana dr. Jurja Pavića. Profesor Zečević je naglasio kako je djelo Liturgika grčko slavenskog obreda autora dr. Pavić u obliku skripte već desetljećima obavezna literatura na fakultetu a da se novo izdanje može koristiti i u puno širem pastoralnom djelovanju. Ističući važnost knjige dr. Zečević preporučio ju je svim profesorima, studentima kao i svim vjernicima koji se žele detaljnije upoznati sa istočnom kršćanskom tradicijom.

Na kraju predstavljanja nove knjige prisutne je pozdravio katedralni dekan Križevačke eparhije o. Daniel Vranešić koji je dekanu KBF-a dr. Mariu Cifraku predao umjetnički portret dr. Jurja Pavića istaknuvši pritom kako se hrvatski grkokatolici na ovaj način uključuju u svečanu proslavu

350. godišnjice osnutka fakulteta na kojem su tijekom povijesti značajan trag kao profesori ostavili i mnogi svećenici Križevačke eparhije. Po završetku svečanog predstavljanja knjige za sve uzvanike priređen je u prostorijama fakulteta prigodan domjenak.

Katoličkom bogoslovnom fakultetu darovan je portret dr. Jurja Pavića (ulje na platnu) kojeg je preuzeo sadašnji rektor KBF-a dr. Mario Cifrak (desno)

GRKOKATOLIČKI EGZARHATI U MAKEDONIJI I SRBIJI UZDIGNUTI NA RAZINU EPARHIJA

Dekretom Svete Stolice grkokatolički egzarhati u Srbiji i Makedoniji uzdignuti na razinu eparhija

Tijekom 2019. godine dosadašnji grkokatolički egzarhati u Republici Makedoniji i Republici Srbiji i službeno su uzdignuti na razinu eparhija. Nova grkokatolička eparhija u Srbiji nosi naslov „Grkokatolička eparhija sv. Nikole" dok ona u Makedoniji nosi naslov „Eparhija Uspenija presvete Bogorodice". Uzdignuće egzarhata na razinu eparhija izvršeno je u godini kada je sveti otac Franjo posjetio Makedoniju. Na području Makedonije i Srbije u dvije tamošnje grkokatoličke eparhije danas živi oko trideset i pet tisuća vjernika. Eparhije imaju vlastite biskupe; mons. Djuru Džudjara u Srbiji i mons. Kiru Stojanova u Makedoniji. Uz značajan broj župa na području eparhija djeluju i redovničke zajednice. Uzdignućem egzarhata na razinu eparhija tamošnjim se zajednicama daje nova i snažna podrška u daljnjem radu.

Sveti otac Franjo ove 2019. posjetio je Republiku Makedoniju a grkokatolički egzarhati u Srbiji i Makedoniji uzdignuti su na razinu eparhija

GODINA 2020. POSVEĆENA JE POKAJANJU

Treća godina priprave za 250. godišnjicu utemeljenja Križevačke eparhije (1777.-2027.) posvećena je sakramentu Pomirenja tj. Pokajanju.

Pred nama je još jedna godina koju ćemo u našoj Križevačkoj eparhiji posvetiti pokajanju. Ono sa sobom povlači obraćenje od starog života, od grijeha te okretanje prema novom životu kojeg ćemo graditi na zdravim temeljima. Zato na početku trebamo upoznati najvećeg neprijatelja čovjekove duše, a to je grijeh.

Grijeh je izraz za zlo kojeg čovjek počinja prvenstveno u odnosu prema Bogu, a onda i u odnosu prema čovjeku. Grijeh je krivica koja se ispašta pred Bogom i koju samo Bog može oprostiti. Krivnja je zlo za koje ljudi odgovaraju pred savješću, pred ljudima, pred poviješću, pred sudom ili konačno pred Bogom. Gledano iz područja filozofije grijeh je pomanjkanje dobra. Tamo gdje bi trebalo biti dobro, lijepo, vrijedno i istinito, a nije, to je grijeh. Grijeh je kidanje svjesne komunikacije s Bogom ili odnosa s Bogom. Prekidanje te komunikacije znači ugrožavanje života. Grijeh za čovjeka znači pad.

Često je grijeh lukavo prisutan, zavodljiv, u lažnom svijetlu, nevidljiv i pomiješan s dobrom. Čovjek je tako razapet između dobra i zla. Htio bi dobro, ali je zlo jače od njega. Grijeh i krivnja nisu negdje izvan čovjeka nego u njemu. Zlo je prisutno u srcu. Trebalo bi srca promijeniti, ali to čovjek ne može sam.

Grijeh je u najširem smislu sve ono što je zlo, sve negativno u svijetu. Sve patnje, krivice, uvrede, zločini, bolesti, umiranja, ratovi, neznanja, nemoći, nepravde, mržnja. To su naime, posljedice grijeha, pa ih u širem smislu možemo nazvati grijehom.

Što grijeh jest, a što nije čovjek ocjenjuje svojom ugrađenom sposobnošću koja se zove savjest. Ona je središte čovjekova života. U savjesti se čovjeka osjeća odgovornim Nekome tko stoji iznad njega, ljudi i zemlje. Protiv grižnje savjesti uzaludni su ljudski razlozi. Savjest je čovjekova svetinja. Gaženje savjesti čovjek doživljava kao gaženje vlastitog života. Savjest nam kaže da čovjek treba činiti dobro a izbjegavati zlo. Kad čovjek čini zlo jasnoća savjesti postane pomračena.

Da bismo se oslobodili ropstva grijeha potrebno je načiniti dvostruki korak: odreći se poslušnosti Zlome i odreći se svijeta. Kad se odreknemo svijeta tad nas đavao ne može preko toga uvoditi u grijeh.

Slika pokajanja. Sin koji se pokajao zbog svojih propusta i vratio se svom milosrdnom ocu.

Pokajati se znači upaliti svjetlo u svom životu

Zla djela koja činiš, grijesi kojih se bojiš, krivice koje te pritišću, neuspjesi koje doživljavaš, klevete i ogovaranja koje padaju na tebe, tvoje nedorečenosti i nesposobnost da se opreš zlu, sve su to prostori mraka. Ima ljudi koji su toliko zaglibili u zlo i depresiju da više ne vjeruju da postoji izlaz. Oni često traže izlaz u samoubojstvu. No, to je samo nadodavanje mraku novog mraka, nije izlaz.

Kad je mrak najgušći, dovoljno je upaliti svijeću i on se raspršiti. Kad su muke i grijesi, neuspjesi i beznađe najjači, potrebno je upaliti samo malu svjetiljku. Koju? Isus je rekao za sebe da je svjetlo svijeta. Potrebno je, dakle, u tom trenutku uzeti njegovu riječ, nekoliko je puta izgovoriti, postati svjestan da postoji Bog i već će tmine i mrak odstupiti od tebe.

Protiv zlih djela, grižnje savjesti i straha pred odgovornošću najjače je oružje da počneš činiti dobro. Jedan ohrabrujući pogled, simpatičan smiješak, poklonjena čokolada, darovan komadić odjeće, mala pomoć, topla riječ, lijep pozdrav, strpljivo slušanje, posuđena stvar i već osjećaš da si u svjetlu. Dovoljno je jedno dobro djelo da se izvučeš iz bezbroj zlih djela.

Odlučiš li ne činiti zlo, osjetit ćeš da si se izvukao iz teške krize, grižnje savjesti, samosažaljenja i mraka. Pokajanje je prvi korak protiv svake ovisnosti i grijeha. To znači Bogu reći: Žao mi je, odričem se potpuno tog zla koje sam dosad činio i ovisnosti u kojoj sam ležao.«

Takva te odluka izvodi na svjetlo i otvara Božjem spasonosnom djelovanju. Tvoje pokajanje i odluka vrata su koja si otvorio Bogu i njegovom dolasku u tvoj život. Tada si spašen. Ta vrata ne može otvoriti on, jer se ona otvaraju iznutra. Samo ih ti možeš otvoriti. Ti si, naime, slobodno biće i Bog ne može i ne smije provaliti u tvoj život. Na tebi je da se trgneš i napraviš taj prvi korak, a Bog će napraviti stotinu novih koraka prema tebi.

Ma koliko da si bio zao, spašen si čim počneš činiti obraćenjsko dobro djelo. No, postoji i druga strana medalje. Ako si cijeli život činio dobro, a onda se okreneš i počneš činiti zlo, ti si mrtav. Ako si u svemu bio dobar, ali si jednom teško pogriješio, mrtav si. Ako je tvoj čamac vezan sa stotinu konopaca, i ako devedeset devet konopaca prerežeš, a jednim ostaneš vezan uz obalu – ne možeš nikamo krenuti.

Dobar se, dakle, ne može biti djelomično, nego samo potpuno. Bogu ne možeš predati samo dio sebe, nego čitavog sebe. Zato Isus kaže: „Tko se ne odreče svega, pa i vlastitog života, ne može biti moj učenik." S druge strane, ako se jednim dobrim djelom totalno opredjeljuješ za dobro, to znači da režeš sve konopce, tada možeš poći ususret Bogu i slobodnom životu.

Bogu je najteže s mlakim vjernicima i s mlakim ljudima. Bolje je biti potpuno hladan ili potpuno vruć. Ako si hladan, onda ćeš se cijeli opredijeliti za Boga, ako si vruć, već si opredijeljen za Boga. No, ako si mlak i vršiš samo neke od vjerskih dužnosti, ili u jednom slijediš savjest, a u drugom ne, ti nisi spašen, jer je to prijevara.

Pripremila Ivana Vranešić prema knjizi
Tomislava Ivančića 'Susret sa živim Bogom'

NADOPUNA ŽUMBERAČKOG MARTIROLOGIJA

(Izrađen za potrebe Hrvatske biskupske konferencije)

U prošlogodišnjem Žumberačkom krijesu (2019.) objavljen je Popis Žumberčana grkokatolika koji su stradali tijekom II. Svjetskog rata i poraća a koji je izrađen za potrebe Hrvatske biskupske konferencije. Na kraju Popisa ostavljena je mogućnost eventualne nadopune. Tijekom 2019. uredništvo je zaprimilo vjerodostojne podatke o žrtvama koje nisu navedene u Popisu stoga se ovime nadopunjuje Žumberački martirologij sa dodatnih šesnaest imena. Ukupan broj svih žrtava s ovim nadopunama je dakle 385 osoba. Iako je sada Popis žrtava iz II. Svjetskog rata cjelovit i prošao je kritički uvid javnosti ipak je potrebno ostaviti mogućnost eventualnih nadopuna i ispravaka.

Poimenični popis stradalnika – dodatak/nadopuna

1. BRATELJ Malčika r. Šimrak, rođena 1922 u Šimrakima, preminula od posljedice ranjavanja u Brateljima 1943. godine
2. BRATELJ Tomo, rođen 1917. u Brateljima, vojnik, poginuo 1942. kod Lipovca.
3. DELIVUK Pavle, vojnik, likvidiran tijekom 1945. kod Delivuka.
4. GRUBAČ Pero, vojnik, likvidiran tijekom 1945.
5. HRNJAK (Nikole) Daniel, rođen 1913. u Brašljevici, civil, poginuo 1944. u blizini Brašljevice iz zasjede.
6. HRNJAK Janko, rođen 1902. u Brašljevici, civil, poginuo 1944. u blizini Brašljevice iz zasjede.
7. LUGARIĆ Jure, rođen 1939. u Brašljevici, dijete, poginuo 1945. od zaostale granate.
8. OGNJANOVAC (Dane) Božidar, rođen 25.4.1916. u Oštrcu, vojnik, poginuo, sahranjen 26.12.1942. u Lovincu (Lika).
9. OGNJANOVAC Jure (Jure s „Krena"), rođen 1904., poginuo 1944. u blizini Brašljevice iz zasjede.
10. SEVEROVIĆ (Ane) Milan, rođen 1932. u Stojdragi, dijete, stradao 1943. u Stojdragi prilikom bombardiranja.
11. STIĆ Miloš, vojnik, likvidiran tijekom 1945.

12. PAVKOVIĆ Ivo, rođen 1924. u Pavkovićima, vojnik, stradao tijekom rata.
13. RAPLJENOVIĆ (Tome) Božidar, rođen 1936. u Stojdragi, dijete, stradao 1945. u Stojdragi od zaostale mine.
14. ROMANOVIĆ Dane, rođen 1920. u Prevodu, vojnik, stradao 1942. u Požegi.
15. VIDOVIĆ (Nikole) Janko, rođen 1932. u Brašljevici, dijete, poginuo 1945. od zaostale mine.
16. VUKOBRAT Janko, rođen u Kordićima, likvidiran 1944.

OD KRIJESA DO KRIJESA
PO NAŠIM ŽUPAMA

SUSRET DJECE I MLADIH ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA

U petak i subotu 30. i 31. kolovoza 2019. u naselju Stojdraga održan je Susret djece i mladih Žumberačkog vikarijata. Susret je započeo u petak točno u podne kada su se sudionici okupili na župnom igralištu gdje je susret započeo molitvom. Nakon molitve sudionici susreta predstavili su se jedni drugima a zatim su podijeljeni u dobne skupine te su započele tematske radionice. Za stariju skupinu tj. za učenike od sedmog razreda pa do studentskog uzrasta animatori su pripremili program kateheza sa svjedočanstvima. Za srednju skupinu, koju su vodili svećenici vikarijata, organiziran je u prvom dijelu sportski program, a zatim je skupina uz asistenciju animatora na župnom igralištu izvela scenski prikaz izlaska izabranog naroda iz egipatskog ropstva. Za najmlađu skupinu tj. za djecu predškolskog uzrasta na Susretu su brinule svećeničke supruge i animatorice. U nastavku programa svi sudionici susreta posjetili su Uskočki muzej u Stojdragi gdje su se mogli upoznati sa bogatom poviješću Žumberka.

Prema predviđenom rasporedu u poslijepodnevnim satima služen je moleben u čast Presvete Bogorodice. Po završetku molitve djeca i mladi

Zajednička fotografija sudionika Susreta djece i mladih

Svećeničke supruge pomogle su u radu s najmanjima

Prijateljstvo sa susreta ostaje za cijeli život

Osnovnoškolci i srednjoškolci imali su posebne radionice

uputili su se na zajedničku večeru. U večernjim satima druženje je nastavljeno uz logorsku vatru uz sok i pečenu kukuruzu, a za najmanje su prikazani crtići vjerskog sadržaja. Djeca i mladi imali su također priliku jahati konje, a uz podršku skauta za djecu je organizirana pouka o logorovanju u prirodi što je uključivalo postavljanje šatora i druge zanimljive aktivnosti. Slijedećeg dana susreta za djecu je organiziran hod po prirodi od Stojdrage do Glažute. U naselju Glažuta sudionici susreta sudjelovali su na svetoj liturgiji kojom je obilježena Godina Svetoga Duha za Žumberački vikarijat. Nakon liturgijskog slavlja i zajedničkog ručka djeca su imala priliku provesti se po žumberačkoj prirodi na quadovima. U nastavku susreta druženje se nastavilo u bio parku Divlje vode gdje je susret i završen u subotu u 17 sati. Susret djece i mladih Žumberačkog vikarijata uspješno je održan zahvaljujući iznimnom zalaganju vikarijatskih svećenika i njihovih obitelji koji su na dvodnevnom susretu u Stojdragi vlastitim primjerom pokazali kao se živi kršćansko zajedništvo. Posebnu zahvalu u ime Žumberačkog vikarijata upućujemo i animatorima koji su uvelike doprinijeli uspjehu susreta. Iza ovog susreta u mnogim velikim i malim srcima ostaje radost i ljubav. Prema dogovoru svećenika Žumberačkog vikarijata susret mladih održati će se slijedeće 2020. godine u župi Radatovići.

ISPRAVCI U ŠEMATIZMU ZAGREBAČKE BISKUPIJE NAKON 200 GODINA

Nakon 200 godina potrebno je ispraviti pogreške koje su objavljene davne 1820. prilikom izdavanja službenog šematizma Zagrebačke biskupije. U šematizmu je napravljeno niz velikih pogrešaka koje su kao takve zatim tiskane i objavljene. Grkokatolici u Žumberku u tom su dokumentu upisivani pod pravoslavne, stoga ne čudi da se u dijelu javnosti godinama stvarala potpuno kriva predodžba.

U šematizmu Zagrebačke biskupije iz 1820. godine grkokatolici su, vjerojatno nesvjesno, upisani kao pravoslavni u posebnim rubrikama. Za grkokatolike se koristio naziv: Graeci ritus unitorum, a za pravoslavne: Graeci ritus non unitorum. U rubrikama je postojao i posebni znak za grkokatoličku crkvu – a crtao se kao kupolica s križem na vrhu. Ali to nisu jedine greške u tom Šematizmu naime;

1820. godine evidentna je pogreška i u rimokatoličkoj - žumberačkoj župi Kalje. Vodi se pod Kalje a zapravo radi se o župi Oštrc što je vidljivo po nazivima naselja. Npr. Tupčina, Bernardići, itd...

Već iduće 1821. godine u Šematizmu je greška s Kaljem ispravljena i naselja su stavljena pod župu Oštrc. U godini 1820. u Šematizmu Zagrebačke biskupije se primjerice u naseljima Sošice, Jurkovo Selo (Relići) za grkokatolike navodi da su Graeci ritus non unitorum tj. pravoslavni. Isto se događa i s župom Žumberak gdje se također grkokatolci upusuju u ru-

SCHEMATISMUS
CLERI
DIOECESIS
ZAGRABIENSIS.
PRO ANNO
1820.
ZAGRABIAE,
TYPIS NOVOSZELIANIS.

Naslovnica spornog šematizma Zagrebačke nadbiskupije u kojem su grkokatolici upisani kao pravoslavni

briku pravoslavnih. Očito je da Šematizam nije prošao nikakvu korekturu od strane grkokatoličkog klera. Greška je to koja je imala i svoje posljedice tijekom prošlosti. U dokumentu se dalje navodi da je na području rkt. župe Žumberak ukupno 244 grkokatolika, iako u istom Šematizmu piše da je samo u Sošicama 244 grkokatolika, dakle bez drugih naselja. Očita je pogreška jer se nikako ne slaže sa podacima u Šematizmu Križevačke eparhije. Za grkokatolike u Okrugu/Miranjcu koji se nalazi na području župe Slavetić također stoji u Šematizmu da su pravoslavni a ne grkokatolici kako je trebalo ispravno bilježiti. Nakon 200 godina konačno valjalo je ispraviti ove velike greške koje su kod neupućenih zasigurno dugo vremena izazivala konfuziju.

Dominorum Archi, et Vice-Archi-Diaconorum,
torum in Paroeciis Dœcesis Zagrabiensis.
num. Ecclesiam Græci Ritus unitorum.
Ecclesiam Græci Ritus non unitorum.
Oratorium Auguſtanæ Confessionis.
Oratorium Helveticæ Confessionis.
Synagogam Judæorum designat.
II - DIACONATU
GORENSI.
i - Diaconus.
Vacat.
Catholici.
Græci Uniti.
Græci n. Uniti

U Šematizmu je kupolica s križem oznaka za grkokatoličku crkvu na području Zagrebačke nadbiskupije (Ecclesiam Graeci Ritus unitorum)

GRKOKATOLIČKO HODOČAŠĆE U POLJSKU I UKRAJINU

Župa Preobraženja Gospodnjeg iz Jastrebarskog je u terminu od 23. do 30. travnja 2019. organizirala hodočašće u Ukrajinu, u grad Lavov u koji se putovalo preko poljskog Krakova. Vraćali smo se preko Budimpešte u kojoj smo noćili.

Na hodočašće smo krenuli nakon molitve i blagoslova u crkvi Preobraženja Gospodnjeg predvođeni vlč. Marjanom Jeftimovim i bogoslovom Andrijem. Prva postaja našeg hodočašća na koje je svatko krenuo s barem jednom nakanom u srcu bilo je marijansko svetište Czestochowa, najpoznatije poljsko svetište u kojem je svatko od nas imao prilike za zajedničku, ali i osobnu molitvu. Nakon kraćeg razgledavanja krenuli smo dalje prema Krakovu, drugom najvećem gradu Poljske u razgledavanju kojeg nam je pomogao domaći vodič. Prvo smo se uputili prema brdu Wavel na kojem su od 11. do 17. stoljeća stolovali poljski kraljevi, a na kojem smo osim dvorca imali prilike vidjeti velebnu katedralu sv. Stanislava i Vjenceslava.

U svetištu Božjeg milosrđa u Krakowu

Osim nje jer nam je vrijeme bilo ograničeno imali smo prilike vidjeti i stari dio grada diveći se arhitekturi i bogatstvu kulture koja je bila vidljiva na svakom koraku. Slobodno vrijeme nas nekolicina iskoristila je za razgledavanje židovske četvrti gdje smo mogli vidjeti prekrasnu sinagogu (barem izvana) te brojne obrtničke radionice.

Drugi dan nakon buđenja obišli smo dva svetišta, prvo svetište Božjeg milosrđa, a drugo je bilo svetište sv. Ivana Pavla II, oba u Krakovu gdje smo se svi zajedno pomolili, a bilo je prilike i za osobnu pobožnost. Boravak u Poljskoj završili smo posjetom rudniku soli Wieliczka koji je samo deset kilometara od Krakova. Iako se proteže na tristo kilometara za posjetitelje koji se poput nas organizirano spuštaju duboko pod zemlju i to do čak 135 metara, otvorena su samo tri kilometra. Posjet rudniku trajao dva sata, a završio je sv. Liturgijom koju je predvodio vlč. Marjan.

Nakon puta koji se zbog granice malo oduljio stižemo u Lavov, drugi najveći grad Ukrajine koji je ime dobio prema ukrajinskom kralju Levu Daniloviću. Lav je postao simbol grada pa se stoga diljem grada nalazi preko četiri i pol tisuće lavova, a možda i više. Kako smo u gradu bili četiri dana mogu reći kako smo imali dovoljno vremena za razgledavanje s vodi-

Nakon uskrsne liturgije s mjesnim župnikom u Lavovu

čem, ali i za osobno upoznavanje s vjerskom, kulturno-povijesnom i etnogastro ponudom grada koja je uistinu šarolika. Nas je najviše zanimao onaj vjernički dio jer ipak smo došli na hodočašće. Posebice zato jer je u to vrijeme tamo bio Veliki tjedan pa smo se mogli uključiti u vjerske obrede Velikog petka, subote i samog Uskrsa. Prvog dana našeg boravka u Ukrajini, na Veliki petak imali smo prilike u crkvi redovnika Bazilijanaca prisustvovati obredima Velikog petka s procesijom. Nakon toga smo krenuli prema najvećem manastiru Lavri koji nas je impresionirao ne samo veličinom nego i obredima Velikog petka koji su se u to vrijeme održavali tamo. Samo smo im kratko prisustvovali. Molitvom smo se i tu preporučili presvetoj Bogorodici i njezinom Sinu da nas prate i vode kroz život.

Sakralni objekti su stvarno posvuda, a nas je najviše zanimala grkokatolička katedrala sv. Jurja koju smo naravno obišli i u njoj se pomolili. Osim nje u pratnji vodiča obišli smo i pravoslavnu i rimokatoličku crkvu.

Njihova kuhinja sve nas je oduševila jer se na svakom koraku moglo probati nešto drugo, od prefine lavovske kave koja se radi s bailey whiskijem, preko izvrsne tekuće čokolade koju smo isprobali u tvornici čokolade pa sve do brojnih specijaliteta poput palačinki od krumpira punjenih nadjevom od piletine i gljiva pa sve do nezaobilaznog boršča i piroha koji se nude ne samo u slanim već i u slatkim varijantama.

Na Veliku subotu imali smo prilike vidjeti kako se Ukrajinci pripremaju za blagdan Uskrsa. S malim i velikim košarama tijekom cijelog popodneva kretali su se prema crkvama u kojima su se blagoslivljala jela nakon kojih su se svi upućivali prema kućama da blaguju sa svojom obitelji.

Na Uskrsno jutro pridružili smo se mještanima u obredima blagdana Uskrsa, koji su započeli jutarnjom molitvom, a nastavili se svetom Liturgijom nakon koje nas je župnik zaista lijepo počastio pravim uskrsnim doručkom. Zaista ćemo zapamtiti taj Uskrs rekli su mnogi. Kako smo dan započeli tako smo ga i završili. S pjesmom i pravom gozbom oko stola u prekrasnoj pivnici.

Zbog dugog stajanja na granici, ponovni boravak u Budimpešti sveo se samo na noćenje u lijepom hotelu s bogatim doručkom, brzinskim razgledavanjem grada iz autobusa i kratkim usponom na Budim s pogledom na Matijaševu crkvu. Nažalost, nije bilo vremena za kavu. Drugi put.

Mogu reći kako je to bilo zaista lijepo hodočašće koje bi preporučila svima.

Ivana Vranešić

VIJESTI IZ ŽUPA U SLOVENIJI

Kultura okuplja Žumberčane u Metlici

Uz župu sv. Ćirila i Metoda i Kulturno umjetničko društvo Žumberak u Metlici uvelike pridonosi zbližavanju ljudi. Ove godine glazbeno-plesna sekcija Izvor proslavila je svoju 10-tu godišnjicu postojanja. Tim povodom organiziran je u Metlici veliki koncert na koji se odazvalo mnoštvo građana Metlike. U duhu zajedništva i prijateljstva KUD pridonosi zajedništvu u svojoj zajednici. Posebno raduje što u društvu ima i lijepi broj mladih koji uz pjesmu i ples čuvaju običaje svojih predaka. Poželimo im uspješan i plodonosan rad u budućnosti.

Žumberčani grada Metlike okupili su na koncertu prijatelje i građane koji cijene žumberačku kulturnu baštinu

Novi župnik u Dragama

Ove godine dogodile su se personalne promjene u grkokatoličkoj župi Rođenja presvete Bogorodice u Dragama. Dekretom Ordinarijata Križevačke eparhije novim župnikom u Dragama imenovan je o. Gorazd Bastašić. Osim samog naselja Drage i pripadajućih sela pod ovu župu administrativ-

Novi draški župnik o. Gorazd Bastašić sa metliškim župnikom o. Mihajlom Hardijem i vjernicima na Malu Gospu u Dragama ispred župne crkve

no pripadaju i vjernici u Novom Mestu. Za sve vjernike na području regije Dolenjske sukladno teritorijalnoj podjeli brine draški župnik. Nadamo se da će vjernici s novim župnikom rasti u vjeri na spas svojih duša. Predstavljanje novog župnika upriličeno je u župnoj crkvi u Dragama na proštenje tj. na Malu Gospu.

Raseljeni Drašćani

Selo Drage koje je nekada brojalo mnoštvo domaćinstava danas je gotovo raseljeno. Mnogi su Drašćani iselili u tuđinu. Na sreću kao trajni spomen na nekada brojčanu župu ostala je sačuvana stara Matica obitelji (Status animarum). U ovoj knjizi zabilježeni su svi podaci o obiteljima u draškoj župi. Kada nove generacije budu tražile svoje pretke ova će im crkvena knjiga u tome uvelike pomoći.

Stara Matica obitelji župe Drage ostala je sačuvana do naših dana

Vjernici u Ljubljani imati će svoju crkvu

Nakon višegodišnjeg nastojanja konačno je ove godine uspješno priveden kraju postupak dobivanja jedne ljubljanske crkve za potrebe grkokatoličkog bogoslužja. Vjernicima Križevačke eparhije koji žive na području Ljubljane i okolice dana je na korištenje crkva sv. Jerneja (Bartolomeja) u ljubljanskom naselju Šiška. Za liturgije i druge sakramente vjernici se mogu javiti nadležnom grkokatoličkom župniku za grad Ljubljanu i okolicu o. Mihajlu Hardiju.

Crkva u naselju Šiška u kojoj će se služiti grkokatolička liturgija

DOGAĐAJI IZ ŽUPE PREOBRAŽENJA GOSPODNJEGA U JASTREBARSKOM

Naša jaskanska župa i ove godine bila je mjesto različitih događanja duhovnog, kulturnog i društvenog karaktera. Mala zajednica ali aktivna i organizirana, koja neprestano potiče svoje župljane i ostale vjernike koji redovito ili povremeno sudjeluju u bogoslužjima i ostalim župnim događanjima, na kršćanski život ispunjen kreposnim djelima.

Već tradicionalno i ove godine održan je Božićni koncert koji je bio na čast Novorođenome Spasitelju i na radost i zadovoljstvo brojnih jaskanaca. Svojim su izvedbama prisutne goste razveselili: draganićka muška vokalna skupina Borsa, Gradsko pjevačko društvo Javor, župni zbor pri župi sv. Nikole biskupa u Jastrebarskom, Vokalni ansambl Ad Hoc i po prvi put domaći zbor župe Preobraženja Gospodnjega.

Grkokatolički župni zbor „Chrysostomos" (Zlatousti) iz grada Vranov nad Topľou iz Prešovske eparhije (Slovačka), imao je četrodnevnu turneju po Hrvatskoj. U sklopu svoje turneje, u petak, 13. rujna, održali su koncert u grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima. Svoj boravak u Hrvatskoj završili su u nedjelju, 15. rujna 2019., kada je zbor pjevao na svečanoj Božanskoj liturgiji u grkokatoličkoj crkvi Preobraženja Gospod-

Pjevači su svojim pjevanjem doprinijeli božićnom ugođaju

Zbor iz župe sv. Nikole

njega u Jastrebarskom. Liturgiju je slavio jaskanski grkokatolički župnik i stolni dekan o. Marjan Jeftimov, u zajedništvu s protoprezbiterom o. Richardom, grkokatoličkim župnikom iz spomenutog grada Vranov nad Topľou. Na kraju Svete liturgije blagoslovljeni su svi prisutni studenti, učenici i vrtićka djeca za uspješan i blagoslovljen početak nove akademske i školske godine. Nakon bogoslužja gosti iz Slovačke i domaći jaskanci nastavili su radosno druženje uz zajednički ručak i pjesmu. Zbor „Chrysostomos" kroz ova četiri dana posjetio je grkokatoličke crkve u Križevcima, Zagrebu i Jastrebarskom, a na poziv ordinarija križevačke eparhije o. Milana Stipića, katedralnog župnika o. Mihajla Simunovića, jaskanskog župnika o. Marjana Jeftimova i dirigenta katedralnog zbora u Križevcima gosp. Ozrena Bogdanovića.

Povodom blagdana Pokrova Presvete Bogorodice, 1. listopada, u jaskanskoj grkokatoličkoj župnoj crkvi služena je Sveta liturgija koju je predvodio o. Robert Rapljenović, novoimenovani rektor grkokatoličkog sjemeništa na zagrebačkom Gornjem gradu. Nakon službe Božje Ansambl za ranu glazbu Otium iz Zagreba održao je prigodan koncert pod naslovom Cantares in Ecclesia.

Kako naša župa već godinama posjeduje dio moći (relikvija) svetog starca Šimuna Bogoprimca čije se naraspadnuto tijelo trajno čuva u Zadru, tako se svake godine i svečano slavi blagdan Susreta Gospoda Isusa Krista u hramu,

Zbor iz Slovačke u našoj jaskanskoj crkvi

Članovi ansambla Otium sa svećenicima i najmanjim slušateljima

u narodu poznat kao Svijećnica. Ove godine na svečanoj Večernoj uoči blagdana i na Svetoj liturgiji na samom blagdanu svoje molitve Bogu i sv. Šimunu prenijeli su brojni vjernici, blagoslovljena su prisutna djeca, a Službu Božju uzveličali su brojni svećenici i izvrstan katedralni zbor iz Križevaca.

Katedralni zbor iz Križevaca ispred relikvija sv. Simeona Bogoprimca

Papa Franjo 18. ožujka ove godine imenovao je dosadašnjeg jaskanskog grkokatoličkog župnika o. Milana Stipića apostolskim upraviteljem Križevačke eparhije. Ta vijest jako brzo se proširila među jaskancima u kojima su se osjećaji odjednom pomiješali. Radost je bila očita jer je za ordinarija Križevačke eparhije izabran jaskanski grkokatolički župnik, kojeg su svi u samo nekoliko godina župnikovanja vrlo dobro upoznali i svakoga dana su ga rado susretali u svom gradu. Ali ni tuga nije se mogla sakriti jer su mnogi pomislili da su izgubili jednog jednostavnog i poduzetnog svećenika i dragog prijatelja.

Na Uskrsni ponedjeljak, 22. travnja, Svetom liturgijom, preč. o. Milan Stipić zahvalio se Bogu, svojim župljanima i svim jaskancima na zajedničkoj suradnji i brojnim uspjesima tijekom proteklih sedam godina u kojima je upravljao župom i predstavio je novog župnika, o. Marjana Jeftimova, dosadašnjeg župnika u Sošicama.

Gradsko pjevačko društvo „Javor" pozdravilo je pjesmom svojeg bivšeg dirigenta, člana Ogranka Matice hrvatske u Jastrebarskom, mons. Milana Stipića na oproštaju u njegovoj jaskanskoj župi, prije odlaska na novu dužnost apostolskog upravitelja Križevačke eparhije.

Hvala na svemu - Jaska će uvijek biti njegov dom!

Novi apostolski upravitelj Križevačke eparhije o. Milan Stipić i novi jaskanski grkokatolički župnik o. Marjan Jeftimov prilikom službe Božje

Jaskanci su pozdravili svog donedavnog župnika, a sada apostolskog administratora o. Milana Stipića

Blagdan Duhova u našoj župi svečano je proslavljen Svetom liturgijom koju je predslavio preč. o. Milan Stipić, ordinarij Križevačke eparhije. Kako je u svojoj propovijedi podsjetio i naglasio, blagdan Duhova je drugi po važnosti kršćanski blagdan nakon Pashe – Uskrsa i ujedno i rođendan Crkve. Vjernici uvijek trebaju nastojati biti otvoreni djelovanju Svetoga Duha, jer Duh je životvorac i obnovitelj Crkve. Te riječi bile su poticaj prisutnim vjernicima da još više razmišljaju i duhovno se obnove u ovoj Godini Svetoga Duha, drugoj u nizu u pripravi za veliki jubilej, 250 godina Križevačke eparhije.

Pod Svetom liturgijom sveto krštenje i miropomazanje primio je Ivan Gvozdanović, sin Srećka i Maje Gvozdanović.

Kao i za svaku župu tako i za našu glavni događaj tijekom godine je naše proštenje. Svetu liturgiju na blagdan Preobraženja Gospodnjega predvodio je preč. o. Milan Stipić, apostolski upravitelj Križevačke eparhije, a suslužili su brojni svećenici obaju obreda. Na kraju Službe Božje blagoslovljno je grožđe i ostalo voće koje su vjernici donijeli na blagoslov. Proštenjarsko zajedništvo nastavilo se u župnoj dvorani i dvorištu.

Jaskanska župa od samoga svog osnutka redovito nastoji organizirati i potaknuti svoje župljane i ostale vjernike da idu na hodočašća, kao priliku za upoznati nešto drugačije i tako se duhovno, kulturno i vjersku obogatiti.

Krštenje malog Ivana Gvozdanovića

U Uskrsnom tjednu naša je župa hodočastila u Poljsku i Ukrajinu otkud su se hodočasnici vratili puni dojmova i s novim i ugodnim iskustvima.

U subotu, 8. lipnja, naši župljani u zajedništvu s vjernicima grkokatoličkih župa Sošice, Mrzlo Polje, Pribić, Slavonski Brod, Gornji Andrijevci, Prnjavor, Banja Luka i Devetina hodočastili su u svetište sv. Ivana Krstitelja u Podmilačje kod Jajca (BIH). Oko 150 hodočasnika, predvođeni svojim župnicima na čelu s ordinarijem Križevačke eparhije o. Milanom Stipićem, pohodili su poznato svetište u Podmilačju gdje je u kripti nove crkve služena svečana Sveta liturgija. „Mi smo se okupili u ovom svetištu kako bi molili zagovor za sve nas grkokatolike i našu Križevačku eparhiju. Molimo Boga i zagovor sv. Ive da svojim Duhom obnovi cijelu našu zajednicu, sve naše vjernike i svećenike. Ovo svetište je jedinstveno upravo po tome što je posvećeno Ivanu Krstitelju, Kristovom Preteči, a njegova tradicija kontinuirano traje već više od šest stoljeća. Sve nas raduje zajedništvo naših vjernika i svećenika iz cijele naše Eparhije" rekao je o. Milan. Nakon liturgije bila je procesija od nove do stare crkve gdje je učinjen zavjet sv. Ivanu Krstitelju da čuva i moli Svevišnjega za Križevačku eparhiju. Hodočasnike su srdačno primili oci franjevci koji su čuvari svetišta i iskazali svoju dobrodošlicu

Pozdrav s hodočašća u Makedoniji

te pozvali grkokatolike da ubuduće svake godine hodočaste u ovo svetište. Na povratku su hodočasnici obišli povijesni grad Jajce i Plivsko jezero.

Grkokatolička župa Preobraženja Gospodnjeg iz Jastrebarskog organizirala je krajem rujna ekumensko hodočašće u Makedoniju. Voditelj i organizator puta bio je o. Marjan Jeftimov, grkokatolički župnik jaskanski i katedralni dekan. Na hodočašću je sudjelovalo oko 60 ljudi, od kojih i mnogi rimokatolici. Ekumenski značaj hodočašća ogleda se u tome što su posjećena sakralna mjesta koja pripadaju Makedonskoj pravoslavnoj crkvi - Ohridske Arhijepiskopije, Istočno-katoličkoj crkvi (tj. grkokatoličkoj Skopsko-strumičkoj eparhiji Uspenja Presvete Bogorodice) i Rimokatoličkoj crkvi (Skopskoj biskupiji). Nakon trodnevnog boravka u Ohridu, hodočasnici uputili su se na istok zemlje, u Strumicu, gdje su Svetom liturgijom u tamošnjoj grkokatoličkoj katedrali s domaćim župljanima proslavili blagdan Uzvišenja svetoga križa. Hodočasnici su se upoznali sa strumičkim župnikom, protojerejem stavroforom o. Georgijem Trajkovim, koji je gostima na druženju nakon Liturgije ispričao zanimljivih stvari o povijesti i sadašnjosti Istočno-katoličke crkve u Strumici i Makedoniji.Nakon Strumice hodočasnici su posijetili i upoznali najistočniji makedonski kraj, uz samu bugarsku granicu, a posljednji dan boravka u Makedoniji bio je posvećen obilasku glavnog grada, uz stručno vodstvo.

Duhovno predavanje o. Željka Pajića u našem hramu

Hodočasnici su zadnjega dana Svetom misom u skopskoj katedrali Srca Isusova završili svoj obilazak predivne Makedonije. Ovo hodočašće duhovno i kulturno je obogatilo sve sudionike kojima će ovih tjedan dana ostati duboko urezani u njihovim srcima. (Boris Nikšić)

U subotu 30. studenog naša je župa organizirala jednodnevnu Duhovnu obnovu a tema je bila duhovno i tjelesno zdravlje, kako pojedinca tako i naših obitelji.

U vremenu došašća-priprave i iščekivanja za blagdan Kristova rođenja, voditelj duhovne obnove, o. Željko Pajić, grkokatolički župnik u Karlovcu, potaknuo je sudionike na razmišljanje oko istinite i prave priprave, ne izvanjske nego one unutarnje, duhovne. Da ne budu duhovno uzeti nego zdravi i slobodni od svakog tereta i grijeha.

o. Marjan Jeftimov
grkokatolički župnik jaskanski

Povodom grada Jastrebarskog, Jaskanac i žumberački zet, gosp. Mijo Baltorinić, odlikovan je Nagradom grada Jastrebarskog za trud i rad koji je uložio sakupivši i na više od 200 stranica prikazavši male i velike Svetojance koji su svojim djelovanjem zadužili i proslavili Svetu Janu i svetojanski kraj od sredine 19. stoljeća pa sve do danas. Taj rad i trud koji zaslužuje svaku pohvalu utkan je u njegovoj knjizi Mali veliki ljudi – o Svetojancima i svetojanskim zanimljivostima koju je izdao Ogranak Matice hrvatske u Jastrebarskom.

VIJESTI IZ SAMOBORSKE GRKOKATOLIČKE ŽUPE

U Žumberačkom vikarijatu cijela 2019. godina bila je posvećena Svetom Duhu. Bilo je to vrijeme osobitog promišljanja o potrebi duhovnog rasta cijele zajednice. U tom smislu razmatrali smo i Encikliku pape Lava XIII. „O Svetom Duhu". U tom važnom dokumentu Katoličke crkve papa piše: „Trebamo se moliti Svetom Duhu i stavljati svoje potrebe pred Njega, jer smo u velikoj potrebi za Njegovom pomoći i zaštitom. Mi smo siromašni i slabi, uznemireni i skloni grijehu. Stoga se utječemo Njemu, koji je neiscrpni izvor svjetla, utjehe i milosti. Iznad svega, trebamo mu se moliti da nam oprosti grijehe. Ukratko moramo se moliti Svetom Duhu s povjerenjem i ustrajnošću da nas može svakodnevno, sve više i više obasjavati Svojim svjetlom i razžarivati Svojom ljubavlju. Na taj način, putem vjere i ljubavi, bit ćemo vođeni da radimo i trudimo se ne štedeći se da bismo zadobili nagradu u vječnosti, jer On je zalog naše baštine". Potrebna nam je dakle svakodnevna pomoć Duha kako bi nadvladali sve teškoće koje život

Novi apostolski administrator Križevačke eparhije o. Milan Stipić na blagdan Sostradanija posjetio je samoborsku župu (29.6.2019.)

Na blagdan Praoca Abrahama župu je posjetio mitrofor Križevačke eparhije o. Taras Barševski (13. 10. 2019.)

stavlja pred nas, a one nisu malene. Duh Sveti onaj je koji okuplja i spaja stoga su i redovita župna okupljanja prilika za duhovno zajedništvo svećenika i vjernika. I ove godine u većem broju okupili smo se na župskim slavljima na Sostradanije i na Abrahamovo. Na Sostradanije ili na blagdan Muka presvete Bogorodice župu je posjetio apostolski administrator Križevačke eparhije mons. Milan Stipić a na Abrahamovo je liturgijsko slavlje predvodio mitrofor dr. Taras Barševski.

U prošlogodišnjem Krijesu najavili smo kako će se u 2019.godini posebna pažnja posvetiti osobnom kontaktu župnika i vjernika. U skladu s time već tijekom blagoslova obitelji u siječnju više smo vremena posvetili razgovoru s našim župljanima. Osjeća se u cijelom društvu kako se ljudi međusobno sve više udaljavaju zato nam je svima potrebna ona osnovna ljudska toplina koja se ostvaruje u neposrednom razgovoru i prijateljskom druženju. Tim putem nastaviti ćemo i u narednom razdoblju koje je pred nama.

Tradicionalno u samoborskoj župi posebu pažnju posvećujemo i pitanju vjeronauka za osnovnoškolce do trećeg razreda. Njihov dolazak na župni vjeronauk daje pozitivnu sliku cjelokupne župe. No potrebno je, u očinskom duhu, pozvati roditelje da se još više zauzmu kako bi djeca uz

Nakon zajedničke molitve posebnu pažnju posvećujemo razgovoru s našim vjernicima. Blagoslov-Povodice kod obitelji Raić u Grdanjcima

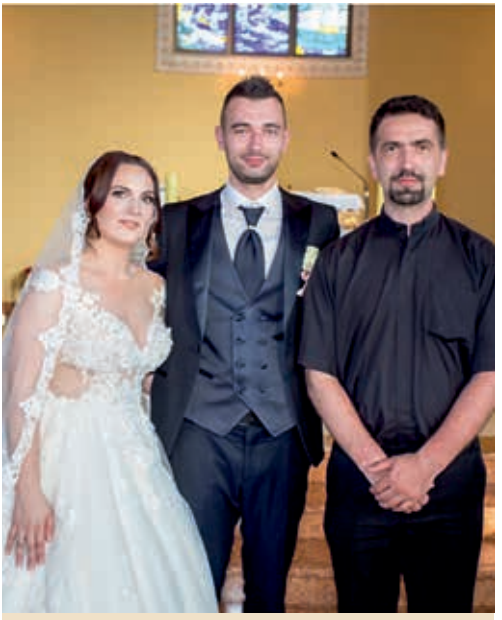
Mali samoborski Žumberčani - naši ovogodišnji prvopričesnici sa župnikom. S lijeva: Marko Peris, Nikolina Kovačević, o. Daniel Vranešić, Lukas Jelenić i Jakov Čučić

njihovu podršku dolazila na pouku u župu. Razumije se da su danas djeca preopterećena raznim aktivnostima i da roditelji teško nalaze vrijeme za sve izvanškolske aktivnosti ali uz podršku šire obitelji moguće je organizirati i dolaske na župni vjeronauk koji se održava svakog petka u 19 sati. Ovogodišnji prvopričesnici radosno su u nedjelju 19. svibnja 2019. godine pristupili sakramentu praćeni od svojih dragih roditelja, braće i sestara, baka i djedova, i cijele rodbine. Nadamo se da će u svojim malim srcima ponijeti lijepa iskustva sa vjeronauka kojeg su marljivo pohađali. Poželimo im obilje Božjeg blagoslova i uspjeha u duhovnom rastu.

Sakramentalni život u samoborskoj grkokatoličkoj župi temelj je kvalitetnih kršćanskih obitelji. Raduje nas kada se mladi zaručnici odlučuju pred Bogom potvrditi svoju ljubav. Crkvena vjenčanja uvijek su dobar znak za određenu župu jer nam to potvrđuje da kod mladih postoji ispravna svijest o sakramentu ženidbe. Neka je nad našim mladencima koji su ove godine sklopili crkveni brak Božji blagoslov.

Vjenčanje Miroslava i Ivane Raić

Vjenčanje Ivana i Lidije.
Radost u obiteljima Milaković i Šoić

Krštenje male Sene Deanović

Za svake nove supružnike najveći je dar dijete. Crkva se moli da Bog podari svima zdravu djecu. Djeca su najveći blagoslov a samim krštenjem roditelji žele svoje dijete uključiti u Crkvu koja je stvarni sakrament spasenja. I ove godine mladi su roditelji donijeli svoju djecu ne bi li u svojoj crkvi primili sveti sakrament inicijacije. Nakon krštenja i roditelji i kumovi u punom smislu riječi preuzimaju odgovornost za vjerski odgoj djece. Stoga je potrebno uvijek imati na umu ovu veliku odgovornost.

Krštenje Maksima i Nike Kovačević

Župna hodočašća na najljepši način homogeniziraju zajednicu. Ove godine organizirano je manje jednodnevno hodočašće u Međugorje. U tamošnjem svetištu služili smo svetu liturgiju a kao trajni spomen na posjet grkokatolika ovome mjestu darovana kapeli ikona sv. Ane. Dolazak u Međugorje uvijek je prilika za ispovijed i molitvu. Svi hodočasnici iz Samobora koji su boravili u Međugorju popeli su se i na brdo Križevac. Svatko je prema vrhu ponio svoje molbe i prošnje Bogu i Presvetoj Bogorodici. Zasigurno ima puno potreba za koje treba moliti ali svatko se na prvome mjestu molio za svoje i zdravlje svojih bližnjih.

Samoborski grkokatolici darovali su svetištu u Međugorju ikonu sv. Ane koja drži Bogorodicu

Obilježavajući četrdestgodišnji spomen na Branimirovu godinu (1979.) vjernici samoborske grkokatoličke župe hodočastili su u stari hrvatski grad Nin. Tim povodom u tamošnjoj župnoj crkvi sv. Anselma služena je sveta liturgija. Nakon liturgijskog slavlja KUD Marko Vukasović izveo je repertoar pjesama. U nastavku hodočašća vjernici su posjetili grad Zadar i tamošnje znamenitosti.

U drugoj polovici listopada u našoj je župi pokrenuta inicijativa za posebnom molitvom vjernika. U tom smislu u župnoj dvorani nedjeljom od 18 do 19 sati okupljaju se vjernici na zajedničku molitvu. Ovu incijativu

Samoborski hodočasnici u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu

svakako treba podržati te se i ovim putem pozivaju vjernici da se uključe u molitvena okupljanja. Posebna je nakana redovito moliti na nakanu da naš svećenik dr. Ivan Šimrak bude proglašen blaženim. Ujedno je potrebna i posebna molitva za duhovna zvanja. Neka nas na putu duhovnog rasta sve vodi milost Svetoga Duha.

S nami Bog!

Župnik o. Daniel Vranešić

ŽUPA KARLOVAC

Nakon godine Duha Svetoga pred nama je Godina pokajanja. Pokajanje je odricanje od vlastite grješnosti i obraćenje Bogu za oproštenje. U Starom Zavjetu narod su na pokajanje pozivali proroci, a u Novom Zavjetu Isus Krist poziva ljude na istinsko obraćenje i potpuno služenje Bogu. Tako pokajnici priznaju svoje grijehe, iskazuju žaljenje zbog njih, te odlučuju promijeniti svoj način života. U kršćanstvu je znana potreba za pokorom iliti zadovoljštinom pokajnika kako bi „dali nadoknadu" za svoje grijehe u smislu da se uže povežu sa zadovoljštinom koju je Nebeskom Ocu svojom smrću i uskrsnućem dao Isus. Neka nas Duh Sveti prosvijetli da spoznamo svoje grijehe i za njih se pokajemo!

Tijekom 2019. godine župljani koji su članovi udruge Molitveni vijenac „Kraljica obitelji" hodočastili su u Mariju Bistricu i u Krašić te zajedno sa vjernicima iz Žumberka i Jaske hodočastili u Kričke. Na taj način smo molitveno prolazili godinu Duha Svetoga. U nedjelju Po Uzvišenju Svetoga Križa obilježeno je župno proštenje. Svetu Liturgiju predslavio je i propovijedao rektor našega sjemeništa o. Robert Rapljenović, susluzio je o. Zoran Vladušić, župnik kaštansko-sošički. Nakon liturgije vjernici su se zadržali u župnoj dvorani na okrijepi tijela. I ove godine za objed gostiju pobrinuli su se gospodin Milan Hranilović i Dinko Kraljević na čemu im velika hvala, neka ih milosrdni Gospodin nagradi stostruko za svako učinjeno dobro u Župi.

Hodočašće u Krašić

U zajednicu kršćanskih vjernika 3. 11. 2019. g.

Sa Sv. Liturgije

Druženje u župnoj dvorani

primljena je Hana Čurčija, kći Marka Čurčija i Natalije r. Pajić. Neka je prati Božji blagoslov, na mnogaja i blagaja ljeta.

Krštenje male Hane

Na kraju zavapimo Ocu Nebeskom: Blagi Bože čekao si da priznam svoj grijeh i iskažem svoje pokajanje. Pobunio sam se protiv Tebe idući svojim putevima, ali vraćam se Tebi jer ne znam kamo bih drugamo išao. U svojoj neizmjernoj nježnosti izbriši moje grijehe! Dragi vjernici nastojmo tijekom godine pokajanja češće razmišljati o sakramentu sv. Ispovijedi, pomirenju s Bogom.

Svim čitateljima Žumberačkog krijesa neka je blagoslovljena Nova Godina!

Župnik o. Željko Pajić

ŽUPA MRZLO POLJE TIJEKOM 2019. GODINE

Mnogima je poznato da je od srpnja dosadašnji župnik Gorazd Bastašić predao župu novom upravitelju o. Nenadu Krajačiću. Službenu primopredaju smo izvršili u prisustvu vikara o. Daniela Vranešića, dosadašnjeg župnika Gorazda Bastašića i novoimenovanog župnika i žumberačkog dekana Nenada Krajačića.

Sada kao novi upravitelj župe mogu izraziti svoje zadovoljstvo što sam dobio povjerenje našeg ordinarija preč. Milana Stipića za upravljanje župom Mrzlo polje. Po upitu Ordinarija da li sam spreman i voljan preuzeti brigu kao dušobrižnik o našim dragim mrzlopoljcima bez razmišljanja sam rekao da prihvaćam. Iako još imam i župu Pećno i župu Blagovijesti u Pribiću prihvatio sam i Mrzlo polje.

Do sada u ovih 6 mjeseci vrlo sam se dobro snašao i to zahvaljujući ljudima koji su me lijepo prihvatili i u svakom trenutku bilo savjetom ili drugom pomoći, na čemu sam im jako zahvalan. Svaki početak je težak počevši od nove sredine, moramo znati da župa Mrzlo polje je teritorijalno velika župa ali obećavam da ću se truditi da svi budu zadovoljni koliko je u mojoj moći. U početku sam imao svake nedjelje liturgiju u župnoj crkvi ali sam se u dogovoru sa ljudima dogovorio da bi imali svake druge nedjelje liturgiju tako da mogu i jednu nedjelju imati liturgiju i na Drašćem vrhu.

Moram se zahvaliti stvarno dragim ljudima koji su mi od prvog dana kad sam došao u župu odmah došli i ponudili se, što god mi treba da mogu na njih računati što su stvarno i pokazali u ovih nekoliko mjeseci. Veliko hvala susjedima obitelji Latković Nikoli i Ani, gospodinu Janku Grdošiću iz Glušinje i posebno veliko hvala gospodinu Milanu Latkoviću koji je tu i vodi brigu o svemu.

Do sada vam je svima poznato da je dosta godina vodio brigu oko košnje voćnjaka da ne bih zaraslo u šikaru, tim činom je jako puno učinio iako ima svoga dosta za kositi, samo iz svog dvorišta produžio u župni voćnjak i pokosio. Tako i što se tiče drugih stvari Bogu hvala zna puno toga od zidarije, vodovoda, struje što god mi je trebalo na njega sam mogao uvijek računati, radosno je priskočio i pomogao. Hvala još jednom svima.

Prva pričest u župi

U nedjelju 14.7.2019. godine bilo je posebno svečano u župi. Sakrament prve svete pričesti su primili Milan i Nikola Salmić. Od srca im svi čestitamo i molimo Gospoda da ih čuva i blagoslovi.

Prvopričesnici Milan i Nikola Salmić s obitelji

Dobrodošlica novom župniku

U nedjelju 11.8.2019. godine moji novi župljani u organizaciji Udruge Žumberačkih branitelja su me jako iznenadili i obradovali. Pripremili su mi uz znak dobrodošlice feštu uz muziku, pečenje, piće kao da je bilo proštenje. Učinili su me neopisivo sretnim i ponosnim. Prvo smo odslužili liturgiju koju je predvodio naš ordinarij Milan Stipić i onda nastavili druženje ispred crkve

Dobrodošlica novom mrzlopoljskom župniku o. Nenadu Krajačiću nakon liturgije s ordinarijem

Selo Osunja

Budući da sam tek preuzeo župu nisam stigao odmah sva sela obići i vidjeti s ljudima kakvi su običaji i događaji za njih važni kroz godinu u njihovim selima. Vrlo brzo sam dobio poziv u selo Osunju na njihovo godišnje okupljanje. Tako sam u nedjelju 01.09.2019. godine došao na Osunju, kad su me pozivali rekli su: znate velečasni kod nas je već sad ušlo u tradiciju da se svake godine okupimo svi rodom iz sela izmolimo kod križa

Osunjani sa svojim novim župnikom nakon bogoslužja kod seoskog križa

Nakon molitve tradicionalno se družimo u samom selu

molitvu, liturgiju i onda se poslije malo družimo. Kada sam došao ostao sam ugodno iznenađen koliko se ljudi okupilo, kako su sve lijepo organizirali, svaka im čast, tu se vidi pravo zajedništvo, sloga. Liepo smo se svi okupili u 14 sati kod centralnog križa, izmolili moleben na čast Presvete Bogorodice i nastavili druženje uz muziku, domaću janjetinu, odojak, piće... Bilo je svega u izobilju. Još jednom im hvala i samo tako neka nastave jer kroz godinu svatko je na svojoj strani a ovako kad se godišnje svi okupe i podruže nema ljepšeg.

Uređenje župnog dvora i okoliša

Kada sam preuzeo župu nisam se mogao ničem toliko posvetiti koliko mi je bila želja da se dovede u red župna kuća i okoliš u koju je krv i znoj uložio naš dragi župnik Štef. Nakon njegove smrti nije da se nije vodila briga oko svega toga nego…. dalje sami sve znate. Prvo smo se posvetili mjesec dana da smo sve prostorije pokrečili, osvježili a bilo je toga ipak ima oko 15 prostorija.

Uređena velika prostorija za okupljanje svećenika i vjernika u mrzlopoljskom dvoru

Kada se bolje pogleda to je jedan od najvećih i najljepših župnih dvorova na Žumberku. Kada smo krenuli s krečenjem mi nismo u ni jednoj prostoriji naišli na vlagu, to je znak koliko su zidovi zdravi i koliko se prije kvalitetno radilo. Nakon što smo okrečili pobacali smo hrpu bespotrebnih stvari kako bi se oslobodile prostorije i one došle do izražaja. Kada smo

S dolaskom novog župnika krenulo je uređenje okoliša župnog dvora

Nakon radne akcije okupili smo se zajedno oko bratskog stola

uspjeli riješiti unutrašnjost kuće vrlo brzo je pao dogovor da se što prije okupimo i očistimo podrum i okoliš. Tako smo se u subotu 12.10.2019. godine okupili kako bismo uredili ono što smo si zacrtali. Jako sam ugodno bio iznenađen kako nas se lijepi broj okupio. Podjelili smo se u tri grupe, jedni u podrum, drugi u voćnjak i treći ispred dvora onaj vrt gdje je Štef imao razno cvijeće i da se očisti ona škarpa jer je bila obrasla sva u bršljan. Posao se obavio u tren oka pa smo se na kraju akcije okupili u župnoj kući na druženju uz bogat stol za koji su se ponovno pobrinuli i donirali svu hranu i piće Udruga Žumberačkih branitelja na čemu im se i ovim putem u ime župljana i u svoje ime zahvaljujemo. Naravno veliko hvala i mojim dragim župljanima nabrojio bi ih sve najradije koji su bili ali nažalost još im nisam zapamtio imena u ovom kratkom roku (potrudit ću se što prije ako ne barem do druge akcije) zato evo postoji slika na kojoj se mogu vidjeti svi dragi i vrijedni ljudi koji su ostavili svoje poslove i došli kako bi podrum i okoliš zablistali u punom sjaju baš onako kako ih se oduvijek pamtilo.

Blagoslov grobova

1.11.2019. godine okupili smo se svako mjesto na svojem groblju kako bi se pomolili kod centralnog križa za sve koji počivaju na tom groblju a i za one za koje možda nema više tko moliti. Tako smo na Budinjaku imali misu u 9 sati koju je predvodio kaljski upravitelj mons. Jurica Jerneić uz njega je bio i mrzlopoljski župnik Nenad Krajačić.

Molitva na osunjskom groblju na blagdan Svih Svetih

Molitva na tomaševačkom groblju na kojem je ove godine postavljen novi križ

Nakon mise smo se otišli pomoliti na groblje za sve koji tamo počivaju. Nakon toga sam se uputio na groblje kod sv. Nikole na Osunji. Tamo me na groblju dočekao lijepi broj ljudi, također smo se kod križa pomolili za drage pokojne. Poslije Osunje uputio sam se u Mrzlo Polje, pa u Tomaševce i na Drašći Vrh.

Pokojni iz župe

Ove godine barem što ja znam, koje sam ispratio na vječni počinak su:

Mare Čeić rođ. Grubač rođena 04.08. 1929. Umrla 04.07.2019.
Tomo Kovačević rođen 04.08 1933. Umro 10.8.2019.
Marta Stanić rođena 22.01.1941. Umrla 23.10.2019.
Nikola Haralović rođen 25.05.2019. Umro 02.12.2019.

Našim dragim pokojnima neka Gospod udjeli vječni pokoj.

o. Nenad Krajačić, župnik

IZ KRIŽEVAČKE ŽUPE

Događaji kroz godinu u našoj stolnoj crkvi i župi Presvete Trojice u Križevcima

Naša Križevačka župa uz samostan časnih sestara Bazilijanki ima najmanji broj župljana, svega 20-ak. Već tradicionalno svake godine na blagdan Triju Svetitelja, Bazilija Velikoga, Ivana Zlatoustoga i Grgura Bogoslova koji su zaštitnici naše Križevačke eparhije, vladika Nikola Kekić služi svetu liturgiju uz sudjelovanje domaćeg župnika i drugih svećenika, našeg i rimskog obreda. Na liturgiji je pjevao Katedralni zbor i pjevači Hrvatskog pjevačkog društva Kalnik, pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića.

Na blagdan Uskrsa 21.travnja svečanu liturgiju služio je župnik Mihajlo Simunović. Na liturgiji je pjevao katedralni zbor pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića. Na kraju liturgije bio je blagoslov uskršnjih jela. Iako je naša župa brojčano malena bilo je oko 15 košarica za blagoslov s uskršnjim jelima.

Vjernici na svetoj liturgiji u Križevačkoj katedrali

Vladika Kekić kroz duže vrijeme obećao je da će organizirati hodočašće naših vjernika u Svetu zemlju. Mladi članovi našeg katedralnog zbora napominjali su vladici da se to obećanje i ostvari tako da smo od 14. do 21. svibnja boravili u Svetoj zemlji. Iz Križevaca nas je bilo 19 hodočasnika. Dojmovi hodočašća u Svetu zemlju su neopisivi. Naš voditelj fra. Božo Lujić izvrsno nas je vodio po prostorima po kojima je hodao Sin Božji i naš Spasitelj prije 2000 godina i to je bilo za nas jedno duhovno osvježenje i duhovne vježbe. Na hodočašću u Svetu zemlju četiri bračna para obnovili su svoje bračne zavjete. Među njima je obnovio i otac Mihajlo Simunović

Župnik Mihajlo sa suprugom Helenom

Na hodočašću u Svetoj zemlji

i njegova supruga Helena koji su 38. godina u braku i imaju šestero djece i osmero unučadi. Dva tjedna iza toga u katedrali imali smo projekciju slika s našeg hodočašća gdje su bili prisutni mnogi hodočasnici i njihova rodbina i prijatelji. Projekciju su realizirali gospođa Ozana Tandara i maestro Ozren Bogdanović, iza toga je bilo druženje.

10-oga svibnja na Duhovski ponedjeljak kada naša katedrala slavi svoje proštenje zbog odsutnosti ordinarija, apostolskog ordinarija mons. Milana Stipića svetu liturgiju navečer u 19 sati služio je vladika u miru Nikola Kekić uz sudjelovanje domaćeg župnika. Na liturgiji propovjedao je prof. fra. Božo Lujić koji je bio naš vodić na hodočašću u Svetoj zemlji.

Početkom rujna u Križevcima održane su duhovne vježbe za svećenike naše biskupije.

Svećenici Križevačke eparhije s novim ordinarijem u svojoj katedrali

6-oga rujna uoći blagdana sv. Marka Križevčanina, trećeg hrvatskog svetca koji se slavi 7-oga rujna, prema tradiciji u našoj katedrali navečer u 19 sati služila se svečana liturgija Ivana Zlatoustoga kao završetak devetnice svetome Marku. Liturgiju je predvodio tajnik istočne kongregacije arhijepiskop Ciril Vasilj koji je rodom iz Košica, Slovačka gdje je pogubljen Marko Križevčanin. Na liturgiji je sudjelovao i naš ordinarij mons Milan Stipić, bjelovarsko-križevački biskup mons. Vjekoslav Huzjak mnogi naši

Novi Apostolski administrator Križevačke eparhije o. Milan Stipić na početku svoga mandata posjetio je Dom za djecu kojeg na korist mališana vode časne sestre Bazilijanke

svećenici i rimokatolički svećenici. Propovjedao je arhiepiskop Ciril Vasilj na izvrsnom hrvatskom jeziku. Pjevao je naš katedralni zbor i hrvatsko pjevačko društvo Kalnik pod vodstvom maestra Ozrena Bogdanovića.

9-oga studenog u našu katedralu hodočastili su vjernici iz župe Štefanje (bjelovarsko-križevačka biskupija) sa svojim župnikom vlč. Mirekom Hrvojić, bilo ih je dva autobusa. Istovremeno posjetili su našu katedralu i animatori iz bazilike Srca Isusova iz Zagreba. Svetu liturgiju služio je križevački ordinarij mons. Milan Stipić uz sudjelovanje župnika hodočasnika Mireka Hrvojića i domaćeg župnika Mihajla Simunovića, pjevao je naš katedralni zbor i hrvatsko pjevačko društvo Kalnik pod vodstvom maestra Ozrena Bogdanovića.

Našu malu zajednicu napustio je ove godine gospodin Ilija Mirosavac koji je jedno vrijeme bio i zvonar naše katedrale. Rođen je u Žumberku selo Grič, a dugo godina živio u Križevcima. Redovito je prisustvovao na svetim liturgijama dok ga bolest nije spriječila. Nek mu Gospodin podari vječni život.

o. Mihajlo Simunović,
križevački župnik

VIJESTI IZ ŽUPE KAŠT

Planinarski križni put

Planinarska bratovština svetog Bernarda iz Samobora tradicionalno organizira Planinarski križni put. Ovogodišnji, 64. u nizu, odlučili su organizirati u našem kraju pod znakovitim geslom „Da svi budu jedno" (Iv 17,21). Ova hvalevrijedna planinarsko-duhovna akcija započela je okupljanjem i doručkom u dvorištu samostana naših sestara bazilijanki u Sošicama, nakon čega je služen prigodni moleben za blagoslov hodočasnika u župnoj crkvi svetih apostolskih prvaka Petra i Pavla. Domaći župnik u prigodnom je nagovoru usporedio planinarski križni put s putovanjem praoca naše vjere Abrahama prema Obećanoj zemlji i potaknuo nazočne da prikažu svoje molitve i žrtve tijekom Puta također i za svekoliku obnovu žumberačkog kraja kojim će prolaziti.

Nakon iduće postaje, kapelice sv. Antuna Velikog u Sošicama, planinare je put dalje vodio preko Svete Gere sve do Radatovića. Rektor Grkokatoličkog sjemeništa, o. Robert Rapljenović, održao je zatim hodočasnici-

Sudionici Križnog puta ispred župne crkve u Kaštu

ma katehezu o našem bizantskom obredu u župnoj crkvi Uskrsnuća Gospodnjega. Uslijedila je sveta liturgija koju je predvodio o. Milan Stipić, apostolski upravitelj naše eparhije.

Križni put vodio je planinare dalje do naših kapela sv. Aranđela u Šiljkima, sv. Ilije u Jezernicama i sv. Nikole u Badovincima. Odredište prvog dana bio je Kašt, gdje su hodočasnici večerali i malo odmorili, da bi zatim prigodnim molebenom započeli cjelonoćno klanjanje Gospodu u Presvetoj Euharistiji. Noćenje je organizirano u staroj školi i vatrogasnom domu.

Ujutro drugog dana zaključeno je klanjanje, te je nakon doručka sudionicima planinarskog križnog puta g. Milan Radić održao predavanje o Žumberku i žumberačkim uskocima. Put je hodočasnike dalje vodio preko Radovice, Boldraža do tri crkve u Rosalnicama. Tamo ih je dočekao vlč. Primož Bertalanič koji im je ispričao ponešto o svakoj od tri crkve. Krenuli su dalje prema Metliki gdje su prvo posjetili rimokatoličku crkvu Sv. Roka te grkokatoličku crkvu Sv. Ćirila i Metoda. Tu su izmolili i posljednju postaju križnoga puta i u procesiji se uputili prema crkvi Sv. Miklauža u Metliki. Svečanu nedjeljnu misu predvodio je vlč. Danijel Hačko, koji je istaknuo kako je ovaj križni put važan zbog tri sjedinjavanja: vjernika s Kristom, braće rimokatolika i grkokatolika te sjedinjavanja Hrvata i Slovenaca. U tom smislu bila je ova akcija i svojevrsna proslava jedinstva u različitosti naroda i obreda Katoličke Crkve.

Mene kao (jednoga od) domaćina osobito veseli što je oko 120 pretežno mladih ljudi ovim putem upoznalo prirodne ljepote našega kraja, ali i ponešto od žumberačke povijesti te našeg bogatog bizantskog obreda. Vodstvo Planinarskog križnog puta pohvalilo nas je kao dobre domaćine. Nadam se da ćemo se takvima pokazati i u budućim sličnim prigodama, a Gospod neka nagradi sve one koji su na bilo koji način doprinijeli uspjehu ove hvalevrijedne planinarsko-duhovne aktivnosti.

Zahvala župnika za PKP

Hvala o. Danielu Vranešiću na povezivanju s organizatorima; časnim sestrama bazilijankama što su pružile smještaj poslužiteljima i mjesto za doručak; Gradu Ozlju na čelu s gradonačelnicom Gordanom Lipšinić i Komunalnom zahvaljujem na tehničkoj podršci; o. Zinoviju i njegovoj supruzi Mariji što su bili domaćini u Radatovićima; o. Robertu što se odazvao pozivu da održi katehezu o našem obredu; o. Milanu na tome što je pristao voditi svetu liturgiju; župljanima u Kaštu, a ponajviše DVD-u na čelu s g. Slavkom Jakićem za smještaj, večeru i sve što je trebalo; g. Milanu Radiću

iz udruge „Žumberački uskoci" zahvaljujem na predavanju o povijesti Žumberka; o. Mihajlu što je bio kontakt osoba za slovensku stranu; također hvala i svima koji su molitveno pripremili i popratili ovaj događaj. Ako sam nekoga propustio, nije bilo namjerno.

Kroz župu Kašt

Ovu godinu u životu Župe svetog Antuna Velikog u Kaštu ponajviše je obilježila obnova župne crkve. Županijska uprava za ceste ove je godine uložila 306.000,00 kn na uređenje ceste i zida ispred crkve, te izradu pristupnih stepenica do crkve. Karlovačka županija izdvojila je pak 10.000,00 kn za radove na daljnjem uređenju okoliša crkve, koji su upravo u tijeku. U međuvremenu je sredstvima Ministarstva kulture (50 000 kn) izrađen i projekt sanacije temelja i drenaže crkve. Nadamo se da će se potpora Ministarstva kulture nastaviti i tijekom 2020. godine tako da se izvedu radovi predviđeni tim projektom. Glede obnove župne crkve osobito treba zahvaliti i gradonačelnici gđi Gordani Lipšinić koja nam pruža svesrdnu podršku, kao i konzervatorici gđi Branki Križanić s kojom dogovaramo svaki korak na putu obnove, s obzirom na to da je kaštanska crkva zaštićeno kulturno dobro. Također, uz obnovu župne crkve planira se i nastavak manjih popravaka u župnim kapelama.

Radovi na uređenju platoa ispred kaštanske crkve dobro napreduju

No, sama obnova župnih zgrada ne bi imala svrhe kada se u njima ne bi okupljala živa župna zajednica, zajedno s uvijek dobrodošlim gostima iz drugih sredina, da sluša Riječ Božju i slavi svete tajne. U župi Kašt to se poglavito činilo povodom većih blagdana, na proštenjima i u drugim prigodama, kao što je obilježavanje zadušne subote i na liturgijama za pokojne.

Proštenjari u Badovincima

Uobičajilo se i lijepo zaživjelo također slavljenje panihide i blagoslova groblja 1.11. Uz ta pohvalna prigodna okupljanja svakako treba postići i što redovitiji ritam pohađanja nedjeljnih bogoslužja kroz godinu. Kroz njih imamo priliku razmatrati i proživljavati razna otajstva Kristova života i crpiti svjetlo i snagu za svakodnevni život. Oni koji se odazovu tome pozivu uistinu postižu „napredak u životu, vjeri i duhovnoj spoznaji", kako molimo u svetoj liturgiji. Svete su liturgije također najbolji način da svoje pokojne preporučimo božanskom milosrđu i tako ujedno iskažemo zahvalnost za sve dobro što smo po njima primili.

Nadalje, osobita mi je radost što sam kao neojerej ove godine u župi Kašt, točnije u Brašljevici, prvi puta slavio svete tajne vjenčanja, krštenja i miropomazanja. Mladen i Maja Hrnjak kroz izvjesno su vrijeme dolazili

Proštenjari u Dančulovićima

Mladen i Maja Hrnjak – radost vjenčanja u Brašljevici

župniku na vjeronaučne pripreme, kako bi obnovili i nadogradili svoju vjeru, a samo sakramentalno slavlje održano je u subotu, 23. ožujka. Bračnom paru Hrnjak, zajedno s njihovom novokrštenom kćeri Zalom, kojoj je dano krsno ime Mina, čestitamo i želimo mnoga i blaga ljeta! Radujemo se također i novim najavama vjenčanja i krštenja u Brašljevici za iduću godinu.

Zala-Mina ja te krstim u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Amin

Smrti i sprovodi također su dio naših vjerničkih života. Lakše ih podnosimo kada se umire „po redu", odnosno kada čovjek ipak proživi uobičajeni životni vijek i umre „star, nauživši se života" (Job 42,16). Nažalost, nije uvijek tako: ponekad umiru i mlađi ljudi. Tako nas je na sam Badnjak 2018. napustio Marko Kordić, a 25.6. Marijan Kajkavac. Obred sprovoda u oba je slučaja vodio o. Nenad Krajačić, domaći sin kaštanske župe i sadašnji dekan žumberački. Ove godine oprostili smo se također od Drage Brdar, Marije Kordić i Zorke Obradović. Neka je njima i svim pokojnicima iz naše župe laka ova žumberačka zemlja. Gospod neka ih primi u svoje vječne stanove, a Sveti Duh neka svima koji za njima tuguju donese utjehu i mir duše.

U Kaštu je za hodočasnike koncem prvog dana pješačenja i molitve pripremljena večera i organizirano noćenje, te su odrađeni drugi poslovi s ciljem da se naši gosti osjećaju što ugodnije u našoj sredini. Valja istaknuti

i činjenicu da su hodočasnici, izmjenjujući se, cijelu noć proveli klanjajući se Gospodu u svetoj tajni Euharistije. Velika je to duhovna zasluga i izvor milosti za našu župu, a također i poticaj da obnovimo svoju vjeru u Gospoda stvarno prisutnog u svetim tajnama Tijela i Krvi, odnosno u posvećenom Kruhu i Vinu. Ovi mladi poslali su nam tako jasnu poruku i poziv: „Živi Bog je među nama – dođite, poklonimo se!" Ovdje svakako želim zahvaliti svim mještanima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji ovoga događaja, a osobito DVD-u Kašt na čelu s g. Slavkom Jakićem kao predsjednikom.

Za pohvalu je i pothvat obitelji Beg iz Priselja, koja je dala u svom dvorištu sagraditi kapelicu (poklonac, krajputaš) posvećenu časnom i životvornom Križu Gospodnjem. Osobito mi je bilo drago susresti tijekom godine i naše župljane koji su po raznim domovima za starije te s njima porazgovarati, pomoliti se i pružiti im jedan znak naše ljubavi i blizine.

Molitva ispred nove kapele u Priselju

Ove godine oživljen je i žumberački susret djece i mladih, ali unatoč osobnoj dostavi poziva i dobrim najavama, odaziva na koncu nije bilo. Šteta, jer je susret bio odličan, a dogodine planiramo još i bolji. Podijelio sam i nešto materijalne pomoći u hrani i to prema informacijama koje su mi bile dostupne. Ovom prilikom na gostoprimstvu zahvaljujem g. Branku

Vukoviću iz Dančulovića - kod njega smo supruga i ja stanovali nekoliko mjeseci do preseljenja u župni dvor u Sošicama. Zahvaljujem također Alenki Crljenica za pravnu pomoć župi u jednom predmetu, kao i redoviti(ji)m sudionicima na nedjeljnim liturgijama.

Na blagdan Pokrova okupljamo se u Balićima

Za godinu koja je pred nama pozivam sve nas da obilnije crpimo vodu iz izvora spasenja, kako kaže Sveto pismo (usp. Iz 12,3). Gospod nam u Crkvi daje mnoga sredstva milosti koja su nam na raspolaganju. Već sam spomenuo sudjelovanje na nedjeljnim liturgijama kao redovito sredstvo duhovnog rasta. Imamo također mogućnost prikazivati svetu liturgiju za potrebe živih i pokojnih, kao i olakšati savjest i dobiti milost novoga početka u svetoj ispovijedi. Za sve koji na bilo koji način trpe postoji prilika za

molitvu za duhovno, duševno i tjelesno zdravlje, a za ozbiljno bolesne i starije (ne samo umiruće!) slavi se bolesničko pomazanje. Također se slobodno obratite za pomoć u hrani, za razgovor u bilo kojoj izazovnoj životnoj situaciji ili jednostavno dođite na kavu sa župnikom… Ako postoje osobe koje su u nekoj potrebi u našoj župi, javite mi da vidim što mogu za njih učiniti.

Nadam se da ćemo u 2020. više i zajedno hodočastiti, općenito više dijeliti lijepe i manje lijepe trenutke života u Kristovu Duhu. Mogućnosti je mnogo. Okupljeni oko Gospoda, zajedno možemo mnogo toga osmisliti i provesti za naš ljepši i bolji život na ovom području. Tu sam za vas.

U sklopu jurjevskog proštenja u Brašljevici, nakon svete liturgije uz prigodnu je svečanost otkrivena spomen ploča istaknutom žumberačkom sinu - akademiku Milanu Heraku, uoči četvrte obljetnice njegove smrti (26. 4. 2015.) Ploču je svom počasnom predsjedniku postavila Udruga Tadija Smičiklas u suradnji s Ekološkim društvom Žumberak.

Ploču je otkrila gradonačelnica Ozlja mr. sc. Gordana Lipšinić, zajedno s prof. dr. sc. Jankom Herakom, nećakom i „duhovnim sinom" akademika Milana Heraka, uz prigodne govore. Ploču je uz prigodnu riječ blagoslovio umirovljeni biskup Nikola Kekić uz nazočnost domaćeg župnika. Program je vodio Josip Šintić. Pokojni akademik Herak ostvario je vrhunske rezultate u području geologije. Autor je preko 200 znanstvenih radova te dobitnik brojnih nagrada. U rujnu 2018. grad Ozalj je dobio i ulicu koja nosi njegovo ime.

NOVOSTI IZ SOŠIČKE ŽUPE

Ove godine župa Sošice oprostila se od dosadašnjeg župnika, o. Marjana Jeftimova i njegove obitelji te dočekala novog župnika i njegovu suprugu. Na slavlju koje je održano tom prigodom, uz živu glazbu i dobru okrepu održani su i prigodni govori te su uručeni darovi – znakovi pažnje sošičkih župljana. Nije se mogla ne primijetiti iskrena i duboka obostrana privrženost o. Marjana i njegovih župljana, čemu je posvjedočila i pokoja suza u oku. Župnik na odlasku poručio je da župu Sošice, u koju je došao kao neojerej, kao svoju prvu ljubav nikada neće zaboraviti. Uz to je potaknuo župljane da otvorena srca prihvate i novoga župnika, ističući da svaki svećenik donosi u župu svoj specifični stil i doprinos.

Sošičko proštenje poznato je po posebnom angažmanu vjernika. Uoči Petrova i ove godine održana je radna akcija uređenja okoliša crkve i župnog dvora te je pripremljeno sve da nakon liturgijskog slavlja svi domaći slavljenici i gosti s raznih krajeva mogu uživati u druženju, glazbi, gulašu, roštilju i piću. U današnje vrijeme, kada se često sve gleda kroz prizmu zarade, ovo proštenje ostaje lijepo svjedočanstvo pravog, zauzetog i veliko-

Druženje nakon uspješne radne akcije uoči Petrova

Vjernici na Petrovo u našoj župnoj crkvi

dušnog gostoprimstva, kao i suradnje unutar župe. Liturgijsko slavlje predvodio je novi žumberački vikar, o. Daniel Vranešić.

Održana su, dakako, i druga tradicionalna proštenja u našoj župi. Zimsko i ljetno Ivanje proslavio je domaći župnik. Kao i druge prigode u Visoču, kao što su liturgije za pokojne, ova proštenja bila su prožeta posebnom toplinom i jednim obiteljskim ozračjem. Ćirilovo u Starom gradu predvodio je vladika u miru, mons. Nikola Kekić. Jak vjetar nije nas spriječio da proslavimo slavenske učitelje i nakon toga se podružimo i okrijepimo. Na Ilinju u Jezernicama prvi se put u novoj ulozi našim župljanima predstavio ordinarij o. Milan Stipić, apostolski upravitelj Križevačke eparhije.

Nakon svete liturgije proštenje se nastavilo druženjem i ručkom u Jezernicama, gdje je obitelj Željka Šajatovića ugostila ordinarija Stipića, načelnika Šiljka, prisutne svećenike i druge goste. Vladika u miru predvodio je i ovogodišnje Uspenije u Sopotama, gdje je baka Anka još jedina ostala od stalnih stanovnika. Svetkovinu Uzvišenja časnog i životvornog Križa na Gradini predvodio je protojerej mitrofor o. Taras Barščevski, duhovnik Grkokatoličkog sjemeništa. Ondje su mještani s vladikom u miru također tradicionalno organizirali ručak za sve okupljene.

Ovogodišnje Ilinje vjernici su proslavili s novim ordinarijem Križevačke eparhije o. Milanom Stipićem

U subotu, 14. rujna održan je 2. maraton hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pukovniku Miroslavu Perisu. Ruta maratona išla je od Karlovca do Sošica. Oko 14 sati maratonci (njih 25) stigli su u Sošice, zajedno s grupom hodočasnika koji su krenuli iz Krašića nakon mise za hr-

U spomen na pukovnika Miroslava Perisa okupljamo se na sošičkom trgu

vatskog branitelja iz Žumberka, satnika Petra Šinkovića. Događaju su se pridružili i članovi Biciklističke sekcije Ustanove za sveobuhvatnu skrb „Tigrovi". Održani su prigodni govori, paljenje svijeća, kao i prigodna molitva za spomenuta dva hrvatska viteza. Udruga Žumberačke vile organizirala je u vatrogasnom domu i prigodni domjenak.

Udruga Žumberački uskoci dana 08.10.2019. održala je svečanost povodom prvog spomena imena žumberačkog naselja Sošice. U Bernardovoj darovnici iz 1249. godine spominje se naselje Sošice te je povodom 770 obljetnice postavljena spomen ploča, koju je nakon prigodnog programa blagoslovio domaći župnik. Program je vodila Ljiljana Hranilović - Meštrić. O povijesti Sošica i znamenitim osobama ovog kraja govorili su Željko Hranilović, tajnik udruge i Milan Radić, predsjednik Udruge Žumberački uskoci.

Prvi spomen Sošica ovjekovječen je na spomen ploči

U izlaganju je navedeno da je naselje Sošice imalo vodovod već 1913. godine, liječnika, više trgovina i gostionica, poštu, kuglanu, mesnicu i u mjestu je živjelo oko 500 stanovnika. Sošički sajam bio je najveći sajam u sjeverozapadnoj Hrvatskoj te ga je posjećivalo mnogo stanovnika iz susjedne Slovenije. Tijekom izlaganja spomenute su i znamenite povijesne osobe ovog kraja. Nakon izlaganja nastupilo je kulturno umjetničko društvo Bratiničko srce iz Bratine s prekrasnim programom u izvedbi dvadesetero

djece koja su bila poveznica nastavku izlaganja o školstvu. O 250 godina školstva izlagala je profesorica Dragica Cvetan iz Krašića. Prve škole u Žumberku počele su s radom 1769. u Sošicama i Mrzlom Polju zahvaljujući križevačkom biskupu Vasiliju Božičkoviću. Godine 1960. škola u Sošicama ima je 200 đaka, a toliko ima danas škola u Krašiću koja pohađaju đaci od Lulića do Svete Gere. Žumberčanka Alenka Crljenica recitirala je u sklopu programa pjesme Vukasovića i Hranilovića. O životu i djelu akademika Heraka govorio je profesor Josip Šintić, podpredsjednik društva Tadije Smičiklas i predsjednik Ekološkog društva Žumberak. Gospodin Tomo Gvozdanović izlagao je o selidbenom putu žumberačkih uskoka (vlaha) čiji je selidbeni put počeo od sjeverne Albanije, Skadarskog jezera, Crne Gore… Naglašeno je da u četvrtoj seobi uskoka Žumberak naseljen stanovništvom iz porječja rijeke Cetine. Skupu su se prigodnim riječima obratili i uvaženi gosti.

Valja spomenuti i sprovod o. Stipe Benke, nekadašnjeg sošičkog župnika, koji je održan 9. listopada 2019. uz sudjelovanje brojnih svećenika i vjernika. Sprovodne obrede predvodio je o. Milan Stipić, ordinarij naše eparhije.

Također je u listopadu održan i Planinarski križni put, aktivnost u kojoj je oko 120 mladih kroz dva dana uz molitvu prolazilo našim krajem. O ovom događaju bit će više riječi na drugome mjestu, a ovdje samo podsjetnik da je početak ove aktivnosti bio upravo u Sošicama, odakle su se hodočasnici uputili dalje prema svome planu.

Specifičnost je sošičke župe prisutnost brojnih posjetitelja iz raznih krajeva. Bilo da su došli prvenstveno razgledati prirodne ljepote Žumberka, pomoliti se na Jazovki ili su došli nekim drugim povodom, gosti se redovito odlučuju posjetiti i naše sošičke crkve te pohoditi etnografsku zbirku koju u svom samostanu čuvaju časne sestre bazilijanke. I ove su nas godine – po 14. put - pohodili i studenti iz Sjedinjenih američkih država, koji su pažljivo pratili predavanje o nastanku različitih obreda u Crkvi, o specifičnostima bizantskog obreda te općenito o žumberačkom kraju. Njihov interes bio je osobito izražen kroz pitanja koja su postavljali na kraju izlaganja. Gđa Monika Bračika dovela nam je još jednu grupicu iz SAD-a, potomkinje žumberačkih iseljenika koje su tražile podatke o svojim precima u župnoj arhivi. Pohodili su nas također svećenici iz susjedne Slovenije, koji svake godine hodočaste u Krašić i okolicu u zahvalu blaženom Stepincu, koji je spasio brojne slovenske svećenike tijekom Drugoga svjetskog rata. Budući da bi ubrzo trebala započeti izgradnja velikog posjetiteljskog centra u Sošicama, očekuje se i veći rast posjetitelja u narednim godinama. Kao župa svakako trebamo razmišljati što bi tim posjetiteljima sve mogli i trebali ponuditi.

ŽUPA PEĆNO

Proslava svetog Ilije na Drašćem Vrhu

Kao i svake godine tako i ove mještani Drašćeg Vrha s velikom radošću se okupe u svojoj kapeli posvećenoj svetom Iliji da proslave svoje proštenje. Ove godine je uz domaćeg župnika Nenada Krajačića služio i kaljski župnik mons. Jurica Jerneić koji je i uputio prigodnu propovijed o svecu oko kojeg smo se u tako lijepom broju okupili. Nakon svete liturgije svećenici su nastavili druženje kod obitelji Kovačević. Ovim putem se ponovno kao župnik od sveg srca zahvaljujem obitelji Kovačević što već godinama vode brigu da svećenici i naši gosti budu počašćeni ručkom i lijepim druženjem, hvala im i neka ih Gospod nagradi svakim dobrom.

Priprema za proštenje Velike Gospe

Kako smo uveli da se tko može odazove subotu prije proštenja Velike Gospe kako bi uredili okoliš oko crkve i župnog dvora. Iz godine u godinu sve više se odazove dobrih i vrijednih ljudi koji žele da oko njihove crkve za proštenje bude uredno na ponos svima. Što reći nego sam kao župnik ponosan na svoje pećance koji iako nisu u Pećnom uvijek se rado odazovu što god da treba a posebno ako se tiče njihove crkve. Tako možete misliti koliko se brzo okoliš uredio dok je u startu košnja krenula sa 9 flakserica,

Vjernici pozorno slušaju svečenićku propovijed

Uspomena na Ilinje 2019.

trava je pala u tren oka. Nakon košnje posvetili smo pažnju oko postavljanja ploče na bočnom zidu iznad vrata našim dragim pećancima biskupu Jozafatu Bastašiću i Simeonu Čučiću.

Proslava Velike Gospe u Pećnom

Na svako proštenje u našem pećanskom Marijanskom svetištu iz godine u godinu sve više hodočasnika dolazi, tako i ove godine bilo nas je kao nikad do sada, što me jako veseli. Svetu liturgiju je predvodio vikar o. Daniel Vranešić uz njega su još služili o. Mile Vranešić, o. Željko Pajić i domaći župnik o. Nenad Krajačić. Na kraju svete liturgije okupili smo se svi ispred crkve kako bismo blagoslovili spomen ploču biskupu Jozafatu Bastašiću i Simeonu Čučiću.

Tko su bili Simeon Čučić i Jozafat Bastašić?

Simeon Čučić rođen je 14.11.1784. godine u Pećnom. Bio je grkokatolički svećenik, doktor filozofije na zagrebačkoj Kraljevskoj akademiji zna-

Zajednička slika nakon liturgijskog slavlja na Veliku mašu u Pećnom

nosti, dakle bio je ugledni hrvatski filozof. Umro je u Zagrebu 27.11. 1828. godine

Biskup Jozafat Bastašić rodio se 1739. godine na Draščem Vrhu, župa Pećno. Završio je u Rimu znanosti, filozofiju i teologiju. Nakon zaređenja za svećenika bila mu je povjerena župa u Mrzlom Polju. Nakon nekoliko godina provedenih na župi odlazi u Beč gdje postaje generalnim rektorom sjemeništa sv. Barbare. Godine 1787 imenovan je križevačkim biskupom. Zahvaljujući njemu biskupija je 1791 godine dobila bivši franjevački samostan, crkvu, za rezidenciju križevačkih biskupa. Biskup Bastašić iznenada je umro u Srijemu na biskupskom imanju u Šidu 28.8.1793.godine.

Obnova župnog dvora u Pećnom

Napokon je došao i taj dan kad ne samo ja kao župnik nego i svi koji dođu mogu slobodno ući u župnu kuću koja je dugo bila izvan posjeda župnika. Nakon što smo ušli u posjed, tj. vraćena nam župna kuća morali smo krenuti sa uređenjem unutrašnjosti koju smo naslijedili vrlo derutnom te je vapila za obnovom. Budući da župa nije u mogućnosti financirati obnovu poslao sam dopis na Ordinarijat Križevačke eparhije te molio za pomoć oko uređenja unutrašnjosti na što sam vrlo brzo dobio pozitivan odgovor te krenuli sa uređenjem, još je u planu riješiti dio krovišta i kompletnu limariju jer je u jako lošem stanju što ćemo također u što kraćem roku odraditi.

Uređena unutrašnjost župnog dvora u Pećnom

Pokojni iz župe Pećno

Na vječni počinak ispratili smo 07.11.2019.godine Miloša Grubešića, rođenog 28.04. 1929. godine u Grubačima župa Pećno, od oca Janka Grubešić i majke Mare Grubešić rođ. Bratičić. Neka mu Gospod udjeli vječni pokoj.

o. Nenad Krajačić, župnik

ŽUPA BLAGOVIJESTI PRIBIĆ

Godišnje proštenje u župi

U našem Marijanskom svetištu Žumberačkog vikarijata crkvi Blagovijesti proslavili smo svoje godišnje proštenje Navještenje Marijino. Obzirom da blagdan pada na radni dan liturgiju smo imali u večernjim satima. Na liturgiju se odazvao lijepi broj Marijinih štovatelja, tj. onih kojima je draga naša crkvica i uvijek vole doći pogotovo na proštenje da zajedno s nama svećenicima uz pjesmu i molitvu zahvalimo svojoj nebeskoj majci na svim milostima. Svetu liturgiju je predvodio naš ordinarij preč. Milan Stipić, uz njega su još služili vikar o. Daniel Vranešić, o. Mile Vranešić, o. Danijel Hranilović, o. Marijan Jeftimov, o. Zoran Vladušić, pater isusovac Damir Kočiš i domaći župnik o. Nenad Krajačić.

Također smo imali čast da je u ozračju svetkovine Blagovijesti u nedjelju 31.3.2019.godine Hrvatska radio televizija prenosila svetu liturgiju iz našeg svetišta Blagovijesti u Strmcu Pribićkom. Zahvalan sam svima koji su svojim prisustvom uzveličali ovaj događaj i pomogli oko organizacije, gospođama na prekrasnim kolačima, DVD-u Pribić, gosp. Petru Romanoviću, Zvonku Mirkoviću i Eduardu Edi Milašinčiću na košnji kako bi okoliš izgledao ljepše. Hvala vam svima učinili ste me radosnim i ponosnim.

Ordinarij sa svećenstvom u Pribiću na Blagovijest 2019.

Radovi na vanjskoj obali jezera

Vjerujem da se unatrag nekoliko godina može vidjeti da ne odustajemo od obnova i radova na našem kulturnom bogatstvu, baštini počevši od crkve, jezera i okoliša. Znam da se još puno može učiniti ali trudimo se koliko smo u mogućnosti. Pred dvije godine popločili smo unutarnju obalu kako se zemlja ne bi urušavala i ne daj Bože ugrozila statiku crkve. Taj isti problem od urušavanja obale prijetio je i vanjskoj obali pa smo ove godine odmah nakon Uskrsnih blagdana započeli s uređenjem vanjske obale u koju smo položili prirodni kamen kako bi obala bila čvrsta a i ljepše izgledala.

Pogled na uređenu obalu

Podjela sakramenata u župi

Mislim da nema sretnijeg od mene kao župnika ove naše malene župe u Pribiću kada mi netko dođe sa željom da u našoj crkvi želi krstiti svoje dijete i da primi prvu svetu pričest. Tako smo ove 2019. godine imali jednu prvu pričest i dva krštenja.

Greta Matea Matko od danas si članica svete Crkve

Prvu svetu pričest primio je Mateo Đurašević, a sakrament krštenja primili su Greta Matea Matko i Dominic Plum. Neka ih sve dragi Bog čuva i vodi kroz život.

Krštenje Dominika Pluma

Prvopričesnik Mateo Đurašević s roditeljima i svećenikom

Hodočasnici našoj župi

Kao i sva Marijanska svetišta tako i u naše vole doći hodočasnici, nije sad da tako puno njih dolazi ali iz godine u godinu dolaze. Tako su nas između ostalih 22.6.2019. posjetile naše drage časne sestre Milosrdnice iz Lužnice koje vole svake godine na povratku s Jazovke stati u našem svetištu, ove godine posebno mi je bilo drago i čast što su nas posjetile sestre Milosrdnice i to iz 4 provincije; Zagreba, Rijeke, Splita i Sarajeva.

Izrazile su želju da bi im odslužio liturgiju u znak njihove zahvale Gospodinu na njihovih 50 godina redovničkog zavjeta te služenja njemu i narodu. Dragi hodočasnici su nam Udruga kmečkih žena iz Metlike, Slovenije koje su upoznate s poviješću crkve i župe u znak zahvalnosti i zadovoljstva iskazale molitvom ispred relikvije sv. Leopolda i s nekoliko pjesama na čast Bogorodici.

Grupa hodočasnika su naš dragi Marijanski pokret za Domovinu koji su nas i ove godine posjetili i to je bilo već 4. godinu za redom. Nakon molitve u crkvi nastavili smo zajedničko druženje uz okrjepu u našem dvorcu.

Sestre Milosrdnice u našoj župi

Članice udruge Kmečkih žena iz Metlike ispred crkve

Hodočastili smo gospi na Trsat i Mariju Bistricu

Dana 27.7.2019. godine župa Blagovijesti iz Strmca Pribićkog hodočastila je Gospi na Trsat. Pridružili su nam se župljani iz Sošica, Tomaševaca i župljani sv. Siksta iz Pribića. Na Trsatu smo se priključili karlovačkom dekanatu te zajednički svetom misom uputili molitve i nakane nebeskoj majci, Presvetoj Bogorodici. Nakon mise uputili smo se u restoran na ručak nakon kojeg smo se uputili u Kraljevicu na kupanje. Na povratku kući stali smo još u Fužinama gdje nas je dočekao vlč. Tomislav Zečević koji nas je upoznao s poviješću župe i znamenitostima Fužina.

Naši hodočasnici u Fužinama

Drugo naše hodočašće u ovoj godini je već ono tradicionalno na Mariju Bistricu i to na svetkovinu Male Gospe. Bilo nas je iz Sošica, Oštrca, Pribića, Dola, Puškarovog Jarka, Krašića i Jastrebarskog. Na povratku s Bistrice obišli smo crkvu Presvetog Trojstva u Donjoj Stubici gdje nas je dočekao župnik i zajedno izmolili moleben na čast Bogorodici.neki su imali i mogućnost iskoristiti slobodno vrijeme na kupanje u termama Jezerčice.

U Donjoj Stubici u crkvi Presvetog Trojstva

Bogu hvala na prekrasnim danima i svim hodočasnicima što se svaki puta sve više radosno odazovu na naša hodočašća te zajedničkim snagama obogatimo te dane hodočašća u zajedništvu kroz molitvu, pjesmu i druženje.

Pokojni iz župe u 2019. godini

Ove godine smo na vječni počinak ispratili drage nam:

Malčiku Bratičić umrla 31.5.2019.godine i Danicu Reškovac rođ. Zubović umrlu 26.6. 2019 godine. Neka im Gospod udjeli vječni pokoj.

Župnik o. Nenad Krajačić

IZ ŽUPE BERAK

U žumberačkoj grkokatoličkoj župi Glavosijeka sv. Ivana Krstitelja u Berku kod Vukovara mala zajednica tamošnjih Žumberčana redovito se okuplja na liturgijskim slavljima. Posebno svečano u župi je na blagdan Uskrsnuća Kristova. Ovogodišnju liturgiju na Uskrs predslavio je naš berački župnik o. Roman Stupjak a na bogoslužju su se okupili župljani koji su nakon liturgijskog slavlja podijelili radost Uskrsa sa svojim bližnjima. Iako nas je malo radujemo se svakom susretu u našoj crkvici.

Nakon uskršnje svete liturgije

Sjećanje na nekadašnji život

Iz naše župe u Berku puno se ljudi iselilo ali ostale su slike koje nam govore kako je to nekada bilo. A bilo je lijepo. Puno djece i mladih. Obitelji su rado primale svog svećenika u svoje domove. Posebno lijepo bilo je na dan Svete Pričesti. Sačuvali smo neke fotografije iz prošlosti naše žumberačke župe u Berku.

Prvopričesnici župe Berak, 27.6.1971.
S lijeva: Mile Latković, Vlado Gvozdanović, Danka Heraković, Jasna Latković, Zvonimir Boić, Janko Grubač, iza župnik o. Joakim Hološnjaj

Obitelj Boić u Berku s župnikom Hirjovatijem 1955. godine

AKTIVAN ŽIVOT U ŽUPI STOJDRAGA U 2019. GODINI

Ova 2019. godina bila je u župi sv. Jurja veoma aktivna. Nakon imenovanja našu je župu pohodio novi apostolski administrator Križevačke eparhije mons. Milan Stipić. Prilikom posjeta služio je svetu liturgiju i obišao svećeničku grobnicu. Na blagdan sv. Jurja našu je župu posjetio profesor dr. Taras Barševski koji je propovijedao na župskom proštenju. Kao i svake godine na Jurjevsku nedjelju u svoje selo dolaze vjernici sa svih strana. Neizostavni su i ove godine bili prijatelji iz susjednih slovenskih naselja koji su u velikom broju došli pješice. Taj je običaj dolaska Slovenaca pješice na Jurjevo u Stojdragu veoma star. Neki kažu da je to običaj još iz uskočkih vremena. Tradicija pomalo prelazi i na mlađe generacije, tako se na stojdraškom crkvenom brdu na ovogodišnjem Jurjevu moglo vidjeti mnogo obitelji sa djecom. Nakon liturgijskog slavlja nastavljen je kulturno umjetnički program. Žumberčani su na Jurjevsku nedjelju na veoma svečan način upravo u Stojdragi proslavili 250. godina organiziranog školstva u Žumberku. Cijeli program odvijao se u školskoj zgradi a generacija osmaša iz 1969. ujedno je proslavila 50-tu godišnjicu završetka svojeg osmogodiš-

Liturgijsko slavlje na Jurjevo 2019. godine predvodio je mitrofor dr. Taras Barševski

njeg školovanja. Bilo je zaista lijepo vidjeti na jednome mjestu nekadašnje učenike stojdraške osnovne škole. Cjelokupnu organizaciju proslave vodio je tročlani Organizacijski odbor kojeg su činile nekadašnje učenice: Đurđa Vranešić (r.Rapljenović), Nada Budinšćak (r.Klisurić) i Jelica Borovac (r. Klisurić). U organizaciju obilježavanja školstva uložile su veliki trud na čemu im valja zahvaliti na stranicama Žumberačkog krijesa. Primjer dobre samoorganizacije nekadašnjih učenika i učenica, koji je pokazan u Stojdragi, valjali bi slijediti i u drugim žumberačkim naseljima. Mnogi su se odazvali pozivu Organizacijskog odbora, skupljene su stare fotografije, pa je u školskim prostorijama postavljena i prigodna izložba fotografija.

Susret nekadašnjih učenika OŠ Stojdraga na Jurjevo 2019. Ovaj običaj okupljanja nekadašnjih učenika na Jurjevsku nedjelju postati će tradicija

Prva liturgija na darovanom zemljištu u Gabrovici (Divlje vode)

U subotu 4. svibnja 2019. po prvi puta služili smo svetu liturgiju na zemljištu u Gabrovici (Divlje vode) koje je župi oporučno ostavio svećenik dr. Tomo Severović. Veliki sin Žumberka dr. Tomo Severović svoju je imovinu oporučno ostavio rodnoj župi u Stojdragi čime je nove generacije obvezao da se jednom godišnje mole za njegovu dušu. Na liturgiji su se okupili rođaci pokojnog svećenika i mještani Stojdrage. Nakon svete liturgije

blagoslovljeno je zemljište te je posebno istaknuto kako ova zemlja treba biti na korist svim vjernicima koje se tu žele okupljati sa svojim obiteljima. Za sve vjernike koji su se okupili na zemljištu koje je stavljeno pod nebesku zaštitu sv. Ane, prigodni domijenak organizirao je gospodin Božo Matijašić iz Divljih voda.

Prva liturgija na darovanom zemljištu sv. Ane u Gabrovici

Veliki dobrotvor stojdraške župe kanonik dr. Tomo Severović u kanoničkoj kuriji u Križevcima prilikom diktiranja Božidaru Široli zapisa o žumberačkoj pjesničkoj tradiciji

Radost vjenčanja u župi

U ljetnim mjesecima obradovali su nas mladi koji su odlučili sklopiti crkveni brak. Stojdraška župa ove godine bilježi dva vjenčanja. Za crkvenu zajednicu vjenčanja su najljepši znak života. Okrunjivanje bračne ljubavi pred Bogom put je uspješnog života. Molimo za naše mlade koji s Božjim blagoslovom kreću u zajednički život.

Vjenčanje Dražena i Nikoline Gojko

Vjenčanje Nikole i Cristine Rapljenović

U Stojdragu se rado dolazi tijekom godine

Od proljeća pa sve do kasne jeseni u Stojdragu rado dolaze mnogobrojni izletnici. Župnu crkvu i muzej tijekom svog boravka u Žumberku posjetili su članovi katedralnog zbora iz Zagreba zajedno sa rektorom katedrale preč. Josipom Kuhtićem. Stojdraške znamenitosti također su posjetili u jesenskim mjesecima i bogolsovi Zagrebačke nadbiskupije zajedno sa svojim duhovnikom preč. Vladom Razumom. Dolazak dragih prijatelja iz Zagrebačke nadbiskupije uvijek je prilika za izmjenu iskustava i za prijateljska druženja.

Rektor zagrebačke katedrale preč. Josip Kuhtić i članovi katedralnog zbora ispred Uskočkog muzeja u Stojdragi nazdravili su vinom iz Vivodine

Lovci okupljeni u molitvi

Na blagdan sv. Huberta na Grandovici su se okupili članovi dvaju žumberačkih društava (LU Žumberačka gora i LU Vepar žumberački). Svetu liturgiju za sve preminule članove lovačkih udruga služili su o. Milan Vranešić i o. Nenad Krajačić. Nakon zajedničke molitve lovci su vrijeme iskoristili za zajedničko druženje u prostorijama lovačke kuće u Grandovici. Svako okupljanje u današnje vrijeme je hvalevrijedno. U otuđenom vremenu kad jedni za druge nemamo vremena lovci pokazuju da je boravak u prirodi potreban i koristan, a druženje s prijateljima doprinosi životnoj radosti.

Lovci ispred svoje kuće na Grandovici nakon liturgijskog slavlja

Ostvaruju se planovi za uređenje pučke kuhinje

Ove jeseni započeo se ostvarivati dugo sanjani san o uređenju Žumberačke pučke kuhinje u Stojdragi. U tom smislu u listopadu su započeli radovi na uređenju krovišta školske zgrade u kojoj bi bila smještena pučka kuhinja. Na području istočnog dijela Žumberka značajan je broj samačkih

Prvo obnova krovišta, a zatim će se postepeno opremiti kuhinja i blagavaonica

domaćinstava koja su više nego potrebna dnevnog toplog obroka. Župa sv. Jurja – Stojdraga zajedno sa Caritasom Križevačke eparhije želi na konkretan način pomoći najpotrebitijima zato se želi opremiti kuhinja u kojoj bi se spremali obroci za sve koji sami nisu u mogućnosti dnevno kuhati u svojim domovima. Prvi dio posla podrazumijeva sanaciju krovišta a zatim će se pristupiti samom uređenju kuhinje i blagavaonice. Nadamo se da će se tijekom 2020. godine u Pučkoj kuhinji pripremiti prvi obroci. Dugoročno se planira osposobiti prostorije u kojima bi se smjestilo nekoliko ležajeva za smještaj starijih i nemoćnih osoba.

Uskoci Boškovići iz Globočice (Žejno)

U povodu obilježavanja 490. godišnjice doseljenja Uskoka u Žumberak (1530.-2020.) posebnu pažnju valja posvetiti onom dijelu povijesti koji je slabije poznat. U tom smislu važno se osvrnuti na Uskoke koji su se doselili na područje Stojdrage i okolice. Malo je poznato da su se u selo Žejno (Globočica) koje se danas nalazi u Sloveniji a u blizini Stojdrage u 16. stoljeću doselili Uskoci. U djelu „Beli Golob" autora Jože Peceka, Čatež ob Savi, 2007., govori se o uskočkoj zadruzi Bašković/Bošković koja se iz zaleđa Dubrovnika ili Crne Gore doselila u Žejno blizu Stojdrage. Ovi su uskoci kasnije preselili prema Čatežu u Mrzlu vas a jedan dio prema Samoboru gdje i dan danas žive potomci uskoka s prezimenom Bošković. Ovi su uskoci zajedno s onima iz Stojdrage, Kravljaka i Selaca dugo običavali pohoditi crkvu sv. Vida kod Čateža.

Kapela sv. Vida iznad Čateža kamo su hodočastili uskoci iz Stojdrage

U Stojdragi sačuvani predmeti iz uskočkih vremena

Selo Stojdraga oduvijek je naselje gdje se na poseban način čuvala žumberačka tradicija. Do naših je dana ostala sačuvana predaja o uskoku Marku Nožini koji je bio sudionik Seljačke bune 1573. godine. U stojdraškom Uskočkom muzeju ostao je sačuvan i mužar Marka Nožine kao jedini izvorni predmet od tog vojnika kojeg u svojem djelu spominje i August Šenoa. Osim Nožininog mužara u Stojdragi je sačuvano i oružje iz uskočkih vremena.

Mužar uskoka Marka Nožine iz Stojdrage koji je sudjelovao u Seljačkoj buni 1573. godine (Uskočki muzej – Stojdraga)

Oružje iz uskočkih vremena sačuvano je u Stojdragi (kubura i jatagan)

Veoma rijetke slike bombardiranja župnog dvora i sela Stojdrage

Tijekom 2019. godine prikupljene su iznimno rijetke fotografije koje nam govore o vremenu kada je Stojdraga bila bombardirana. Radilo se o 1943. godini. Posljedice razaranja avionskog bombardiranja iz Cerklja najbolje se vide iz izvornih fotografija. Iako je Stojdraga bila relativno brzo obnovljena ipak za povijest na fotografijma ostaje trajno zabilježeno stanje župskog dvora i privatnih kuća u Stojdragi od kojih su neke bile doslovno uništene.

Stanje župnog dvora u Stojdragi nakon bombardiranja 1943. godine

Obiteljske kuće u Stojdragi stradale su od posljedica ratnog granatiranja 1943. godine

Umjetnička udruga otvorila svoju galeriju Krijes

Vrijedni članovi umjetničke Udruge „Stojdraga" vlastitim radom uspjeli su tijekom ove 2019. urediti podrumske prostorije nekadašnje škole u kojima su otvorili „Galeriju Krijes". U Galeriji su postavili i izložili radove umjetnika koji su nastali na radionicama tijekom Žumbi arta koji se odvija

Novouređena Galerija Krijes u podrumskim prostorijama nekadašnje škole u Stojdragi

u ljetnim mjesecima. Radovi svakako oplemenjuju prostor te potiču mlade na daljnju kreativnost. Nadamo se da će se i iduće godine u Stojdragi okupiti umjetnici kako bi svojim stvaralačkim entuzijazmom doprinijeli cjelokupnoj zajednici.

o. Mile Vranešić

IZ ŽUPE GRABAR

Grkokatolička župa sv. Ivana Krstitelja u Grabru ove godine uključila se u obilježavanje 250. godišnjice organiziranog školstva u Žumberku (1769.-2019.). Iako u samoj župi već gotovo četiri desetljeća ne radi škola ipak svijest nekadašnjih učenika i napose zahvalnost prema svojim učiteljima potaknula ih je da pločom označe spomen na nekadašnje školstvo u Grabru. U tom smislu bivši učenik grabarske škole i današnji predsjednik KUD-a Marko Vukasović iz Samobora gospodin Janko Jelenić organizirao je akciju postavljanja spomen ploče u Grabru. Na dan župnog proštenja nakon svete liturgije na školskoj zgradi svečano je otkrivena ploča koja će trajno svjedočiti o školstvu u Grabru i Žumberku.

Spomen ploča na grabarskoj školi otkrivena je na Ivanju 2019. godine

Susreti na Grabarku

Selo Grabarak koje spada pod ovdašnju župu nalazi se na planinarskim rutama. Stoga je i ove godine mnoštvo planinara pohodilo to malo uskočko gnijezdo podno Japetića. Jedan susret na Grabarku bio je poseban. Naime bratovština sv. Bernarda iz Samobora organizirala je planinarski pohod koji je uključivao i posjet Grabarku te molitvu na mjestu nekadašnjeg uskočkog groblja. Mnogobrojne planinare u Grabarku je s blagoslovom mjesnog župnika dočekao jaskanski grkokatolički župnik o. Marjan Jeftimov koji je prisutnima približio duhovnu povijest ovoga kraja.

Župni dvor čeka obnovu

Župni dvor u Grabru već duga desetljeća čeka početak obnove. Vrijeme prolazi a kurija u Čeićima i dalje stoji u ruševnom stanju. Treba se nadati da će se u skoroj budućnosti ostvariti preduvijeti za početak sanacije objekta koji ima veliku povijesnu važnost. U obnovu bi se trebale uključiti sve institucije koje mogu pomoći da objekat dobije svoj prvotni izgled. U tom pravcu treba djelovati u vremenu koje je pred nama.

Molitva planinara na Grabarku (1.6.2019.)

Na fotografiji iz 1974. godine u pozadini se vide zidine župnog dvora u Čeićima koji je već tada bio bez krova. Dvor se svakako treba obnoviti i vratiti u svoju primarnu funkciju

ŽUPA SV. SIKSTA PRIBIĆ I SV. NIKOLE BISKUPA ŽUMBERAK.

Na Uskrsni ponedjeljak 22.IV. 2019. Župa sv. Siksta pape proslavila je 100 godišnjicu krštenja kardinala Franje Kuharića, na što smo se pripremali sedam godina pod geslom „Providi Gospodine!". Budući da je toga dana bilo ređenje pomoćnog đakovačkog biskupa mons. Ćurića i da su biskupi bili u Đakovu sv. Misu slavili smo mi domaći svećenici, a Nadbiskupija je odredila da će godina kardinala Kuharića trajati do listopada kada će se njemu u čast podići spomenik. Donosimo homiliju vlč. Tomislava Hačka koji je predvodio sv. Misu. Za tu prigodu otisnuli smo i sličicu i dali izraditi privjeske za ključeve s likom Kardinala. A sve smo to radili „da ljudi to vide i slave Oca nebeskoga". Oltar smo pripremili ispod tornja budući da svi vjernici ne bi mogli stati u crkvu, a na prostoru oko crkve i na trgu smo postavili klupe da su mogli sjediti. U dogovoru s policijom redarsku službu su vršili vatrogasci kako bi se osiguralo da ne bi tko naletio na ljude koji su došli s raznih strana i gotovo ispunili trg ispred crkve.

Drage sestre, draga braćo!

Prije malo više od sto godina, iako je bio Veliki tjedan, u obitelji Kuharić, u Pribiću 37, 15. travnja rodio se Franjo. Već sljedećega dana, na Veliku srijedu, Franjo je primio sakrament svetoga krštenja i tadašnji župnik u Maticu krštenih župe Pribić dodao je još jedno ime te zapisao: Franjo Kuharić, rođen 15. travnja 1919., Pribić 37, kršten 16. travnja 1919., otac Ivan (Filip) Kuharić i majka Ana r. Blažić, kum Franjo Neral i majka mu Mila r. Salopek, krstitelj vlč. Vladimir Dikšić. Posljednji stupac u Matici krštenih „rezerviran" je za druge važnije bilješke i upise. Tako u tom stupcu za Franju čitamo: Sv. Potvrda 22.VI.1930., ređen za svećenika 15.VII.1945. Ređen za biskupa 3.V.1964. Nadbiskup 16.VI.1970. Kardinal 5.I.1983. I obilježen svime time i okrjepljen svetim sakramentima, umire 11. ožujka 2002.

Slušajući sve ove datume i godine u nečijem životu, vidimo koliko se samo toga u svijetu dogodilo između 1919. i 2002. Toliko se život ovoga svijeta izmijenio: kola i kočije zamijenili su automobili, međusobni susreti zamijenjeni su telefonima i mobitelima, a pomoću televizije i interneta u roku odmah možemo znati što se događa u bilo kojem kutku svijeta… No, iako se od tada još puno toga promijenilo na društvenom, političkom i svjetskom planu u tako kratko vrijeme, jedno je uvijek ostalo isto, a to je ono što je i svaki od nas pozvan svjedočiti samim time što je primio sakrament krštenja: „Bog je ljubav".[1] Svjedočeći i živeći to, što drugo trebamo nego li, dok koracamo ovim svijetom, svuda oko sebe bacati snopove zlatne svjetlosti.[2] Jer od kada je svijeta i vijeka i do kada će ga god biti, čovjek će uvijek u sebi nositi čežnju za ljubavi jer stvoren je od Onoga koji je ljubav sama. Maknemo li iz svojega života tu ljubav, u naše živote, kako smo i čuli u Evanđelju, vrlo brzo se uvlači laž, a s njome onda i ljubav prema stvarima koje prolaze… A sve prolazi, Bog ostaje uvijek isti.[3] To je ona čvrsta i sigurna konstanta za koju se čovjek želi uhvatiti u mijenama ovoga svijeta i vijeka. Za tu konstantu, za Boga koji je ljubav uhvatio se i naš blagopokojni kardinal Franjo. I nije nas danas toliko okupila oko njega činjenica to što je u životu bio, već činjenica što je u tome što je bio ostvario ono na što je na sam dan krštenja i bio pozvan. Baš zato je i znakovita Božja riječ koja je bila predviđena za čitanje toga dana[4] 16. travnja 1919.: *„Govori svoj zajednici Izraelaca i reci im: Sveti budite! Jer sam svet ja, Gospodin, Bog vaš"*.[5] Time je kardinal Franjo ostvario ono što je za njega obećao njegov krsni kum Franjo i majka mu Mila. „Što išteš od Crkve Božje?" -Vjeru. „Što ti daje vjera?" -Život vječni. „Ako, dakle, hoćeš da uniđeš u život, vrši zapovijedi. Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom mišlju svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe".[6]

Tu lako možemo upasti u napast i reći pa lako je bilo njemu, bio je svećenik, bio je kardinal… No, svatko je od nas od dana svoga krštenja dobio isti poziv i istu priliku od Gospodina. Samo nemojmo zakopati svoj

---

[1] 1 Iv 4,8

[2] Usp. Izidor Poljak

[3] Usp. Sv. Terezija Avilska.

[4] Usp. Missale Romanum ex Decreto SS. Concilii Tridentini restitutum Summorum Pontificium cura recognitum, Editio typica, 1962, 122-124.

[5] Lev 19,1

[6] Rimski obrednik izdan po naredbi pape Pavla V. i pregledan brižljivošću drugih papa a oblašću svetoga G. N. pape Pija XI. udešen prema Zborniku kanonskoga prava po tipskom izdanju Rimskom, Zagreb, 1929.

talent ili talente koji smo dobili, već čujmo Gospodina kako nam govori: „Ne bojte se!"[7] Taj poziv nas šalje u ovaj svijet i ne da nam mirovati, već djelovati uvijek i svuda: „Idite, javite mojoj braći…"[8] To i samo to živjeli su svi sveti ljudi – nama znani i neznani - nisu se bojali, već su ustrajali i do te mjere da su, kao blaženi Alojzije ili blaženi Miroslav, i život dali za svoju vjeru. A svi mi, ovdje okupljeni, tome smo svjedoci i imamo istu zadaću od Gospodina baš kao i svi ovi sveci koje nasljedujemo i kojima se uvijek ispočetka divimo.

Svetost. To je jedini cilj našega života. Možda nam se čini teško za doći do njega, ali sredstvo za postići također je samo jedan: ljubiti. A kako ljubiti? Vjerovati u vječni život, u uskrsnuće tijela. „Uvijek sam čvrsto i radosno vjerovao u tu Božju istinu o čovjeku. To je najsvetija, najpotresnija i najsudbonosnija istina o postojanju čovjeka. Posljednje stvari stoje pred svakim čovjekom kao konačna stvarnost pred kojom stoji naš posljednji izbor: prihvatiti zauvijek Božju Ljubav ili je zauvijek odbaciti. Uvijek sam o toj istini rado razmišljao; rado sam je propovijedao. U tome je sav smisao i bit našeg postojanja. (…) Prijatelji, samo to je važno![7] Amen.

Bog je ljubav. Kardinal Franjo Kuharić nam govori, Zagreb, 2012

Blagoslov i otkrivanje spomenika kardinalu Franji Kuhariću 2.X. 2019.

Organizacija slavlja blagoslova kipa kard. Kuharića

Priprema za 100 godina rođenja i krštenja blagopokojnog kard. Franje Kuharića trajala je sedam godina pod geslom **„Providi Gospodine"!.** Svake godine na dan krštenja sv. Misu je predvodio netko od svećenika gdje blagopokojni Kardinal djelovao ili koji je s njim bio posebno povezan,a ove godine pučke Misije u župi predvodio je vlč. Dragutin Goričanec.

Za ovo slavlje obnovili smo ogradu između crkve i ceste, uredili područje oko kipa i prilaze crkvi, veći dio fasade crkve kao i zemljište oko crkve i prema župnom stanu, na čemu zahvaljujemo Nadbiskupiji Zagrebačkoj, Ministarstvu kulture RH, gradu Jastrebarsko, općini Krašić; g. Anti Stanišiću, Velimiru Aniću, Domu socijalne skrbi Pribić i ostalim darovateljima kao i svim izvođačima radova. Ostali dio ograde oko crkve počeo se raditi, a biti će dovršen ovisno o vremenskim uvjetima.

[7] Mt 28,5
[8] Mt 28,7
[9] Usp. Dj 2,32

U dogovoru s policijom (koja je ovom prigodom vozila električne bicikle što je osobito simpatično bilo vidjeti), župni vijećnici i župljani su organizirali redarsku službu koja je pristiglim hodočasnicima pomagala u parkiranju automobila i svemu drugom potrebnom, na čemu posebno zahvaljujem vodstvu policije na čelu s gospodinom Renatom Biličićem i župnom vijećniku g. Josipu Bakalasu i svim ostalima. Svećenici i bogoslovi sakupljali su se u vatrogasnom domu odakle su u procesiji išli prema župnoj crkvi i kipu kardinala Franje Kuharića. Pjevanje su vodili bogoslovi pod ravnanjem maestra Miroslava Martinjaka, profesora i katedralnog dirigenta. Najave događanja i govora su vodili bogoslovi zagrebačke Bogoslovije. Na početku sve prisutne pozdravio je pribićki župnik Stjepan Dijaneš, koji je pripremio zidni sat s likom Kardinala Kuharića i Majke Terezije, a nadbiskupu kardinalu Bozaniću predala Anamarija Kuharić koju je blagopokojni Kardinal posljednju krstio iz pribićke obitelji Kuharić. Nakon toga prisutne je pozdravio i načelnik općine Krašić Josip Petković Fajnik. Slijedila pjesma,a nakon nje kip su otkrili djeca i mladi iz obitelji Kuharić. Sad kad je kip bio svima vidljiv protumačio ga je biskup mons. Ivan Šaško. Tada su bogoslovi predvodili pjevanje Božanskog časoslova srednjeg časa sa svima prisutnima. Prošli put je bila tiskana sličica a sada su svi prisutni dobili otisnutu molitvu Srednjeg časa kao uspomenu na ovaj događaj. Nakon toga slijedila nadbiskupova homilija i blagoslov kipa kao i svih prisutnih.

Kad je bio gotov vjerski dio načelnik općine je sve prisutne pozvao na domjenak u šator koji je bio postavljen na igralištu uz crkvu gdje je nastavljeno lijepo druženje. Dio domjenka i šator platila je Župa i Nadbiskupija, dio općina Krašić, a dio su dali donatori, kojim se zahvaljujemo. Osobito zahvaljujemo Zagrebačkoj županiji i općini Krašić koji su donirali prostorno uređenje oko kipa i lijevanje,a Nadbiskupija je platila kiparu. Na uređenju šatora i svega u njemu radile su vrijedne ruke mnogih župljana i župljanki kao i prijatelja iz drugih mjesta koje su oduševile prisutne finim kolačima. Domjenak je bio pripremljen za više od petsto gostiju, samo je šteta što su se mnogi morali žuriti na svoje obaveze.

Sv. Misa u župnoj crkvi sv. Siksta u kojoj je blagopokojni kardinal bio kršten odmah dan nakon rođenja, slavljena je popodne u 17,30. i u nedjelju 6.X. kao zahvala za godinu kardinala Kuharića i sve s njome povezano.

Prije sv. Mise i za vrijeme nje padala je vrlo obilna kiša koja nas je čekala da smo blagoslov mogli obaviti po lijepom vremenu, na čemu smo dobrom Bogu zahvalni.

Pozdrav župnika

Blagoslov nadbiskupa

Mladi iz obitelji Kuharić koji su otkrili spomenik

Pozdravni govor župnika Pribićkog vlč. Stjepana Dijaneša

prigodom proslave 100. obljetnice rođenja i krštenja sluge Božjega kardinala Franje Kuharića i otkrivanja njegova spomenika

Hvaljen Isus i Marija!

Uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišeni oci Biskupi, braćo svećenici, redovnici i redovnice!

Poštovani ministri, župane, načelniče Općine i svi ostali prisutni nosioci političkih i društvenih dužnosti, poštovani članovi Molitvene zajednice kardinal Franjo Kuharić – pod zaštitom Majke Božje Dolske, poštovani članovi obitelji Kuharić, dragi vjernici domaće župe i hodočasnici iz drugih župa!

Na ovaj današnji događaj poticali su me vjernici ubrzo nakon smrti kard. Kuharića kad smo mu postavljali spomen ploču u našoj župnoj crkvi govoreći mi: Njemu treba podići spomenik, a osobito su me inspirirali neki članovi Molitvene zajednice

Duhovnu pripremu za ovaj događaj pod geslom „Providi Gospodine!" imali smo 7. godina. Svaka je godina imala svoje geslo. Ova godina je pod

geslom bl. Alojzija Stepinca „U tebe se Gospodine uzdam", jer znamo da je kard. Kuharić najzaslužniji da je kard. Stepinac proglašen blaženim, on je to svjedočio propovijedima u katedrali.

Uspomenu na kardinala Kuharića čuva Molitvena zajednica koja se zove po kardinalu Kuhariću i pod zaštitom je Majke Božje Dolske, marijanska je. U Dolu su i kard. bl. Alojzije Stepinac i kard. Kuharić donijeli konačnu odliku da će biti svećenici, tu su se nadahnjivali.

U Molitvenu zajednicu mogu biti uključeni molitelji bilo gdje da se nalazili. Važno je da mole u svojim župama, tamo sudjeluju u pobožnostima, a istovremeno mogu biti članovi i drugih molitvenih zajednica. Želja nam je da nam se pridruže bolesni i patnici kako bismo molili za zajedničke potrebe. U prvom redu, molimo se na nakane Svetoga Oca, nakane našega Nadbiskupa i za našu Nadbiskupiju, za potrebe župe, Domovine i svih članova.

Uzoriti gospodine Nadbiskupe, Vi ste u našim molitvama svaki dan!

No, uz molitvu preporuča se i pomaganje. Prema geslu sv. Benedikta „Moli i radi". Izdajemo i listić „Bog je ljubav" kojega šaljemo poštom na oko 300 adresa izvan župe, po Hrvatskoj, Europi i svijetu. Bitna je povezanost i poticaj na molitvu.

Dok je blagopokojni kard. Kuharić bio živ nismo uvijek bili svjesni koga imamo, ali kad su se njegova djela, misli i propovijedi skupili poslije njegove smrti, onda se vidjelo da smo imali diva, makar malog rastom („Nije velik onaj tko se velik rodi, nego onaj tko se malen rodi, al kad pane golem grob mu treba - I. Mažuranić.).

Možda su propovijed u Petrinji na sv. Lovru 1991. i na Mariji Bistrici na Veliku Gospu ono što će ostati kao najsvjetlije rečeno poslije bl. A. Stepinca u našoj Crkvi i u životu kard. Kuharića.

U Petrinji kardinal je tako rekao: *„Ako je moj protivnik (ne kaže neprijatelj), spalio moju kuću ja neću zapaliti njegovu! Ako je razorio moju crkvu, ja neću ni dirnuti njegovu, dapače, čuvat ću je. Ako je napustio svoj dom,ja neću ni igle uzeti iz njegova! Ako je ubio moga oca, brata, sestru, ja neću vratiti istom mjerom,nego ću poštivati život njegova oca, brata, sestre!"*.

Za „Godinu kardinala Kuharića" zahvalit ćemo danas sv. Misom u 17,30. A osobito u nedjelju 6. X u 11,30 sati pa vas pozivam da nam se pridružite.

Hvala svima koji su pomogli u ostvarenju svega ovoga što danas imamo, ne ću vas danas nabrajati nego ćemo na proslavi 101. godine krštenja

na Uskrsni ponedjeljak 13. travnja 2020. podijeliti svim većim darovateljima zahvalnice. Zbog nepovoljnih okolnosti nismo uspjeli sve dovršiti, ali život je pred nama.

Kao znak naše zahvalnosti Vama uzoriti gospodine Kardinale darovat ćemo sat s likom kardinala Kuharića i sv. Majke Terezije koji će vam uručiti Anamarija koju je posljednju iz dvorišta svoje rodne kuće krstio blagopokojni Kardinal i to upisao svojom rukom u Maticu krštenih.

Neka dobri Bog svojom ljubavlju obasja naša srca!

Kardinalova homilija prigodom hodočašća svećenika Zagrebačke nadbiskupije u Pribić

Draga braćo biskupi, prezbiteri i đakoni,
drage sestre redovnice i dragi bogoslovi,
dragi župljani Župe svetoga pape Siksta,
cijenjeni predstavnici županijskih i općinskih vlasti,
braćo i sestre!

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački ispred spomenika svog prethodnika

1. Svake godine, na godišnjicu smrti dragoga nam zagrebačkog pastira, sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, 11. ožujka, u Zagrebu, u našoj prvostolnici slavimo Euharistiju. U njoj zahvaljujemo za darove po njemu primljene od Gospodina, moleći za pokoj Kardinalove duše, kao i na nakane naše Crkve, koja u životu našeg Sluge Božjega prepoznaje nadahnuće i pratnju Božjega Duha.

Tako smo učinili i ove godine, spominjući se posebno 100. obljetnice njegova rođenja. Uz to, povezujući svoje želje i poticaje s više strana, odlučili smo ovdje u Pribiću postaviti lik kardinala Franje, pokraj ove župne crkve svetoga Siksta, pape, s kojom je vezan rođenjem i krštenjem, djetinjstvom i mladošću; koja je u njegovoj duši ostavila biljeg i – na stanovit način – bila prisutna u njemu cijeloga života.

Odlučili smo podići kip koji neće biti samo spomenik jednomu znamenitom čovjeku Crkve iz ovoga kraja, nego postaviti likovni znamen koji govori porukom Evanđelja, koji poziva i privlači, koji upućuje na Isusa Krista. Naime, time je bio prožet sav život na zemlji, svećeništvo i biskupska služba kardinala Franje. I sada je njegov lik pred nama. Kardinal Franjo Kuharić nikada se nije odvojio od svoga rodnog kraja, ali se ipak danas tako vidljivo u njega vratio.

2. Ovu liturgiju Šestog časa i blagoslov kipa slavimo u tjednu koji sadrži lijepe spomene povezane s kardinalom Kuharićem. Danas se spominjemo svetih Anđela čuvara. To je ujedno dan spomena koji je svakako bio jedan od najradosnijih za našega Kardinala, jer je na današnji dan 1998. godine Zagreb drugi put pohodio sada sveti papa Ivan Pavao II. i ponovno se pomolio na grobu kardinala Alojzija Stepinca, a sutradan, 3. listopada, svečano je u Mariji Bistrici proglasio slugu Božjega Alojzija blaženim. U petak, 4. listopada, slavimo spomen sv. Franje Asiškoga, čije ime kardinal Kuharić nosi. To ime, u crkvi ispred koje stojimo izgovoreno je u obredu krštenja, 16. travnja 1919. godine, drugi dan nakon Kardinalova rođenja.

Braćo i sestre, Bog nam je u svojoj ljubavi darovao da dođemo na svijet na određenome mjestu, u određenoj obitelji, u određenoj domovini i narodu. Ovdje je mali Franjo učio slaviti Boga i poštivati njegove darove: stvoreni svijet te povezanost ljudskoga rada, zemlje i ljudskih spoznaja kojima se, u suradnji s Bogom, može oplemeniti svijet.

Gledajući život kardinala Franje, ovdje nalazimo korijene njegove ljubavi prema čovjeku, jednostavnomu, malenomu, sa svojim brigama i poteškoćama, ali sa svojom veličinom dostojanstva koje nitko nema pravo narušiti ili obescijeniti. Ovdje nalazimo tragove ljubavi prema obitelji i isti-

canju njezine važnosti i povezanosti s Bogom snagom molitve koja duboko zahvaća svakodnevicu. Ovdje je odgajan u poštivanju Božjih zapovijedi i svetosti dana Gospodnjega. Ovdje je primao ljubav koja je svoj izvor imala u svetoj Misi, u otajstvu Božje ljubavi koja je trajno s nama u Presvetoj euharistiji. Ovdje je rastao u pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji. Ovdje je u svome srcu čuo Isusov poziv da ga izbliza nasljeduje u svećeničkoj službi. Ovdje je gledao primjere svetosti, pri čemu je bio svjedokom i suradnikom blaženoga Alojzija Stepinca.

Ovdje se oblikovala Kardinalova osjetljivost za društvenu pravednost, za težnje hrvatskoga naroda prema slobodi i za izgradnju društva po mjeri Očenaša na dobrobit svakoga čovjeka. Ovdje je bio u dodiru s trpljenjem i kušnjama, s raznim stradanjima i pokušajima da se u društvu nametnu ideološka polazišta, odmaknuta od Boga i Crkve. Ovdje je njegov pogled tražio vidike izvan rodnoga kraja, posebno susrećući odlaske iz Domovine, da bi kasnije sebe založio za učvršćivanje cjelovitoga hrvatskoga narodnog bića u Domovini i inozemstvu.

3. Draga braćo i sestre, u Božjem planu sve je prožeto ljubavlju. Sluga Božji kardinal Franjo za svoje je biskupsko geslo uzeo riječi iz upravo naviještene Prve poslanice sv. Ivana apostola: »Bog je ljubav«. To je sveobuhvatna istina. Ona je temelj i uporište naše radosti i utjehe, snage, sigurnosti i pouzdanja našega. Sveti Augustin, tumačeći taj izričaj, kaže: »Da kao pohvala ljubavi, osim toga, nije ništa napisano u Poslanici ili, bolje, u ostatku Svetoga pisma, a da smo iz usta Božjega Duha čuli samo tu tvrdnju, ništa drugo ne bismo trebali tražiti«.

Istina da je Bog ljubav očitovala se na neizreciv način u Isusu Kristu, u davanju njegova života za nas. Objavljeno nam je da je naš Stvoritelj, nebeski Otac, žrtvovao svoga ljubljenoga Sina, da bi nas oslobodio od grijeha i da bismo u Njemu imali život. Smijemo reći da je kardinala Kuharića najdublje privukla i zahvatila ta neizreciva stvarnost. Na nju se uvijek vraćao: i kad je govorio o čovjekovu dostojanstvu ljudima koji ne vjeruju u Boga, i kada se obraćao svećenicima u njihovu poslanju, ističući Učiteljeve riječi da nismo mi izabrali njega, nego on nas i poslao nas da rod donosimo (usp. Iv 15, 16).

Pozvani smo u život Božjom odlukom, jer nas on voli. Postojimo, u prolaznosti i vječnosti, jer smo trajno dionici njegove ljubavi. Prihvaćajući sebe kao Božji dar, prihvaćam najuzvišeniji dar koji mi Bog daruje – njegova ljubljenoga Sina, koji se prinosi za mene i za moje grijehe, da bi mi darovao vječni život. Prihvaćajući drugoga kao Božji dar za mene i darujući se drugima, ulazim u predivno zajedništvo Božje ljubavi.

4. U Pribiću, na ovome mjestu od sada ćemo, braćo i sestre, zahvaljujući umjetniku, susretati Kardinalov lik s blagim osmijehom. Vjerujem da ćemo ga i mi zahvalno pozdraviti, u prolazu ili u kratkom zaustavljanju pred njim. A pokaznica u njegovim rukama upućivat će nas na Euharistiju, neizmjerni Božji dar, upozoravat će nas da i mi budemo očitovanje Kristove prisutnosti u svijetu i da osobito mi, kršćanski vjernici, ne budemo sebični.

Ovaj kip nam pokazuje da je zemaljski život našega subrata Franje bio neodvojiv od Boga koji nam se darovao u Euharistiji, ali jednako tako da ni naš život nije razumljiv bez Boga i bez ljubavi koja se žrtvuje za drugoga.

Čuli smo apostola Ivana koji kaže da „Boga nitko nikada ne vidje". Ali postoji način da ga se vidi, a to je naša ljubav jednih prema drugima. Siguran sam da će ovaj kip biti poticaj na dobro i na uzajamnu ljubav, da bi Bog bio po nama vidljiv u svijetu. Ta ljubav poziva nas na obraćenje i ispravlja loše navike i ponašanja. Štoviše, poziva nas na Gozbu ljubavi u zajedništvo Euharistije, da bismo i mi mogli u svijet donijeti uskrsloga Krista i po Njemu blagoslov na sva mjesta u kojima živimo i djelujemo i tako biti svjedoci vječnosti u prolaznosti ovoga svijeta.

5. Draga braćo i sestre, slaveći danas spomen svetih Anđela čuvara, spomenimo se riječi iz Knjige Izlaska: „Šaljem, evo, svog anđela pred tobom da te čuva na putu i dovede te u mjesto koje sam priredio" (Izl 23, 20.21). Kada promatramo svoje živote, vidimo da su Božji putovi čudesni. Takav je bio i onaj koji je kardinala Franju iz Pribića vodio u služenju Crkvi, hrvatskomu narodu i svakom muškarcu i ženi što ih je susretao. Ovdje je naučio i ponavljao molitvu Anđelu čuvaru koji je išao pred njim, čuvao ga i doveo, vjerujemo, na mjesto Božje radosti i blaženstva.

Anđeli nas uvijek dovode pred Božju prisutnost, pred koju donosimo svoje živote, provjeravamo svoje odluke i izbore. Anđeli čuvari su nam dani da se ne bojimo i da ne budemo osamljeni. Pomažu nam prepoznati put nebeskoga kraljevstva i vječnosti, ali nam pomažu da i mi sami budemo čuvari života drugih, osobito najmanjih.

Te anđeoske oznake prepoznajemo u životima svetih. One su vidljive i u životu sluge Božjega kardinala Franje Kuharića. Kolike je samo vodio i doveo u Božju prisutnost. Malenima i jednostavnima bio je pomoć i utjeha. Pojedince i sav narod hranio je nadom te liječio rane ranjenih, prognanih i izbjeglih. Kao pastir postojano je pokazivao sigurnost Isusova puta i Očeva doma.

Radosno zagledani u lik sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, pouzdano zazivamo zagovor svetih anđela, Majke Božje Dolske i blaženoga

Alojzija Stepinca, da se ni mi, ni naša domovina Hrvatska ne izgubimo u sebičnosti i zamkama Božjega neprijatelja, nego da budemo i ostanemo sačuvani u Božjoj ljubavi.

Amen.

O kipu kardinala Franje Kuharića pokraj župne crkve sv. Siksta, pape u Pribiću

„1. Sada, kada je – nakon otkrivanja – pred nama kip kardinala Franje Kuharića, javljaju se prvi dojmovi i osjećaji, miješa se očekivano s neobičnim, ocjenjuje se 'pogođenost' oblika, a vjerojatno se probudilo i poneko sjećanje na susrete s Kardinalom.

I dok smo u takvome raspoloženju, prije samoga slavlja liturgije Srednjega časa, ističem tek nekoliko misli želeći proširiti doživljavanje ovoga djela koje je izradio akademski umjetnik gospodin Tomislav Kršnjavi. Njemu u ime svih suradnika zahvaljujem na ostvarenome. Razmišljanja, razgovori i susreti s njim, njegova spremnost na osluškivanje zamisli, njegova

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
O kipu kardinala Franje Kuharića nakon njegova otkrivanja i blagoslova pokraj župne crkve sv. Siksta, pape, u Pribiću Crkvenom o 100. obljetnici Kardinalova rođenja (15. travnja 1919. – 11. ožujka 2002.)

istančanost u razrađivanju predloženoga, kao i njegova uronjenost u proučavanje ne samo izvanjskoga izgleda nego i duhovne baštine kardinala Kuharića omogućili su radosnu i plodonosnu suradnju.

U odlučivanju o sadržajnim sastavnicama koje bi trebao odražavati kip neke osobe potrebno je izabrati koji trenutak 'zaustaviti', što umjetničkim prikazom od karaktera, tipičnih pokreta, životnoga okruženja, naglasiti. Pritom se uvijek traži određeni 'sažetak' osobnosti i službe. U životu biskupa jedan od sažetaka prisutan je u biskupskome geslu i grbu.

2. Tako smo geslo kardinala Kuharića, iznimno lijepo i iznimno zahtjevno za figurativnost: „Bog je ljubav" pokušali prenijeti u likovni, kiparski izražaj, povezan s Kardinalovim likom. U tome smo se oslonili na simbole koji se nalaze u njegovu grbu: središnji križ, hostija i kalež, slovo 'M' i ljiljani.

Uočljivo je da se povezuju kristovska, marijanska i josipovska prisutnost, s koloritnim plohama koje se čitaju kao naznake hrvatskih nacionalnih boja i upućenost na stvoreni svijet i nadu vječnosti. Svi se ti elementi nalaze i na ovome kipu.

O Bogu koji je ljubav i koji se kao ljubav daruje najbolje govori Kristova euharistijska prisutnost. Zato smo odlučili da Kardinal bude prikazan s pokaznicom u rukama, postavljen na zamišljenu os prema oltaru u crkvi, noseći Krista izvan crkve, na životne putove i u ozračje društvene svakodnevice. Time se ponajprije ističe istina cjelovitoga otajstva euharistije, koje je on svjedočio, a ujedno se čovjeka, kao biće stvoreno na Božju sliku, promatra u nerazdvojivosti od Božje prisutnosti te od Kristova utjelovljenja, Križa i Uskrsnuća.

U povijesnome smislu tako je povezan i spomen na Nacionalni euharistijski kongres s njegovim središnjim slavljem u Mariji Bistrici 1984. Znamo koliko je taj vjernički zamah bio važan za Crkvu i hrvatski narod.

3. Spomenimo još nekoliko detalja: U prikazivanju biskupa redovito susrećemo njihove likove s mitrom ili kapicom ('soli Deo') na glavi, s pastirskim štapom u rukama. Ovakav pristup omogućio je dobivanje čiste, cjelovite figure glave, a uporišna točka i svjetlo koje vodi jest svjetlo vječnoga Kralja i Pastira.

Kipar je odlučio prikazati Kardinala u mlađoj dobi, kako zbog ovoga mjesta rođenja, tako i zbog povezanosti s euharistijom koja uvijek 'pomlađuje' i govori o vječnome životu.

Poznajemo Kardinala kao navjestitelja i zagovornika. Ovdje on nije uhvaćen u trenutku izricanja riječi, ali to ne znači da manje govori. Uz

blagi smiješak promatra i pokaznicu i promatrača; uvodi promatrača u razgovor s Božjom prisutnošću.

Kardinalu se ne vide ruke, jer su prekrivene velom, obuhvaćene Kristom. Ispred se nalazi euharistijski dar, a sa stražnje je strane stiliziran križ s Kristovim monogramom u sredini i s klasjem i listovima loze u krakovima: drvo života po kojemu je ljudskom ohološću došla smrt, a Kristovom poniznošću je darovana besmrtnost. Križ na Kardinalovim leđima i ne treba puno tumačiti, jer je prepoznat kao križ „cijele nacije" u vremenima komunističkoga nasilja i u ratnim trpljenjima koje je dijelio u Domovinskome ratu.

Marijanska prisutnost istaknuta je na stražnjoj strani plašta, gdje se nalazi prikazan blaženi Alojzije Stepinac koji kleči pred likom Majke Božje Dolske.

Na čipki Kardinalove rokete nalaze se stilizirani ljiljani, govoreći o onoj josipovskoj tihoj i vjernoj prisutnosti koja osluškuje Božji plan i ponizno se ugrađuje u povijest spasenja. Na rubovima (bordurama) plašta i vela nalaze se cvjetni motivi koji upućuju na okićenost i obnovu svijeta, a povezani su s pučkom umjetnošću pribićkoga kraja.

4. Ovaj brončani kip, viši od 220 centimetara i širok 90 centimetara, namjerno je postavljen na osmerokutno postolje. To nije tek površna poveznica s oblikom tornja ove župne crkve nego govor o mjestu kojemu konačno mjesto nije zemaljska stvarnost, o vremenu koje prolaznost ne može obuhvatiti. Osmi dan je dan Gospodnji, dan Crkve koja po euharistiji živi u zalaganju za zemaljsku domovinu i hodočasti prema domovini na nebesima.

A ovaj susret našega zajedništva Crkve s likom Kardinala Kuharića na stazi je prema crkvi u kojoj slavimo svoje otkupljenje i iz koje izlazimo preobraženi Kristovim darom da bismo mijenjali svijet u Božjoj ljubavi."

Župne obavijesti

Proštenja u Dolu: 24.svibnja; 5. srpnja, 15. kolovoza i 6. rujna.

Kontakti sa župom sv. Siksta i sv. Nikole Žumberak: 01 62 70 080; 099 62 70 080; zupa.sv.siksta@gmail.com; pošta: Pribić c. 27. 10454 Krašić

Hvala unaprijed darovateljima koji nam mogu darovati za potrebe župe sv. Siksta Pribić 10454 Krašić na IBAN HR462400008 110510 9171.

Iz inozemstva HR1723600001102218048 SWIFT: ZABAHR2X; na isti žiro-račun doprinosi se i za župu sv. Nikole Žumberak

Svim čitateljima želimo sretan Božić i blagoslovljenu 2020. Godinu!

Župnik Stjepan Dijaneš

SLIKOM I RJEČJU KROZ ŽUPU RADATOVIĆI

Župa Uskrsnuća Gospodnjega se na izmaku ove godine usrdno zahvaljuje Gospodu što nas u svome milosrđu uzdržava i čini da, premda nas je svake godine sve manje, još uvijek gore kandila u našim hramovima.

Posebno smo ponosni na našeg novoizabranog ordinarija o. Milana Stipića, koji je svoj put prema ovom časnom naslovu gradio najvećim dijelom upravo u ovoj našoj župi iz koje je, kako je i sam rekao, ponio mnoga lijepa iskustva. Neka mu Gospod udijeli mnoga i uspješna ljeta!

Nakon velikog blagdana Uskrsa, proslavili smo ove godine naše proštenje, Tominu nedelju, kao rijetko kada. Uz svećenike i hodočasnike iz susjednih župa, sv. Liturgiju s nama je služio o. Milan, pohodeći tako svoje bivše župljane ovaj put kao ordinarij. Ne krijući zadovoljstvo, župljani su mu pripremili toplu dobrodošlicu koju je organiziralo i staro i mlado. Tako se ovaj praznik slavilo još dugo nakon Liturgije uz pjesmu i gozbu.

Na proštenje se obuku narodne nošnje

Veliku radost za našu zajednicu predstavlja svako dijete Božje, koje svoju budućnost gradi vežući temelje za Nebo. Tako smo ove godine po prvi puta pričestili, jednog ali vrijednog, Patrika Gurovića. Iako sam, on se revno pripremao i pohađao vjeronauk kako bi se dostojno pripremio za susret sa živim Kristom. Stoga neka ga On blagoslovi i prati, kako se ne bi nikada udaljio od Božjeg puta.

U lipnju smo, sa drugim župama naše eparhije hodočastili svetištu sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju, u BiH. Podmilačko svetište nadaleko je poznato kao pokorničko i zavjetno mjesto. O tome svjedoče i mnogi zapisi iz prošlosti. Posebno je interesantno istaknuti kako svetište pohode pripadnici drugih vjera. Posebno je iskustvo bilo posjetiti i stari grad Jajce koji svojim uličicama, arhitekturom a posebno prirodnim ljepotama plijeni pozornost.

Još je jedno hodočašće ostavilo lijepe i jake dojmove, a to je pohod Majci Božjoj u Kričke, gdje smo na blagdan Pokrova imali priliku vidjeti njezin hram pod novim krovom i u njemu slaviti Gospoda

Prvopričesnik Patrik Gurović sa župnikom Zinovijem

Hodočasnici u svetištu sv. Ive u Podmilačju kod Jajca (Bosna i Hercegovina)

sa hodočasnicima iz cijele regije. Potom nas je ljepotom počastio grad Šibenik, sa svojom velebnom katedralom i novim biskupijskim muzejom koji ostaje svjedočiti o životu grada i Crkve.

Dne 12. listopada našu su župu pohodili planinari iz Zagreba, Samobora, Zaprešića i okolice. Oni su na ovogodišnjem planinarskom križnom putu, koji je organizirala planinarska bratovština sv. Bernarda iz Samobora, obišli crkve i kapele naših župa Sošice, Radatovići i Kašt a svoje hodočašće završili su u Metliki.

Križni put mladih dio svog puta prošao je kroz župu Radatovići

Tom prigodom služili smo s njima liturgiju sv. Ivana Zlatoustoga u župnoj crkvi u Radatovićima, a predvodio ju je naš ordinarij, o. Milan Stipić, zajedno sa rektorom naše bogoslovije, o. Robertom Rapljenovićem, te župnicima iz župa Metlika i Sošice i Kašt. Planinari su se upoznali sa grkokatoličkom baštinom u kratkoj katehezi koju im je održao o. Robert, te su na odlasku poručili da se raduju novim susretima. Gospod neka blagoslovi njihove putove i neka ih blagodaću nagradi!

Župnik o. Zinovije Zastavni

ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA U 2019. GODINI

Otvori svoje srce Bogu, dopusti da te Krist iznenadi!

Po krštenju postajemo udovi Tijela Kristova; „udovi jedni drugima" kako navodi sveti Pavao u svojoj poslanici Efežanima. Postajemo ljubljena djeca Božja. Postajemo članovi Crkve čiji je izvor i temelj Bog. Krist, njezin zaručnik, predao se za nju da je posveti, a Sveti Duh je neprestano oživljuje. Crkva je „sveti Božji puk", kako nam navodi Drugi Vatikanski sabor. Stoga se i svi mi, njezini članovi, nazivamo „svetima". Crkva je, a nju činimo svi mi, sjedinjena s Kristom i po njemu je posvećena, ali po njemu i u njemu ona biva i posvećujuća. Krist je taj koji ju je ustanovio, on joj je dao vlast i poslanje, usmjerenje i svrhu. Prvotni joj je cilj posvećenje ljudi u Kristu i proslava Boga. Stoga ne čudi da je papa Franjo Crkvu nazvao našom majkom koja daje život u Kristu i koja nam daje živjeti sa ostalom braćom u zajedništvu Svetoga Duha. Od trenutka kada smo po sakramentu krštenja postali njezini udovi, Crkva poput brižne majke želi pomoći svima nama rasti u vjeri i pokazati nam, snagom Božje riječi, put spasenja. Želi ukazati put kojim valja ići da bi živjeli život prožet radošću i mirom. Snagom evanđelja i svetih sakramenata Crkva nas želi voditi putem spasenja.

Taj put spasenja Crkva i ove godine stavlja pred nas kada želimo na poseban način promišljati o Tajni pokajanja (Ispovijedi) po kojoj zadobi-

Važnost prisutnosti na liturgijskim slavljima uči se od malih nogu

vamo izgubljenu milost oslobađajući se spona grijeha. Za detaljnije promišljanje u nadolazećoj Godini pokajanja, koja je integrirani dio pripreme za proslavu 250. godišnjice uspostave naše biskupije, mogu nam poslužiti i nedjeljna čitanja koja prethode svetom vremenu Velikoga posta (Nedjelja o cariniku i farizeju, Nedjelja o rasipnom sinu, Mesopusna i Siropusna nedjelja). Razmišljajući o evanđeljima uviđamo da je pred nas stavljena stvarnost ljudske slabosti. Naših svakodnevnih manjih ili većih padova. I danas, dok intenzivnije molimo za proglašenje svetim blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, našega metropolite i prijatelja, kao da se ostvaruju Stepinčeve riječi: „Živimo u doba, kad je nevidljiva kriza zahvatila čitavi svijet. Ljudski je rod upao u duboku jamu iz koje se teško diže, nastojeći se izvući vlastitim silama umjesto da pruži ruku onome, koji ga može izbaviti. Ime Gospodnje mora biti naša nada! Već na Njegov glas ima biti bezgranična naša nada. Kada On kaže da je Put, kada On kaže da je Istina, kada On kaže da je Spasitelj, onda je to istina. U Nj se možemo nadati, Bog može, hoće i znade pomoći".

Isus nikoga ne isključuje. Poziva nas da poput carinika priznamo svoje slabosti i padove te oči svojega srca usmjerimo prema Njemu. I ne trebamo se bojati. Dovoljno je otvoriti svoje srce pred Gospodom i skrušeno zamoliti oproštenje i mir. Kao što je otac priredio najveće slavlje sinu koji se vratio u očev dom, tako i Bog svima koji poput carinika dolaze pred njega priprema najveće slavlje jer „sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se!' I stadoše se veseliti" (Lk 15,24). Kolika je Božja ljubav prema nama u ovome činu! Zato je pred nama Davidov psalam u kojem se očituje kajanje. Taj su psalam izgovarali mnogi sveci moleći oprost od Gospoda. I nama može pomoći u trenucima naše molitve: „Milosrdni Bože, svojom dobrotom i neizmjernom samilošću izbriši moj grijeh. O Bože, stvori u meni čisto srce, obnovi me iznutra jakim duhom, nemoj me odbaciti daleko od svojega lica. Vrati mi radost tvojega spasenja. Čisto srce stvori mi Bože i duh postojan obnovi u meni."

Obredi Vazmenog trodnevlja

Uz adekvatnu pripravu za Tajnu pokajanja u vidu iskrenog ispita savjesti, odricanje od materijalnog, mrtvljenje i suzdržljivost također je sredstvo koje pročišćuje i pomaže susresti Gospoda u svakodnevnom životu. Jer tko traži Boga, a želi nastaviti u svojim užicima, tražit će ga danonoćno i neće ga pronaći. Prigodu za mrtvljenje pruža nam prije svega naš rad: vodeći brigu o dužnostima i zadaćama koje moramo izvršiti, o točnosti dolaska na posao, o zalaganju kojim obavljamo posao, o našem suživotu u obitelji. U suživotu s drugima možemo pronaći prigode za mrtvljenja sebeljublja i sudjelovanje u stvaranju ugodnijeg ozračja u okolini. Stoga je najbolje mrtvljenje ono koje se svakodnevno, u malim stvarima, bori protiv požude tijela, očiju i oholosti života. To su mrtvljenja kojima ne mrtvimo i zamaramo druge, već, naprotiv, postajemo ljubazniji, s više razumijevanja, otvoreniji prema svima. Ne posjedujemo duh mrtvljenja ako smo preosjetljivi, ako mislimo samo na svoje egoistične želje i ciljeve, ako ponižavamo druge, ako se ne uspijevamo suzdržavati od grijeha, zlog jezika, laži i ostalih zala. Pravi duh mrtvljenja postižemo kada nastojimo u ljubavi „svima postati sve".

Mladi iz Sesvetskih Sela, predvođeni župnim vikarom, sudjelovali na Svetoj liturgiji

Put očišćenja, obraćenja i pokore ne znači da će nestati križ koji smo pozvani svakodnevno nositi. Ponekad je to križ u nekoj velikoj nevolji, a ponajčešće su to svakodnevni križevi koje pronalazimo u svakodnevnom suživotu. To može biti neočekivana okolnost: nepravda na poslu, prevelike režije koje moramo podmiriti, uređaji koji se pokvare kad su nam najpotrebniji, teška narav osobe s kojom moramo dijeliti život, neposluh,… Kad se prepuštamo u Njegove ruke, Bog dopušta da okusimo bol, samoću, klevete, ogovaranja i ostale nedaće, jer nas želi uskladiti sa svojom slikom i prilikom. To je vrijeme mrtvljenja koje nam nanose drugi. Stoga, ne odbacujmo svoj križ već ga prigrlimo poput Krista. Gospod daje potrebnu snagu kako bismo ga hrabro nosili. A nositi križ s Kristom, nešto je veliko. To znači s Kristom ući u hrabru borbu sa životnim nedaćama, bez slabosti ili plašljivosti. Nositi križ znači istinski ljubiti kao što Krist ljubi nas! Put križa je put osobnog posvećenja i izvor zasluga za život vječni.

Želeći Vam obilje uspjeha i rasta u osobnoj svetosti u ovoj Godini pokajanja, naš izvještaj nastavljam sa važnijim događajima održanim u našoj župi. Uistinu je radost za zajednicu, ali i svećenike, kada se okupimo u zajedništvu sabrani u molitvi, hraneći se na izvorima Sakramenata, provodeći vrijeme u našem ugodnom društvu.

Krštenje malene Bianke

Mladi hodočasnici iz Ukrajine na putu u Taize posjetili našu župnu crkvu

Iz života naše župe

Proslava Dana života

Dan života se u Hrvatskoj obilježava od 1996. godine, kad je Hrvatska biskupska konferencija za obilježavanje Dana života odredila prvu nedjelju u veljači. HBK je donijela tu odluku na poticaj sv. Ivana Pavla II. koji je u svojoj enciklici Evangelium Vitae (Evanđelje života) iz 1995. godine predložio godišnje obilježavanje Dana života. Sretni smo što svojim skromnim radom svi zajedno pridonosimo kulturi života u sredinama gdje živimo i radimo. Neka nam za to bude poticaj prošlogodišnja poruka za Dan života biskupa Mate Uzinića, predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj, koji nas poziva na odgoj vlastite savjesti i život po glasu te savjesti kao i za zalaganje da priziv savjesti ostane neupitna civilizacijska i demokratska tekovina koja se ne smije dovesti u pitanje. Dan života tradicionalno je proslavljen Svetom liturgijom u nedjelju, 3. veljače 2019. godine u župnoj crkvi uz prisustvo članova Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva.

Župno hodočašće u Sloveniju

Naša župna zajednica hodočastila je na Akatistovu subotu posvećenu presvetoj Bogorodici, 6. travnja, u Sloveniju. Šezdeset hodočasnika posjetilo je maleno selo Olimje koje leži u zavjetrini planine Rudnice, u području Kozjanskog parka. Veličinu mu daje prekrasan dvorac, nekadašnje vlasništvo grofova Attems, a sada općine Podčetrtek, koji je danas poznati samostan u kojem žive Mala braća sv. Franje. Kraj njega je veličanstvena crkva Marijina uznesenja, jedna od najljepših baroknih umjetnina u Sloveniji gdje je služena Liturgija sv. Ivana Zlatoustog po žumberačkom napjevu. U utočištu samostana u prizemlju južne kule krije se neprocjenjiva povijesna i umjetnička vrijednost – stara samostanska ljekarna s freskama, ostavština pavlina koji su 120 godina boravili u olimskom samostanu. Braća franjevci uredili su biljnu ljekarnu, pčelinjak i biljni vrt u nekadašnjem dvorskom vrtu. Uzgajaju ponajprije one vrste biljaka koje su u prirodi ugrožene. U želji da posjetitelji Olimja upoznaju korisnost ljekovitog bilja i njegovu uporabu i prije svega da saznaju kako ga uzgajati u domaćem vrtu, uredili su botanički s više od 200 primjeraka ljekovitih biljaka. Tijekom našeg boravka u franjevačkom kompleksu sa znamenitostima istoga upoznali su nas braća franjevci kojima zahvaljujemo na gostoprimstvu. Hodočasničko druženje nastavili smo posjetom „Jelenovu grebenu" i zajedništvom oko obiteljskog stola u restoranu Haler. Utisci i zadovoljstvo

koje ostaje prisutno nakon župnih hodočašća poticaj su da kroz ovakva druženja učvršćujemo naše zajedništvo, ali u isto vrijeme i svjedočimo ljepotu naše grkokatoličke baštine.

Proslava svete braće Ćirila i Metoda

Uz slavlje velikih crkvenih blagdana, po kojima na intezivniji način postajemo dionici otajstva vjere i međusobne pripadnosti župnoj obitelji, u središte života naše zajednice stavljamo i proslavu naših nebeskih zaštitnika, svetu braću Ćirila i Metoda.

Svećeničko zajedništvo na proslavi Ćirilova

U tim trenucima zadaća je svih nas aktivno sudjelovanje u proslavi. Prije svega, vlastitim prisustvom i molitvom, a potom i doprinosom oko bratskoga stola. Kao župnik ponosan sam na činjenicu da ste spremni ugraditi sebe u život naše župe. Stoga je i svaki trenutak, koji je prožet ljepotom susreta i zajedništva, plod zajedničke suradnje i otvorenosti, vaše ljubavi i želje očuvati prekrasni biser što nam ga ostaviše naši preci u nasljeđe. U središte župnoga života stavljamo molitvu za očuvanje naše baštine, ali i odgovorno poslanje poticati jedni druge na uključivanje u život zajednice, ne samo na veće blagdane i važnije događaje za župu, već i osta-

le nedjelje kroz godinu. Kada to činimo iz ljubavi, usprkos turbulentnosti života i teritorijalne udaljenosti, nećemo pasti u napast tražiti različite izgovore. Postat ćemo svjesni da činom te žrtve i ljubavi koju darujemo Bogu doprinosimo međusobnoj radosti u susretu sa Gospodom u svome domu gdje nas „čeka" vlastito mjesto. Kao poticaj stavljam pred vas činjenicu kako je prednost naše male zajednice što kvalitetnije možemo biti upućeni jedni na druge; dijeliti radosti zajedničkih slavlja imendana, rođendana, godišnjica, kao i onih trenutaka kada nam je potrebna pomoć osobe pored nas. Stoga, u ovom trenutku, iskreno i prijateljski, tebi dragi župljanine koji ovo čitaš, upućujem ove riječi: „Nitko od članova naše župe nije samo broj na papiru, već osoba s kojom želimo biti povezani molitvom, ostvarivanjem i dijeljenjem životnih trenutaka. Tvoj dolazak, tvoja prisutnost veliki je dar župi kojoj pripadaš, ljudima koje ćeš susresti; dar od kojeg ćeš najviše „profitirati" ti sâm jer ćeš biti na mjestu gdje su tvoji korijeni."

Liturgijska proslava nebeskih zaštitnika naše župe

Ostvarivanje prethodno napisanog ulomka osjetilo se i u nedjelju, 12. svibnja, kada smo proslavili blagdan nebeskih zaštitnika župe liturgijskim slavljem koje je predvodio apostolski administrator Križevačke eparhije mons. Milan Stipić. Slavlje je predvodio uz susluženje mjesnog župnika o. Danijela Hranilovića, katedralnog dekana o. Danijela Vranešića, katedralnog župnika o. Mihajla Simunovića, karlovačkog župnika Željka Pajića, prof. Tarasa Barševskog i šestinskog župnika Roberta Šretera. Na bogoslužju je đakonirao Livio Marijan, eparhijski kancelar. Svečanu liturgiju svojim glasovima pratili su članovi Ćirilometodova kora, a liturgiju je izravno prenosio Radio Marija.

Velikom broju vjernika koji su se u povodu Ćirilova okupili u župnoj crkvi na Gornjem Gradu prigodnu propovijed izrekao je šestinski župnik Šreter, koji je govoreći o Svetoj braći istaknuo važnost naviještanja Radosne vijesti na narodnom jeziku. „Sveta braća Ćiril i Metod čiji blagdan danas ovdje svečano proslavljamo nisu bili Slaveni. Oni su kao Grci prihvatili poziv kneza Rastislava i preveli sveta pisma na slavenski jezik čime je Radosna vijest postala razumljiva velikom broju vjernika. Draga braćo i sestre, kao i Sveta braća tako smo i mi danas pozvani naviještati Evanđelje Isusa Krista svima na način koji je razumljiv. Istina o Isusovu uskrsnuću treba doprijeti do svakog čovjeka, a tu je presudna uloga Crkve koja se trudi tu istinu posredovati do svakog čovjeka", kazao je propovjednik.

Ističući zadovoljstvo što je dionik naše proslave, vlč. Šreter uputio je poticajne riječi u kojima između ostaloga ističe: „ Braćo i sestre grkokatolici, nemojte se nikada sramiti onoga što jeste. Budite ono što jeste; budite katolici bizantsko-slavenskoga obreda. I nemojte to nikada zanijekati! Jer, samo da nemate razloga se nečega sramiti već morate biti ponosni na svoju baštinu u ovom našem hrvatskom društvu. Znam, kao rimokatolički svećenik, da nailazite puno puta na nerazumijevanje, na podsmijeh, na porugu, ali to neka vas samo učvrsti u tome što jeste. Stoga bih poručio i rimokatolicima koji nas slušaju putem valova Radio Marije da upoznaju svoju braću i sestre grkokatolike, jer smo katolici i jedno, katolici dvaju obreda. Gledajmo ono što nam je zajedničko i bitno, ono što jesmo. Čuvajte svoju tradiciju i ponavljam: nemojte je se sramiti. U trenucima kad krstite svoju djecu, kad se vjenčavate i sahranjujete nemojte se sramiti pozvati svoga grkokatoličkoga svećenika da on predvodi obred, jer vi ste bogatstvo."

Na kraju liturgijskog slavlja prisutnom mnoštvu obratio se domaći župnik o. Danijel Hranilović, koji je pozdravljajući ordinarija i svećenstvo posebno zahvalio i svim župljanima zagrebačke grkokatoličke župe koji su se ove

godine u zaista velikom broju odazvali župnom proštenju. Prije blagoslova svoju pastirsku riječ svećenstvu i vjernicima uputio je ordinarij Milan Stipić, koji je pozvao sve prisutne da budu vjerni Kristu i svojoj tradiciji. „Dragi vjernici ove naše zagrebačke župe radostan sam što sam danas s vama podijelio radost zajedničke proslave blagdana sv. Ćirila i Metoda. Želim da ova župa napreduje, da župu u narednom razdoblju Bog blagoslovi novim krštenjima i vjenčanjima i da svi zajedno nastavimo rasti u zajedništvu. Molim za sve vas i zazivam zagovor svete braće Ćirila i Metoda na vas i vaše obitelji", zaključio je ordinarij. Po završetku liturgijskog slavlja vjernici su tradicionalno pomazani blagoslovljenim uljem. Nakon liturgijskog obilježavanja Ćirilova druženje svećenika i mnogobrojnih vjernika nastavljeno je u pastoralnoj dvorani oko bratskog stola.

Posjet trajnih đakona Zagrebačke metropolije

Trajni đakoni Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije, zajedno sa svojim duhovnikom i voditeljem vlč. Milanom Dančuom, župnim vikarom župe Krista Kralja u zagrebačkom Trnju, imali su u utorak, 21. svibnja 2019. godine, mjesečni susret u našoj župnoj crkvi na Gornjem Gradu. Predavanje o istočnim kršćanskim obredima održao je đakon Križevačke eparhije Livio Marijan, s posebnim naglaskom na bizantski obred kojim se služi grkokatolička zajednica. Đakon Marijan ukratko je prikazao nastanak, razvoj, liturgijske, teološke i duhovne osobine bizantskoga i drugih istočnih obreda koji ravnopravno čine bogatstvo Katoličke Crkve. Poslije predavanja đakoni su nazočili službi Večernje po bizantskom obredu koju je služio duhovnik Grkokatoličkoga sjemeništa i profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu dr. Taras Barščevski. Pjevanje su predvodili apostolski upravitelj Križevačke eparhije o. Milan Stipić, zagrebački župnik o. Danijel Hranilović te bogoslovi Grkokatoličkog sjemeništa, uz sudjelovanje i pojedinih pjevača Ćirilo-Metodova kora. Nakon bogoslužja đakonima je pozdrav uputio ordinarij Stipić, a đakonsko druženje nastavljeno je za bratskim stolom. Trajni đakoni se redovito mjesečno okupljaju na moli-

tvenom i studijskom susretu pod vodstvom voditelja vlč. Dančua kako bi produbili duhovnost i znanje te učvrstili međusobno zajedništvo i zajedništvo s mjesnom Crkvom u kojoj pastoralno djeluju.

Liturgija sv. Ivana Zlatoustoga u Bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj

U petak 7. lipnja, na završetku svetkovine Uzašašća Gospodnjega, koja se slavi osam dana, apostolski administrator Križevačke eparhije o. Milan Stipić, služio je Božansku liturgiju svetoga Ivana Zlatoustoga u Bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj u Zagrebu. S o. Milanom su suslužili o. Marjan Jeftimov, dekan Stolnog dekanata i župnik Jastrebarskog, o. Nenad Krajačić, žumberački dekan i župnik Pribića i Pećnog, o. Ivan Pleše, karmelićanin, a đakonsku službu vršio je Livio Marijan. Liturgiju je pjevao Muški zbor Ćirilo-Metodova kora, a posluživali su grkokatolički i isusovački bogoslovi i ministranti.

Govoreći o završetku svetkovine Uzašašća i pripremi za svetkovinu Duhova, ordinarij križevački Stipić potaknuo je okupljene mlade da žive i rastu u Duhu Svetom jer to je Božji duh, Božja snaga i Božja sila kojoj nitko i ništa na svijetu nije ravno. Tumačeći naviješteno evanđelje u kojem Isus

tri puta pita svoga učenika Petra ljubi li ga, istaknuo je važnost iskrenog razgovora s Bogom i neprestanog preispitivanja svoga odnosa s njim. S Bogom nema maski, uvijanja i zavaravanja jer pred njim sve to pada, a njegova dobrota i ljubav izazivaju nas na posve jasno i konkretno opredjeljenje. „Petar je pogriješio, pokajao se i evo iskrena i otvorena srca iskazuje svoju ljubav Kristu. Prošao je jedan sasvim normalan ljudski put pada i ponovnog ustajanja, kao što ga često i mi prolazimo. Isus ne odustaje od Petra jer on pozna naša srca i naše slabosti, ali i naše mogućnosti da budemo dobri, vjerni i da se podignemo poslije naših padova, i da, poput Petra, činimo velike stvari. Molimo Svetoga Duha u ove dane pred Pedesetnicu da nas obnavlja i da po njemu i mi činimo velike stvari jer nas je Bog odabrao i obdario da mu budemo svjedoci", rekao je propovjednik. Velika većina nazočnih primila je svetu pričest pod obje prilike, kako jer to uobičajeno u istočnom obredu. Poslije liturgije uslijedilo je zajedničko druženje.

Liturgija u zagrebačkoj katedrali

Kako je to već višegodišnji običaj, na blagdan svetih slavenskih apostola i učitelja Ćirila i Metoda, suzaštitnika Europe, u zagrebačkoj katedrali je u petak 5. srpnja Božansku liturgiju po bizantsko-slavenskom obredu služio ordinarij Križevačke eparhije o. Milan Stipić. U homiliji je o. Milan Stipić ocrtao životni put svete braće Ćirila i Metoda, naglasivši kako su svojim misionarskim žarom i požrtvovnošću proširili Radosnu vijest i posadili veličanstvenu kršćansku kulturu među Slavenima. Oni su zadužili sve slavenske narode, pa tako i naš hrvatski, svojim evangelizatorskim djelovanjem jer je na temelju njihova rada nastala pismenost i kršćanska kultura koja je unijeli slavenske narode u civilizaciju. I naš je hrvatski narod poseban baštinik ćirilometodske baštine u svojoj glagoljaškoj kulturi, kao i u svojim grkokatolicima grčko-slavenskoga obreda. „Sveta Braća nisu samo bili utemeljitelji kulture i pismenosti, već prvenstveno vjernici, kršćani, koji nisu zakopali svoj talenat i nisu mislili samo na sebe i svoju karijeru, već su cijeli svoj život ugradili u spasenje duša drugih i širenja kraljevstva nebeskoga na zemlji. Kao učeni ljudi svoga vremena mogli su imati sjajnu političku karijeru na carskom dvoru. Međutim, oni su kao istinski kršćani prepoznali što je bitno i što je vječno i potrebno. Oni su nam uzori u vjeri i ljubavi. Isto ono što su činili brojni sveci, poput sv. Majke Terezije među siromasima u Kalkuti, ili sveti papa Ivan Pavao II. svojim neumornim misionarskim i evangelizatorskim putovanjima po svijetu, činili su pred tisuću godina braća Ćiril i Metod. Dar vjere i talente što su ih

od Boga primili jednostavno su nesebično dijelili i sijali Božju riječ. Njihov je trud urodio stostrukim plodovima. To je putokaz svim vjernicima, krščanima kako Božje darove treba nesebično umnažati i dijeliti i tako surađujući s Božjim Duhom širiti spasenje među ljudima", naglasio je o. Milan Stipić.

Uz apostolskog administratora Stipića služili su o. Daniel Vranešić, vikar žumberački i župnik Samobora, dr. o. Taras Barščevski, profesor na KBF-u, o. Ivan Radeljak, ravnatelj Caritasa Križevačke eparhije, o. Danijel Hranilović, župnik zagrebačke župe sv. Ćirila i Metoda i eparhijski ekonom, fra Ivan Ćupić, župnik Ružića, o. Mikolka Edelinski, grkokatolički svećenik iz Berkasova u Vojvodini. Liturgiju je pjevao muški zbor Ćirilo-Metodova kora pod ravnanjem prof. Igora Kosa.

Proslava zlatnog pira Daniela i Mirjane Hrnjak

Uzdignuvši brak na dostojanstvo Svete tajne, Isus donosi na svijet nešto sasvim novo. Kao što je vodu na svadbi u Kani pretvorio u vino, tako je naravni brak pretvorio u ideal koji u svome korijenu donosi novost: božan-

Zlatni pir Daniela i Mirjane Hrnjak

ski život koji se priopćuje supružnicima, podupirući ih uzajamnom usavršavanju. Na taj način supružnici ostvaruju novi život koji teče u društvu s Bogom. Zato je brak, kao što govori sveti Pavao, veliko otajstvo u Kristu i Crkvi, znak koji posvećuje i trajno ostaje prisutan kao Isusovo djelo koje ispunja supružnike i poziva ih na put preobražavajući sav bračni život u božanski put na zemlji. Dostojanstvo braka i njegovu trajnost pozvani smo svjedočiti i štititi. Takvo svjedočanstvo kršćanskog sklada, međusobne ljubavi i požrtvovnosti dali su naši vjernici Daniel i Mirjana Hrnjak, koji su pred našim svećenikom i dugogodišnjim rektorom i župnikom mons. Ivanom Krstiteljem Pavkovićem sklopili Tajnu svete ženidbe prije pedeset godina. Obnovu svečanih zavjeta prigodom proslave zlatnog pira Dako i Mirjana izrekli su na Liturgiji koju je predvodio biskupski vikar o. Daniel Vranešić uz susluženje gornjogradskog župnika o. Danijela Hranilovića. Na svetoj liturgiji pjevao je muški sastav Ćirilometodova kora. Nakon pročitanog evanđelja mjesni župnik o. Danijel blagoslovio je prstenove te izmolio zahvalne molitve za supružnike koji obilježavaju pet desetljeća zajedničkog života. Slavljenicima su se u prigodnim zahvalnim govorima obratili sin Janko i Danielova sestra Nevenka Gerkšić i članovi rodbine. O

Unuke u žumberačkim narodnim nošnjama

ljepoti skladnog kršćanskog braka i obiteljskoj povezanosti svjedoči i sin Janko koji je između ostaloga i poručio: „ Neki od prisutnih možda se i sjećaju početka vašeg zajedničkog životnog puta. U vrijeme kada je tata došao živjeti u Zagreb, oboje ste bili studenti i niste imali sređenu životnu situaciju. No, uz mnogo ljubavi, razumijevanja, dobre volje i marljivosti sve je polako došlo na svoje mjesto. Godinama ste s ljubavlju i odgovornošću stvarali obitelj u kojoj smo Daša i ja osjećali sigurnost i toplinu. Od najranijeg djetinjstva bili ste naš oslonac i uzor, roditelji u pravom smislu te riječi, osobe čiji su nam savjeti bili putokaz koji nas je izveo na pravi životni put. U vaših pedeset zajedničkih godina bili smo svjedoci mnogih promjena koje je donio život, ali vaš je međusobni odnos ostao isti. Ostao je pun povjerenja i razumijevanja, odnos kakav danas može biti pravi primjer svima onima koji se odlučuju na zajednički život".

Na kraju svečanosti prisutnima se obratio vikar koji je kazao kako su za cijeli Žumberački vikarijat supružnici Hrnjak uzor u bračnom životu. „Dragi Daniel i Mirjana, danas nas je u ovoj našoj žumberačkoj crkvi na Gornjem gradu okupila vaša ljubav. Zahvalni smo što ste nit koja nas sve spaja; i Zagreb i Samobor i Metliku. Svima je poznat vaš doprinos Crkvi i očuvanju našeg žumberačkog identiteta. Tu smo s vama okupljeni u zahvalnoj molitvi i dijelimo vašu današnju radost zajedno sa svom vašom obitelji. Danas vam izražavam čestitke u svoje ime, u ime naših dvaju župa, ali i u ime cijelog Žumberačkog vikarijata. Uzorni ste! Takve nam obitelji kao što ste vi trebaju u našem Vikarijatu, Bog vas blagoslovio na mnogaja i blagaja ljeta dragi naši slavljenici" – između ostalog je istaknuo vikar. Mjesni župnik Hranilović zatim je u ime svećenstva predao slavljenicima prigodan poklon zahvalivši pritom za svu pomoć koju obitelj Hrnjak kroz godine iskazuje dvjema župama u Zagrebu i Samoboru. Po završetku liturgijske svečanosti druženje je nastavljeno u župnim prostorijama, a za sve uzvanike proslava „zlatnog pira" organizirana je u ugodnom ambijentu u Samoboru.

Danijel Hranilović, župnik

IZVJEŠĆE O RADU ĆIRILOMETODOVA KORA

S nami Bog!

Svim čitateljima Žumberačkog krijesa i ljubiteljima istočnog liturgijskog pojenja upućujemo izvještaj o aktivnostima Ćirilmetodova kora u 2019. godini. Nisu navedene redovite mjesečne liturgije u matićnoj crkvi od 9. do 6. mjeseca.

Najveća radost je da smo dobili nove pjevače: sjemeništarca Vladimira (bas) i Rozaliju (sopran), oboje u mješovitom sastavu. A izgubili smo krajem 2018. pjevača iz prvih dana obnovljenog kora, našeg nezaboravnog Tomislava „Dragoša" Ručevića. U listopadu 2019. se naša podupirateljica Ana Crnković preselila u vječnost.

Rujan 2018.	g. Nikola Brajdić (preminuo 31.03.2019. god.) kao donaciju uvezao je knjige pjesmarice „Vienac";
02.11.2018	Mirogoj – liturgija za sve pokojne župljane (mješoviti sastav);
06.12.2018.	Molitveni koncert uz Dan ljudskih prava – Hrvatski Glazbeni zavod, muški sastav;
24. i 25.12.2018	Božić: pučke liturgije, uz sudjelovanje dijela članova Kora;
04.01.2019.	ispraćaj dugogodišnjeg člana Tomislava „Dragoša" Ručevića;
31.03.2019.	Pribić – arhijerejska liturgija (muški sastav), prenosila HTV;
21.04.2019.	Uskrs - pučke liturgije, uz sudjelovanje dijela članova Kora;
13.05.2019.	arhijerejska liturgija o Ćirilovo na Gornjem gradu, prenosio Radio Marija;
22.05.2019.	litrugija za Viteški red Sv. Jurja, pjevao je mješoviti kor;
30.05.2019.	Koncert - nastup za CK Trešnjevka u crkvi Sv. Krunice (Volovčica), muški zbor;
07.06.2019.	Liturgija za mlade u Bazilici Srca Isusova, pjevao je muški zbor.
20.06.2019.	sv. Josip – Centar za kulturu Trešnjevka;
05.07.2019.	Ćirilovo u zagrebačkoj katedrali – muški zbor, potom završetak sezone druženjem kod ordinarija oca Milana Stipića;
02.11.2019.	liturgija za sve pokojne na Mirogoju; mješoviti zbor.

Upravni odbor uložio je veliki trud oko financijske konsolidacije Kora s obzirom na to da od grada Zagreba ne dobivamo više dovoljno sredstava za plaćanje dirigenata, premda u poglavarstvu pozitivno gledaju na naše djelovanje. Velikodušnošću vladike osigurana su sredstva za tekuću godinu.

Ne zaboravimo, naš Kor je jedinstven u ovom dijelu Europe. Stoga naša baština ne smije biti zaboravljena! Dičimo se njome!

Zajednička fotografija na dan Ćirilometodova kora 2019. godine

Članovi Kora na ispraćaju svog dragog prijatelja pokojnog Tomislava Ručevića

10.05.2019. posjetila sam tajnicu gradskog Odjela za kulturu, gđu Evu Brunović. Darovala sam joj radnu verziju novog CD-a i zamolila sam je da isposluje da Grad Zagreb bespovratnim sredstvima financira izdavanje monografije o Koru i da financijski podupre putovanje u Salzburg, u Bizantski centar.

05.11.2019. održana je izvanredna i izborna skupština Ćirilometodovog kora, koja je bila dobro posjećena. Izabrani su pa od Upravnog odbora potvrđeni:

- Edith Zeltner-Nikšić za predsjednicu Kora;
- Darko Heckel za potpredsjednika;
- Mihajlo Timko za blagajnika;
- Željka Devaj nasljeđuje dugogodišnjeg tajnika Andriju „Dašeka" Bratanića i postaje nova tajnica; zahvaljujemo se našem Dašeku za izniman angažman oko Kora i bilo bi nam drago da i dalje bude voljan na raspolaganju kao savjetnik, koliko mu to zdravlje dopusti;
- Anton Bobrek i Danijel Herak postaju članovi Upravnog odbora;
- Dubravka Hranilović, Boris Nikšić i Zvonko Đitko novi su članovi Nadzornog odbora.

Na srce svima nazočnima župnik o. Danijel Hranilović stavio je Prostopjenije koje treba i vježbati i često pjevati. Ponovljena je odluka da se Prostopjenije doradi i ponovno izda, pa i snimi na CD, kako bi se stari napjevi sačuvali za buduće naraštaje.

Uskoro će napokon izaći CD mješovitog zbora.

Neizrecivo je važno imati pri srcu i na umu da Ćirilo-Metodov kor nije isključivo udruga građana nego je prije svega župski zbor. Sveukupno uzevši Kor je mjesto gdje svi ljudi dobre volje, bili oni istočnog ili zapadnog obreda, vole liturgiju i pojenje 'a capella'. Pjevanje liturgije znači molitvu koja dvostruko vapi u nebo, kao i slavljenje Boga.

Kao i svake godine, i sada pozivamo čitatelje Krijesa da se pridruže probama i nastupima, da nam šalju svoju djecu, nećake, unuke i prijatelje, kako bismo u dovoljnom broju digli kvalitetu pjevanja i čuvali našu dragocjenu tradiciju.

Željka Devaj, tajnica Kora

IZVJEŠĆE O RADU KATEDRALNOG PJEVAČKOG ZBORA KRIŽEVCI U 2019. GODINI

Uvodna riječ

Katedralni pjevački zbor Križevci (dalje u tekstu: Udruga, Zbor, Društvo) i ove je godine bilo aktivno u svom djelovanju. Naravno, bilo je godina kad se u opusu djelovanja Zbora zabilježio i koji nastup više, ali s obzirom na smanjeni broj pjevača, te druge obaveze pjevača i dirigenta, nastupi Zbora bili su više nego zadovoljavajući. Dio projekata odrađen je sa mješovitim zborom Hrvatskog pjevačkog društva „Kalnik" (dalje u tekstu: HPD „Kalnik") koji se rado odaziva našim pozivima kako bi bilo svečanije u određenim važnim događanjima. No, Katedralni zbor je itekako pokazao (osobito na svom samostalnom cjelovečernjem koncertu) kako i sami, unatoč malobrojnom, komornom, ali vjernom članstvu i dalje lijepo muzicira u našoj križevačkoj katedrali, što je zapravo najvažnija funkcija Zbora.

Djelovanje zbora u 2019. G.

Na blagdan Tri Svetitelja, zaštitnika Križevačke eparhije, 30. siječnja, a nakon kratkog zimskog odmora zbor je pjevao liturgiju u križevačkoj katedrali koju je predvodio mons. Nikola Kekić, vladika Križevački.

Na blagdan Svijećnice, 2. veljače zbor je pjevao liturgiju u Jastebarskom na poziv tada Jaskanskog župnika, o. Milana Stipića.

Deset godina nakon osnutka zbora, na dan prve probe zbora 22. veljače, otvorena je Godina Katedralnog zbora koja je započela Molebenom Bogorodici u katedrali, koji je predvodio katedralni župnik, o. Mihajlo Simunović uz sudjelovanje mons. Nikole, a u prostorijama Pokreta fokolara upriličena je projekcija fotografija „100 fotografija za 10 godina zbora" kada je napravljen presjek rada zbora od njegova početka.

U nedjelju, 9. ožujka pjevali smo sv. Misu prema rimskom obredu, u župi Presvetog Trojstva Prečko – Zagreb na poziv župnika Željka Ivana Bakšića. Pjevali smo skladbe pisane za istočnu liturgiju.

Vrlo važan datum na kojem je sudjelovao zbor je ustoličenje mons. Milana Stipića za Apostolskog upravitelja Križevačke eparhije. Bilo je na

Lazarovu subotu, 13. travnja i sudjelovao je velik broj biskupa, a pjevali smo udruženo sa HPD-om „Kalnik".

Na Veliki četvrtak ujutro pjevali smo liturgiju koju je predvodio mons. Milan sa svećenicima eparhije na dan ustanovljenja svećeničkog reda i sv. Euharistije.

Na blagdan Uskrsnuća Gospodinova, 16. travnja pjevali smo tradicionalno liturgiju s blagoslovom jela.

U prigodi Godine Katedralnog zbora koncert je u križevačkoj katedrali održao Muški vokalni ansambl „Ivan Goran Kovačić" iz Zagreba pod vodstvom maestra Lobela Filipića, u subotu 11. svibnja, a koji je deset godina vodio naš dirigent Ozren Bogdanović. Konferansu je vodio član zbora Ottone Novosel.

Na hodočašću u Svetu Zemlju Izrael, koje je zapravo bilo hodočašće Križevačke eparhije pod vodstvom vladike u miru mons. Nikole Kekića sudjelovalo je šest pjevača, pa je lijepo i to napomenuti. Hodočašće je bilo upriličeno od 14. – 21. svibnja.

Na Duhovski ponedjeljak i blagdan Presvete Trojice, kada je god križevačke katedrale, svečanu liturgiju, 10. lipnja služio je vladika u miru mons. Kekić, uz sasluženje katedralnog župnika o. Mihajla Simunovića, a propovijedao je dr.sc. fra Božo Lujić koji je bio stručni vodič u Svetoj Zemlji. Pjevačima su se pridružili i članovi HPD-a „Kalnik".

Na hodočašću u Vojvodini

Četiri dana nakon toga, 14. lipnja sudjelovali smo na koncertu Lane Čakija, križevačke sopranistice kada smo na kraju koncerta izveli Engelhartovu skladbu „Dajte mi sladak pjev" za mješoviti zbor i sopran solo.

Nakon ljetne stanke uslijedila je tradicionalna liturgija večer uoči blagdana sv. Marka Križevčanina, posljednji dan devetodnevne duhovne priprave, koju je uz Apostolskog upravitelja, o. Milana predvodio mons. Cyril Vasil, nadbiskup i tajnik Kongregacije za Istočne Crkve pri Svetoj Stolici. Sudjelovali su mnogobrojni svećenici istočnog i zapadnog obreda, brojni Križevčani i pjevači oba križevačka zbora. Bila je to posebno lijepa i svečana večer.

U petak, 13. rujna u Godini Katedralnog zbora gostujući koncert održao je zbor Chrisostomos iz slovačkog grada Vranov nad Toplou, a u petak, 20. rujna katedralni zbor sabornog hrama iz ukrajinskog grada Užgoroda.

Od 26. – 28. listopada organizirali smo hodočašće u Vojvodinu, jednu od rijetkih inozemnih turneja zemalja okolice koju Zbor u deset godina nije posjetio. To je rodni kraj obitelji katedralnog župnika o. Simunovića, pa je bilo posebno lijepo i dojmljivo, a bili smo i prekrasno primljeni. Posjetili smo, ali i liturgije s koncertom ili molebenom pjevali u Srijemskim Karlovcima, Tekijama, Novom Sadu, Kucuri i Ruskom Krsturu. O povijesti zbora i grada Križevaca govorio je Ottone Novosel.

U subotu, 16. studenog upriličili smo godišnji koncert Katedralnog zbora u povodu desete obljetnice njegova postojanja. Koncertu se na kraju pridružio i zbor HPD-a „Kalnik", podijeljena su priznanja i zahvalnice članovima koji kontinuirano pjevaju deset godina, kao i dirigentu Ozrenu Bogdanoviću za rad za zborom i promicanju glazbe bizantskog, istočno – slavenskog obreda. Konferansu je vodio Ottone Novosel.

Do kraja kalendarske godine zbor će tradicionalno pjevati božićnu liturgiju.

ZABILJEŽENO FOTO OBJEKTIVOM U NAŠIM ŽUPAMA

Na Tominu nedjelju okupili smo se u župnoj crkvi u Radatovićima

Tradicionalno godišnje okupljanje obitelji Požar i rodbine u selu Požari, župa Pećno

Misno slavlje u rimokatoličkoj kapeli u Sošicama na Veliku Gospu

Radovi na otkapanju temelja starije crkve kod sv. Petke na Budinjaku

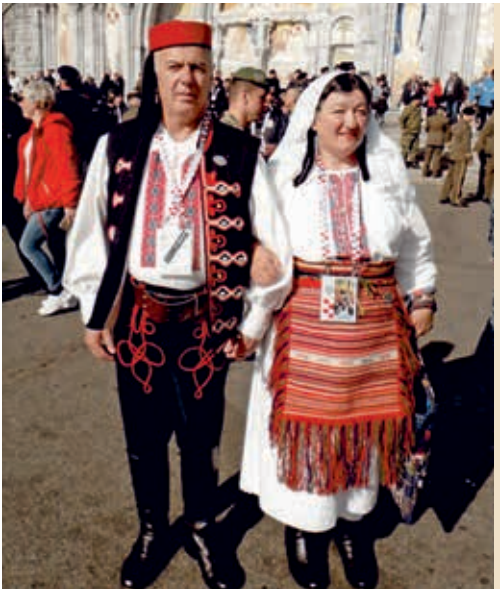
Prgomelje kod Bjelovara – Grkokatolička crkva sv. Mihaela Arkanđela kojom se služe vjernici latinskog obreda

Grkokatolička liturgija u zagrebačkoj katedrali na blagdan sv. Ćirila i Metoda po rimokatoličkom kalendaru

Svećenici Žumberačkog vikarijata u nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu

Hodočasnici iz Žumberačkog vikarijata na Vojnom hodočašću u Lurdu (Francuska) 2019.

Ove godine obnovljen je spomenik svećeniku Stjepanu Ivanušiću pokraj kapele sv. Petke na Budinjaku

250 GODINA ŠKOLSTVA U ŽUMBERKU

250 GODINA ŠKOLSTVA U ŽUMBERKU SVEČANO OBILJEŽENO U STOJDRAGI (1769.-2019.)

Govor prof. Sanje Rapljenović na središnjem obilježavanju 250. godišnjice žumberačkog školstva

Poštovani i dragi gosti,

srdačan vam pozdrav i hvala što ste došli da bismo otvorenjem izložbe dokumenata i fotografija u stojdraškoj školi obilježili veliki jubilej, 250 godina školstva u Žumberku. Nažalost, ova je škola zatvorena prije 40 godina, ali razloga za slavlje danas imaju, nazovimo ih „mali maturanti" koji su točno prije 50 godina završili svoje osnovno obrazovanje u ovoj školi.

Ovome dodajmo da naša crkva na brežuljku podno Bijelina slavi svoj 210. rođendan. I zato danas, svi putevi vode u Stojdragu.

Prof. Sanja Rapljenović na središnjem obilježavanju 250. godišnjice žumberačkog školstva održala je prigodni govor. Nakon govora spomen ploču otkrio je gospodin Janko Dragozet.

Stojdraški župnik Ilija Severović o Stojdragi je zapisao:

„Lijepim te je položajem Tvorac ukrasio. Na vidiku si triju strana svijeta. Ljepotom svojom se dižeš iznad svega što nije tebi ravno. I kao što djeva na svoj vjenčan dan razlikuje se od svojih drugarica, tako se i ti, milovidna Stojdrago, razlikuješ od svih sela i zaselaka, što su posijana nisko oko tebe ispod podnožja tvoga. Zato u tvoj rajski perivoj i grnu narodi sa svih strana, kao na kakvo zavjetno prošteništе, da se nagledaju ljepotnije vidika u daljinu i da se nadive tvojim vlastitim čarima, kojima te je Višnji obasuo."

Stojdraga se već od posljednjih desetljeća 19. stoljeća spominje kao izletište i planinarsko odredište posebice, a nakon izgradnje glavne ceste 1893. godine. Između dva svjetska rata Stojdraga postaje omiljenim izletištem poklonika tada novog sporta – automobilizma, nudeći posjetiteljima osim lijepih vidika, svježeg gorskog zraka i kulinarske proizvode stojdraških gostionica u samom mjestu i okolici.

Poznate su bile gostionice „Kod Rožića" (vlasnika Martina Rožića) u Stojdragi, „Gabrovica" (vlasnika Milana Severovića) te gostionica „Kod Kekića" u Glažuti.

Prva generacija učenika u novoj stojdraškoj školi 1935./36.

Priredba u učionici OŠ Stojdraga 1937. godine

Stojdraga je tada imala i svoje muzikante koji su zabavljali goste, a ta se tradicija nastavila i nakon Drugog svjetskog rata.

Stojdraga je bila nadaleko poznato naselje u kojem se sušilo voće i otkupljivalo ljekovito bilje. Sušare za voće tijekom godina, nažalost, potpuno su nestale. Mnogo toga pripada prošlosti, a posebno smo ponosni što je tradicija izrade žumberačkog narodnog veza sačuvana do danas.

Iako je Žumberak bio naseljen još u pretpovijesno doba značajno obilježje stanovništvu dale su promjene koje su se dogodile u 16. stoljeću. U to je doba, uslijed čestih prodora osmanlijske vojske, starosjedilačko stanovništvo bilo desetkovano. Imajući na umu strašnu stratešku važnost Žumberka uprava, tada već osnovane, Vojne krajine bila je radi toga ponukana na ovo područje naseliti tzv. prebjege. Prebjezi, nazvani uskoci sredinom 16. stoljeća naselili su žumberačko područje prihvativši graničarski način života u koji je bila uključena stalna vojna obveza za muški dio stanovništva. Kao vojnici nalazili su se u postrojbama krajiškog kapetana Ivana Lenkovića sudjelujući u obrani od Osmanlija.

Stojdraga je tada pripadala jednom od krajnjih graničnih naselja koje su prvi uskoci naselili 1530. godine. Upravo su oni podigli malu drvenu kapelu sv. Marka koja se nalazila između današnje zgrade tzv. „cestarne". Na predjelu Vrbanjka kasnije su podigli veću crkvu posvećenu sv. Luki, uz koju je bilo groblje. „Župa sv. Luke u Stojdragi"je utemeljena 1775. godine,

Župnik i učitelj Nikola Badovinac ispred stojdraškog dvora i prvom školom sa svojom obitelji i učenicima

Stojdraški župnik Mihajlo Trbojević (prvi s lijeva) uz pomoć svojih utjecajnih prijatelja uspio je u naumu da se u Stojdragi 1935. izgradila nova školska zgrada.

a kasnije je preimenovana u župu sv. Jurja. Današnja crkva je vjerojatno izgrađena 1809. godine jer je upravo te godine župnik Tade Grubač primio srebrni križ za zasluge i smatra se da je to visoko državno odlikovanje dobio za izgradnju nove stojdraške crkve i župnog dvora.

Crkva i razvoj školstva u Žumberku neodvojivi su jedno od drugog. Naime, sve do druge polovice 18. stoljeća na području Žumberka nije bilo ni jedne škole.

Do tada su župnici u župnim dvorovima podučavali djecu, osobitu onu iz plemenitaških žumberačkih obitelji. Kasnije su tu djecu preporučivali križevačkom grkokatoličkom biskupu koji ih je slao u Grkokatoličko sjemenište u Zagrebu kao kandidate za svećenike. Stoga ne čudi da je Žumberak svom narodu i Crkvi podario mnoga poznata i priznata imena. Žumberačko gorje i prigorje s pravom je nazvano „kolijevkom hrvatskih biskupa i kardinala". Valja nam skrenuti pozornost na dvojicu kardinala, blaženog Alojzija Stepinca i Franju Kuharića, nadbiskupa Petra Domitrovića, biskupa Petra Petretića, Iliju Hranilovića, Konstantina Stanića, Gabru i Đuru Smičiklasa i Janka Šimraka.

Mnogi, pak, koji su došli u vojne škole, kao kapetani, pukovnici i generali proslavili su žumberačko i hrvatsko ime na mnogim bojištima. Žumberak se ponosi i trojicom svojih akademika, geologom Milanom Herakom, jezikoslovcem Petrom Skokom i povjesničarom Tadijom Smičiklasom.

Marčansko-križevački grkokatolički biskup Bazilije Božičković (1759.-1785.) koji se zauzeo kod tadašnjih vlasti u Beču zaslužan je za početak organiziranog školstva na Žumberku.

U dokumentima arhiva Križevačke biskupije stoji da su se godine 1768. gradile školske zgrade u Sošicama i Mrzlom Polju, a s radom su počele godinu kasnije. Bile su to erarske (državne) škole i nastavu u njima držali su plaćeni učitelji. Slijedećih 55 godina to su bile jedine dvije škole u Žumberku. Kronološkim redom otvaraju se slijedeće škole:

1824. Badovinci (1832. preseljena u Kašt, 1848. u Magovce, a 1906. ponovno u Kašt), 1831. Novo Selo, 1835. Radatovići, 1836. Kalje, 1846. Oštrc, 1885. Stojdraga, 1892. Kostanjevac, 1894. Podžumberak, 1898. Drage, 1900. Pećno, 1904. Grabar.

Prvi učitelj u Stojdragi bio je tadašnji župnik Janko Višošević, s poučavanjem je započeo 1884., a na njegov je prijedlog utemeljena škola u Stojdragi „Visoka Kraljevska Hrvatsko-slavonsko-dalmatinska zemaljska vlada proglasila je 16. rujna 1885. godine dosadašnju privatnu školu koju

je otvorio i vodio župnik Janko Višošević, javnom ili državnom i to kao filijalu škole u Mrzlom Polju."

Prema župnikovom-učiteljevin prijedlogu te godine školu je trebalo pohađati 95-ero djece iz Stojdrage, Kravljaka, Selaca, Pokleka i Glažute. Škola je imala stol za učitelja i osam klupa za učenike. Nastava se odvijala u zgradi župnog dvora u prostoriji koja je bila dograđena prilikom obnove župnog dvora. Nova je škola izgrađena 1935. godine, uz dvije učionice imala je učiteljski stan te kuhinju. Sve do 1973. godine škola je bila osmogodišnja, zatim je kao područna pripojena školi u Bregani, a nastava se održavala samo od 1. do 4. razreda.

Utemeljitelj škole u Stojdragi svećenik Janko Višošević

Jedinstvena fotografija iz 1953. godine. Na slici su prikazani učenici osnovnih škola Stojdraga, Grabar i Novo Selo na zajedničkom susretu u Stojdragi. To je za sada jedina pronađena fotografija na kojoj su učenici žumberačkih škola na okupu. Na fotografiji je i učiteljica Kata Juratovac.

Godine 1979. upisana su samo tri učenika i donijeta je odluka o zatvaranju škole.

Zbog dugogodišnje zapostavljenosti i iseljavanja stanovništva Žumberak je s vremenom opustio, a opustjele su i njegove škole i mnoge od njih zatvorile su svoja vrata. Obilježavajući 250-tu godišnjicu školstva u Žum-

berku sa žalošću moramo utvrditi da na području Žumberka danas rade samo dvije škole.

Škola u Kostanjevcu područna je škola Osnovne škole kardinala A. Stepinca iz Krašića, ima 11-ero učenika koji pohađaju nastavu od prvog do četvrtog razreda u kombiniranim odjeljenjima (kombinacija 1. i 3. te 2. i 4. razred).

U školskoj zgradi u Stojdragi povodom obilježavanja 250. godišnjice Žumberačkog školstva uređen je mali spomen kutak sa starim klupama i školskim priborom.

Škola u Novom Selu područna je škola Osnovne škole Milana Langa iz Bregane. Prije 40-ak godina škola je imala 59-ero učenika od 1. do 8. razreda. Od šk. god. 1977./78. ostaju samo učenici od 1. do 4. razreda. Danas škola ima status planinske škole i polazi je 4-ero učenika.

Djevojke u grkokatoličkim i rimokatoličkim narodnim nošnjama ispred stojdraške škole (svibanj 1972.)

Daljna četiri razreda osnovne škole djeca iz Kostanjevca i Novog Sela završavaju u Krašiću, odnosno u Bregani.

Mnogi će se upitati je li za učenike, tako malobrojne, bolje imati nastavu u najbližoj školi, u kombiniranim odjeljenjima ili putovati u udaljene škole i gubiti prilično vremena za putovanje. Svaki će se učitelj složiti da učenje u otežavajućim okolnostima ima svoje prednosti, kao što su samostalnost u učenju i radu, pouzdanost, odgovornost, spremnost pomoći drugima, tolerantnost prema drugima. Koji roditelj ne bi poželio takvo dijete? (Škola za život.) Osim toga, nije zanemarivo i to da djeca osjećaj pripadnosti nekom mjestu ili području stječu upravo prema mjestu u koje su išli u osnovnu školu.

S obzirom na takvu situaciju dobro je da su se pojedine udruge, lokalna uprava i Crkva uključile u uređenje i prenamjenu školskih zgrada. Ova je škola pozitivan primjer zajedničkog rada, ne samo spašavanja zgrade, nego i korisnosti uređenog prostora. U njoj su svoj prostor pronašli mjesni odbor, Udruga Žumberčana branitelja iz Domovinskog rata, Lovački muzej, umjetnička udruga, u pripremi je postav o Žumberčanima u Americi, a od danas, tko god dođe, moći će razgledati i izložbu o povijesti škole u Stojdragi.

Ponosna sam što u mojoj Stojdragi, malom mjestu, u krugu svega stotinjak metara, postoji toliko znamenitosti: Milenijski križ postavljen u čast 1000.-e godišnjice hrvatskog kraljevstva, odmorište HAK-a uređeno u spomen na prvi organizirani izlet automobilima u Hrvatskoj 1926. godine, spomen-sploča pjesniku Marku Vukasoviću, spomen-ploča svećeniku Tomi Severoviću, spomenik doseljenju uskoka, spomenik poginulim braniteljа u Domovinskom ratu, Uskočki muzej i Lovački muzej.

Sve to ne bi bilo moguće bez naših župnika, mjesnog odbora i svih dobročinitelja koji su, svatko na svoj način, bilo financijama, bilo radom ili moralnom potporom, pomogli da im se to ostvari. Hvala im na tome.

Stojdraga

Ko orlovo gnijezdo,
Između drugih zvijezda,
Kano blijedi mjesec,
Između sjajnih zvijezda.

Tako se na brdu
Bjelinama svila
Hrvatsko seoce
Stojdraga nam mila.
Živila!

M. Vukasović

VILKO ŠTETNER, LEGENDARNI UČITELJ U NOVOM SELU ŽUMBERAČKOM I SLAVETIĆU

Kratka povijest škole u Novom Selu Žumberačkom
(Iz privatne arhive obitelji Štetner)

Prije 250 godina otvorene su prve dvije žumberačke škole, u Sošicama i Mrzlom Polju. Nakon toga, u 19. stoljeću otvorene su i škole u Badovincima (kasnije premještena u Kašt), Novom Selu, Oštrcu, Stojdragi, Kostanjevcu, Podžumberku, Dragi i Pećnom. U 20. stoljeću otvorena je tek škola u Grabru (1904).

Prva škola u Novom Selu Žumberačkom otvorena je u jednoj seljačkoj kući. Po pripovijednju umirovljenog učitelja Tome Herakovića prva škola otvorena je za graničarskih dana, a obučavao je domaći sin Ivan Juratovac. Spomenuti Heraković, koji je također rođen u Novom Selu, sjećao se da je školska zgrada postojala na istom mjestu, gdje se trebala sagraditi nova. Zgradu je dala sazidati bivša kumpanija (satnija) Kalje, koja je pripadala slunjskoj regimenti (pukovniji). Školska zgrada sagrađena je od kamena, a krov je bio od slame. U njoj je bila školska učionica i stan za učitelja. Ta je škola trajala do 1868, kada je zbog nemara spomenute kumpanije propala. Zidani dio zgrade narod je razvukao te tako na svoju štetu do temelja uništio školu.

Pošto je školska zgrada razrušena, a bivša slunjska regimenta razvučena, potpala je školska općina Novo Selo pod općinu Mrzlo Polje, gdje je bivši časnički stan pretvoren u školu. Djeca školske općine Novo Selo polazila su školu u Mrzlom Polju sve do 1919, kada je 1. prosinca ponovo otvorena jednorazredna škola u Novom Selu i to u privatnoj zgradi, koja je prije služila za krčmu i trgovinu. Da je došlo do otvorenja škole u Novom Selu, velika je zasluga školskog nadzornika Matije Kasumovića. On je sakupio i oveću svotu za potrebni namještaj i školske potrepštine pa je u narodu zapamćen kao istinski dobrotvor.

Prva učiteljica u novootvorenoj školi bila je Apolonija Sabadoš, koja je službovala do konca godine 1924. Naslijedila ju je učiteljica Ljubica Hanžek, koja je službovala do 1925. Na njezino mjesto imenovan je Mladen Engelsfeld kao privremeni učitelj do 1926. Zatim je škola zatvorena sve do

22. veljače 1927, kada je nastupio pogodbeni učitelj Tomo Heraković. On je službovao do konca školske godine 1926/27, a bio je imenovan rješenjem Ministarstva prosvjete od 28. II. 1927, broj: 13.206. Iako je Tomo Heraković u dva navrata zamolio da mu se doznači honorar, nije ga dobio pa je školska obuka prekinuta od 1. srpnja do 1. prosinca 1927. Nakon toga imenovan je privremeni učitelj Nikola Heraković.

Odbor Zagrebačke oblasti izaslao je 1928. komisiju da ustanovi odgovara li dosadašnja školska zgrada potrebama škole. U slučaju da ne odgovara komisija je trebala izmjeriti i odrediti gradilište za novogradnju, za koju je oblasni odbor obećao svotu od 150 000 dinara. Školska zgrada s učionicom i stanom za učitelja sagrađena je 1931/32.

Dolazak Vilka Štetnera u Novo Selo

Odlukom ministra Vilko Štetner zaposlen je 16. prosinca 1933. u državnoj narodnoj osnovnoj školi Novo Selo, kotar Jastrebarsko, Banovina Savska. Vilko Štetner rođen je 17. svibnja 1909. u Petrovini, kotar Jastrebarsko, od oca Dragutina i majke Bare rođene Vrbiček. Osnovnu školu polazio je i završio u Petrovini (1921/22), a četiri razreda realne gimnazije polazio je i završio 1926. u Sisku. Prvi tečaj učiteljske škole završio je u Karlovcu.

Zanimljivo je napomenuti da je interes za upis bio mnogo veći od kapaciteta škole. Kad je Vilkov otac Dragutin došao upisati sina u školu, upravitelj mu je rekao da ga ne može upisati jer nema nijedne slobodne stolice. Htio mu je time reći da je upisni kapacitet popunjen. Dragutin mu je odgovorio da nema problema i da će on donijeti svoju stolicu. Vjerojatno je ta doskočica pomogla kod Vilkovog upisa u prvi tečaj.

Ostala četiri tečaja Vilko je pohađao u Zagrebu i učiteljsku školu završio 1930/31. Nakon završene učiteljske škole otišao je u vojsku, a služio je u školi za rezervne oficire u Sarajevu, od 31. srpnja 1931. do 30 travnja 1932.

U Novom Selu Vilko je službovao do 10. listopada 1941. Danas je škola u Novom Selu područna škola Osnovne škole Milana Langa u Bregani, a uz školu u Kostanjevcu jedina je preživjela žumberačka škola.

Vilko Štetner i Žumberčani

Po Vilkovom pričanju žitelji Žumberka bili su nadasve vrijedan i pošten narod. Zbog pomanjkanja obradivih površina živjeli su u iznimno teškim uvjetima. Imali su mnogo djece, koja nisu bila gladna jer su imali dobre uvjete za uzgoj krava i dosta mlijeka za djecu.

Na ovoj fotografiji, snimljenoj 1941, vidi se koliko je žitelja i djece bilo u Novom Selu, a mnogo ih nije ni snimljeno. Što bismo samo dali kad bi toliko ljudi danas bilo u Novom Selu?

O tim teškim vremenima razgovarali smo s Ankicom Petković rođenom Juratovac u Novom Selu. U ono vrijeme obitelji su bile brojne, s po osmero i po desetero djece. Živjelo se uglavnom samo od zemlje pa su

Ova fotografija daje pravu odnašnju sliku Novog Sela, s kućama pokrivenim škopom.

mnogi bili prisiljeni odlaziti u Ameriku, Kanadu i druge zemlje. Ankičini stričevi i tetka iselili su se u Ameriku, a njezin otac bio je u Kanadi od 1928. do 1932. Vratio se i sagradio solidnu zidanu kuću.

Iseljeni Žumberčani puno su pomagali svojim rođacima koji su ostali u Žumberku. Žumberčani su bili ambiciozni i željni znanja. Po Ankičinom pričanju, kad je zapao snijeg, a djeca nisu imala odgovarajuće obuće, otac ih je u školu donosio u košu. Obitelj Štetner sklopila je i kumstvo s obitelji Kate i Matije Juratovac, čija kći Ankica, rođena 1937, svjedoči o tom vremenu. Vilkova supruga Dragica bila joj je krsna kuma. Kad je predloženo da se kao krsno ime upiše „Anka", kuma Dragica je predložila da se upiše „Ankica". Tada je otac djeteta prema zdravoj seljačkoj logici zaključio da „zakrpana rubača i gospodsko ime ne ide skupa" pa je upisano „Anka".

Vilko Štetner kao poljoprivredni stručnjak i „veterinar"

Vilko je iznad svega volio prirodu i životinje. U djetinjstvu je u Petrovini trebalo pasti svinje i krave, raditi na polju i u vinogradu. Taj posao je zavolio i mnogo naučio. Iako je u Novom Selu imao solidnu plaću (oko 1000 dinara, a to je bila vrijednost dobre krave), on i supruga držali su kravu, ovce i svinje.

U Novom Selu, a kasnije u Slavetiću, Vilko je imao dobre odnose s veterinarima u Jaski, koji su ga dodatno osposobili za intervencije kod životinja (štrojenje, porod i drugo) te je tim znanjem pomagao i mještanima. Da je bio dobar u tome, dokazuje i činjenica da mu je jedan od sinova (Dragutin) postao vrhunski veterinar.

Jedan dokument od 20. studenoga 1940. govori o Vilkovog brizi kako bi pomogao narodu u osnivanju matičnjaka, cjepljenjaka i školskog vrta, kako bi školsku djecu i narod učio o voćkama, kako bi ih sami sadili i cijepili. U selu je tada bilo malo voćaka. Osnovao je i vrt, u kojem su djeca radila i učila uzgajati povrće koje je poslužilo za dječju prehranu. U školskom stanu kuhala se hrana, kako bi djeca dobila topli obrok. Vilko je tražio pomoć od vlasti Banovine Hrvatske u Zagrebu da pomogne novčanim iznosom od 5000 dinara, kako bi se oko vrta i matičnjaka napravila ograda da ovce i krave ne unište biljke.

Kasnije u Slavetiću, kao voćar je imao mali rasadnik u kojem je djecu učio cijepiti voćke, a oko škole, oko vrta i oko njive posadio je voćnjak s raznim drvećem, tako da je posvuda bilo mnogo trešanja, jabuka, krušaka i šljiva. Vilko je bio i dobar pečenjar šljivovice te je u boljim godinama is-

pekao i do 500 litara šljivovice. Zanimljivo je da sam uopće nije pio, ali šljivovica je donosila dobar dobitak koji je bio potreban za školovanje njegove djece i za razne investicije. Školske godine 1954/55. imao je troje djece na školovanju u Zagrebu, a od 12000 dinara plaće samo je za đačke domove trebalo platiti 9000 dinara. Jasno je da bez krave, svinja, vinograda i voćnjaka to ne bi bilo moguće.

Vilko Štetner glazbenik

Vilko je bio vrlo darovit glazbenik, pjevač i svirač. Volio je zapjevati u svojem domu, s prijateljima kod druženja i na svadbama. Skoro na svakoj svadbi bio je stoloravnatelj i tu funkciju obavljao na opće zadovoljstvo.

U Novom Selu i Slavetiću vodio je učenički i omladinski pjevački zbor. U Slavetiću je bio i uspješan voditelj tamburaškog zbora. Tambure su kupljene doprinosima mještana i sredstvima zarađenima organizacijom seoskih zabava. Kao rezultat tih aktivnosti skupljena su i dodatna sredstva pa je Vilko organizirao izlete mladeži na more i u Sloveniju. Prigodom jednog takvog izleta u Opatiju posjetili su i svetište Majke Božje na Trsatu. Poslije izleta bio je pozvan na odgovornost od Partije, iako nije bio član. Pitali su ga zašto je omladinu vodio u svetište. Kad je rekao da je i Tito bio na Trsatu, problem je bio riješen.

U slavetićkoj crkvi Vilko je svirao orgulje sve do 1946. kad je Partija to zabranila.

Vilko Štetner vatrogasac

Dobrovoljno vatrogasno društvo Kalje prvi put se spominje u Žumberačkim novinama, br. 1. god. II, od 5. siječnja 1935 (urednik dr. Janko Šimrak, biskup od 1942. do 1946), u rubrici „Vijesti iz župe Kalje". Tekst glasi: „Glavna skupština vatrogasnog društva u Kalju... Dobrovoljna vatrogasna četa Kalje održala je svoju redovitu glavnu skupštinu 27. siječnja 1934. Predsjedao je podzapovjednik čete Juraj Garapić i nakon pozdrava prešao na izvještaje. Tajnički izvještaj podnio je tajnik čete Nikola Herakoviić, blagajnički Ivan Šintić, izvještaj nadzornog odbora Matija Šustić. Iz tajničkog izvještaja vidi se da je četa u svom ossnutku (od mjeseca siječnja 1933) brojila 40 članova, dok danas broji ukupno 60 članova, od toga 38 izvršnih, 16 pomažućih, 4 utemeljitelja i 2 dobrotvora. Svi izvještaji primljeni su jednoglasno. Nakon izvještaja prešlo se na popunjavanje odbora. Za predsjednika je izabran jed-noglasno ing. Gregor Siter. Zapovjednik je

Vilko Štetner, učitelj, podzapovjednik Juraj Garapić, općinski blagajnik, tajnik Nikola Heraković, učitelj, blagajnik Ivan Šintić, posjednik, a spremištar Ivan Šintić ml., mehaničar."

Obitelj Vilka Štetnera

U Petrovini je 30-ih godina radio kao bilježnik Antun Hočevar, kojem je na praznike dolazila njegova nećakinja Dragica Hočevar iz Jastrebarskog. Kad ju je Vilko upoznao, zavoljeli su se i 1935. osnovali obitelj. U Novom Selu dobili su troje djece (Đurđica, Zdenka i Tihomir).

Kasnije, nakon II. svjetskog rata, tada već u Slavetiću, dobili su još troje djece (Zdenko, Dragutin i Jasenka). Dragica i Vilko odnosili su se prema školskoj djeci kao i prema svojoj vlastitoj-strogo, pravedno i zahtjevno.

Dragica Štetner

Vilkova supruga Dragica bila je izvanredna žena. Dopunjavala je Vilka i po potrebi ispravljala njegove pogreške (nitko nije idealan). Bila je čvrsti oslonac i svjetionik ne samo svoje vlastite obitelji nego i škola i naselja u kojima je djelovao njezin suprug. Kontrolirala je školsku djecu, jesu li zdrava, imaju li uši, kuhala čaj s medom ako su bili prehlađeni. Radila je

Fotografija prikazuje žene iz Novog Sela koje su pohađale tečaj kuhanja.

mnoge stvari koje nisu propisane nikakvim školskim pravilnicima, ali su znatno pomogle da djeca steknu dodatna znanja i navike. Svi đaci koji su prošli Vilkovo školovanje, u jednako dobroj uspomeni imaju i Dragicu.

Dragica je bila dobra kuharica te zahvaljujući toj činjenici i njenoj želji da njezine sumještanke čim bolje iskoriste namirnice i dobro kuhaju, organizirala je kuharske tečajeve u Novom Selu i Slavetiću.

Tako je svoje znanje nesebično prenosila na žene u selu. Vezano uz tečajeve kuhanja, kod škole u Slavetiću bilo je uređeno klijalište, kako bi cijelo selo dobilo presad, tako da u jesen može svaka domaćica pripremiti zimnicu.

Na fotografiji učitelja Vilka sa školskom djecom (zima i snijeg) našla se i Dragica na skijama. Ona je već tada uvidjela da Žumberak ima dobre uvjete za zimske sportove, no kao što danas vidimo, to ni približno nije iskorišteno.

U Slavetiću je Dragica vodila i tečaj krojenja i šivanja. Istakla se i dobrom medicinskom pomoći. Liječnici su bili daleko te su ljudi u selu navikli da će kod Dragice dobiti najnužnije lijekove iz njezine priručne apoteke, njezinu prvu pomoć i savjete.

Dragica Štetner rođena je 1914. u Jastrebarskom, a preminula je 1999. Pokopana je na jaskanskom groblju kraj svojeg Vilka.

Vilko u Jaski, oproštajna riječ monsinjora prof. dr. Josipa Balobana

Nakon službovanja u Slavetiću, Vilko je 1962. premješten u Jastrebarsko, gdje je 1974. umirovljen kao tajnik Osnovne škole. Preminuo je 25. svibnja 1986. i pokopan na jaskanskom gradskom groblju.

Na Vilkovom sprovodu u Jastrebarskom, jedan od njegovih najboljih đaka, danas redoviti profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, monsinjor prof. dr. sc. Josip Baloban, oprostio se od njega lijepim govorom. Navodimo samo dio tog govora, a on zorno opisuje lik i djelo legendarnog hrvatskog učitelja Vilka Štetnera:

„Taj moj prijatelj bio je čovjek i učitelj izvanserijske veličine. Iako je u nas đaka uzrokovao ponekad i suze, ipak to ne umanjuje njegov izvanserijski ljudski i učiteljski lik. Ne samo nama nego i našim roditeljima ostao je duboko u sjećanju kao jedinstvena i neponovljiva osoba, upravo u nenaklonjenim godinama poslije II. svjetskog rata. Moj učitelj bio je prije svega čovjek najveće ljudskosti. U minimalnim poslijeratnim uvjetima davao je maksimum ljudskosti, odnosno ljubavi prema drugima. Bio je ne samo učitelj za narod nego je bio učitelj s narodom. A to je mogao biti jer je imao neobično veliku sposobnost komunikacije, suradnje i dijaloga sa svakim čovjekom."

Jasenka Jonjić i Tihomir Štetner

VAŽNI ARHIVSKI PODACI ZA DIO ŠKOLA ISTOČNOG ŽUMBERKA

Tijekom 2019. godine u sklopu obilježavanja 250. godišnjice organiziranog školstva u Žumberku (1769.-2019.) posebna pažnja posvećena je prikupljanju arhivske građe. Iako su žumberačke škole već odavna zatvorene ipak do današnjih dana dio pisane građe ipak je ostao sačuvan. Za tri škole u istočnom dijelu Žumberka (Stojdraga, Grabar i Novo Selo) gotovo su u potpunosti sačuvani stari školski dnevnici i drugi spisi. Sva građa danas je pohranjena u arhivu koji je smješten na katu područne škole u Grdanjcima. Kada se u budućnosti bude na znanstveni način obrađivala povijest žumberačkog školstva građa iz Grdanjaca imati će iznimnu važnost.

Usmena svjedočanstva učenika i učitelja

Osim arhivske građe tijekom 2019. godine prikupljen je i niz usmenih svjedočanstava nekadašnjih žumberačkih učitelja i učenika. Kopirani su i u Žumberački arhiv pohranjeni i školski spomenari učenika, svjedodžbe, fotografije itd. Školski život u Žumberku u prošlosti je zaista bio aktivan.

Dnevnici žumberačkih škola pohranjeni su u školskom arhivu u zgradi područne škole u Grdanjcima

Prema sjećanjima starije generacije učitelji su veliku pažnju posvećivali izletima djece, radu za opću korist kao što je pošumljavanje, te boravku u prirodi općenito. Djeca u Stojdragi su primjerice u jesenskim danima ubirali šumske plodove (najčešće kestenje) te su prihodom od prodaje platili put na more ili neki drugi izlet primjerice u Sloveniju. Organizirani su i kraći izleti na lokacije važne za učenike. Učitelji su osim toga redovito organizirali Novogodišnje priredbe i dobrotvorne akcije. Sve u svemu žumberačke škole bile su u prošlosti mjesta prijateljstva zajedništva i novih ljubavi.

Učenici OŠ Stojdraga s učiteljicom Nadom Konosić na izletu u Zagrebu (Ispred spomenika Kralja Tomislava)

Kronološki tijek osnivanja svih petnaest žumberačkih škola

1769. Mrzlo Polje
1769. Sošice
1831. Novo Selo
1824. Badovinci
1835. Radatovići
1836. Kalje
1846. Oštrc
1885. Stojdraga
1892. Kostanjevac
1894. Podžumberak
1897. Stojdraga-Glažuta (Osredek)
1898. Drage
1900. Pećno
1904. Grabar
1938. Željezno

OBILJEŽAVANJE ŠKOLSTVA U GLAŽUTI (OSREDEK STOJDRAŠKI) I SPOMEN NA NEKADAŠNJE VELIKO NASELJE

Ove 2019. godine kada se slavi 250 godina školstva u Žumberku (1769.-2019.) na poseban je način ova godišnjica obilježena i u naselju Glažuta tj. Osredek stojdraški. Tu je u povijesti postojalo naselje sa gotovo tristo stanovnika sa restoranom, kuglanom, tržnicom. Danas su na području Glažute stalno nastanjene samo tri kuće sa svega sedam stanovnika. Zbog povijesne važnosti ovog naselja u kolovozu je Žumberački krijes organizirao postavljanje spomen ploče na zgradu šumarije koja svjedoči o nekadašnjoj školi koja se tu nalazila. Od posebnog je značaja za povijest ovog stojdraškog naselja što je u Glažutu svojevremeno dolazio i hrvatski narodni preporoditelj Ljudevit Gaj sa suradnicima (vidi djelo: „150 godina staklarstva u Samoboru", Samobor 1989. u djelu je obimna foto dokumentacija o staklani). Na šetnju uz potok i boravak u prekrasnoj žumberačkoj prirodi dolazili su na ovo mjesto i drugi istaknuti velikani onog doba.

Stariji mještani svjedočili su kako su uz potok dvadesetih godina prošlog stoljeća šetale zagrebačke dame sa prekrasnim kišobranima. Kasnije je u glažuti Rebić Ilija otvorio gostionicu. Krčma je radila do 1977. godine a popularno je nazivana „Kod Kekića" jer je ugostiteljstvo vodio Nikola Ke-

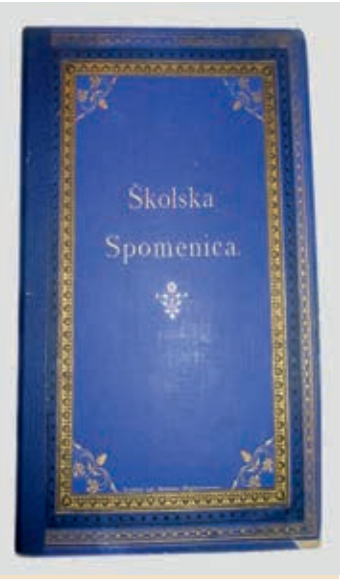

Stojdraško naselje Osredek ili Glažuta u kojem se proizvodilo staklo. Prva hrvatska tvornica stakla

kić. Godine 1958. probijena je cesta od Glažute prema Koretićima te je promet na tom dijelu znatno pojačan. Glažuta svakako zavrjeđuje posebnu pažnju novih generacija koji trebaju upoznati povijest ovog naselja.

Škola u Glažuti

Iako su zgrade nekadašnje staklane gotovo potpuno nestale i unatoč potpunoj devastaciji cijelog područja tijekom vremena ipak je sačuvana uspomena na nekadašnju školu u Glažuti. Sačuvana je naime izvorna školska Spomenica iz 1897. godine (kopija u Žumberačkom arhivu u Stojdragi). Taj nam je dragocjeni dokument iznimno važan jer su u njemu sačuvani zapisi i svjedočanstva o tome kako je funkcionirala škola u Glažuti. Među mnogim zanimljivostima koje je upisala

Sačuvana školska spomenica nekadašnje škole u Glažuti

Članovi KUD-a Marko Vukasović ispred novopodignute spomen ploče na nekadašnju školu u Glažuti. Rujan 2019.

učiteljica Darinka Derkos saznajemo da je škola osnovana 1897. godine, a svečano otvorena dne 16. listopada iste godine. Također se navodi u Spomenici da je za osnivanje škole u Glažuti najzaslužniji „Josip Siebensheim – predsjednik Dioničkog društva za hrvatsku industriju stakla". Ravnatelj škole bio je Franjo Polner. Nadalje se piše da je 35 učenika pohađalo školu, od toga 16 učenica i 19 učenika. Školu su pahađali učenici iz sela Osredek tj. Glažuta, Javorek i Kravljak.

Godine 1899 u školu je došla nova učiteljica Draga Stahuljakova. Godine 1899. broj je učenika porastao tako je te godine bilo 40 đaka od toga 22 dječaka i 18 djevojčica. Školska spomenica završava sa godinom 1901. Zanimljivo je da je zapisano i to kako je učenicima bilo od škole u Glažuti daleko hodati do župne crkve sv. Jurja u Stojdragi kamo su išli na bogoslužja. Naime djeca su po šumskoj stazi hodali do crkve. Veoma je važno istaknuti kako su na kraju 19. stoljeća u Stojdragi zapravo djelovale istovremeno dvije škole. Jedna u samom selu Stojdraga (u zgradi župnog dvora) i druga u Glažuti.

Žumberačko lovstvo započelo je u Glažuti (Osredek stojdraški)

Glažuta je tijekom prošlosti privlačila i lovce. Tu su se još u prvim desetljećima 20. stoljeća nalazili lovci. Nedaleko od današnje zgrade šumarije sagrađena je i prva drvena lovačka kolibica na cijelom Žumberku.

Prostrana konferencijska dvorana u zgradi šumarije u Glažuti u kojoj su se održavali službeni lovački sastanci

Ukratko tu je započelo žumberačko lovstvo. Kasnije je Lovačka udruga Žumberačka gora u Glažuti započela izgradnju lovačke kuće. Godine 2000. dne 14. studenoga održan je sastanak komisije za izgradnju lovačke kuće koju su sačinjavali: Janko Heraković, Ivica Drašković, Zdenko Novak i Branko Telišman. Radovi na uređenju lovačke kuće u Glažuti potrajali su do 2001. godine a onda je donesena odluka da se novi lovački dom umjesto u Glažuti sagradi u Grandovici. Tako je i učinjeno. Šumariji je ostavljena zgrada u Glažuti a zauzvrat je šumarija refundirala Lovačkoj udruzi drvenu građu za dom u Grandovici. (Evidencija građevinskih radova i nacrt lovačke kuće u Glažuti nalazi se u Žumberačkom arhivu u Stojdragi).

Šumarijsko sjedište u Glažuti

Osim nekadašnje tvornice stakla, škole i cijelog naselja u Glažuti je postojao u prošlosti i važan drvni centar. Naime iz grabarskih šuma za potrebe staklane po potoku Bregančici spuštani su po vodi trupci sve do Glažu-

U Glažuti nekada (prvi s lijeva Ivan Delivuk)

te. Tu se drvo vadilo, sušilo i zatim koristilo za velike peći u staklani. Tradicija šumarstva u Glažuti ostala je neprekinuta sve do naših dana. Još se donekle sačuvala uz cestu zgrada konjušnice koju su tijekom 20. stoljeća koristili za smještaj svojih konja tzv. „samaraši" iz Bosne.

Naime iz Bosne su na područje Žumberka dolazili šumarski radnici koji su iz žumberačkih šuma na konjima samarašima izvlačili drvo. Svoje su sjedište samaraši imali upravo u Glažuti. Kasnije je izgrađena moderna zgrada za lugara. Tu je kao lugar živio i radio gospodin Petar Đurašin iz Grabra. U šumarskoj zgradi nalazi se veoma veliki prostor te iznimna dvorana za razne sastanke i prezentacije.

Lugar Petar Đurašin u Glažuti

Legenda o nesretno zaljubljenom uskoku iz Glažute

U Glažuti se do danas sačuvala legenda o mladom uskoku koji je na povratku iz borbe s Turcima čuvao ratničke konje kod Dobrog Potoka. Dok su se konji napajali na potoku mladi je uskok zadrijemao. Odjednom se uskok prene iz sna a pred njim se pojavi prekrasna djevojka na konju sa prekrasnom dugom kosom. Takvu ljepotu uskok nikada u svom životu nije vidio. Ona mu je samo mirno rekla: Spavaj, spavaj moj junače; te je netragom nestala u gustim šumama. Uskok se u trenutku toliko zaljubio u djevojku da je napustio svoje drugove, konje, odbacio svoje oružje i krenuo u potragu za svojom ljubavi. Tražio je divnu djevojku u gradu Tušćaku, u Starom žumberačkom gradu i sve do Metlike i Kostanjevice ali lijepe uskočke vile nigdje nije bilo. Dugo, dugo uskok je hodao Žumberkom tražeći je u selima i šumama ali nesretnik je ni nakon dugih godina nije našao. Umoran od svega vratio se do mjesta gdje su se sreli. Iscrpljen od traženja ljubavi on je tu uz vodu kod Dobrog Potoka od tuge za voljenom umro. Braća ga uskoci sahraniše i postaviše mu mali križ na grob.

SJEĆANJA ŽUMBERAČKOG UČITELJA BRANIMIRA MARTINOVIĆA

Žumberački učitelj (od 1977. do 2019. godine)

Dne 15. studenog 1977. godine, snježnog i maglovitog dana, započinjem svoj učiteljski poziv u PŠ Mrzlo Polje. Kombinirana su odjeljenja 1. i 2. razred i 3. i 4. razred sveukupno 26 učenika. Do mog dolaska u školi je živio i radio bračni par Ružica i Jakov Rimac sa svoje dvoje djece, sinom Marinom i kćeri Marijom.

Supruga i ja dolazimo na njihovo mjesto učitelja razredne nastave. Zbog manjka učitelj u centralnoj školi Kalje predajem hrvatski jezik od 5. do 8. razreda.

Nezaboravna sjećanja vežu nas za kuharicu PŠ Mrzlo Polje gđu. Baricu Latković. Ona je učenicima redovito pripremala topli obrok u školi koji je zapravo bio ručak. U tome je bila pravi umjetnik. Od samo nekoliko namirnica i povrća iz školskog vrta (kupusa, graha, krumpira, mrkve i luka) znala je skuhati odlična jela. Svaki je dan školska zgrada mirisala po svježe pečenom kruhu kojeg je sama umijesila.

Centralna škola Kalje i PŠ Mrzlo Polje imaju zajedno oko 110 učenika i 10 učitelja, ovisno o potrebama. Ravnatelj-direktor škole je Mato Jurković.

Škola u Mrzlom Polju temeljito je obnovljena 1978. godine. Na školsku zgradu stavljena je nova fasada, novo krovište, novi dimnjak i nova drvarnica. Potpuno je obnovljena školska kuhinja, školski stan, kupaonica i WC-i. Uvedena je tekuća voda koju iz cisterne pokreće hidrofor. Uvjeti života i rada bili su na zavidnoj razini tako da je PŠ Mrzlo Polje u cjelosti bila bolje opremljena nego centralna škola u Kalju.

Škola u Mrzlom Polju, učiteljica Dragica Martinović (1979. g.)

Nedaleko od škole kako to u selima obično biva nalazi se i župni grkokatolički ured u kojem živi svećenik Slavko Vovk sa suprugom i četvero djece koji ubrzo odlazi na drugu župu. 1978. godine na njegovo mjesto dolazi svećenik Mile Vranešić sa suprugom Đurđom i tek rođenom kćeri Ivanom. Sprijatelji smo se brzo, a naše su supruge često pekle svoje prve kolače i u tome podučavale jedna drugu.

1979. godine u župu Mrzlo Polje dolazi svećenik Stjepan Ivanušić koji ovdje ostaje sve do svoje smrti 2008. g. Najljepša sjećanja vežu me za druženja i okupljanja nas učitelja iz područne i centralne škole u „farofu" kod Štefa. Iako je u to vrijeme bilo nezamislivo da se druže „pop" i učitelj mi smo se veselili, pjevali i plesali uz miris najbolje sarme na svijetu i okus domaće žumberačke kapljice. Tu našu idilu nije nam moglo ništa pokvariti pa čak ni obilni snijeg koji je padao od studenog do travnja i nije kopnio. Čišćenje snijega, guranje i izvlačenje automobila, stavljanje i micanje lanaca bila je naša teretana na otvorenom. No, ipak da ne bi bilo baš sve tako idilično pobrinuli su se dežurni komunisti u selu svojim stalnim prisluškivanjem ispod naših prozora, pritužbama direktoru škole i svojima nadređenima u općini.

Ali nisu nas uspjeli spriječiti da se i dalje družimo,vjerojatno zato jer smo bili mladi, iskreni i duhovno jaki.

Naša prijateljstva s tim ljudima – inteligencijom sela traju i danas.

Dana 11.8. 1979. supruga i ja postajemo roditelji. Rođena je naša kći Martina koja je odrasla uz najbolje mlijeko na terenu i u najljepšem prirodnom okruženju.

1980. g. zbog smanjenja broja učenika u PŠ Mrzlo Polje ukida se jedno odjeljenje pa odlazim raditi u PŠ Grabar gdje ostajem do jeseni 1981. godine. U jesen 1981. supruga i ja selimo na nova radna mjesta u PŠ Novo Selo gdje je do tada radio bračni par Rimac koji odlazi živjeti u Smerovište.

Druženje u školskom voćnjaku u Novom Selu

1981. g. PŠ Novo Selo ima 34 učenika, supruga

radi u kombinaciji s 1. i 2. razredom, a ja s 3. i 4. razredom. PŠ Novo Selo pripada centralnoj školi u Bregani čija je ravnateljica Štefica Glavina. Domar i kuharica škole u Novom Selu su bračni par Juratovac, Vilka i Janko.

Nezaboravni doživljaji vežu me uz tu obitelj koja je cijeli svoj radni vijek provela u toj školi. Generacije i generacije žumberačkih učenika uživale su u toplini kalijevih peći koje su oni marljivo ložili od ranih jutarnjih sati da bi se djeca uz njih mogla osušiti i ugrijati. Cijela školska zgrada mirisala je po domaćem svježe pečenom kruhu, slasnim jelima i domaćim čajevima od ljekovitih biljaka koje su sami brali. Bili su u tome pravi majstori na čemu bi im mogli pozavidjeti i najbolji kuhari.

Da bi učenici i učitelji uopće mogli doći do škole, trebalo je očistiti velike snježne nanose kojima je žumberačka zima obilovala. Sve su to odradile vrijedne ruke našega Janka i njegove Vilke. Zato im velika hvala u ime svih kojima su uljepšali rad i školovanje u Novom Selu.

1984. g. broj učenika se opet smanjuje i ukida se jedno odjeljenje. Supruga odlazi u centralnu školu u Bregani, a ja ostajem u Novom Selu. Svaki dan putuje autom na posao, a ponekad zbog snježnih nanosa ostaje u Zagrebu kod roditelja dok ralica ne očisti cestu.

2. siječnja 1986. g. rodio nam se sin Marko. U Bregani se otvara jedno radno mjesto za učitelja razredne nastave i ja u jesen odlazim u centralnu školu.

2004. g. vraćam se u PŠ Novo Selo gdje je dotada radila učiteljica Zvjezdana Malović. U školi me je dočekalo sedmero učenika u kombiniranom odjeljenju.

Domar škole Janko Juratovac odlazi u zasluženu mirovinu, a na njegovo radno mjesto dolazi naša učenica Anka Martić koja kao i Janko živi u neposrednoj blizini škole.

Vremena su se jako promijenila, učenici više ne pješače kilometrima do škole. Vozi ih školski kombi a ralice redovito čiste cestu. Školska zgrada je potpuno obnovljena, uređeno je centralno grijanje, tako da samo ponekad zbog nestanka struje zapucketa vatra iz starog kamina kako bi nas posjetila na prošla vremena. Učionica je opremljena suvremenom tehnologijom, tu su PC računala i internet veza. Nastava je potpuno modernizirana i individualizirana. Učenici uživaju u njihovim dobrobitima.

1. rujna 2019. g. ja odlazim u mirovinu. U školi ostaje troje učenika, tri djevojčice. Na mjesto učitelja razredne nastave dolazi učitelj Tomislav Palačković. Odjeljenje je kombinirano od 2. i 4. razreda, dvije djevojčice

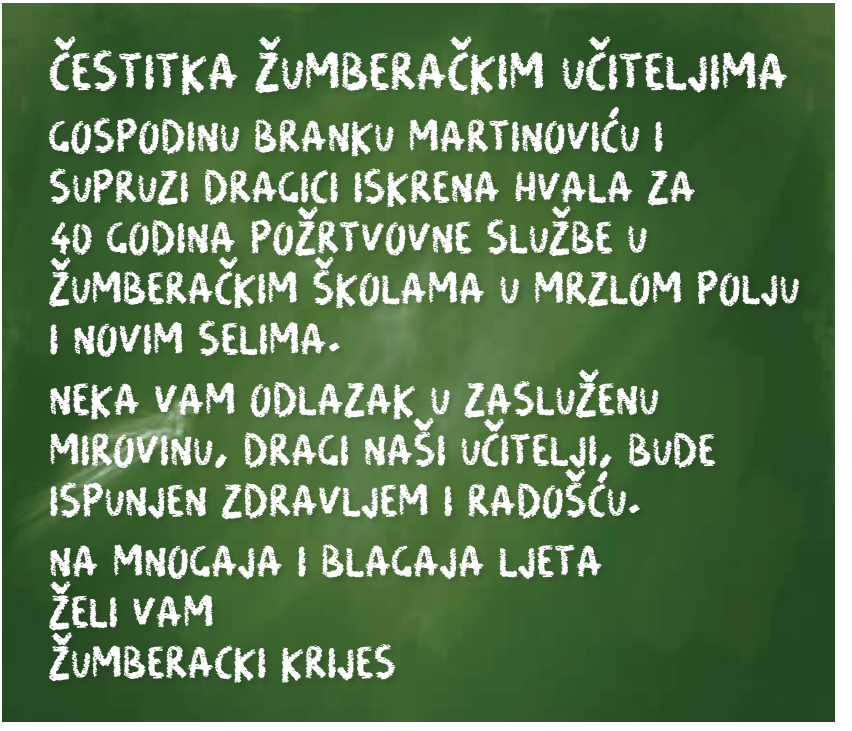
pohađaju drugi razred, a jedna četvrti. Kad one završe svoje školovanje do 4. razreda odlaze u centralnu školu u Bregani. Prema sadašnjim pokazateljima djece za upis više nema.

Što će biti s ovom lijepom školom i životom u žumberačkim selima može se sa sjetom naslućivati. Hoće li se ova školska zgrada urušiti i ugasiti kao i škole u Mrzlom Polju, Kalju, Grabru i Stojdragi pitanje je o kojem trebaju računa voditi nadležne službe u gradu i cijela zajednica.

Supruga i ja rado dolazimo u Žumberak obnavljati uspomene na naše učiteljske dane i život u njegovoj netaknutoj prirodi, koji je na nama ostavio neizbrisiv trag.

Zahvalni smo svim dobrim ljudima Žumberka i Bregane, roditeljima naših učenika, kolegama i učenicima što su nam pomogli da kao mladi učitelji – početnici, doživimo ljepotu ovog poziva baš u njihovom okruženju.

učitelj Branimir Martinović

FOTOGRAFIJE KAO SPOMEN NA ŠKOLU U GRABRU

Na području Grabra ove 2019. godine obilježili smo 250. godišnjicu školstva u Žumberku. Tim povodom postavljena je na pročelje nekadašnje škole spomen ploča koja će svjedočiti novim naraštajima o grabarskom školstvu. Godišnjica je bila i povod da se prikupi i fotodokumentacija koja bi svjedočila o životu učitelja i učenika u grabarskoj školi. Uz pomoć svećenika pribavljene su fotografije prvih učitelja tj. grabarskih župnika a dio fotografija ustupili su nekadašnji učitelji. Na žalost puno je toga u proteklom razdoblju nestalo stoga i ovim putem apeliramo da se u uredništvo Žumberačkog krijesa dostave fotografije iz vremena dok je grabarska škola

Učenici OŠ Grabar s učiteljicom

Školska godina 1974./75. Učiteljica Alojzija Bošnjak (Koletić)
1. red: Ivica Vidović, Maca Đurašin, Zdenko Gvozanović
2. red: Zdravko Đurašin, Zvjezdana Gvozdanović, Zdenka Gvozdanović, Ana Gvozdanović

radila. Potrebno je nadopuniti i popis grabarskih učitelja. Od osnutka u školi su radili kao učitelji: Mihajlo Trbojević, Ivana Višošević, Dušan Pejić, Marija Noršić, Alojzija Bošnjak (Koletić) a imena drugih učitelja još treba nadodati. Na svim materijalima zahvaljujemo našim suradnicima.

Učiteljsko vijeće na sastanku u Grabru, lipanj 1975. Prisutni učitelji škola iz Grabra, Novog Sela, Stojdrage, Noršić sela i Grdanjaca.

1. red; Alojzija Bošnjak, Milena Grdanjski, Marija Štrkalj, Ljerka Majkić, Slavko Kordić.
2. red; Josipa Černjević, Milan Lekić, domar Juratovac, Ilijana (?), Ratko Brečić, Marijan Majkić, Edo Pulig i Petar Juratovac.
Fotografirao Slavko Cvetković.

Djeca OŠ Novo selo (Godište 1970.)

GENERACIJA UČENIKA OŠ NOVO SELO IZ 1970. GODINE OVE 2020. SLAVI 50. GODIŠNJICU OD ZAVRŠETKA OSNOVNE ŠKOLE

ŽUMBERAK
JUČER, DANAS, SUTRA

PREZENTACIJA KRIJESA U ŽAMARIJAMA

U subotu 26. siječnja 2019. godine u žumberačkom naselju Žamarija svečano je predstavljen novi broj godišnjaka Žumberački krijes. Na početku svečanosti u ime uredništva sve prisutne svećenike, predstavnike lokalnih vlasti i medija te mnogobrojne uzvanike pozdravio je glavni urednik stavrofor Milan Vranešić. Prije samih izlaganja repertoar svojih pjesama izveli su članovi KUD-a Marko Vukasović iz Samobora. U nastavku programa u uvodnom izlaganju glavni urednik prisutnima je govorio o povijesnom razvoju Žumberačkog krijesa koji neprekidno izlazi već četrdeset i jednu godinu.

Načelnik općine Žumberak gospodin Zdenko Šiljak pozdravlja sudionike prezentacije u Žamarijama

„Tijekom svog povijesnog razvoja Žumberački krijes imao je iznimno važnu ulogu u povezivanju Žumberčana koji su zbog raznih društvenih okolnosti napustili svoj zavičaj i potražili bolje uvjete života izvan svog zavičaja. Krijes je i na crkvenom planu tijekom posljednja četiri desetljeća prihvaćen ne samo kao onaj koji informira o određenim crkvenim događajima, već i kao onaj koji formira mišljenje u zajednici hrvatskih grkokato-

Novi broj Krijesa je prezentirao ravnatelj Parka prirode gospodin Kristijan Brkić

lika" - istaknuo je urednik. U nastavku programa ovogodišnji je Krijes javnosti predstavio ravnatelj parka Prirode Žumberak-Samoborsko gorje gospodin prof. Kristijan Brkić. On je u svom izlaganju govorio o osobnim iskustvima koje je doživio u žumberačkim domovima tijekom obilaska svog terena. Posebno je istaknuo kako je za žumberačko stanovništvo Krijes dio neizostavnog kućnog inventara koji se čita tijekom cijele godine. Prezentirajući mnogobrojnim gostima novi broj žumberačkog godišnjaka gospodin Brkić osobitu je pažnju posvetio cjelini koja se odnosi na Park prirode i velike planove koje Park namjerava ostvariti u žumberačkom naselju Sošice tijekom ove i naredne godine. Ravnatelj je nadalje detaljno prikazao i sve ostale cjeline koje su zastupljene u ovogodišnjem izdanju Žumberačkog krijesa. Posebno je istaknuto kako se na naslovnici nalazi slika Silaska Svetog Duha jer je upravo ova godina posvećena Trećoj Božanskoj Osobi, a i sama zelena boja koja se nalazi na koricama simbol je životvornog Svetog Duha. Po završetku samog predstavljanja Krijesa gostima su se tradicionalno obratili predstavnici lokalnih vlasti s područja Žumberka i okolnih gradova koji su u svojim izlaganjima govorili što je na području Žumberka učinjeno od posljednje prezentacije tj. u posljednjih godinu dana. Glavni urednik Milan Vranešić na kraju svečanosti posebno je za-

hvalio domaćinu prezentacije i vlasniku ugostiteljskog objekta „Žumberački raj" gospodinu Petru Miljenoviću i njegovoj obitelji koja je ugostila svečani skup u svom objektu.

U ime uredništva žumberačkog godišnjaka urednik se zahvalio i načelniku Općine Žumberak gospodinu Zdenku Šiljku na čijem području je organizirana ovogodišnja svečana prezentacija. Kao trajni spomen na prezentaciju u Žamarijama načelniku je u ime Krijesa uručena i umjetnička slika sa motivima tradicionalne žumberačke grkokatoličke i rimokatoličke narodne nošnje.

Po završetku programa druženje gostiju nastavljeno je uz prigodni domjenak.

PREZENTACIJA NOVOG ŽUMBERAČKOG KRIJESA ZA 2020. GODINU

ODRŽATI ĆE SE U SUBOTU 25. SIJEČNJA 2020. GODINE

U UGOSTITELJSKOM OBJEKTU „GERA" U METLICI S POČETKOM U 17.00 SATI

DOBRODOŠLI

NA KATOLIČKOM SVEUČILIŠTU U ZAGREBU SVEČANO URUČENO PRIZNANJE ŽUMBERAČKOM KRIJESU

U organizaciji Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Hrvatske biskupske konferencije i Društva katoličkih novinara u petak 31. svibnja 2019. na zagrebačkom Katoličkom sveučilištu u Zagrebu održano je središnje obilježavanje Svjetskog dana medija. Tim povodom na HKS-u su se okupili predstavnici katoličkih medija a uvaženi skup pozdravio je metropolit Ivan Devčić dosadašnji predsjednik Odbora HBK za medije. Pred uglednim auditorijem institucijama i osobama posebno zaslužnim za razvoj katoličkog novinarstva dodijeljena su priznanja i nagrade. Ovogodišnju nagradu i posebno priznanje Hrvatskog društva katoličkih novinara godišnjaku Žumberački krijes uručila je predsjednica HDKN-a gđa. Suzana Peran.

Veliko priznanje za Žumberački krijes uručeno je uredniku Milanu Vranešiću

U ime Žumberačkog krijesa nagradu je primio osnivač i glavni urednik stavrofor Milan Vranešić. U svom obraćanju glavni urednik Žumberačkog krijesa posebno je istaknuo zahvalnost svećenstvu Žumberačkog vikarijata i svećenicima Zagrebačke nadbiskupije kao i svim vjernicima koji su kroz protekla četiri desetljeća svesrdno pomagali izlaženje godišnjaka. „Žumberački krijes već više od četiri desetljeća donosi svjetlo u svaki dom, a tako želimo i nastaviti.

Od srca zahvaljujem katoličkim novinarima koji su nam ovim priznanjem pokazali kako je naš rad u protekla četiri desetljeća bio plodonosan. Hvala u ime Krijesa i svih njegovih čitatelja”- zaključio je urednik Vranešić.

OBNOVLJEN RAD DVD-a NOVO SELO

Iako je utemeljeno još 1977. godine Dobrovoljno vatrogasno društvo u Novom Selu Žumberačkom nakon nekog vremena je zamrlo i sve do pred kraj prošle godine nije bilo aktivno. Na poticaj samoborske Vatrogasne zajednice u studenome 2018. održana je nova osnivačka skupština, okupljeno je 14 članova, a za predsjednika je izabran Miroslav Gvozdanović.

S novom godinom i društvo se pokreće, a 42. redovna godišnja skupština, održana u prostorijama vatrogasnog doma u Novom Selu, bila je prilika za novi početak. Dom je, uz pomoć Grada Samobora i vatrogasaca obnovljen tako da se u njemu može raditi, a stavljen je i novi krov i dograđeno lijepo potkrovlje, koje tek treba urediti. No, skromni Žumberčani u tome su vidjeli priliku da ožive svoju dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu i tako unesu živost i život među malobrojne sumještane.

Tako su se svi, i stari i mladi, i susjedi i gosti, prigodno okupili na ovoj „prvoj" skupštini, koja će im dugo ostati u sjećanju. Predsjednik Gvozdanović pozdravio je čelnike Javne vatrogasne postrojbe i Vatrogasne zajednice Grada Samobora Mladena Žitkovića i Željka Koščicu, a u ime Grada

Predsjednik DVD-a Novo Selo gospodin Miro Gvozdanović (drugi s lijeva) pozdravio je uvaženi skup

sjednici su nazočili zamjenik gradonačelnika Željko Stanec, pročelnik Marinko Džepina, povjerenik za vatrogastvo Krunoslav Znika, Petar Grgečić, koji je zadužen za rad mjesnih odbora i gradskih četvrti, te Miljenko Beljak, tehnički direktor Komunalca. U Novo Selo došli su i predstavnici prijateljskih društava iz Bregane, Ruda, Otoka, Bobovice, Gornje Vasi, Cerja, Sošica i Petričkog, koji su čestitali mladom vodstvu te im obećali punu podršku. Uz njih su na skupštini bili i vlč. Juraj Jerenić i predsjednika MO Stojdraga Ljiljana Severović te brojni donatori i podupiratelji društva.

Gosti nisu došli praznih ruku. Vatrogasna zajednica poklonila im je nove šmrkove i vatrogasni aparat, zamjenik Stanec uručio im je zaključak gradonačelnika Beljaka kojim je im odobreno prvih 7.500 kuna za kupnju opreme, a i ostali DVD-i će izdvojiti nešto od opreme i darivati Žumberčane. Posebno zadovoljni bili su Žitković i Koščica, jer, kako su naglasili, imaju novog i važnog člana velike samoborske vatrogasne obitelji, a uvjereni su kako će upravo oni biti i nositelji ostalih događanja u selu i okolici.

Gvozdanović im je na svemu zahvalio, posebno svojim sumještanima koji su sve to omogućili te uručio zahvalnice osnivačima društva Janku, Petru i Juraju Juratovcu, a prisjetio se i prvog predsjednika DVD-a danas pokojnog Petra Herakovića.

Sama sjednica kratko je trajala, jer su s radom, a i financijama 2018. krenuli doslovce od nule, no već za ovu godinu planiraju brojne aktivnosti, kao i školovanje, obuku i natjecanja za svoje vatrogasce. Prema Gradu i Vatrogasnoj zajednici uputili su i zahtjev da im dodijeli neko terensko vozilo, o čemu se već vodi briga.

Domaćini su se, uobičajeno iskazali dobrodošlicom i srdačnošću, a na kraju i domaćim specijalitetima i glazbom, kojima su, nakon zajedničke molitve, počastili sve prisutne.

IZVJEŠĆE IZ PARKA PRIRODE

Pregled rada Javne ustanove „Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje" u 2019. godini

Prisjećajući se prošle godine, siječanj je za Javnu ustanovu, već tradicionalno, rezerviran za uspon na Svetu Geru, koji smo uspješno savladali dan nakon predstavljanja prošlogodišnjeg „Krijesa". U iščekivanju sljedećeg susreta na najvišem vrhu sjeverozapadne Hrvatske, pišemo ovaj koncizni pregled rada Ustanove, a počet ćemo redom - i to s edukativnim programima:

Ponosni smo što nas je u 2019. godini posjetilo preko 15 osnovnih škola iz cijele Hrvatske te smo sa zadovoljstvom ugostili i educirali preko 800 učenika! Posjetili su nas u više navrata i studenti biologije i geografije Prirodoslovnog fakulteta u Zagrebu te Učiteljskog fakulteta iz Osijeka, a svoje stručne ekskurzije na studiju geografije u našem su Parku odradili i studenti 3. životne dobi iz Ljubljane i Novog mesta. Stručna ekskurzija Hrvatskog botaničkog simpozija je ove godine bila kod nas, a djelatnici Ustanove sudjelovali su tokom godine na nekolicini simpozija, stručnih susreta i konferencija diljem Hrvatske, ali i inozemno. Upravo smo zbog potonjeg zahvalni jer se nastavljamo obrazovati, širiti svoje znanje te s drugim stručnjacima iz raznih znanosti raditi na boljitku zaštićenih područja.

Viteške igre na Budinjaku u sklopu manifestacije Tisučljeće kulinarstva

Naš edukator Igor proveo je početak srpnja na kampu „Čuvam svoje gorje" s dvanaestero najmlađih stanovnika našeg Parka prirode, a s veseljem napominjemo kako su četiri mjesta za

sljedeći kamp već rezervirana! Samoborski Judo klub Okami je ove godine održao svoj prvi kamp u prirodi u Kalju, a naš im je čuvar prirode Slavko održao predavanje o vukovima na području Parka. Održali smo predavanja u karlovačkim i samoborskim školama i knjižnicama te kroz godinu održali veći broj raznih radionica s lokalnim stanovništvom te dvije kulinarske radionice s učenicima Ugostiteljske škole Samobor.

S veseljem možemo obznaniti kako smo uspješno priveli kraju 3 europska prekogranična projekta. Projekt Enjoy Heritage je završio u ožujku, a osigurao je sufinanciranje i dovršavanje vanjskih radova na Rekonstrukciji tumula br. 139, vanjskog muzeja prapovijesnog nalazišta Budinjak. Preko istog smo projekta obnovili poučnu stazu „Gdje voće zri" u Loviću Prekriškom, gdje je Grad Ozalj, kao partner u projektu, započeo obnovu stare škole – budućeg posjetiteljskog centra. Kraj lipnja smo obilježili završetkom projekta „Eco Karst" preko kojega smo uspješno kartirali usluge eko sustava koje će nam pomoći u krajobraznoj studiji koju ćemo realizirati preko idućeg EU projekta. Krajem prosinca završio je i projekt „Uživam tradiciju", preko kojega smo Žumberak predstavili kao jednu od 8 turističkih destinacija unutar slovensko-hrvatske kulinarske transverzale od Panonije do Jadrana. Završetkom ovih projekta hrabro ulazimo u nove.

Skup čuvara Parkova prirode

Sretni smo što je 19. godišnji seminar čuvara prirode Republike Hrvatske održan u travnju u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Udruge „Hrvatski rendžer" i Javne ustanove „Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje" te smo imali priliku čuvarima prirode iz cijele države predstaviti naš Park na terenu.

Svibanj je prošao u organizaciji proslave 20. rođendana Parka. Čast rezanja torte imao je Želimir Štahan, prvi v.d. ravnatelja Ustanove. Dan smo proveli na Budinjaku, proslavili s posjetiteljima te ih počastili ručkom, stručnim vodstvima i komadom torte.

Prisustvovali smo i 5. Generalnoj skupštini Parkova Dinarida, preko koje smo dobili sredstva za financiranje izrade tabli namijenjenih lokalnim OPG-ovima i prodaji njihovih domaćih proizvoda na kućnom pragu.

U svibnju nas je obradovalo Rješenje Ministarstva kulture kojim je područje Žumberka (dio unutar Zagrebačke županije), Samoborskog gorja i Plešivičkog prigorja u površini od 560 km2 postalo zaštićeni kulturni krajolik. Mozaičnost žumberačkog krajobraza usko je povezana i s visokom bioraznolikošću, pa smo i obilježili najvredniju karakteristiku našeg gorja manifestacijom „Košnja kao nekad za sutra". Budući, osmu, manifestaciju već pripremamo za lipanj. Kao i svake godine, redovno smo gostovali na lipanjskom Festivalu Situla u Novom Mestu gdje smo kuhali po prapovijesnim receptima. Zasigurno smo tada napravili dobru promociju jer primjećujemo povećani broj slovenskih turista, što nas izrazito veseli.

Budinjak je u rujnu bio pravi centar kulinarstva! Ovogodišnja 15. Tisućljeća kulinarstva, unatoč lošijem vremenu, uspješno smo odradili s dvjestotinjak posjetitelja iz Hrvatske i Slovenije. Kao i svake godine, naša manifestacija donosi nove sadržaje, tako su nas ove godine posjetili srednjovjekovni vitezi iz Reda čuvara grada Zagreba. Posjetitelji su imali priliku i naučiti ponešto od tradicijskih zanata, primjerice izradu drvenih košara. Uspješno smo održali i 3. Kulinarski kamp koji je educirao osmero polaznika o kulinarskoj baštini samoborskog i žumberačkog kraja, a ugostili smo i „Sanoborsku gljivarijadu"! Sretni smo što se i lokalno stanovništvo trudi stvoriti nove sadržaje tako da pozdravljamo i ideju održavanja prvih Dana žumberačkog krumpira! Nije naodmet zaključiti kako kulinarski događaji doprinose većoj posjećenosti jer smo u posjetiteljskom centru Budinjak samo za rujan evidentirali preko 700 posjetitelja, dvostruko više nego lani.

U cilju poboljšanja stanja travnjaka i sprečavanja vegetacijske sukcesije u Parku prirode, djelatnici Parka provode Akcijski plan za travnjake, koji je sastavni dio Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promi-

Stroj parka prirode u malčiranju livada

canja i korištenja Parka prirode „Žumberak-Samoborsko gorje". Flora Parka prirode vrlo je bogata vrstama te su do sada ovdje zabilježene 1033 samonikle svojte, što predstavlja oko 1/5 svih biljnih vrsta Hrvatske. Najvrjednije livade Parka prirode po jednom kvadratnom metru, sadržavaju i do 40-tak različitih, dobrim dijelom rijetkih i ugroženih vrsta, biljaka. Ova su biološki vrlo vrijedna staništa i ekosustavi zbog svojeg postanka i načina korištenja, uz vlažna staništa, ujedno su i najugroženija na području Parka prirode. Djelatnici Javne ustanove stoga održavaju travnjake košnjom i malčiranjem površina. Moramo još jednom zahvaliti marljivim

Djelatnici Paraka prirode Žumberak ispred očišćenog izvora Dol kod Kesera (Radatovići)

djelatnicima iz Kauflanda, Oracle i Grawe Hrvatska koji su svoja korporativna volontiranja odradili kod nas u rujnu i listopadu, i to čišćenjem zaraslog tradicijskog voćnjaka na Budinjaku. Treći Međunarodni dan krajobraza obilježili smo 20. listopada u Značajnom krajobrazu Slapnica na lokaciji prilaza slapu Brisalo gdje smo u suradnji s HPD „Jastrebarsko", općinama Krašić i Žumberak obnovili most.

Novi „Matin most" u Slapnici

Projekt izgradnje posjetiteljskog centra Sošice nastavlja po planu. Nabavljena je oprema za stanicu Hrvatske gorske službe spašavanja, provode se radionice s lokalnim dionicima te provode javne nabave za izgradnju i opremanje centra. Ukupni troškovi provedbe iznose 27.423.416,78 kuna, od čega bespovratna EU sredstva iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija" iznose 23.309.904,26 kn (85 posto ukupnog iznosa). Preostalih 15 posto investicije će pokriti Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (10 posto) te Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (5 posto).

Na kraju, šaljemo pozdrave našim djelatnicama Dubravki i Katarini koje su trenutno na rodiljnom dopustu, a i pridošlicama, Uni i Tvrtku! Usto pozdravljamo i njihove zamjene, kolegice Daliu i Korneliju.

Tekst: Marko Trupković
Slike: iz arhive Javne ustanove

ŽUMBERAČKE AMERIKANKE U POSJETU ZAVIČAJU SVOJIH PREDAKA

Posjeta selu svojih predaka Jelenićima, potomkinja iz Sjeverne Amerike

Nekoliko dana prije ovog datuma nazvala me gđa Monika Bračika, naša draga „Krabatica" i zamolila, da pokažem naše malo selo Jelenići, potomkinjama naših Jelenića, koji su krajem 19. stoljeća otišli u Sjevernu Ameriku, u velikom valu odlazaka ne samo Žumberčana već i velikog broja ljudi s naših prostora. Našli smo se u Jelenićima u jutro, oko 10 sati. Nakon upoznavanja praćenog srdačnim zagrljajima prvo smo posjetili naš stari zdenac iz kojeg smo stoljećima nosili vodu za piće i kuhanje. Ja nisam stručnjak koji može prema arhitektonskim karakteristikama smjestiti neku građevinu barem približno u vrijeme njenog nastanka, no moja procjena je, da je taj zdenac znatno stariji od našeg sela, koje je naseljeno polovicom 16.-tog stoljeća, ali će, bojim se, zajedno sa selom ubrzo nestati. Za uspomenu su fotografirale zdenac, i sa sobom ponesle uspomenu na mjesto gdje su vadili vodu njihovi davni predci, i da one hodaju istom onom stazom kojom su i oni hodali.

Žumberačke amerikanke u Jelenićima s Jankom Jelenićem

U vrijeme mog rođenja 1948. godine neki siromasi zapalili su našu župnu crkvu i župni dvor, a jedina sreća u toj nesreći bila je ta, da nisu uništili, već samo razbacali župne knjige, koje je kasnije pronašao službenik u mjesnom uredu u Budinjaku, pokojni Miloš Bratelj, te ih nakon unosa podataka u nove matične knjige odnosio u samoborski muzej. Ja sam dao kopirati tu jednu župnu knjigu, u kojoj se bilježe datumi rođenja, vjenčanja i smrti naroda župe Grabar od 1813. pa sve do pred kraj Drugog svjetskog rata. Uz ime svake osobe koja je došla u Ameriku, pisao je „Oti-

šao ili otišla u Ameriku", te datum i godina odlaska. Nezamislivo je bilo oduševljenje naših „Amerikanki", kada su u knjizi vidjela upisana imena svojih predaka za koje su do tada znale samo iz pričanja, pa im se to činilo samo kao neka daleka legenda. U knjigu upisana imena, najednom su oživjela pred njihovim očima, njihovi predci postali su stvarnost, a one su gotovo fizički dotakle svoje korijene.

Ispričao sam im dio povijesti naše župe, ispričao sam im priču o istaknutim članovima naše župne zajednice, sve dakako u okviru mojih saznanja. U staroj školskoj zgradi moje „Jelenićke" razgledale su i dio ostavštine, kojom su se nekada koristili naši župljani, a koju su marljivi župnici, vlč. Mile Vranešić i njegov sin, župnik u Samoboru vlč. Daniel Vranešić. Vidjele su našu staru, doduše nepotpunu žensku narodnu nošnju, stare zemljane lonce, krigle za vodu, magareća sedla, pute (drvene posude za nošenje vode i vina), grebena za češljanje konoplje, izloženu povelju cara i kralja Ferdinanda III koja je u varaždinskom generalatu 1656. predana potomcima junaka sisačkog boja Vuka Delivuka, te potvrdu prava iz te povelje, koju je dala kraljica i carica Marija Terezija. Gošće smo počastili rakijom u kojoj su namočeni rogači i samoborskim kremšnitama.

Impresionirala ih je i priča ispričana ispred spomen postamenta s grobovima o feldmaršalau Vidu Gvozdanoviću, koji je sahranjen u kripti naše župne crkve. Jedna od Jelenićki, Carol Koesel ugledala je grb Višoševića i puna ponosa rekla da se njena baka prezivala Višošević. Slijedilo je dakako fotografiranje iz svih pozicija. Gošće su sa zanimanjem razgledale i groblje pročitavši pritom na spomenicima njima neka poznata prezimena. Na povratku u Jeleniće stali smo ispred kuće koja je pripadala jednoj lozi njihovih predaka. Kuća se nalazi u krajnje tužnom stanju, propao je krov, odpali stropovi, iz štokova ispala vrata, razbacane stvari, a one sirotice tražile su bilo kakav predmet koji bi ponesle kao uspomenu u Ameriku. U podrumu sam pronašao vjenčanu fotografiju bivšeg vlasnika kuće Pavla – Paje Jelenića i njegove žene Anđe, te uokvirenu fotografiju njihovog najstarijeg sina, sada pokojnog Petra, koje su fotografirale i nekoliko starih gramofonskih ploča. U staroj, već gotovo truloj jastučnici pronašao sam starinski vezeni zidnjak, koji se čavlićima pričvrsti na zid, a služio je za odlaganje češljeva. Prava dragocjenost u tom času kao i svijetlo plava svilena pregača, došla iz Amerike davnih dana, a sada se, kao draga uspomena vraća natrag u Ameriku. Slijedila je zajednička fotografija i pomalo tužan rastanak pun dojmova.

Janko Jelenić

VIJESTI IZ UDRUGE ŽUMBERČANA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA

U Stojdragi blagoslovljen Klub žumberačkih branitelja

U subotu 1. lipnja 2019. godine u žumberačkom naselju Stojdraga održana je svečanost otvorenja i blagoslova novouređenog Kluba udruge Žumberčana branitelja Domovinskog rata. Predstavnici udruge prije otvaranja kluba položili su vijence i upalili svijeće ispred spomenika poginulim Žumberčanima koji se nalazi ispred stojdraške crkve sv. Jurja. Nakon odavanja počasti stradalima u Domovinskom ratu i molitve program je nastavljen u novim klupskim prostorijama. Novouređeni Klub branitelja simboličnim presjecanjem vrpce otvorio je predsjednik Udruge Žumberčana branitelja Domovinskog rata gospodin Vladimir Heraković.

U svom obraćanju prisutnima predsjednik je zahvalio svima koji su u proteklom razdoblju pomagali da prostor bude uređen i predan na korištenje javnosti te je kazao: „uređenjem ovog Kluba ispunili smo sve ciljeve koje smo si postavili prije deset godina kada smo osnivali našu udrugu. U tom periodu podigli smo spomenik poginulom pukovniku Miroslavu Perisu, prikupili smo dokumentaciju i uredili Memorijalni centar u kojem se čuvaju uspomene Žumberčana iz Domovinskog rata, a sada smo za sve

Blagoslov braniteljskih klupskih prostorija

Uređeni KLUB Branitelja u Stojdragi

naše članove i sve građane otvorili ovaj Klub koji će služiti okupljanju ljudi dobre volje. Klub je kruna našeg desetogodišnjeg rada. Sada kad smo postigli sve ciljeve Udruge zahvaljujemo svima koji su nas na našem putu pratili i podržavali. Klub je od sada otvoren za sve i svi se ovdje trebaju ugodno osjećati i svi su dobrodošli"- zaključio je predsjednik.

Svečanom blagoslovu Kluba nazočili su svećenici Žumberačkog vikarijata: o. Milan Vranešić, o Daniel Vranešić, o. Danijel Hranilović, o. Ivica Radeljak i o. Zoran Vladušić. Svečanosti je prisutsvovao i gospodin Vojislav Rapljenović zapovjednik MiO kojem su se pridružili suborci iz jedine vojne postrojbe sastavljene isključivo od Žumberčana a koja je tijekom Domovinskog rata imala svoje sjedište u Žumberku. Bila je to jedinica MiO HV (Motrenje i obavješćivanje) čije je sjedište bilo u Stojdragi. Podsjetimo selo Stojdraga u kojem se nalazi spomenik poginulima, Memorijalni centar i Klub branitelja zauzima posebno mjesto u svijesti stanovništva Žumberka ponajprije jer je iz ovog mjesta svaka kuća dala jednog ili više branitelja a ujedno je ovdje bilo i sjedište jedine žumberačke vojne postrojbe tijekom Domovinskog rata. Nakon svečanog otvorenje i blagoslova Kluba druženje je nastavljeno uz žumberačke specijalitete.

USKOČKA NASELJA IZ 16. STOLJEĆA - ZA NEKA SPOMEN SAMO JOŠ U ARHIVIMA

Naselja u Žumberku koja su postojala u Žumberku prilikom doseljenja Uskoka

Prije doseljenja Uskoka u Žumberak na samom žumberačkom području postojala su naselja koja su bila tijekom prvih desetljeća 16. stoljeća već uvelike napuštena. Iako su Uskoci kao profesionalni vojnici naseljavani planski na opustošeno područje Žumberka oko 1530. godine u tom su periodu još donekle ostala barem djelomično nastanjena neka žumberačka područja. Zahvaljujući djelu „Kartuzija pleterje 1403.-1595" autora dr. Jože Mlinarića dostupni su nam veoma dragocjeni podaci o žumberačkim naseljima iz vremena prvih uskočkih seoba.

Ponajprije se izovrni podaci nalaze u slovenskim arhivima iz kojih je autor crpio autentične podatke. Od posebnog su značaja i stari njemački odnosno latinski nazivi za pojedina žumberačka naselja u koja su naseljeni uskoci. Ponekad ima više naziva za isto naselje. Osim toga u starim se izvornim spisima spominju i neka naselja za koja danas više ne znamo njihovu točnu lokaciju.

Dokumentacija iz arhiva Pleterja za sela u Žumberku navodi da su to naselja „preko Gora" (Transmontem tj. preko Gorjanaca)

Naselja:

Brašljevica (njem. Braslasdorf, Wraslasdorff, Fraslasdorff)

Grič (njem. Grutsch, Geritsch)

Fuslperg - negdje u Žumberku

Huntzperg (negdje u Žumberku), ponegdje piše Hunczberg, Huntsdorf

Kravljak Mali (njem. Grabiack minus, Krabiack minus, Khlain Crauiekh)

Kravljak Veliki (njem. Krabiach maius, Krawiak maius Grosser Gabernikch Grabiakch, Krawyak)

Kupčina (njem. Kluppschin, Kluptsin)

Magnesewitz (u Žumberku) to je bilo veliko selo negdje između Griča i Tomaševaca jer se uz njega navode i zaselci Pelseviz, Severhpod i Kuchental

Malinci Donji (njem. Nider Maylinach, Paiden Malina, Malinacah inferius)

Stara uskočka naselja u Žumberku iz 16. stoljeća. U prvom planu selo Grabarak, desno Pavlanci, lijevo Brezovac. Naselja iz prve uskočke seobe.

Malinci Gornji (njem. Ober Maylinacah, Malinacah superius)
Nepleingeschies (u Žumberku) naselje negdje između Sopota i Sošica
Novo selo (Newsess, Nassellich)
Osunja (Ossyonik, Ossounick)
Preles (njem. Prellisch) naselje kod Stojdrage u šumi prema Mokricama
Pressorn - negdje u Žumberku
Roswar (u Žumberku) nepoznata lokacija negdje oko Starog grada Žumberka
Sopote (njem. Suppat, Soppot)
Swersental – nepoznata lokacija u Žumberku
Zavrh (njem. Swers) - negdje kod Starog grada Žumberka

ODRŽANA 1. KONJIČKA KARAVANA STAZAMA PARKA PRIRODE ŽUMBERAK

U organizaciji konjičkog kluba „Zorro" iz Bratelja održana je 1. Konjička karavana stazama Parka prirode Žumberak u terminu od 23.do 25. kolovoza 2019. godine. Voditelji projekta Drago Bratelj i Nikolina Gojko osmislili su trodnevnu karavanu od Bratelja do Svete Gere.

Put je jahače vodio od Bratelja preko Vodica pa sve do najvišeg vrha Žumberka tj. Svete Gere. Na susret su se odazvali jahaći iz Hrvatske i Slovenije koji cijene ljepote Žumberka. Cijeli projekt posebno je i medijski podržan. Prva karavana završila je uspješno što je daljnji poticaj da se tako nastavi i slijedeće godine.

Sudionici 1. konjičke karavane stazama Parka prirode Žumberak

ORGANIZACIJA POSEBNE VOJNE POSTROJBE SA STALNIM MJESTOM U STOJDRAGI 1991. GODINE

Iz memoarskog sjećanja zapovjednika Vojislava Rapljenovića. Godine 1990. Vojislav Rapljenović obnašao je dužnost predsjednika Mjesne zajednice Stojdraga te je izabran kao predstavnik Žumberka u Gradsko vijeće općine Samobor. Organizator je Narodne zaštite u Stojdragi kao i zapovjednik postrojbe Hrvatske vojske koja je djelovala u sastavu „Službe motrenja i obavješćivanja".

Politička situacija na području istočnog dijela Žumberka u Mjesnoj zajednici Stojdraga 1990. godine

Na prvim višestranačkim izborima koji su održani 1990. godine stanovništvo sa područja Mjesne zajednice Stojdraga glasovalo je za Hrvatsku demokratsku zajednicu (HDZ). Za predsjednika MZ Stojdrage na listi HDZ-a izabran je Vojislav Rapljenović. Već nakon izbora u dijelu Hrvatske moglo se osjetiti dizanje međuetničkih tenzija. I u susjednoj Sloveniji sve je više bilo nemira. U takvim okolnostima u Mjesnoj zajednici Stojdraga odlučeno je da se zbog očuvanja mira i sprečavanja mogućih provokacija formira štab Narodne zašite. Organizaciju Narodne zaštite u suradnji sa lokalnim vlastima iz Samobora preuzeo je predsjednik MZ Stojdraga Vojislav Rapljenović. Ubrzo je sastavljen popis pripadnika Narodne zaštite za područje MZ Stojdraga a sačinjavali su ga muškarci s područja Mjesne zajednice koji trenutačno nisu bili u radnom odnosu. Prema popisu Štaba Narodne zašite Stojdraga u njemu je aktivno sudjelovalo 8 naoružanih pripadnika

Sastav postrojbe Narodne zaštite Mjesne zajednice Stojdraga 1990. godine:

1. Rapljenović Vojislav - zapovjednik
2. Duniskvarić Boris
3. Gojko Miro
4. Rebić Miljenko
5. Rebić Nikola
6. Severović Berislav
7. Severović Ivan
8. Strižić Milan

Postrojba Narodne zaštite – Stojdraga bila je podijeljena u dvije grupe po tri člana dok je zapovjednik Vojislav Rapljenović zajedno sa Borisom Duniskvarićem obilazio i koordinirao grupe te vodio nadzor šireg prostora. U svom radu naoružana postrojba je nadzirala promet kroz Stojdragu te vršila nadzor ostalog kretanja osoba. Patrole su izmjenično obilazile šire područje Stojdrage ne bi li spriječili bilo kakve pokušaje provokacija i ubacivanja destabilizirajućih elemenata na nadzirano područje. Narodna zaštita izvršavala je svoju zadaću i tijekom 1990./1991. godine savjesno i odgovorno. Tijekom nadzora šireg stojdraškog područja postrojbi u Stojdragi je javljeno da se skupina ročnih vojnika JNA iz Slovenije prebacila na područje hrvatskog Žumberka te da se skupina nalazi u okolici Novog sela Žumberačkog. Po prijavi na intervenciju izlaze Vojislav Rapljenović i Boris Duniskvarić te u spomenutom selu zatiču jednog oficira JNA sa osobnim naoružanjem i 15 vojnika ročnika JNA. Vojnici su bili u bijegu od svojih nadređenih iz kasarne u Sloveniji te su u pratnji Vojislava Rapljenovića i Borisa Duniskvarića prepraćeni u Samobor gdje su predani na daljnje postupanje pripadnicima specijalne policije. Prilikom hapšenja oficira JNA (čin kapetan I. klase) istom je oduzeto osobno naoružanje (pištolj) koji je imao uza sebe. Zapovjednik Narodne zaštite – Stojdraga osobno je tijekom ratnog sukoba u Sloveniji osigurao smještaj za jednu slovensku porodicu iz naselja Ponikvi koja se sklonila u Stojdragu.

Oznaka Štaba narodne zaštite (sačuvani predmeti iz Domovinskog rata u Memorijalnoj zbirci UŽBDR u Stojdragi)

JEDINA RATNA POSTROJBA SASTAVLJENA OD ŽUMBERČANA KOJA JE TIJEKOM RATA STALNO BORAVILA U ŽUMBERKU

Ratni sukobi zahtijevaju formiranje vojne postrojbe u Stojdragi

Nemiri na području Repubile Hrvatske ubrzo su prerasli u otvoreni rat i agresiju pa su nove okolnosti zahtijevale da se Narodna zaštita reformira i da se stanovništvo Stojdrage uključi u novoformiranu Hrvatsku voj-

sku. U obranu Republike Hrvatske izravno se uključuje Vojislav Rapljenović te se u Stojdragi formira posebna vojna postrojba u sklopu „Službe motrenja i izviđanja". Formiranjem postrojbe u Stojdragi rukovodi nadređeni zapovjednik Petar Božić iz Samobora. Prvotna inicijativa da se sjedište postrojbe oformi u lovačkoj kući na predjelu Glavica ubrzo je napuštena te je odlučeno da se izgradi drveni objekt na predjelu Brdo koje je najviša točka za osmatranje i nadzor. Posljedica uspostave motrilačke postaje u Stojdragi bio je prethodni napad ratnih aviona na Banske dvore koji su poletjeli iz obližnjeg aerodroma Cerklje. Prilikom osnivanja posebne vojne postrojbe sa sjedištem u Stojdragi imenovan je njezinim zapovjednikom Vojislav Rapljenović. Postrojba je opremljena maskirnim uniformama, vojnim naoružanjem (pištolji, puške, bombe) te posebnom radio opremom (motorole). Komunikacija prema nadređenima u Samoboru izvršavala se šifriranim načinom.

Postrojba HV-a „Službe motrenja i izviđanja – Stojdraga" 1991. godine

1. Rapljenović Vojislav - zapovjednik
2. Gojko Miro
3. Gojko Vladimir
4. Rapljenović Darko
5. Rapljenović Vlado
6. Rebić Vlado
7. Rebić Marko

Postrojba je nadzirala zračni prostor prilazima Zagrebu u smjenama po dva pripadnika.

Oznaka žumberačke postrojbe koja je imala sjedište u Stojdragi tijekom Domovinskog rata

Ova postrojba vodila se kao aktivna jedinica te su njezini pripadnici primali i plaću kao djelatne osobe Hrvatske vojske. Zapovjednik postrojbe Vojislav Rapljenović aktivno se uključio u oslobađanje vojarne u Samoboru. Osim motrenjem i nadzorom te intervencijama po potrebi postrojbe je tijekom 1991. i 1992. godine osigurala preko 300 metara ogrijevnog drva za izbjeglice koje su se nalazile na području općine Samobor. Na području Stojdrage u vrijeme Domovinskog rata dolaze dvije obitelji od kojih jedna ubrzo odlazi s područja dok druga ostaje na području do završetka rata. Pripadnici postrojbe sudjelovali su također u zbrinjavanju stoke koju su izbjeglice iz Petrinje dopremile na područje Stojdrage u predio Glažuta.

Motrilačka postrojba HV-a na brdu u Stojdragi 1992. godine

Milan Duniskvarić (treći s desna) u osobnom osiguranju Predsjednika RH Dr. Franje Tuđmana (1991. godine)

Stoka je zbrinuta u gospodarskim zgradama sela Stojdraga sve do pozitivnog riješavanja ovog pitanja.

Ova postrojba jedina je postrojba Hrvatske vojske sastavljena isključivo od Žumberčana grkokatolika koja je imala tijekom Domovinskog rata svoje sjedište u Žumberku.

Stojdraga ima posebnu ulogu u Domovinskom ratu

Od svih žumberačkih naselja Stojdraga ima uistinu posebnu važnost za doprinos stvaranju moderne hrvatske države. Naime osim postrojbe MiO HV-a, muškarci iz Stojdrage aktivno su kao dragovoljci sudjelovali i u 151. samoborskoj brigadi HV. Iz svake obitelji najmanje jedan je član sudjelovao u obrambenom ratu. Osim vojske, Žumberčani iz Stojdrage u najkritičnijem vremenu za Hrvatsku uključili su se i u policijske postrojbe. Kao policijski službenik u osobnom osiguranju predsjednika RH dr. Franje Tuđmana djelovao je Milan Duniskvarić. O ulozi Stojdračana u stvaranju moderne države najbolje svjedoče fotografije.

VOJNICI S KALJSKOG PODRUČJA U DOMOVINSKOM RATU

Ustroj Dobrovoljačkog voda Narodne zaštite Mjesne zajednice Kalje 1. lipnja 1991.

Dne 1. lipnja 1991. na području žumberačke Mjesne zajednice Kalje ustrojena je naoružana postrojba Narodne zaštite koja se u određenim dokumentima vodi kao „Dobrovoljački vod Narodne zaštite MZ Kalje". U postrojbu je prilikom osnivanja uključeno 19 članova (dokument u Žumberačkom arhivu u Stojdragi). Zapovjednik je bio Josip Colarić a zamjenik zapovjednika Petar Belenić. Jedinica je podijeljena u 3. odjeljenja. Uskoro je postrojba popunjena novim članovima tako da je na kraju 1991. godine ukupno brojala 33 člana. Članovi u postrojbi bili su iz naselja: Kalje, Drašći vrh, Tomaševci, Grič, Gornja Vas, Petričko selo, Javor, Glušinja, Hartje i Višći vrh (Popis pripadnika postrojbe u Žumberačkom arhivu). Prvotni zadatak postrojbe bio je nadzor prometnica Budinjak – Tomaševci - Sošice i dionice ceste uz pograničnu zonu prema Poganoj Jami i Svetoj Geri. Postrojba je sustavno nadzirala i ulaze u sva sela Mjesne zajednice Kalje. Uslijed prelaska vojnika JNA s područja teritorija Slovenije na hrvatski teritorij Žumberka jedinica je vršila nadzor na cijelom području Mjesne zajednice te usko surađuje sa Kriznim štabom općine Jastrebarsko i policijskim postajama u Jastrebarskom i Samoboru. Po rasformiravanju jedinice dio pripadnika odlazi u 140. brigadu (jaskansku) a dio u druge postrojbe Hrvatske vojske i policije. Žumberčani iz postrojbe nastavljaju ratovati do konačnog oslobođenja Domovine u vojno redarstvenoj akciji Oluja.

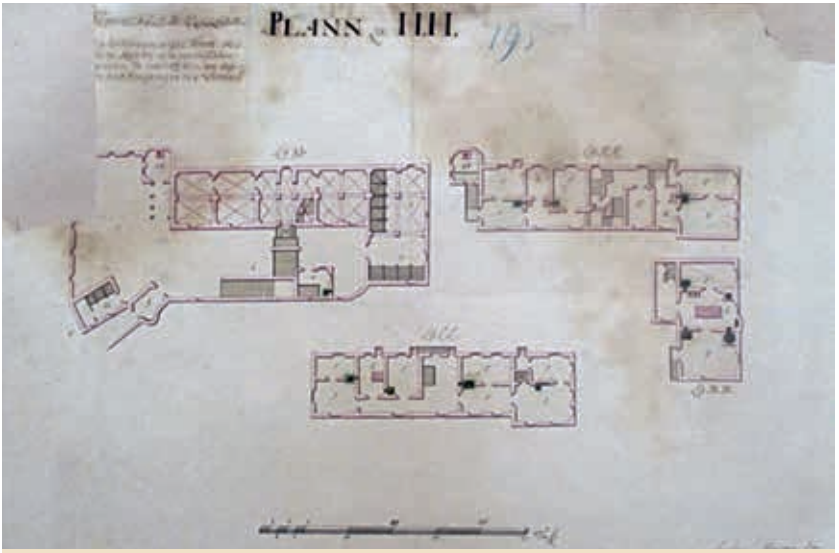
Branitelji iz Kalja na ratištu

NEKADAŠNJI IZGLED SAKRALNIH I VOJNIH OBJEKATA NA PODRUČJU ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA

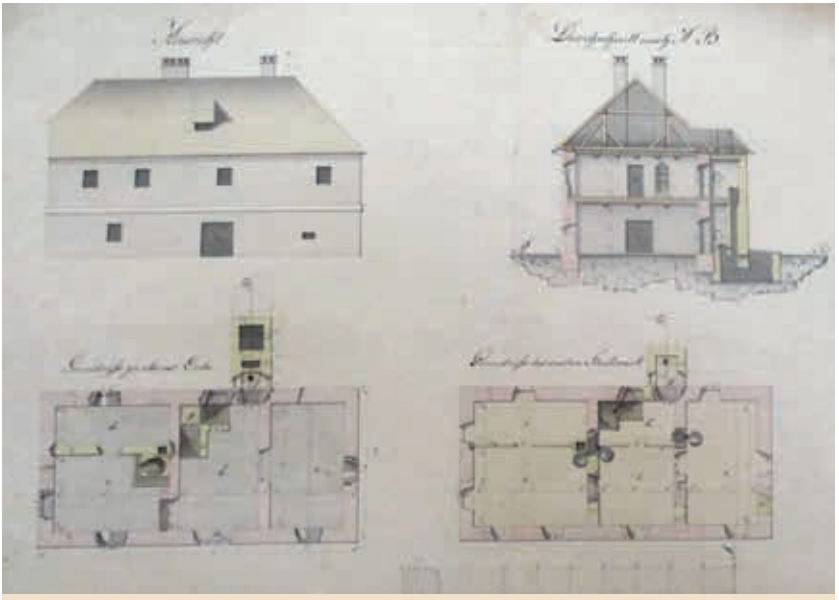
U Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu sačuvan je cjelokupni font Karlovačke generalkomande (iz 18. stoljeća) pod koju je spadao i cjeli teritorij Žumberka (Slunjska pukovnija). U tom fondu nalazi se niz dokumenata vezanih za izgradnju žumberačkih crkava, župnih dvorova, škola i vojnih objekata. Primjerice pod rubrikom Graeci nalaze se ukazi o izgradnji žumberačkih crkava i škola. U rubrici Kirchen nalaze se planovi i podatci o crkvama u Žumberku koje treba popraviti i izgraditi. U rubrici Ecclesiastica nalaze se podaci o gradnji grkokatoličkih crkava. Od posebne je pak važnosti Zbirka planova (HDA Font 904) u kojoj su sačuvani originali planovi-skice/nacrti pojedinih žumberačkih crkava i vojnih objekata. U ovogodišnjem Krijesu donosimo prikaz crkve u Kaštu, na Budinjaku, vojnih konačišta u Sošicama i Oštrcu i jedinstveni nacrt svih vojnih zgrada uskočke kapetanije u Podžumberku (Sichelberg). U fontu Zbirka planova skice ili planovi nalaze se pod slijedećim brojevima: Budinjak crkva sv. Petronile - oba plana br. 37, Kašt - župna crkva sv. Antuna br. 175, Oštrc - vojno konačište br.229, Sošice – vojno konačište br. 279, Žumberak – nacrt vojnih zgrada Kapetanije br. 288.

Skica grkokatoličke crkve sv. Antuna u Kaštu

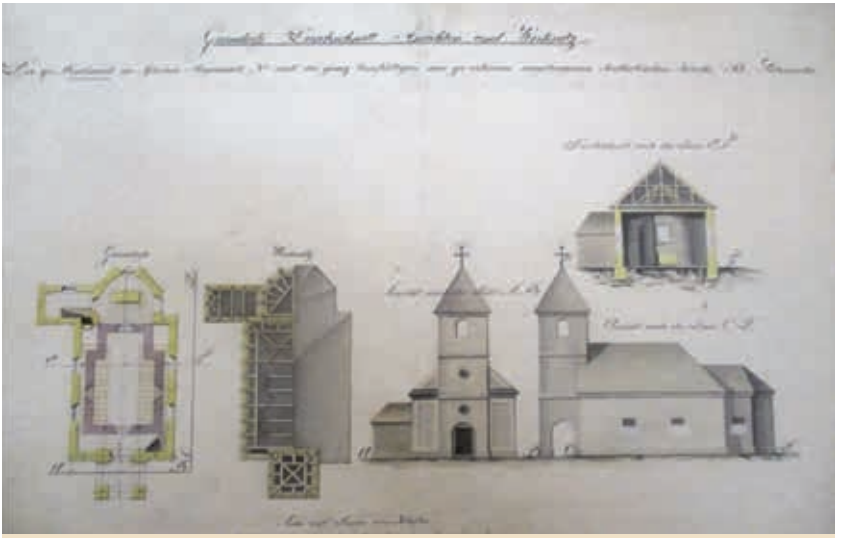

Vrlo vrijedan i detaljan tlocrt zgrada u uskočkoj kapetaniji u Podžumberku

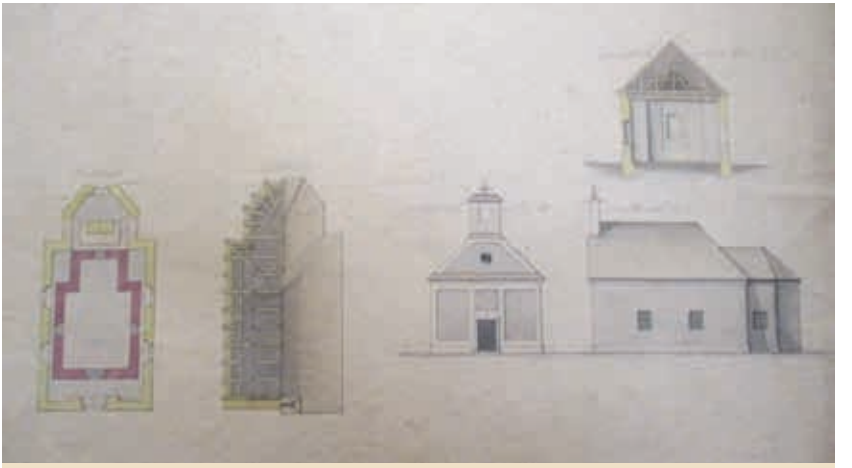

Nacrt vojnog konačišta u Sošicama

Uz podatke iz Hrvatskog državnog arhiva vezano tematiku nacrta starih crkvenih objekata u Žumberačkom vikarijatu dio važnih podataka objavljen je i u slijedećim radovima:

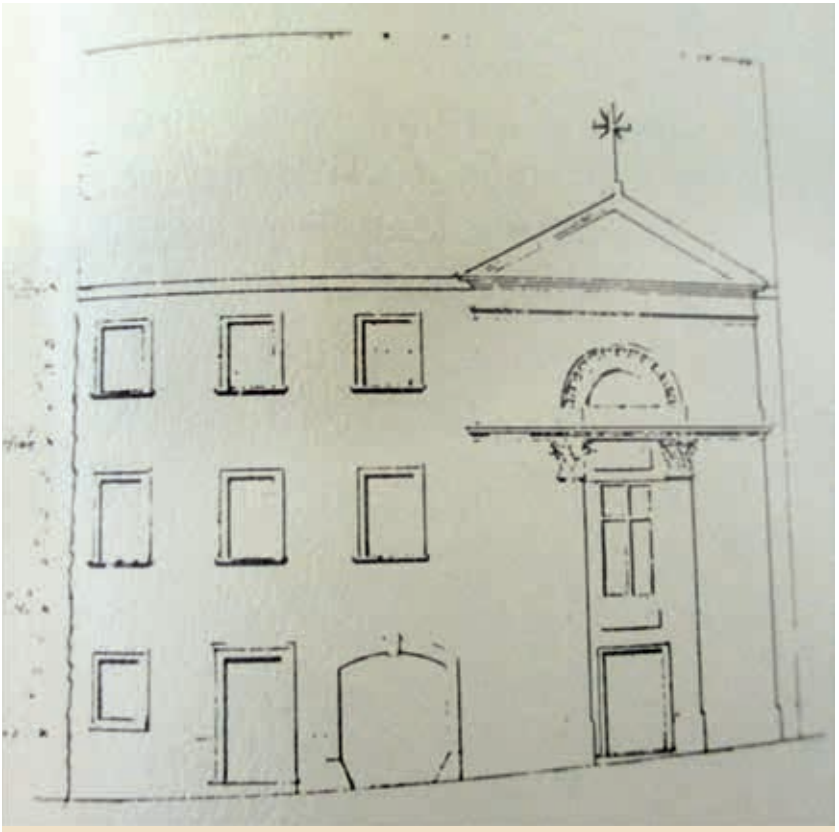
Izgled crkve sv. Petke na Budinjaku prema prvotnom nacrtu

Za crkvu na Budinjaku zbog ograničenih sredstava izabran je ovaj skromniji nacrt sa jednostavnim zvonikom – tzv. preslicom

1. Nacrti za gradnju crkve sv. Petronile na Budinjaku objavljeni su u djelu „Sakralna arhitektura baroknog razdoblja", autorice Đurđice Cvitanović, Zagreb, 1985., str. 208. i 246

2. Pročelje grkokatoličke crkve sv. Vasilija (danas Sv. Ćiril i Metod) na Gornjem Gradu objavljeno je u djelu: „Zagrebački Kaptol i Gornji Grad nekad i danas", autorice Lelje Dobronić, Zagreb, 1983., str.29. Kapelu sv. Vasilija u stilu koji je prikazan na planu sagradio je 1828. žumberački vladika dr. Konstantin Stanić. Autor plana i graditelj grkokatoličke crkve sv. Vasilija bio je zagrebački arhitekt i graditelj Bartol Felbinger. Crkva je bila

Vrlo rijetka skica. Pročelje grkokatoličke crkve sv. Vasilija (danas Sv. Ćirila i Metoda) na zagrebačkom Gornjem Gradu. Na izvornoj slici vide se i nekadašnji ulazi koji su kasnije zazidani.

u klasicističkom vrlo jednostavnom stilu. Potres je 1880. snažno oštetio ovu crkvu pa je na mjestu sagrađena nova i veća posvećena sv. Ćirilu i Metodu. Skica crkve sv. Vasilija se nalazi u Hrvatskom državnom arhivu. Od iznimne je važnosti što se na priloženom planu graditelja Felbingera jasno vide i kolna vrata za ulaz u Sjemenište koja su kasnije zazidana.

3. Stari i novi zvonik grkokatoličke katedrale u Križevcima prije velike obnove. Prikaz objavljen u djelu „Iso Kršnjavi kao graditelj", autorice Olge Maruševski, Zagreb, 1986., str. 135.-139.

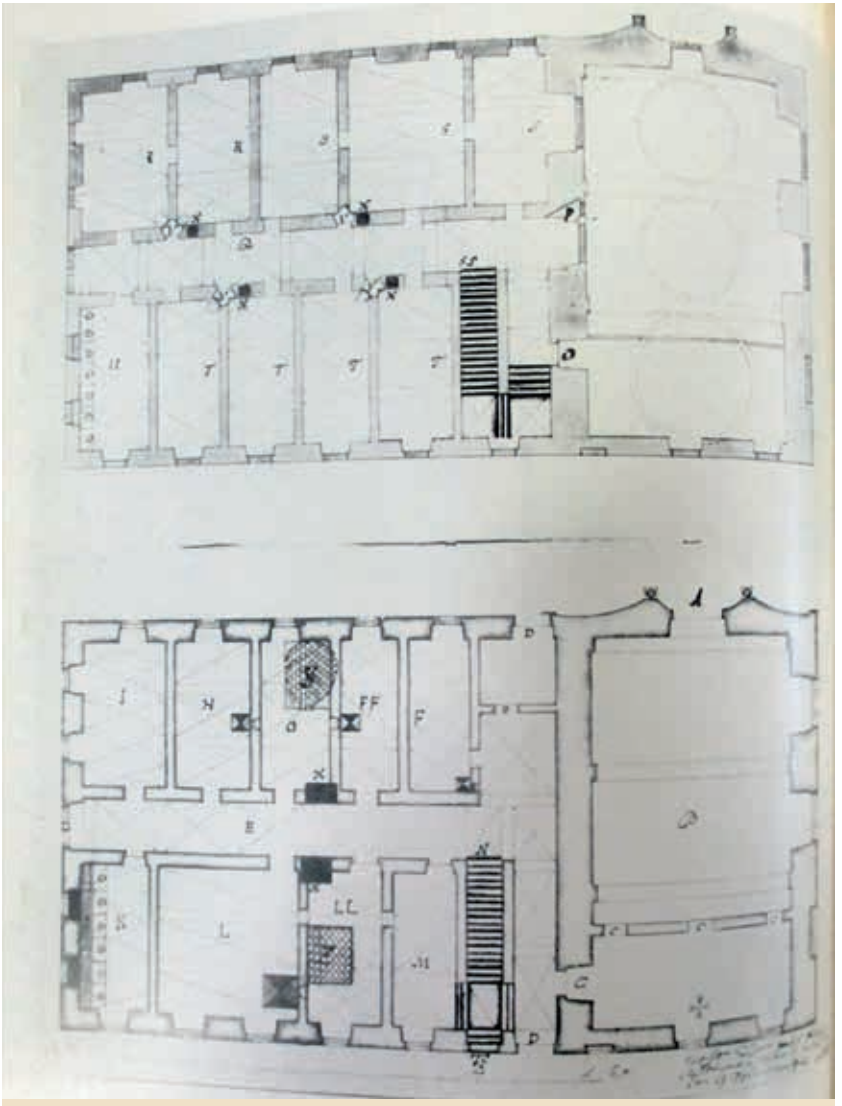
Pročelje i stari zvonik katedrale u Križevcima

Novi izgled pročelja i zvonika nakon obnove

4. Tlocrtni plan nekadašnje Grkokatoličke opatije sv. Pulherije u Preseki kod Vrbovca objavljen je u djelu: Varaždinski graditelji i zidari 1700.-1850" autorice Ivy Lentić Kugly, izdavač: Republički zavod za zaštitu spo-

menika kulture, Zagreb, 1981., prilozi str.20. Original nacrta Grkokatoličke opatije sv. Pulherije u Preseki nalazi se u Državnom arhivu u Budimpešti.

Tlocrt grkokatoličkog samostana sv. Pulherije u Preseki kod Vrbovca (nacrt iz 1766. godine)

GOSPODIN BOŽO ĆUK ČUVAR ŽUMBERAČKIH STARINA

Gospodin Božo Ćuk iz Krašića već desetljećima marljivo skuplja starine diljem Žumberka. U proteklim godinama obilazi žumberačka sela ne bi li od zaborava i propasti spasio predmete koji se više ne rabe. U svojoj zbirci starina sakupio je i dio starog oružja kojim su se koristili slavni Žumberački uskoci. No na žalost dio predmeta mu je i otuđen ali značajan dio starina ostao sačuvan. Osim starog oružja veoma su važne i originalne karte žumberačkih naselja. Gospodn Ćuk rado pokazuje predmete iz Žumberka i priča o tome kako je koji predmet našao. Nakon tolikih stoljeća puno je vrijednih predmeta zauvijek nestalo iz žumberačkih sela no ipak zalaganjem entuzijasta kao što je gospodin Božo Ćuk spašen je dio kulturne baštine uskočkog kraja.

Gospodin Božo Ćuk iz Krašića sakupio je u svojoj zbirci mnoštvo starina

Zbirku starina koja se nalazi u posjedu gospodina Ćuka svakako bi trebalo zaštititi kako bi ona mogla novim generacijama svjedočiti o nekadašnjim slavnim ratnicima-uskocima koji su žrtvujući vlastite živote sačuvali cijeli narod od propasti. Ovakvi lijepi primjeri čuvara hrvatske povijesti služe na ponos čitavom žumberačkom i krašićkom kraju.

Stara puška iz Badovinaca

Stari hanđar iz uskočke kapetanije u Podžumberku

Uskočka sjekira iz kapetanije u Podžumberku

Sablja vojnika Rebića iz Stojdrage čuva se u zbirci gospodina Ćuka u Krašiću

Sačuvane stare karte pojedinih žumberačkih naselja

UREĐENA GALERIJA ŽUMBERČKIH ISELJENIKA

Žumberačka povijest obilježena je neprekidnim migracijama stanovništva. Od ukidanja Vojne krajine 1881. godine žumberačko stanovništvo neprekidno se iseljava. Iseljavanje u prekomorske zemlje započelo je još krajem 19. stoljeća a nije prestalo sve do današnjih dana. Sredinom 20. stoljeća zabilježen je veliki val žumberačkih iseljenika u Njemačku. Taj dio žumberačke povijesti opisan je na stranicama Žumberačkog krijesa ali sve do 2019. godine nigdje u Žumberku nije postojao memorijalni centar u kojem bi se na jednome mjestu moglo sagledati čitavu povijest iseljavanja iz Žumberka.

Takav memorijalni centar u vidu Galerije uređen je tijekom 2019. u zgradi nekadašnje škole u Stojdragi. Tijekom proteklih godina prikupljani su razni predmeti koji svjedoče žumberačkom migracijskom procesu. Osim mnogobrojnih pisama koja su bila jedina prava veza Žumberčana u zavičaju i onih u iseljeništvu, prikupljeni su i razni drugi predmeti koji također čine poveznicu između dviju zajednica. Fotografije iseljenika ostaju

Na fotografiji braća Kordić (sjede) iz Kordića kod Mrzlog Polja u dalekoj Canadi

jedni spomen na generacije koje su svoj život morale nastaviti izvan zavičaja svojih predaka. Galerijski postav uključuje i jedinstvene predmete koji zaista zaslužuju pozornost čitave žumberačke zajednice.

Stara žumberačka ženska kapica u gradskom muzeju u Clevalandu (USA)

Vjenčanje Petra i Danice Dejanović u Canadi (grkokatolička crkva)

Žumberački iseljenici u Njemačkoj. Ilija, Janko i Jure Relić 60-tih godina prošlog stoljeća

Nošnja koja je putovala u Canadu i nazad u Žumberak

Između mnoštva predmeta koji su darovani Galeriji žumberačkih iseljenika najviše se ističe jedna narodna nošnja. Priča o toj narodnoj nošnji u sebi sažimlje svu povijest iseljavanja. Nošnju je Galeriji darovala gospođa

Zora Vranešić (udana Heršak) iz Zagreba. Priča započinje u selu Brašljevica u kojoj je nastala nošnja. Kada je tada mlada gđa. Zora odlazila sa svojim suprugom u Canadu njezina joj je baka iz Brašljevice poklonila svoju nošnju. Ta ju je nošnja trebala u dalekoj Canadi podsjećati na obitelj i na zavičaj. I tako je nošnja krenula put američkog kontinenta. Desetljećima je gđa. Zora u Canadi čuvala nošnju svoje bake ne bi li na taj način sačuvala i sve lijepe osjećaje koji su ju vezali za drage osobe i domovinu. Ali život je išao dalje i srce je vuklo nazad u Domovinu. Tako se gđa. Zora vratila pod svoje umirovljeničke dane u Hravtsku a sa njom je stigla i stara narodna nošnja. Proputovala je dakle nošnja daleki put od Žumberka do Canade i nazad. Baš kao i toliki Žumberčani tijekom proteklih stotinu godina. Ova je nošnja konačno našla svoj smiraj u svom starom kraju gdje je i nastala. Novim generacijama svjedočiti će o tome da se dio svoje tradicije nikada ne zaboravlja pa ni u dalekim krajevima kamo su odlazili naši ljudi.

U zgradi nekadašnje osnovne škole u Stojdragi uređena je tijekom 2019. godine jedinstvena Galerija žumberačkih iseljenika

Spomen na žumberčake župe u Americi

U Galeriji su izložene knjige i izdanja žumberčakih župa u Americi, a tu se nalazi i almanah u kojem je svoje novele objavljivao u Americi tamošnji župnik o. Ilija Severović. Na prigodnim panoima izložene su i fotografije svećenika. Posebna pažnja posvećena je i Žumberčanima koji su bili uključeni u vojne jedinice Američke vojske. Zabilježeni su i stradali vojnici tijekom I. i II. Svjetskog rata. Zasigurno će se u nadolazećem vremenu još puno toga prikupiti a bilo bi potrebno objaviti i poseban rad o žumberačkim iseljenicima. Nadamo se da će se u narednom razdoblju i ta inicijativa ostvariti.

STARE FOTOGRAFIJE IZ ŽUMBERAČKOG ARHIVA U STOJDRAGI

Nadbiskup i metropolita dr. Alojzije Stepinac u Sošicama dne 22. 4. 1935. Nadbiskupa pozdravlja dr. Dane Šajatović a na fotografiji se vidi i sošički župnik o. Ćiril Drohobecki. Fotografiju je snimio kaštanski učitelj Dioniz Žarković.

Izlet žumberačkih sjemeništaraca u Krapinu i Hrvatsko zagorje 1931. godine.

Bogoslovi i sjemeništarci na izletu u zagrebačkoj Dubravi 1935. godine.

Grabar (Golubići) 1931. godine. Druženje mladih Žumberčana iz Zagreba u rodnom zavičaju.

Petrovo u Sošicama (12. 7. 1934.).
Svećenici Ćiro Drohobecki i Petar Gvozdanović i drugi.

Fotografija Prve pričesti u Kaštu 7. lipnja 1931.
Župnik Petar Gvozdanović i učitelj Dioniz Žarković sa djecom.

Časne sestre Bazilijanke u Križevcima ispred katedrale 1934. godine. Sjećanje na veliki snijeg koji je zapadao te godine.

Veliki snijeg 1934. godine zametao je ulaz u križevačku katedralu.

Žumberački svećenici o.Ćiril Drohobecki, o.Janko Šimrak, o.Petar Gvozdanović i o.Tomislav Firis te nepotpisani dječak na Starom Gradu Žumberačkom kod Kekića 1931. godine.

Procesija u Radatovićima 1933. godine. Od groblja do mjesne crkve. S lijeva: o. Petar Gvozdanović župnik kaštanski, o. Tomislav Firis župnik radatovički i o. Ćiril Drohobecki župnik sošički.

Župnici o. Tomislav Firis radatovički i o. Gabriel Dudaš župnik draški ispred radatovićkog dvora.

Procesija u Visočama 11. rujna 1933. godine. Na čelu procesije kanonik o. Dane Šajatović i župnik o. Ćiril Drohobecki.

Fašnik u Stojdragi 1939. godine. Suđenje Krnji prije presude.

Mještani Selaca ispred gostione „Rožić" u Stojdragi nakon gašenja požara u Gaju.

Mladi Žumberčani iz Zagreba na jednom od izleta na Sljeme.

Mali zagrebački Žumberčani u igri. Zora i Ilija Vranešić ispred obiteljskog doma na Trešnjevci 1932. godine.

Ovako su izgledale kuće u selu Brašljevica.
Dom ugledne obitelji Herak. Već tada djeca su imala u Žumberku bicikle.
Na biciklu sjedi Milan Herak kasnije poznati geolog i akademik.
Prvi s desna stoji Janko Herak kasnije poznati hrvatski kemičar.
Foto: Brašljevica-Žumberak, 1. kolovoza 1934.

U Kaštu ljepotice kao u Parizu. Mladenka Marta Badovinac koja se udala za Pavla Krajačića sa djeverušama ispred kaštanske crkve. Frizure i haljine zaista svjedoče o ugledu žumberačkih djevojaka 40-tih godina prošlog stoljeća.

Fotografija s potpisom „Žumberački šarmer". Na slici se vidi Janko Duniskvarić (sjedi) kako popravlja cipelu jednoj Slovenki koja je došla u posjet u Stojdragu, a strgala joj se peta. Na sreću Žumberčani u Stojdragi su uvijek bili kavaliri prema damama. Fotografija je snimljena 10. kolovoza 1958. godine ispred stojdraške gostione. U pozadini stoji vlasnik gostione Martin Rožić.

Birački odbor u Jelenićima (Grabar) dne 26. svibnja 1963. godine.

U spomen na dogradnju doma u Oštrcu 1954. godine.

Tamburaško društvo u Kostanjevcu 1957. godine.

Žumberačka zabava u Kostanjevcu 1957. godine.

Berba grožđa kod obitelji Romanović u Miranjcu (Okrug kod Slavetića) godine 1976. S lijeva: Petar Romanović, Marko Romanović, Janko Latković, Ana Latković, Mare Stić i Jela Romanović.

Žumberački lovci u Siječevcu. Miloš Dejanović, Janko Žeravica i Branko Lončar.

Sretno u lovu, Petar Kovačević i Josip Koretić

Josip Koretić i Milan Kovačević

Učenici OŠ Novo Selo na izletu u Budinjaku

ŽUMBERAK TRAIL

Žumberak Trail je međunarodna trail utrka koja se održava devet godina zaredom, zadnje dvije godine pod ovim imenom. Sama utrka održava se na području Parka prirode Žumberak Samoborsko gorje, a ima četiri dužine staze Rekreativna od 8km, Kratka od 15km, Duga od 25km i Ultra od 50km. Organizatori iz Društva za sport i rekreaciju Jastreb extreme ovim događanjem nastoje ostvariti cilj odnosno viziju da područje Parka prirode Žumberak Samoborsko gorje, ali i cijelu Zagrebačku županiju postave na međunarodnu scenu trčanja kao regiju poznatu po sportsko – rekreacijskom trčanju koja se izvrsno nadopunjuje sa turizmom i dodatnim dopunskim sadržajima što takvi posjetitelji upravo i traže.

U 2019. godini na utrci je bilo prijavljeno rekordnih 941 natjecatelj iz 19 stranih država. Višegodišnja izvrsna organizacija i trud organizatora prepoznati su, te se i ove godine pruža mogućnost organizacije utrke kao ***kvalifikacijsku utrku za Ultra Traildu Mont Blanc*** i utrka kojom se osvajaju svjetski bodovi u trail trčanju, također će ova manifestacija biti i jedna ***od utrka Hrvatskog trail kupa.*** Utrka Žumberak Trailje dio Kontinetrail

Veliki broj sudionika Žumberak traila

lige, a organizacijski je jedna od najprestižnijih utrka u ovom dijelu Europe, te jedina u kontinentalnom dijelu Hrvatske sa ovakvim uvjetima i mogućnostima, čime se otvara europskoj i svjetskoj trkačkoj sceni.

Ovakve utrke služe kao vrlo dobra promocija sportsko-turističke ponude nepravedno zapostavljenog prekrasnog područja Žumberačkog gorja, te se svi natjecatelji osim sa sportskim sadržajima upoznaju i sa ugostiteljskom i turističkom ponudom cijelog područja.

Ovoj manifestaciji svake godine potporu daju Zagrebačka županija, Grad Jastrebarsko, Sportska zajednica grada Jastrebarsko i Zajednica sportskih udruga i saveza Zagrebačke županije, a kao vrlo dobrog promotora grada i okolice prepoznali su je Turistička zajednica grada Jastrebarsko i Turistička zajednica Zagrebačke županije.

Ova utrka poznata je velikom broju ljudi u našoj zemlji a i u okolnim zemljama, medijski je uvijek jako dobro popraćena, o čemu govori i to da je bila u dva dnevnika javnih televizija, te još u nekim dnevnim televizijskim emisijama. Nekoliko radijskih stanica promovira i aktivno se uključuje u samu popularizaciju i promociju ove utrke. U gradu Jastrebarskom i okolici vikend kad je utrka su popunjeni svi smještajni kapaciteti koji su zauzeli natjecatelji i njihova pratnja.

Sama utrka i događanje održava se uvijek krajem mjeseca kolovoza, te je izvrstan promotor cijelog područja, regije i Zagrebačke županije.

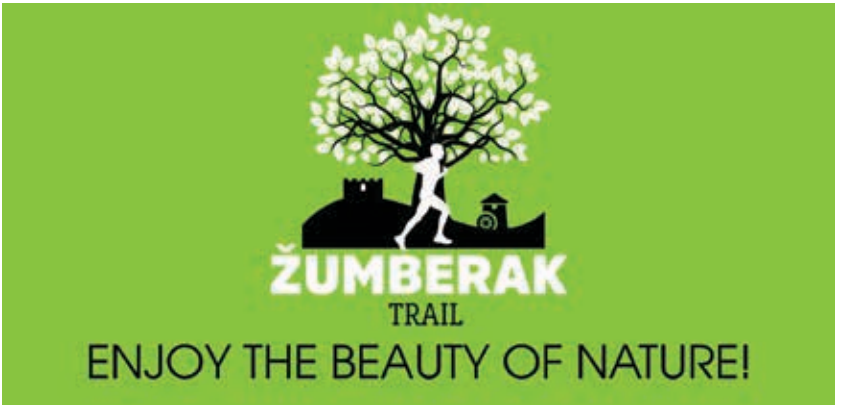

FOTO OBJEKTIVOM PO ŽUMBERKU

Na Budinjaku su 2019. godine održani Dani žumberačkog krumpira

Tijekom godine izvršena je obnova ceste Radatovići-Sekulići

Ove godine asfaltirana je cesta do Vlašić brda

Obnovljen je Scaut centar u Koretićima

Prijateljsko druženje u obnovljenom Scaut centru u Koretićima. Zajedno u žumberačkoj prirodi uz pjesmu i ugodno društvo.

U Slavetiću je uspješno održan Krabatfest. Spomen na slavnog uskoka Janka Šajatovića – Krabata.

Uređeno Eko krovište na staroj kući u Prevodu (Pećno) plijeni pažnju prolaznika

Vrijedni Tomaševčani složno su obnovili izvor Pećina u svome selu

Marinko Jelić iz Kravljaka kod Stojdrage godinama se marljivo trudi sačuvati ovčarstvo na ovom dijelu Žumberka

Na skupštini DVD-a Radatovići zaslužnima su uručena priznanja

Skupština DVD Radatovići uvijek okupi mnoštvo uzvanika

KNJIŽEVNI PODLISTAK

Dođi bliže Žumberek

Razmišlam si

Kak bi bilo da Žumberek
nekak bliže Sanoboru premestiju

Možda ga onda pozabil ne bi
Možda ne bi saki vlekel k sebi.

Bili bi prema nemu drugački

Dali bi ljudima posla
Pak bi mladi vu Žumberku ostali.

Si bi bili veseli -
Veliki i mali

Deca bi mogla u vrtić iti
Zdrugom se decom družiti.

Se znam da to ne buju napravili
Tek se držiju kak da su za te
Žumberak pozabili.

Da nima župnika koji edini
Ovami brine
Okupi vas pri meši ili na sprovredu
Ne bi imali s kem u društvu
Popit ni običnu vodu.

Zato mu fala lepa
Kaj je cirkvana bar nega dala
To vam puno znači
I zato mu na semu velika fala!

Neda Brglez

Žumberak, Grabar zimi

Tišina tišine,
posvud bjeline
zimske idile.

Znatiželjne tople zrake
podnevnog sunca
otopile su naslage bijele,
s grana smreka
smaragdnih boja.

Zacrvenjeli se
krov crkve i škole
poput crvenog rubina
u zvjezdanim noćima.

Zaigralo srce prolaznika
od radosti,
sjetivši se dragulja mladosti,
rodne grude i domovine.

Smirila se duša
čuvši šum
zlatno žute kukuruzovine
preostale od jeseni,
starom plotu u sjeni.

Zazvoni poznato zvono,
nagovještaj mise,
čuju se koraci.

Danica Telišman rođ. Raić

Lipanj

Kad gledam u vedro nebo
noću, dok je u zvijezdama iskra
sve zvijezde kao da su iste,
samo neka posebno blista!

I mjesec što sav je u srebru
to srebro na zemlju sipa,
posrebri staze i pute
sva puna srebra je lipa.

Jutrom kad sunce izađe
zrake kupa u kapima rose,
sada lipa sjaji na suncu
kao noću kad mjesec
srebro na nju prospe...

Pelud raznose pčele,
miris cvijeta se širi,
Lipanj je mjesec, sredina godine,
u vrtu se razcvali ljiljani bijeli!...

Nada Bošković

Likovna kolonija u Grabru 2019.

Razigranost poteza
Suptilnost dodira
Poetičnost mira
Susrećemo se u slikarskom nizu
likovnog stvaranja
Svaki pokret vaš
dragi umjetnici
vedrina je uz ritam pjesme
koji odzvanja
prožeta doživljajem prirode
žumberačke ljepote
žumberačke gostoljubivosti
žumberačke radosti
u prijateljskom susretu
nas i domaćina
s dragim nam velečasnim
gospodinom Vranešićem.
Hvala.
Zapisujem Hvala
i za neizbrisivu trajnost
svjetlosti u svanuću
novonastalih Vaših djela.

Vlasta Mažunranić, 2019.

Uskok

Zajaše belca, čilega junaški voj,
Za njim v krvavo sečo gre navdušen roj.
V desnici krvonosno voj vihti,
A bojaželjen k nebu se surala glasi.

Topov stotina nosi smrt čez plan,
Svinčena toča trosi tisoč težkih ran;
A vojska tira le naprej srčan pogum...
Umika se železni zid sovražnih trum.

Junak je vsak. Boj ljuti slavno bo konlan.
O, hrabri četi tej je bledi strah neznan.
Saj za svobodni prag očinski se bori,
Vsak veren sin tanj rad žrtvuje srčno kri.

A vsak? - Čuf, do neba se zmage ori glas!
Strašljiva tam leden pa spreletava mraz...
Še jeden sam naval – in v prahi vrag leži!
In vsi naprej! On sam, on sam nazaj zbeži...

Ura, urala razlega jek se do neba,
Ovenčan v zraku zmage prapor plapola!
Čeprav porazil meč je mnog junaški svet,
Vesel praznuje zmago rod za dom svoj vnet.

A kaj moždem jeklenim guba se obraz,
Ko tolpi tam odpirajo zdaj ozko gaz?
Vztrepeče vsem srce... Pravično sodi Bog!
Mi k zmagi šli smo... na morišče gre uskok.

L.S. Mozirski

Uskoci

Sa svih strana jauk zvoni,
vrisak žena i plač dice,
nekrst, ture, akidžije,
harač traže, narod mrije.

Dojadile osmanlije,
i čoviku a i Bogu,
čuo Gospod zaziv puka,
odluči ih spasit muka.

Da sve more, danak traže,
Mustafine akidžije,
čak iz Bosne glasi stigli,
Uskoke na noge digli.

Sa bregova Žumberačkih
Uskočko se jato svilo,
dočekati crnog Mora
k Svetoj Jani pohitilo.

Pregradili bistre vode,
skrili se u šumu gustu,
kad dođoše osmanlije
potopiše vojsku pustu.

A šta osta posjekoše,
dok se neki u bijeg dali,
crnog bega Mustafu im
u kladu su zakovali.

Šumu gustu magla skriva,
družina se tiho vuče,
izmoreni su ratnici
pred vratima svoje kuće.

Ponosno će oči pratit
sa Grabarka i Zečaka,
na grobove di su braća
sloboda se krvlju vraća.

I opet će ako treba
mučeničku krvcu liti,
dotad hrabre Uskoke će
tek povijesne knjige kriti.

Zvonko Jurčević

Kravljaku

Oj Kravljaku, rodio se u cvijeću
tebe nikad zaboravit neću.

Kad se popneš na brdašce
metni ruku na srdašce
pa se sjeti mene i moje uspomene.

Kad čuješ zvonce kako divno zvoni
ti jedan Očenaš zame izmoli.

Oj Kravljaku, što si na vidiku
u tebi sam ostavila diku.

RD

ŽUMBERAČKI KRIJES

„Žumberački krijes“ je veličina
knjige, tiska, brošure, novina,
svjedočanstvo životnih kretanja,
vedrih noći i sunčanih dana,
ponosnih i dičnih Žumberčana!

A pisanih svih ovih smjernica
Mile Vranešić i Pavković Ivica !
Stvarne zbilje, biserja, čudesa,
veličine do samih nebesa,
godišnjaka „Žumberačkog krijesa“!

Proslavimo četrdesetgodišnjicu
sa osmijehom, ponosom na licu,
u crkvenih prostorija dvoru,
Žumberčani, dočekajmo zoru
u najljepšem gradu Samoboru!

Život rijetko nosi izobilje,
ali Sveta Gera i kovilje,
što Žumberku da miris, bjelinu,
tokom ljeta, kroz cijelu godinu,
širi svijetom našu veličinu!

Sva Europa prostrana, velika,
Australija, Kanada, Amerika,
Žumberčani po radu se znaju,
svoje brojne klubove imaju,
„Žumberački krijes“ rado čitaju !

Žumberčani vrijedni, jedinstveni,
podno Gere tu su naši geni,
ma gdje bili, sve dok život traje,
„Žumberački krijes“ vam slovom daje,
smjernice za nove naraštaje!

Po ideji i želji Žumberčana Milana Delivuka,
skladatelj Stjepan Sabljarić

STARE DRVENE PLOČE IZ ŽUMBERKA

Drvene ploče iz Žumberka iz 17. stoljeća s molitvama i svetačkim slikama sačuvane su u Ljubljani

U Ljubljani su do današnjeg dana sačuvane jedinstvene drvene ploče iz Žumberka koje su grkokatolički svećenici u 17. stoljeću koristili za izradu malih listova s prikazima svetaca i zaštitnih molitava. U potpunosti su na crkvenoslavenskoj ćirilici. Iako je poznati slovenski povjesničar Janez Vajkar Valvazor još krajem 17. stoljeća na temelju pričanja žumberačkog svećenika Joakima Šobatovića pisao o tradiciji izrade molitava na papiru o ovim se pločama malo znalo. Ploče su žumberački svećenici koristili kao podlogu preko koje bi postavljali papir i zatim nanosili sloj boje. Zatim su se ti papiri s likom sveca i prigodnom molitvom rezali i davali ili prodavali narodu. Ploče su veličine 41x29 cm, a u Ljubljanu su iz Žumberka odnesne zasigurno još prije 1869. jer ih spominju povjesničari P. Radić i B. Kopitar. Bilo je u proteklom razdoblju pitanje; nisu li možda ploče nastale negdje izvan Žumberka ali su to uklonili istraživači na temelju riječi „coprnica" koja se navodi u tekstu. Naime ta je riječ potpuno nepoznata na istočnim jezičnim područjima gdje se koristi uvijek riječ „vještica". U Žumberku je pak među vjernicima istočnog obreda oduvijek za vještiču naziv coprnica. Isto tako na liku sv. Petra i Pavla prikazan je sv. Petar s ključevima što je znak da je lik nastao svakako na području gdje prevladava zapadna ikonografija. Na sličici koja prikazuje sv. Mateja također je naslikana crkva s tipičnim zapadnim zvonikom što ne bi bio slučaj da su ploče izrađene na istoku.

Poznato je naime da su se žumberački svećenici posebno povezivali s njemačkim tiskarima i osobito onima u Veneciji stoga su moguće prenijeli na ploče i dio tamošnje tradicije. Drvene ploče veoma su slične onima koje je 1651. godine u Rimu dao izraditi bugarski rimokatolički biskup Filip Stanislovov. Ploče iz Žumberka su kasnije kod dijela povjesničara pravoslavne provinijencije nazivane unijatskom propagandom za mase. Jer su sličice imale veliki odjek u narodu koji je rado uzimao listiće s likovima obiteljskih zaštitnika. Naime na pločama su likovi omiljenih žumberačkih obiteljskih svetaca: sv. Jurja, sv. Nikole, sv. Ivana Krstitelja itd. Jedan detalj sa ploča je veoma znakovit a koji bi mogao pobliže odrediti samo mjesto nastanka ovih ploča. Naime na drugoj ploči su jedna do druge prikazane sv. Petka i Sv. Nedjelja. To je veoma znakovito jer se na Budinjaku u župi

Mrzlo Polje nalaze upravo crkve sv. Petke i Sv. Nedjelje koje su nedaleko jedna od druge. Prema usmenoj tradiciji tu su se u prošlosti održavali sajmovi na kojima su svećenici redovito vjernicima dijelili „neke molitve na papirima". Po svemu sudeći ove ploče potječu vjerojatno iz Mrzlog Polja ili okolice. Sačuvane ploče iz vremena Marčanske eparhije veoma su dragocjeni predmeti za žumberačku crkvenu povijest. Ploče ujedno potvrđuju da su potpuno opravdane i vjerodostojne tvrdnje starih Žumberčana koji su govorili kako su mnoge stare crkvene knjige i predmeti još davno iz Žumberka odneseni u Ljubljanu.

IN MEMORIAM

Vlč. STIPA BENKO

(1952.-2019.)

U Domu za odrasle osobe u Lobor-gradu preminuo je u petak 4. listopada svećenik Grkokatoličke eparhije križevačke Stipa Benko.

Rođen je 25. svibnja 1952. u Sotu kod Šida od roditelja zemljoradnika Ivana i Ilone rođ. Sklenar. Osnovnu je školu pohađao u Sotu, a državnu gimnaziju u Šidu gdje je 28. lipnja 1971. maturirao. Imao je brata Andriju u Sotu i sestru Katicu Bačić u Vukovaru. Bio je član Družbe „Regina mundi". Po završetku gimnazije studirao je dvije godine pravo na fakultetu u Novom Sadu. U Grkokatoličko sjemenište u Zagreb došao je u rujnu 1974. kao bogoslov Beogradske nadbiskupije.

Studirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i studij je završio 1980. Tadašnji rektor Grkokatoličkog sjemenita Ivan K. Pavković predložio je nadbiskupu Gabrijelu Bukatku da ga se primi za bogoslova Križevačke eparhije te je prihvaćen. Niže redove te đakonat u Beogradu mu je 29. srpnja 1979. podijelio beogradski nadbiskup i administrator Križevačke eparhije Gabriel Bukatko. Za svećenika ga je na Cvjetnicu, 12. travnja 1981., u konkatedralnoj crkvi sv. Ćirila i metoda u Zagrebu rukopoložio pomoćni križevački vladika dr. Joakim Segedi. Nakon ređenja bio je imenovan upraviteljem župe Sošice. Dne 10. studenoga 1988. imenovan je žumberačkim prodekanom. Zbog bolesti razriješen je službe u Sošicama i bio je umirovljen 2001. godine. Kao umirovljeni svećenik živio je u Grkokatoličkom sjemeništu, a posljednje tri godine u Domu za odrasle osobe u Lobor-gradu u Hrvatskom zagorju. Odlikovao se velikom skromnošću i dobrotom te bio darovit propovjednik i ispovjednik.

Pokopan je u Sošicama u srijedu 9. listopada, a sveta liturgija slavljena je u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Sošicama.

Vlč. DRAGUTIN BUBNJAR

(1946.-2019.)

U 73. godini života i 48. godini svećeništva u petak, 8. veljače 2019. godine u Svećeničkom domu sv. Josipa u Zagrebu preminuo je vlč. Dragutin Bubnjar župnik župe Uzvišenja Svetog Križa u Kerestincu. Vlč. Bubnjar rođen je 29. kolovoza 1946. godine u Jazbini Cvetlinskoj u župi sv. Petra i Pavla ap. u Cvetlinu od oca Josipa i majke Kate r. Hudinčec. Nakon pučke škole u Cvetlinu završio je Interdijecezansku srednju školu za spremanje svećenika u Zagrebu, a potom Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu.

Za svećenika ga je 27. lipnja 1971. godine zaredio zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić. Prvu službu kao župni vikar služio je u župi sv. Nikole b. u Jastrebarskom od ožujka 1972. do 19. kolovoza 1974. godine. Nakon toga, službovao je do 31. kolovoza 1979. godine u župi sv. Vida u Ladvenjaku. Bio je i privremeni upravitelj župe sv. Roka u Skakavcu od 23. travnja do 31. kolovoza 1979. godine. Službu upravitelja župe sv. Petra ap. u Petrovini vrši od 1. rujna 1979. godine do rujna 1986., a u međuvremenu od siječnja do 14. rujna 1985. godine vrši i službu privremenog upravitelja župe sv. Antuna Pustinjaka u Slavetiću. Upravitelje župe Presvetog Trojstva u Svetoj Nedelji postaje 14. rujna 1986. godine i tu službu vrši do 30. studenog 2012. godine. Od 2. rujna 2012. godine vrši službu župnika u župi Uzvišenja Svetog Križa u Kerestincu do svoje bolesti. Bio je izabran za dekana Svetonedeljskog dekanata u tri navrata, 2002., 2007. i 2012. godine.

Tijekom svog pastoralnog rada lijepo je surađivao sa svećenstvom Žumberačkog vikarijata.

Vječni mu spomen!

TOMISLAV RUČEVIĆ - DRAGOŠ

(1930. - 2018.)

Tomislav Ručević je rođen u Đakovu 28.2. 1930.g. Otac ga je svojim pjevanjem u Katedrali uveo u pjevanje, te je cijeli život ostao poklonik crkvene i ostale glazbe. Sa 11 godina odlazi u Zagreb u Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju na Šalati, gdje stječe temeljito znanje koje je u svojoj zadivljujućoj memoriji čuvao do zadnjih godina života, osobito iz grčkog i latinskog jezika. Tu je debitirao kao solo- sopran u Zdravo Marijo - Ivana Muhvića.

Živio je u Zagrebu sa suprugom Ružicom, rođ. Živković u sretnom braku, uz dvoje djece i dvije unuke, proslavivši 50 godina braka. No 60. obljetnicu gospođa Ružica nije dočekala. Misu zadušnicu je pjevao Ćirilometodov kor, a Hommage dragoj Ružici su njenim omiljenim skladbama obilježili prijatelji Zoran, Ivica, Tatjana, Željka, Velimir, Goran Ante, Darjana i Dragoš. Bilo je to 30. 5. 2014.g. uz prisustvo 30-ak članova obitelji i prijatelja. No, Dragoš je obilježio tu obljetnicu u crkvi njihovog vjenčanja, Sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi, zahvalnom misom koju je služio vlč. Alojzije Žlebečić, uz pjevanje nekoliko skladbi sa prijateljima. A Dragošovi prijatelji… bili su i Ružicini. Svi su pjevali, svirali ili poeziji skloni bili. Obitelj koja je živjela uz glazbu, uz Ružicino oslikavanje predmeta u kući i sviranje klavira.

Tomislav je bio član Ćirilometodovog kora od 1995. g. Do zadnjih zemaljskih dana se odazivao na liturgijsko pjevanje, pa i u zadnjoj godini života. Zahvaljujući njemu, zbor je pjevao liturgiju u crkvi Gospe Žalosne u Španskom. Pamtimo mnoga gostovanja, Slovačka, Žumberak, diljem Hrvatske. S mirom i zadovoljstvom je gledao na prošlost i budućnost. Napustio nas je 29.12.2018.g. Vječni mu spomen.

Osim u Ćirilometodovom, Dragoš je pjevao također u zborovima Vinko Jeđut, Ivan Filipović, Kralj Zvonimir, Matija Gubec, Joža Vlahović. Znao je reći da ima pjevački staž oko 120 godina (zbrojivši istovremeno članstvo u svima njima). Pjevalo se u Društvu „Konjica", u umjetničkoj organizaciji Collegium melodicum, doma, na vikendici koju je svojim rukama podigao, na misama... 20 misa je znao napamet. Još ćemo dugo imati brojne krasnopisne prijepise raznih nota.

8.5.2018. g. je obilježena 70. obljetnica osnutka Nadbiskupske klasične gimnazije na Šalati, a kao gosti su bili najstariji živući sjemeništarci Tomislav Ručević, pater Petar Galauner i Ivica Petričević, razgovarajući sa sadašnjim sjemeništarcima.

Kako reducirati iznimno bogati život u najbitnije? Najbitniji su bili ljudi, duša, zadovoljstvo svih oko sebe. Uvijek elegantno odjeven, uglađen, svojom duhovitošću, sviranjem gitare, poznavanjem zborske i operne literature, pregrštom latinskih i hrvatskih izreka uz mnoge situacije, s briljantnim pamćenjem, sve u svrhu slavljenja života, je imponirao, bilo je čast biti u njegovom društvu. Poštivao je svaki autoritet, a svima bio drag sugovornik, kako svećenicima, znanstvenicima, umjetnicima. Posebna ljubav mu je bila opera, poznavao je sve ili skoro sve, pa prepjev tekstova na hrvatski nije bio problem. Neprestano je smišljao nove programe za izvođenje, pomno, znalački sastavljene, sakralne, zborske ili solističke, pa je prijateljima bilo zadovoljstvo izvesti, kao što je bio slučaj u Domu umirovljenika „Park". Ostalo je neostvareno još jedno gostovanje u Katedrali u Đakovu. Neka anđeli nastave…

Prof. Darjana Blaće-Šojat

NIKOLA BRAJDIĆ

Govor na ispraćaju Nikole Brajdića, podupiratelja Ćirilo-Metodovog kora, 03.travnja 2019. god.

Hvaljen Isus i Marija! Ili kako si običavao reći, naš i Bonaventurin Suljo, voznoredaški Nidžo ili Nikolica od fra Viktora, tvog duhovnog oca (kako te je tko znao i zvao): S nami Bog!Jest i budet…. Bio je i bit će!A glede sadašnjosti u kojoj si uvijek živio, išlo bi ovako: Dan po dan!!! i „Zabranjeno plakanje za mnom." U svemu si bio 'specijalac' sa svojom spoznajom i intuicijom sličan ženama, a sa svojim brzim i britkim umom i jezikom i žestokim startom – muško. Ovaj bi govor mogao biti govorancija, što se tebi ne bi svidjelo (… ajde, Željo, samo kratko, ako već moraš.) Ili…. „Dodili, kockica moja i moja 'BONA TOKA', baš si mi kockasta, ali si prava crveno-bijela….Zvonkice, hajde, hajde." Ti konačno sada imaš zraka. Čekao si da dođu „talijani", „dalmatinci" i svi koji su k tebi hrlili što u tijelu, što u duhu preko Vibera i Whatsup-a. Nakon slika svojih unuka i praunuka si rekao: 'Eh, tako, a ja sad idem! Već vozim!' Pa onda: 'Vidim Saru!.... Čuješ ju? … Sara, evo dođem!' Sve je kod tebe bilo BRZO.Nema vremena za dangubljenje. Nema čekanja, uvijek spreman. Uvijek si bio na usluzi, uvijek s rješenjima za probleme i uvijek bez problema. Tvoj moto: „SEMPRE INSIEME" – UVIJEK ZAJEDNO, držite se skupa! Ti si u GKT pjesmaricama, koje si uvezao; kulisama za jaslice i Božji grob; u franjevačkoj knjižici u Karlovcu; u cistercitskom samostanu u Jaski. Ti si bio prijatelj salezijanaca, a odrastao kao ministrant u Palmotićevoj (isusovac u duši – Božji vojnik).

Uvezao si nebrojene diplomske radnje rekavši: Bog će platiti; bio si u KUD „Vinko Jeđut" glumac i svirač B-klarineta i gitare; kaskader u „Jadran filmu"; timaritelj konja na hipodromu i jahač; prva gitara u Trebinju, dok si bio u vojsci; veslač osmerca Zagreb; željezničar i planinar te kampist na Ugljanu; u župnom listiću župe Kristova uskrsnuća u Sesvetskom Kraljevcu; pjevač u zboru; prijatelj našeg Jurice Jezerinca; kum Jure Stublića; trener specijalcima tigrova u vrijeme Domovinskog rata i domoljub broj 1. Bio si suradnik Kursilja i prijatelj svih ljudi i vjera i 100% ekumenist. Svatko od nas može napraviti svoj spisak kroz koji te je doživljavao. Radio si puno toga i pomagao kome si god mogao. Sve si radio sa stilom i stavom

„Nije u pitanju" i bio si čovjek od djela, ali i od pera. Bilo te je svuda… od Njemačke do Crne Gore, od Torina do Beograda… po svetištima od Bistrice do Solina, od Ludbrega do Krašića, od karmela Brezovice do Trsata… I kako biti kratak? Unuci/djeca su te poštovala po tvojoj poznatoj SAMOSTANSKOJ JUHICI. Kada ti je tvoja ženica Ika umrla prije tri godine, rekao si: „Samo čvrsto bez plakanja." Kada je tvoja unuka Sara usnula za vječni život, tvoja ljubav nam je bila svima oslonac. Sve što nas okružuje, podsjeća nas na tebe. Ti nisi umro, o ne! Samo si otišao preuzeti mjesto gdje su te zvali u subotu… prema Sari i tvojoj Iki. Uvijek si govorio: „Bog plati pri nebeski vrati, da bute i sutra imali kaj dati." Ili ŽIVIMO DAN PO DAN! Mnoge svoje usluge si naplatio govoreći izmoli samo jednu 'Zdravo Mariju' za mene i meni će biti dovoljna plaća. Grlio te Otac nebeski, jer su ti oteli zemaljskog oca i anđeli te odveli na kolima i konjima u raj. Na kraju te pozdravljamo našim duhovnim pozdravom: DE COLORES

Tvoje kćeri:
Željka Devaj rođ. Brajdić i
Zvonimira-Anna Brajdić Mastrorillo

NIKOLA KEKIĆ

(1939.-2019.)

Dana 26. ožujka 2019. godine iznenada je preminuo Nikola Kekić. Nikola je rođen 1. studenoga 1939. u Starom Gradu kao sedmo, od desetero djece, od majke Marte i oca Petra. Osnovnu školu pohađao je u Sošicama i Jastrebarskom a srednju tehničku školu pohađao je u Zagrebu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu. Zaposlivši se nastavio je živjeti u Zagrebu gdje je osnovao svoju obitelj. U slobodno vrijeme rado je sa obitelji odlazio u svoj voljeni Žumberak. Djeci i unucima nastojao je usaditi ljubav prema Žumberku. U široj javnosti bio je poznat kao vrijedan i zaslužan predsjednik KUD-a „Žumberčani" iz Zagreba. Kao predsjednik Društva marljivo je radio na okupljanju svih Žumberčana u gradu Zagrebu i šire. Posebnu pažnju posvetio je izradi narodnih nošnji i prikazu uskočke svadbe. Iza sebe ostavlja svijetli trag među potomcima Žumberačkih uskoka.

Vječni mu spomen.

MALČIKA BRATIČIĆ
rođ. GRUBAČ

(1925.-2019.)

Dana 31.5. 2019. godine je preminula u 94. godini života. Malčika je rođena 20. 11. 1925. god. u Grubačima od oca Petra i majke Ane. Udala se 1946. god. za Bratišić Tomu, a u braku su imali petero djece.

Hvala draga majko za dobrotu i ljubav koju si nam dala. Tvoja djeca Janko, Tomo, Ana, Mara i Zlata, unučad, praunučad, prapraunučad, zet Ivica, snaha Zlata te ostala tugujuća rodbina.

ILIJA MILAKOVIĆ

(1934.-2017.)

Nakon teške bolesti svoj je teški život završio naš dragi Ilija Milaković rodom iz Osredka. Zarana je izgubio jedinog sina u najljepšim godinama. Kasnije je izgubio i ženu. Puno su mu u samačkom životu pomagali bratić Vlado i Jadranka Milaković te je uz njih osjećao obiteljsku toplinu. Sestra Dragica i šogor Petar Kovačević bili su mu također velika životna podrška. Od mnogobrojne braće svi su se već ranije preselili u vječnost. Braća Pere, Pavle, Milan, Janko, Nikica i sestre Mare, Zlata, Ane, Jela bili su skladna obitelj. Pokojni naš Ilija svima ostaje u najljepšem sjećanju.

Daj mu Bože mir i pokoj.

Tugujuća sestra Danica i šogor Petar Kovačević

MARJAN KAJKAVAC

(1979.-2019.)

Dne 25. lipnja 2019. u Njemačkoj je preminuo Marjan Kajkavac. Marjan je rođen 21. svibnja 1979. u Kaštu. Njegova prerana smrt mnoge je zavila u crno. Pokopan je na kaštanskom groblju 29. lipnja 2019. godine. Svima ostaje u najljepšem sjećanju.

Za njim ostaju ožalošćeni: supruga Anita, sin Ivan i kći Jana-Blanka, majka Marija, sestre Ivanka i Jelena s obitelji.

Vječni mu spomen

SLAVICA JELENIĆ-BAŠIĆ

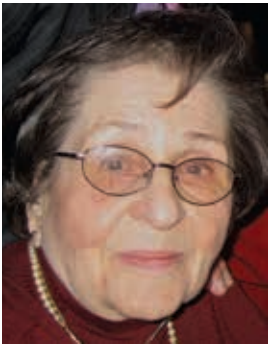
(1952. - 2019.)

Draga naša Slavo,

Nije lako, oprostiti se pisanom riječi od onoga, koga neizmjerno voliš, a da ti pritom suza ne namoći papir. Bila si najmlađa među nama, jedino si ti imala rijetku sposobnost, izreći duhovnu misao, tako da ona trajno ostane prisutna u sjećanju. Ti si sve svoje životne radosti i tuge morala izraziti pjesmom, u pratnji svoje gitare, koja sada ostaje samo sjetna uspomena na tebe.

Pridružila si se našoj sestri Đurđi, koja nas je prva napustila u najljepšem razdoblju svoga života, a onda kada su se suze jedva osušile, a tanki osmijeh ponovo ozario naše obraze, napustio nas je, njen i naš Ivica. Tuga u životu prestaje samo odlaskom na drugi svijet, kada se pridružimo onima, koje smo svi voljeli, našem Iliji, našoj Zori, njenom Niki i Adamu, našim roditeljima i predcima čije smo talente i duh pronesli kroz naše vrijeme, a dalje ih nose svi naši potomci.

Tvoji najmiliji i tvoje cure,
Beba, Marica, Nada i Maca

PAULA HRANILOVIĆ
rođ. JANČENIĆ

(1921. – 2019.)

Okrijepljena svetim sakramentima, u nedjelju 28. travnja 2019. godine, napustila nas je u ovozemaljskom životu voljena majka, baka, prabaka, praprabaka Paula Hranilović. Obred sprovoda, u prisustvu mnogobrojne rodbine, prijatelja i znanaca, na zagrebačkom groblju Mirogoj, predvodio je domaći župnik Danijel Hranilović. Uz njega, u obredu su sudjelovali svećenici franjevci p. Zdravko Lazić i p. Antun Jesenović, koji je predvodio Misu zadušnicu.

Paula Hranilović rođena je u Novom Sadu, 12. rujna 1921. godine, u obitelji poznatog ugostitelja iz Novog Sada Petra Jančenića. Sa svojim životnim suputnikom Dragom Hranilovićem vjenčala se 8. travnja 1940. godine u crkvi sv. Ćirila i Metoda na Gornjem gradu. U sretnom i blagoslovljenom braku zajedno su dijelili i dobro i životne tegobe punih 69 godina, odgojivši dvojicu sinova: Zvonimira i Branimira. Međusobna ljubav i privrženost, duboka vjera u kojoj su pronalazili životnu snagu, spremnost pomoći čovjeku u potrebi ostaju u trajnom sjećanju onima koji su u njihovu domu osjetili kršćansku ljubav i otvorenost. Iako u zadnjih nekoliko godina zbog bolesti nije mogla pohoditi crkvu, obavljala je kršćansku dužnost ispovjedivši se i pričestivši o Uskrsu i Božiću. Posebnu radost pružali su joj unučad i praunučad koje je okupljala u obiteljskom domu, ponosna na njihov uspjeh i međusobno obiteljsko zajedništvo koje su njegovali.

S nadom u ponovni susret u vječnosti, zahvalni na svemu što je učinila, molimo: „Bože, udijeli pokoj preminuloj službenici svojoj Pauli i učini ju dionicom raja: gdje zborovi svetih i pravednih sjaju kao svjetlila. Oprosti joj svaki grijeh učinjen riječju, djelom ili mišlju, jer si Ti dobar i čovjekoljubivi Bog."

Gospode, podari joj vječni spomen!

IVAN ČUČIĆ

Hrvatski branitelj

(1956. - 2018.)

Vječni mu spomen.

DARKO RAPLJENOVIĆ

Hrvatski branitelj

(1958. - 2018.)

Vječni mu spomen.

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA

Grkokatoličke crkve i kapele

DRAGE	Rođenje presvete Bogorodice: 8. rujna
GRABAR	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 28. lipnja
	Grabarak: 30. svibnja
	Višoševići: 17. rujna (Rane sv. Franje)
JASTREBARSKO	Susret Gospoda Isusa Krista u hramu (Svijećnica): 2. veljače
	Preobraženje Gospodnje: 6. kolovoza
KARLOVAC	Uzvišenje Svetog Križa: 14. rujna/20. rujna
KAŠT	Sveti Antun Pustinjak: 19. siječnja
Balići	Pokrov: 4. listopada
Badovinci	Sveti Nikola: 24. svibnja i 6. prosinca
Brašljevica	Sveti Juraj: 23. travnja, Uzašaće Gospodnje 21. svibnja
Dančulovići	Sveti Duh: 31. svibnja i 16. kolovoza
KRIŽEVCI	Presveta Trojica: 1. lipnja
Samostan	Uzvišenje Svetoga Križa: 14. rujna
	Zaštita presvete Bogorodice: 1. listopada
METLIKA	Sveti Ćiril i Metod: 5. srpnja
MRZLO POLJE	Sveti Petar i Pavao: 5. srpnja
Budinjak	Petrovska nedjelja: 12. srpnja
	Sveta Petka: 28. listopada
Osunja	Sveti Nikola: 31. svibnja
Tomaševci	Presveta Trojica: 7. lipnja
Tisovac	Sveti Vid: 22. lipnja
PEĆNO	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 15. kolovoza
Drašći Vrh	Sveti Ilija: 26. srpnja
PRIBIĆ	Blagovijest: 25. ožujka
RADATOVIĆI	Sveto Uskrsnuće Gospodnje: Tomina nedelja 19. travnja
Dragoševci	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 28. kolovoza
Lješće	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 20. siječnja i 7. srpnja
Sveta Gera	Sveti Ilija: 26. siječnja, 1. svibnja i 26. srpnja
Šiljki	Sveti Mihael Arkanđeo: 21. studenoga
SAMOBOR	Muke presvete Bogorodice (Žumberačka Bogorodica): 20. lipnja
	Abrahamovo: 9. i 11. listopada
SOŠICE	Sveti Petar i Pavao: 5. srpnja
Jezernice	Sveti Ilija: 2. kolovoza

Samostan	Krist Čovjekoljubac (Srce Isusovo): 19. lipnja
Sopote	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 16. kolovoza
Stari Grad	Sveti Ćiril i Metod: 17. svibnja
Stari Grad (Gradina)	Uzvišenje Svetoga Križa Gospodnjega: 194. rujna
Visoče	Zbor sv. Ivana Krstitelja: 20. siječnja
	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 27. lipnja
STOJDRAGA	Sveti Juraj: 26. travnja
Grandovica	Posljednji sud: 30. svibnja
Kravljak	Presveta Trojica: 7. lipnja
ZAGREB	Sveti Ćiril i Metod: 11. svibnja
Samostan	Bezgrješno začeće: 8. prosinca
ZAGREB (Stenjevec)	Krist Kralj: 25. listopada

Rimokatoličke crkve i kapele

GORNJE PREKRIŽJE	Sveta Ana: 26. srpnja
	Sveti Mihael Arkanđeo: 29. rujna
Lović	Sveti Antun: 17. siječnja
KALJE	Sveti Mihael Arkanđeo: 29. rujna
Budinjak	Sveta Petka i sv. Rok: 1. svibnja i 18. kolovoza
Hartje	Sveti Nikola Tavelić: 17. studenoga
Kalje	Majka Božja: 8. rujna
Novo Selo	Sveti Leopold Bogdan Mandić: 12. svibnja
KRAŠIĆ	Presveto Trojstvo: 16. lipnja
	Blažena Djevica Marija od Krunice: 2. listopada
	Sveta Barbara: 4. prosinca
	Sveta tri Kralja: 6. siječnja
	Sveti Ivan Krstitelj: 24. lipnja
Brlenić	Srce Isusovo: 7. lipnja
Gornja Kupčina	Sveta Margareta: 17. lipnja
OŠTRC	Sveta Marija Magdalena: 22. srpnja
	Sveti Vid: 16. lipnja
	Sveti Rok: 18. kolovoza
Cernik	Sveta Jelena Križarica: 11. kolovoza
Kostanjevac	Sveti Antun: 17. siječnja
	Bl. Dj. Marija od sedam Žalosti: 15. rujna
Sošice	Uznesenje Marijino na nebo: 15. kolovoza
PRIBIĆ	Sveti Siksto: 7. kolovoza
Dol	Majka Božja: 15. kolovoza i 8. rujna
VIVODINA	Sveti Lovro: 10. kolovoza
ŽUMBERAK	Sveti Nikola: 6. prosinca
Kupčina	Sveti Rok: 16. kolovoza

ZADUŠNE SUBOTE U ŽUPAMA ŽUMBERAČKOGA VIKARIJATA

Prva zadušna subota:	15. veljače u Mrzlom Polju
Druga zadušna subota:	7. ožujka u Zagrebu, Radatovićima i Jastrebarskom
Treća zadušna subota:	14. ožujka u Stojdragi
Četvrta zadušna subota:	21. ožujka u Kaštu i Samoboru
Peta zadušna subota:	30. svibnja u Križevcima i u Sošicama

ŽUMBERAČKE KRSNE SLAVE

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
BACAN	Sv. Nikola
BADOVINAC	Sv. Nikola
BALIĆ	Sv. Nikola
BASTAŠIĆ	Verige sv. Petra
BJELOPAVLOVIĆ	Verige sv. Petra
BLAGOVIĆ	Sv. Nikola
BOGDANOVIĆ	Sv. Nikola
BOIĆ	Sv. Nikola
BRAČIKA	Sv. Arhanđel Mihael
BRATELJ	Sv. Juraj
BRATIĆIĆ	Sv. Nikola
BRDAR	Sv. Nikola
BRNČIĆ	Sv. Nikola
BRZOVIĆ	Sv. Juraj
BUBANOVIĆ	Sv. Nikola
BULIĆ	Sv. Nikola
BUKVIĆ	Sv. Nikola
BURIĆ	Verige sv. Petra
CAR	Sv. Juraj
CRLJENICA	Sv. Ivan
CVJETIŠIĆ	Sv. Nikola
ČAČILO	Sv. Nikola
ĆEIĆ	Sv. Nikola
ČUČIĆ	Sv. Nikola
DAMJANOVIĆ	Verige sv. Petra

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
DANČULOVIĆ	Sv. Nikola
DEANOVIĆ	Sv. Ivan
DEJANOVIĆ	Sv. Nikola
DELIMARIĆ	Sv. Nikola
DELIVUK	Sv. Ivan
DEROV	Sv. Nikola
DOBRIČIĆ	Sv. Nikola
DRAGELJ	Sv. Juraj
DRAGIŠIĆ	Sv. Nikola
DRAGOVIĆ	Sv. Nikola
DRAKULIĆ	Sv. Nikola
DRKUŠIĆ	Sv. Nikola
DUČIĆ	Sv. Nikola
DUNISKVARIĆ	Sv. Juraj
DURALIJA	Sv. Nikola
ĐURAŠIN	Sv. Nikola
ĐURAŠEVIĆ	Sv. Nikola
GAJSKI	Sv. Nikola
GARAPIĆ	Sv. Nikola
GOJKO	Sv. Nikola
GOLEŠ	Sv. Nikola
GOLUBIĆ	Sv. Ivan
GRUBAČ	Sv. Nikola
GRUBAČEVIĆ	Sv. Nikola
GRUBEŠIĆ	Sv. Nikola

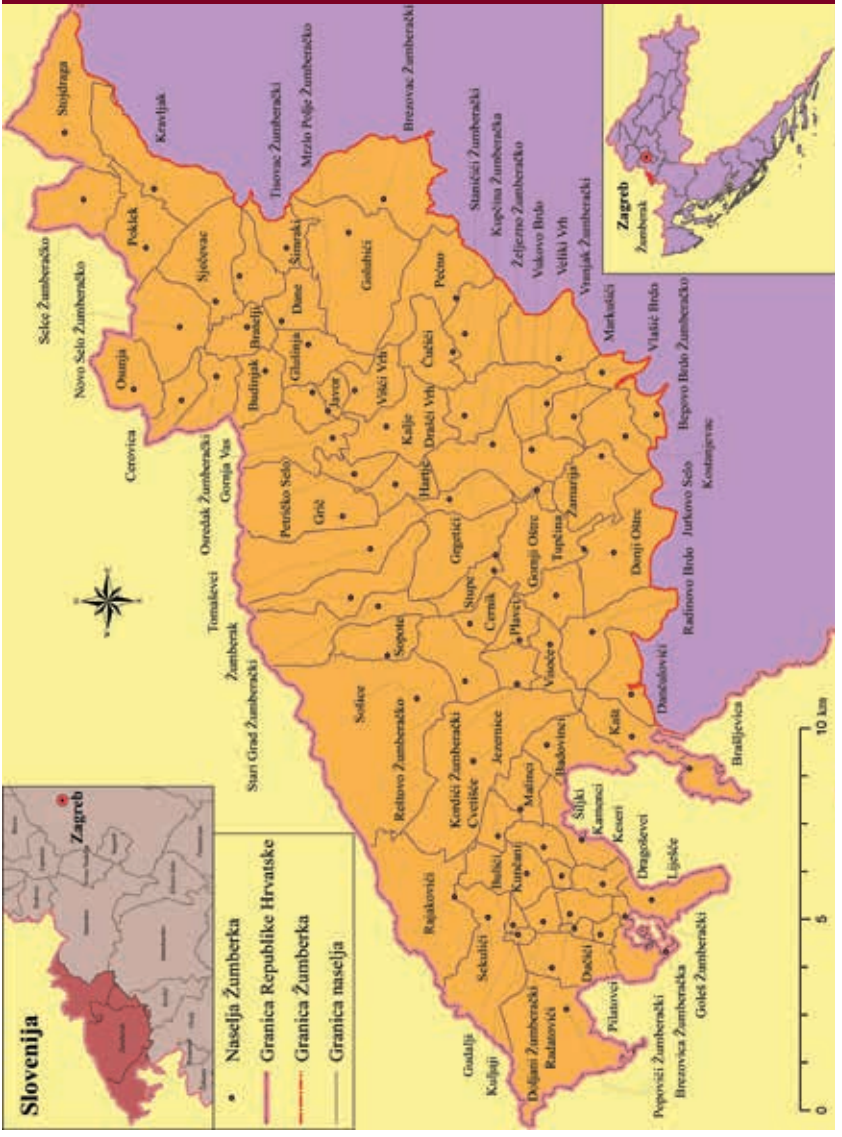
OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
GVOZDANOVIĆ	Sv. Nikola
GUDALJ	Sv. Nikola
GUROVIĆ	Sv.Nikola
HARALOVIĆ	Sv. Ivan
HERAK	Sv. Nikola
HERAKOVIĆ	Sv. Nikola
HODANOVAC	Sv. Ivan
HRANILOVIĆ	Sv. Stjepan
HRNJAK	Sv. Nikola
JELENIĆ	Sv. Toma
JURIĆ	Sv. Juraj
KARLOVIĆ	Sv. Nikola
KEGLJEVIĆ	Sv. Juraj
KEKIĆ	Sv. Nikola
KESERIĆ	Sv. Juraj
KLISURIĆ	Sv. Juraj
KORDIĆ	Sv. Vasilije
KOVAČEVIĆ	Sv. Nikola
KRAIĆ	Sv. Stjepan
KRAJAČIĆ	Sv. Nikola
KULJAJ	Sv. Nikola
LASIĆ	Sv. Juraj
LATINČIĆ	Sv. Nikola
LATKOVIĆ	Sv. Stjepan
LJUBANOVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
MAGOVAC	Sv. Nikola
MAKAR	Sv. Nikola

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
MALIĆ	Sv. Nikola
MARINKOVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
MILAKOVIĆ	Sv. Nikola
MILČINOVIĆ	Sv. Juraj
MILKOVIĆ	Sv. Stjepan
MILJENOVIĆ	Sv. Nikola
MIRKOVIĆ	Sv. Nikola
MIROSAVAC	Sv. Ivan
NOSETIĆ	Sv. Nikola
OBRADOVIĆ	Sv. Nikola
OGNJANOVAC	Sv. Ivan
OSTRMAN	Sv. Nikola
PAVIĆ	Sv. Juraj
PAVKOVIĆ	Sv. Nikola
PAUNOVIĆ	Sv. Nikola
PERENČEVIĆ	Verige sv. Petra
PERIS	Sv. Ivan
PETKOVIĆ	Sv. Nikola
PLAVAC	Sv. Ivan
POLJAK	Verige sv. Petra
POPOVIĆ	Verige sv. Petra
POSINAK	Sv. Nikola
POTURIČIĆ	Sv. Nikola
POŽAR	Sv. Nikola
PREDOVIĆ	Sv. Nikola
PRUŠĆEVIĆ	Sv. Dimitrije
RADATOVIĆ	Sv. Nikola

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
RADIĆ	Sv. Nikola
RADMANOVIĆ	Sv. Stjepan
RADOŠ	Sv. Juraj
RAĐENOVIĆ	Sv. Nikola
RAIĆ	Sv. Nikola
RAJAKOVIĆ	Sv. Nikola
RAJNOVIĆ	Sv. Ivan
RAPLJENOVIĆ	Sv. Juraj
RAŠIĆ	Sv. Lazar
RATKOVIĆ	Sv. Nikola
REBA	Verige sv. Petra
RELIĆ	Sv. Juraj
REŠKOVAC	Sv. Vasilije
ROMANOVIĆ	Sv. Vasilije
RUDMAN	Sv. Juraj
RUŠNOV	Sv. Ivan
SELAKOVIĆ	Verige sv. Petra
SEKULIĆ	Sv. Nikola
SEVEROVIĆ	Sv. Juraj
SILIĆ	Sv. Nikola
SIROČIĆ	Sv. Nikola
SMIČIKLAS	Sv. Aranđel Mihael
SMILJANIĆ	Sv. Juraj
STAKIĆ	Sv. Nikola
STANIĆ	Sv. Juraj
STANIČIĆ	Sv. Aranđel Mihael
STIĆ	Sv. Aranđel Mihael

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
STIPANOVIĆ	Sv. Ivan
STRAHINIĆ	Sv. Nikola
SUMINA	Sv. Nikola
ŠAJATOVIĆ	Sv. Nikola
ŠANDOR	Sv. Aranđel Mihael
ŠIMRAK	Sv. Nikola
ŠOBATOVIĆ	Sv. Nikola
ŠTRBAC	Sv. Juraj
TUPAC	Sv. Juraj
VIDOVIĆ	Sv. Nikola
VIŠOŠEVIĆ	Sv. Nikola
VLADIĆ	Sv. Nikola
VRANEŠIĆ	Sv. Juraj
VRAPČEVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
VRBIĆ	Sv. Nikola
VUČINIĆ	Sv. Vasilije
VUJČIĆ	Verige sav. Petra
VUKČEVIĆ	Sv. Nikola
VUKIĆ	Sv. Nikola
VUKOBRAT	Sv. Ivan
VUKOVIĆ	Sv. Nikola
VUKŠIĆ	Sv. Nikola
VUKASOVIĆ	Sv. Juraj
ZUBOVIĆ	Sv. Nikola
ŽIVKOVIĆ	Sv. Juraj
ŽERAVICA	Sv. Nikola
ŽUĆAK	Sv. Nikola

KATASTARSKA KARTA ŽUMBERKA

ADRESAR

ADRESAR

ŽUMBERAČKI NARODNI SABOR
Stojdraga 16, 10432 Bregana
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
portal: www.zns.com.hr

Centralne ustanove

Ordinarijat Križevačke eparhije
10000 Zagreb, Kaptol 20
Tel.: (01) 48 11 872, Fax.: (01) 48 11 873

Katedrala i biskupska rezidencija
48260 Križevci, F. Račkoga 12
Tel.: (048) 712 153

Grkokatoličko sjemenište
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1
Tel.: (01) 48 51 773, Fax.: (01) 48 73 950

Grkokatolički župni uredi

Župni ured Glavosijeka sv. Ivana Krstitelja, B e r a k
Orolička 13, 32238 Čakovci
Stan župnika: Mikluševci, Rusinska 1
32238 Čakovci
Tel.: (032) 514 104

Župni ured Rođenja presvete Bogorodice, D r a g e
Drage 10, SLO - 8331 Suhor
Tel.: 00386 - 07 - 30 59 580
00385 - 91 - 11 05 979
e-mail: katehet.gorazd@gmail.com

Župni ured sv. Ivana Krstitelja, G r a b a r
10432 Bregana, Stan župnika: Stojdraga
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
Mob.: 091 - 50 42 062
e-mail: zumberacki-uskok@zg.t-com.hr

Župni ured Preobraženja Gospodnjeg, J a s t r e b a r s k o
Radnička cesta 21, 10450 Jastrebarsko
Mob.: 098 - 17 83 876
e-mail: marjanjeftimov@gmail.com
preobrazenje.jaska@gmail.com

Župni ured, K a r l o v a c
47000 Karlovac, Dubovac 7
Tel.: (047) 415 946, Mob.: 099 – 697 59 70
e-mail: pajic.zeljko@inet.hr

Župni ured sv. Antuna Pustinjaka, K a š t
47284 Kašt, Kašt 16
Tel.: (047) 755 031, Mob.: 098 – 17 64 131
e-mail: vkizonja@gmail.com

Župni ured Presvete Trojice, K r i ž e v c i
48260 Križevci, F. Račkoga 19
Tel.: (048) 681 121, Mob.: 098 - 93 98 505
e-mail: mihajlosi@gmail.com

Župni ured sv. Ćirila i Metoda, M e t l i k a
SLO - 8330 Metlika, Cesta XV. brigade 25
Tel.: 00386 - 07 - 30 59 580

Župni ured sv. Petra i Pavla, M r z l o P o l j e
10456 Kalje, Mrzlo Polje
Tel.: (01) 62 77 027, Mob.: 098 - 95 33 413
e-mail: nkrajacic1979@gmail.com

Župni ured Uznesenja presvete Bogorodice, P e ć n o
10454 Krašić, Stan župnika: Pribić
Tel.: (01) 62 70 524
Mob.: 098 - 95 33 413
e-mail: nkrajacic1979@gmail.com

Župni ured Blagovijesti, P r i b i ć
Pribić 2, 10454 Krašić
Tel.: (01) 62 70 524
Mob.: 098 - 95 33 413

Župni ured Uskrsnuća Gospodnjega, R a d a t o v i ć i
47285 Radatovići, Radatovići 9
Tel.: (047) 754 026, Mob.: 095 – 50 41 035
e-mail: shomasgoon@gmail.com

Grkokatolički pastoralni centar, S a m o b o r
10430 Samobor, Uskočka 7
Tel.: (01) 33 27 453
Mob.: 098 - 97 96 427
e-mail: daniel.vranesic.gkt@gmail.com

Župni ured sv. Petra i Pavla, S o š i c e
10457 Sošice, Sošice 12
Tel.: (01) 62 97 516, Mob.: 098 – 17 64 131
e-mail: vkizonja@gmail.com

Župni ured sv. Jurja, S t o j d r a g a
10432 Bregana, Stojdraga 16
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
Mob.: 091 - 50 42 062
e-mail: zumberacki-uskok@zg.t-com.hr

Župni ured sv. Ćirila i Metoda, Z a g r e b
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1
Tel.: (01) 48 51 773, Fax.: (01) 48 73 950
Mob.: 098 – 614 633
sosican2@gmail.com

Župni ured Krista Kralja, Z a g r e b - S t e n j e v e c
10090 Zagreb-Susedgrad, Okrugljačka 9
Tel.: (01) 34 52 989, Mob.: 091 - 55 29 866
e-mail: grinisin.@net.hr

Rimokatolički župni uredi

Župni ured sv. Mihaela i sv. Ane, G o r n j e P r e k r i ž j e
10454 Krašić, Gornje Prekrižje 2
Tel.: (01) 62 70 259
Stan župnika: Vrhovac, Vrhovac 26
Tel.: (047) 731 873

Župni ured sv. Mihaela Arkanđela, K a l j e
10456 Kalje, Kalje
Tel.: (01) 62 77 012
Stan župnika: 10000 Zagreb, Kaptol 7
Tel.: (01) 48 90 639, Mob.: 098 - 262 669
e-mail: juraj.jerneić@inet.hr

Župni ured Presvetog Trojstva, K r a š i ć
10454 Krašić, Krašić 118
Tel.: (01) 62 70 703

Župni ured sv. Siksta, P r i b i ć
10456 Krašić, Pribić Crkveni 27
Tel.: (01) 62 70 080
Mob.: 099 - 62 70 080

Župni ured sv. Marije Magdalene, O š t r c
10455 Kostanjevac, Tupčina 4
Stan župnika: Krašić, Krašić 118
Tel.: (01) 62 70 703

Župni ured sv. Lovre, V i v o d i n a
47283 Vivodina, Vivodina 8
Tel. i Fax.: (047) 753 017

Župni ured sv. Nikole, Ž u m b e r a k
10455 Kostanjevac
Stan župnika: Pribić, Pribić Crkveni 27
Tel.: (01) 62 70 080
Mob.: 099 - 62 70 080

Samostani časnih sestara

Sestre Bazilijanke, K r i ž e v c i
48260 Križevci, F. Račkoga 36/38
Tel.: (048) 712 171, Fax.: (048) 271 526

Sestre Bazilijanke, Z a g r e b
10000 Zagreb, Jurjevska 53a
Tel.: (01) 46 77 466

Sestre Bazilijanke, S o š i c e
10457 Sošice, Sošice 11
Tel.: (01) 62 97 559

Služavke Malog Isusa, K r a š i ć
10454 Krašić
Tel.: (01) 62 70 003

Adrese ostalih svećenika

Ivica Radeljak
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1

Andrija Kekić
Sinjac 336, 53220 Otočac
Tel: 098/ 991-73-79

ADRESE ŽUMBERAČKIH DRUŠTAVA

Udruga Žumberčana branitelja Domovinskog rata
Uskočka 7, 10430 Samobor
Tel.: (01) 33 27 453
Predsjednik: Zdenko Petretić

Društvo Žumberčana „Tadija Smičiklas"
Đorđićeva 24/I., 10000 Zagreb
Predsjednik Milan Radić, dipl. oec.
Mob.: 098/98 41 660
e-mail:milan.radic@inet.hr

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberčani"
Đorđićeva 24/I, 10000 Zagreb
Predsjednica Biserka Kablar
Tel.: 01/37 68 028
e-mail: bkablar@net.amis.hr

Kulturno-umjetničko društvo „Marko Vukasović"
Uskočka 7, 10430 Samobor
Tel.: (01) 33 27 453
Predsjednik: Janko Jelenić

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberak"
Koštijalova 42, 8000 Novo Mesto
Slovenija
Predsjednik: Milan Car

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberak"
Bratstva in enotnosti 52
8330 Metlika, Slovenija
Predsjednica: Branka Klarić

Udruga „Žumberački uskoci"
Sošice 15, 10457 Sošice
Tel.: (098) 95 58 124
Predsjednik: Milan Radić
e-mail: radic.uskok@gmail.com

Udruga „Žumberačke vile-Sošice"
Sošice bb, Predsjednica: Ličko Zorica
Mob.: 099/ 216 46 47
e-mail: licko@zg.t-com.hr

Ekološko društvo „Žumberak"
Baradin prilaz 9, 10010 Zagreb,
Tel.: 01/66 37 622
e-mail: josip.sintic1@zg.t-com.hr
http://uskok-sosice.hr/link:
Ekološko društvo Žumberak.
Predsjednik: Josip Šintić Zlatko

Kulturno-umjetnička udruga „Stojdraga"
Stojdraga 27, 10432 Bregana
Predsjednica: Marija Šimunić

Kulturno-umjetnička udruga „Mrzlo Polje Žumberačko"
Mrzlo Polje Žumberačko 29, 10456 Kalje
Predsjednica: Kristina Latković-Husta

ŽUMBERAČKA LOVAČKA DRUŠTVA

Lovačko društvo LISICA – Radatovići
Predsjednik: Nikica Milčinović

Lovačko društvo JASTREB – Kostanjevac
Predsjednik: Branko Popović

Lovačko društvo KUNA – Kalje
Predsjednik: Janko Bastašić

Lovačko društvo VEPAR ŽUMBERAČKI – Budinjak
Predsjednik: Ivica Gvozdanović

Lovačko društvo ŽUMBERAČKA GORA – Stojdraga
Predsjednik: Damir Vrančić

IZABRANI PREDSTAVNICI LOKALNE VLASTI U ŽUMBERKU 2017. - 2021.

Načelnik općine Žumberak:
Zdenko Šiljak

Zamjenik načelnika općine Žumberak:
Marko Vlahović

Članovi općinskog vijeća Općine Žumberak:
Josip Mahovlić,
Milan Morduš,
Ivica Mrazović,
Petar Kovačević,
Ankica Štojs,
Ivica Bogović,
Juraj Juratovac,
Nikica Radić

Predsjednik M.O. Budinjak:
Miro Kovačević

Predsjednica M.O. Stojdraga:
Ljiljana Severović

Predsjednik M.O. Brašljevica:
Zvonimir Herak

Predsjednik M.O. Dojutrovica:
Andrija Šoštarić

Predsjednik M.O. Kašt:
Petar Obradović

Predsjednik M.O. Radatovići:
Bojan Smiljanić

Predsjednik M.O. Pećno:
nepopunjeno

ŽUMBERAČKA VATROGASNA DRUŠTVA

DVD Novo Selo Žumberačko
Novo Selo Žumberačko bb
10342 Bregana

DVD Gornja Vas
Gornja Vas bb
10456 Kalje

DVD Petričko Selo
Petričko selo bb
10456 Kalje

DVD Sošice
Sošice bb
10457 Sošice

DVD Kostanjevac
Kostanjevac bb
10455 Kostanjevac

DVD Kašt
Kašt bb
47284 Kašt

DVD Radatovići
Radatovići bb
47285 Radatovići

DVD Oštrc
Oštrc bb
10455 Kostanjevac

DVD Dojutrovica
Dojutrovica bb
47283 Vivodina

DVD Kupčina Žumberačka
Kupčina Žumberačka bb
10455 Kostanjevac

DVD Višći vrh
Višći vrh bb
10456 Kalje

ŽUMBERAČKI WEB PORTALI

Atletski klub „Žumberak" - / www.akzumberak.hr
Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje / www.pp-zumberak-samoborsko-gorje.hr
Uzor Žumberak - / www.uzor-zumberak.hr
Braniteljska zadruga Žumberačko gorje - / www.bz-zumberak.hr
Turistički klaster po Sutli i Žumberku - / www.sutla-zumberak.hr
Seoski turizam Lijepo brdo Žumberak" - / www.zumberak.com
Udruga za održivi razvoj „Žumberak" - / www.zumberak.org
Eko - selo Žumberak - / www.eko-selo.hr
Portal „Moj Žumberak" - / www.mojzumberak.com
http://uskok-sosice.hr/
http://www.facebook.com/groups/17240392943/
http://www.facebook.com/zumberacke.vile.1?ref=ts&fref=ts

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA 5

KALENDAR 2020. 9

DRŽAVNI PRAZNICI U REPUBLICI HRVATSKOJ 2020. GODINE 34

IZ ŽIVOTA SVEOPĆE CRKVE 35

PROSLAVLJENA GODINA SVETOGA DUHA 36

TEOLOŠKO PROMIŠLJANJE U GODINI SVETOG DUHA 38

U GLAŽUTI SVEČANOM LITURGIJOM PROSLAVLJENA GODINA SVETOG DUHA ZA ŽUMBERAČKI VIKARIJAT 40

NOVI APOSTOLSKI ADMINISTRATOR KRIŽEVAČKE EPARHIJE MONS. MILAN STIPIĆ 42

NOVI VARAŽDINSKI BISKUP MONS. BOŽE RADOŠ 43

LITURGIKA GRČKO SLAVENSKOG OBREDA dr. JURJA PAVIĆA 44

NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU ODRŽANA SVEČANA PREZENTACIJA KNJIGE DR. JURJA PAVIĆA 45

GRKOKATOLIČKI EGZARHATI U MAKEDONIJI I SRBIJI UZDIGNUTI NA RAZINU EPARHIJA 48

GODINA 2020. POSVEĆENA JE POKAJANJU 49

NADOPUNA ŽUMBERAČKOG MARTIROLOGIJA 52

OD KRIJESA DO KRIJESA PO NAŠIM ŽUPAMA 55

SUSRET DJECE I MLADIH ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA 56

ISPRAVCI U ŠEMATIZMU ZAGREBAČKE BISKUPIJE NAKON 200 GODINA 59

GRKOKATOLIČKO HODOČAŠĆE U POLJSKU I UKRAJINU 61

VIJESTI IZ ŽUPA U SLOVENIJI 64

Kultura okuplja Žumberčane u Metlici 64

Novi župnik u Dragama 64

Raseljeni Drašćani 65

Vjernici u Ljubljani imati će svoju crkvu 66

DOGAĐAJI IZ ŽUPE PREOBRAŽENJA GOSPODNJEGA U JASTREBARSKOM 67

VIJESTI IZ SAMOBORSKE GRKOKATOLIČKE ŽUPE 76

ŽUPA KARLOVAC 83

ŽUPA MRZLO POLJE TIJEKOM 2019. GODINE 86
Prva pričest u župi 87
Dobrodošlica novom župniku 87
Selo Osunja 88
Uređenje župnog dvora i okoliša 89
Blagoslov grobova 91
Pokojni iz župe 92
IZ KRIŽEVAČKE ŽUPE 93
VIJESTI IZ ŽUPE KAŠT 97
Planinarski križni put 97
Zahvala župnika za PKP 98
Kroz župu Kašt 99
NOVOSTI IZ SOŠIČKE ŽUPE 106
ŽUPA PEĆNO 111
Proslava svetog Ilije na Drašćem Vrhu 111
Priprema za proštenje Velike Gospe 111
Proslava Velike Gospe u Pećnom 112
Tko su bili Simeon Čučić i Jozafat Bastašić? 112
Obnova župnog dvora u Pećnom 113
Pokojni iz župe Pećno 114
ŽUPA BLAGOVIJESTI PRIBIĆ 115
Godišnje proštenje u župi 115
Radovi na vanjskoj obali jezera 116
Podjela sakramenata u župi 116
Hodočasnici našoj župi 118
Hodočastili smo gospi na Trsat i Mariju Bistricu 120
Pokojni iz župe u 2019. godini 121
IZ ŽUPE BERAK 122
Sjećanje na nekadašnji život 122
AKTIVAN ŽIVOT U ŽUPI STOJDRAGA U 2019. GODINI 124
Prva liturgija na darovanom zemljištu u Gabrovici (Divlje vode) 125
Radost vjenčanja u župi 127
U Stojdragu se rado dolazi tijekom godine 128
Lovci okupljeni u molitvi 128
Ostvaruju se planovi za uređenje pučke kuhinje 129
Uskoci Boškovići iz Globočice (Žejno) 130

U Stojdragi sačuvani predmeti iz uskočkih vremena 131
Veoma rijetke slike bombardiranja župnog dvora i sela Stojdrage 131
Umjetnička udruga otvorila svoju galeriju Krijes 133
IZ ŽUPE GRABAR 134
Susreti na Grabarku 134
Župni dvor čeka obnovu 134
ŽUPA SV. SIKSTA PRIBIĆ I SV. NIKOLE BISKUPA ŽUMBERAK 136
Organizacija slavlja blagoslova kipa kard. Kuharića 137
Pozdravni govor župnika Pribićkog vlč. Stjepana Dijaneša 141
Kardinalova homilija prigodom hodočašća svećenika Zagrebačke nadbiskupije u Pribić 143
O kipu kardinala Franje Kuharića pokraj župne crkve sv. Siksta, pape u Pribiću 147
Župne obavijesti 149
SLIKOM I RJEČJU KROZ ŽUPU RADATOVIĆI 150
ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA U 2019. GODINI 153
Otvori svoje srce Bogu, dopusti da te Krist iznenadi! 153
Iz života naše župe 158
Proslava Dana života 158
Župno hodočašće u Sloveniju 158
Proslava svete braće Ćirila i Metoda 159
Posjet trajnih đakona Zagrebačke metropolije 162
Liturgija sv. Ivana Zlatoustoga u Bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj 163
Liturgija u zagrebačkoj katedrali 164
Proslava zlatnog pira Daniela i Mirjane Hrnjak 165
IZVJEŠĆE O RADU ĆIRILOMETODOVA KORA 168
IZVJEŠĆE O RADU KATEDRALNOG PJEVAČKOG ZBORA KRIŽEVCI U 2019. GODINI 171
Uvodna riječ 171
Djelovanje zbora u 2019. g. 171
ZABILJEŽENO FOTO OBJEKTIVOM U NAŠIM ŽUPAMA 174

250 GODINA ŠKOLSTVA U ŽUMBERKU 179
250 GODINA ŠKOLSTVA U ŽUMBERKU SVEČANO OBILJEŽENO U STOJDRAGI (1769.-2019.) 180
Stojdraga 187

VILKO ŠTETNER, LEGENDARNI UČITELJ U NOVOM SELU ŽUMBERAČKOM I SLAVETIĆU ... 188
Kratka povijest škole u Novom Selu Žumberačkom ... 188
Dolazak Vilka Štetnera u Novo Selo ... 189
Vilko Štetner i Žumberčani ... 189
Vilko Štetner kao poljoprivredni stručnjak i „veterinar" ... 191
Vilko Štetner glazbenik ... 192
Vilko Štetner vatrogasac ... 192
Obitelj Vilka Štetnera ... 193
Dragica Štetner ... 193
Vilko u Jaski, oproštajna riječ monsinjora prof. dr. Josipa Balobana ... 195
VAŽNI ARHIVSKI PODACI ZA DIO ŠKOLA ISTOČNOG ŽUMBERKA ... 196
Usmena svjedočanstva učenika i učitelja ... 196
Kronološki tijek osnivanja svih petnaest žumberačkih škola ... 197
OBILJEŽAVANJE ŠKOLSTVA U GLAŽUTI (OSREDEK STOJDRAŠKI) I SPOMEN NA NEKADAŠNJE VELIKO NASELJE ... 198
Škola u Glažuti ... 199
Žumberačko lovstvo započelo je u Glažuti (Osredek stojdraški) ... 200
Šumarijsko sjedište u Glažuti ... 201
Legenda o nesretno zaljubljenom uskoku iz Glažute ... 202
SJEĆANJA ŽUMBERAČKOG UČITELJA BRANIMIRA MARTINOVIĆA ... 203
Čestitka žumberačkim učiteljima ... 206
FOTOGRAFIJE KAO SPOMEN NA ŠKOLU U GRABRU ... 207
GENERACIJA UČENIKA OŠ NOVO SELO IZ 1970. GODINE OVE 2020. SLAVI 50. GODIŠNJICU OD ZAVRŠETKA OSNOVNE ŠKOLE ... 209

ŽUMBERAK JUČER, DANAS, SUTRA ... 211
PREZENTACIJA KRIJESA U ŽAMARIJAMA ... 212
NA KATOLIČKOM SVEUČILIŠTU U ZAGREBU SVEČANO URUČENO PRIZNANJE ŽUMBERAČKOM KRIJESU ... 215
OBNOVLJEN RAD DVD-a NOVO SELO ... 216
IZVJEŠĆE IZ PARKA PRIRODE ... 218

ŽUMBERAČKE AMERIKANKE U POSJETU ZAVIČAJU SVOJIH PREDAKA 223
VIJESTI IZ UDRUGE ŽUMBERČANA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA 225
USKOČKA NASELJA IZ 16. STOLJEĆA - ZA NEKA SPOMEN SAMO JOŠ U ARHIVIMA 227
ODRŽANA 1. KONJIČKA KARAVANA STAZAMA PARKA PRIRODE ŽUMBERAK 229
ORGANIZACIJA POSEBNE VOJNE POSTROJBE SA STALNIM MJESTOM U STOJDRAGI 1991. GODINE 230
Politička situacija na području istočnog dijela Žumberka u Mjesnoj zajednici Stojdraga 1990. godine 230
JEDINA RATNA POSTROJBA SASTAVLJENA OD ŽUMBERČANA KOJA JE TIJEKOM RATA STALNO BORAVILA U ŽUMBERKU 231
Ratni sukobi zahtijevaju formiranje vojne postrojbe u Stojdragi 231
Stojdraga ima posebnu ulogu u Domovinskom ratu 234
VOJNICI S KALJSKOG PODRUČJA U DOMOVINSKOM RATU 235
Ustroj Dobrovoljačkog voda Narodne zaštite Mjesne zajednice Kalje 1. lipnja 1991. 235
NEKADAŠNJI IZGLED SAKRALNIH I VOJNIH OBJEKATA NA PODRUČJU ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA 236
GOSPODIN BOŽO ĆUK ČUVAR ŽUMBERAČKIH STARINA 242
UREĐENA GALERIJA ŽUMBERČKIH ISELJENIKA 244
Nošnja koja je putovala u Canadu i nazad u Žumberak 245
Spomen na žumberčake župe u Americi 246
STARE FOTOGRAFIJE IZ ŽUMBERAČKOG ARHIVA U STOJDRAGI 247
ŽUMBERAK TRAIL 260
FOTO OBJEKTIVOM PO ŽUMBERKU 262

KNJIŽEVNI PODLISTAK 267
Dođi bliže Žumberek 268
Žumberak, Grabar zimi 268
Lipanj 269
Likovna kolonija u Grabru 2019. 269
Uskok 270

Uskoci ... 271
Kravljaku ... 271
STARE DRVENE PLOČE IZ ŽUMBERKA ... 273
Drvene ploče iz Žumberka iz 17. stoljeća s molitvama i svetačkim slikama sačuvane su u Ljubljani ... 273

IN MEMORIAM ... 275
Vlč. STIPA BENKO (1952.-2019.) ... 276
Vlč. DRAGUTIN BUBNJAR (1946.-2019.) ... 277
Hommage gosp. TOMISLAVU RUČEVIĆU - DRAGOŠU (1930. - 2018.) ... 278
NIKOLA BRAJDIĆ ... 280
NIKOLA KEKIĆ (1939.-2019.) ... 282
MALČIKA BRATIŠIĆ rođ. GRUBAČ (1925.-2019.) ... 282
ILIJA MILAKOVIĆ (1934.-2017.) ... 283
MARJAN KAJKAVAC (1979.-2019.) ... 283
SLAVICA JELENIĆ-BAŠIĆ (1952. - 2019.) ... 284
PAULA HRANILOVIĆ rođ. JANČENIĆ (1921. - 2019.) ... 285
IVAN ČUČIĆ (1956. - 2018.) ... 286
DARKO RAPLJENOVIĆ (1958. - 2018.) ... 286

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA ... 287
PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA ... 288
ZADUŠNE SUBOTE U ŽUPAMA ŽUMBERAČKOGA VIKARIJATA ... 290
ŽUMBERAČKE KRSNE SLAVE ... 291
KATASTARSKA KARTA ŽUMBERKA ... 294

ADRESAR ... 295
ADRESAR ... 296
ADRESE ŽUMBERAČKIH DRUŠTAVA ... 298
ŽUMBERAČKA LOVAČKA DRUŠTVA ... 298
IZABRANI PREDSTAVNICI LOKALNE VLASTI U ŽUMBERKU 2017. - 2021. ... 299
ŽUMBERAČKA VATROGASNA DRUŠTVA ... 299
ŽUMBERAČKI WEB PORTALI ... 300
SADRŽAJ ... 301

Bilješke

Bilješke